ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) 2026/1969

z dnia 7 września 2026 r.

zmieniające załącznik II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1233/2011 w sprawie zastosowania niektórych wytycznych w dziedzinie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1233/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zastosowania niektórych wytycznych w dziedzinie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych oraz uchylające decyzje Rady 2001/76/WE i 2001/77/WE ([1]), w szczególności jego art. 2 akapit pierwszy,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Art. 1 rozporządzenia (UE) nr 1233/2011 stanowi, że wytyczne zawarte w Porozumieniu w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych („porozumienie") mają zastosowanie w Unii. Tekst Porozumienia jest zawarty w załączniku II do tego rozporządzenia.

(2) W wyniku różnych negocjacji, które przeprowadzono od czasu ostatniej znaczącej modernizacji Porozumienia w lipcu 2023 r. uczestnicy Porozumienia uzgodnili szereg szeroko zakrojonych zmian do Porozumienia, w tym uzgodnień sektorowych do niego. W związku z tym uzgodniona nowa wersja Porozumienia różni się od obecnie obowiązującej wersji Porozumienia zawartej w załączniku II do rozporządzenia (UE) nr 1233/2011.

(3) Przyjęte przez uczestników Porozumienia do stycznia 2026 r. główne zmiany w Porozumieniu i różnych uzgodnieniach sektorowych do Porozumienia to: zmiany do Uzgodnienia sektorowego w sprawie kredytów eksportowych dotyczących cywilnych statków powietrznych określonego w załączniku III do Porozumienia, w tym w szczególności wyjaśnienie w sprawie umów dotyczących konserwacji, naprawy i remontów, procedur klasyfikacji ryzyka dla transakcji *de minimis* oraz uchylenie nieaktualnej klauzuli odnoszącej się do postanowień dotyczących marży referencyjnej. Ponadto zmieniono postanowienia dotyczące stopy referencyjnej oprocentowania rynkowego (stopy CIRR) w załączniku XII do Porozumienia w celu wprowadzenia stałej marży w wysokości 100 punktów bazowych na potrzeby konstrukcji stopy CIRR. Dokonano również zmiany w uzgodnieniu sektorowym w sprawie kredytów eksportowych dotyczących zmiany klimatu określonym w załączniku I do Porozumienia w celu zastąpienia klauzul wygaśnięcia dotyczących niektórych klas projektów („Produkcja niskoemisyjna" i „Minerały i rudy na potrzeby czystej energii") klauzulą przeglądową z terminem upływającym w dniu 30 czerwca 2026 r.

(4) W dniu 26 stycznia 2026 r. OECD opublikowała zmienioną wersję Porozumienia, która uwzględnia wszystkie zmiany przyjęte przez jego uczestników ([2]). Zmiany te należy włączyć do prawodawstwa Unii.

(5) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (UE) nr 1233/2011,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Załącznik II do rozporządzenia (UE) nr 1233/2011 zastępuje się tekstem znajdującym się w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

([1]) Dz.U. L 326 z 8.12.2011, s. 45, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1233/oj.
([2]) Porozumienie w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych, TAD/PG(2026)1 z dnia 26 stycznia 2026 r.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 7 września 2026 r.

W imieniu Komisji
Przewodnicząca
Ursula VON DER LEYEN

ZAŁĄCZNIK

„ZAŁĄCZNIK II

SPIS TREŚCI

Strona

ROZDZIAŁ I – Postanowienia ogólne 7

1. Cel 7
2. Status 7
3. Uczestnictwo 7
4. Informacje udostępniane krajom niebędącym uczestnikami 7
5. Zakres zastosowania 7
6. Zakazy udzielania wsparcia w ramach Porozumienia 8
7. Uzgodnienia sektorowe 8
8. Wycofanie się 9
9. Monitorowanie 9

ROZDZIAŁ II – Warunki finansowe kredytów eksportowych 9

10. Klasyfikacja krajów do celów wsparcia dla kosztów lokalnych 9
11. Zaliczka, maksymalne oficjalne wsparcie i koszty lokalne 9
12. Maksymalne okresy spłaty 10
13. Spłata kapitału i odsetek 10
14. Stopy procentowe, stawki ubezpieczenia i inne opłaty 11
15. Okres ważności kredytów eksportowych 11
16. Działania w celu uniknięcia lub zminimalizowania strat 11
17. Dopasowanie 11
18. Minimalne stałe stopy oprocentowania w ramach oficjalnego wsparcia finansowego 12
19. Konstrukcja i zastosowanie stóp CIRR 12
20. Składka za ryzyko kredytowe 12
21. Minimalne stawki ubezpieczenia dla ryzyka kredytowego 12
22. Klasyfikacja ryzyka kraju 15
23. Ocena ryzyka państwa 16
24. Klasyfikacja ryzyka nabywcy 17
25. Procent i jakość oficjalnego zabezpieczenia kredytu eksportowego 17
26. Techniki ograniczania ryzyka kraju 18
27. Wsparcie jakości kredytowej w odniesieniu do ryzyka nabywcy 18
28. Ważność minimalnych stawek ubezpieczenia dla ryzyka kredytowego 19

ROZDZIAŁ III – Postanowienia dotyczące pomocy wiązanej 19

29. Zasady ogólne 19
30. Formy pomocy wiązanej 19
31. Finansowanie towarzyszące 19
32. Kwalifikowanie kraju do pomocy wiązanej 20
33. Kwalifikowanie projektu 21

34. Minimalny poziom koncesjonowania 21
35. Wyłączenie z kwalifikowania kraju lub projektu do pomocy wiązanej 21
36. Obliczanie poziomu koncesjonowania pomocy wiązanej 22
37. Okres ważności pomocy wiązanej 23
38. Dopasowanie 23
ROZDZIAŁ IV – Procedury 24
SEKCJA 1 – Wspólne procedury dotyczące kredytów eksportowych i pomocy mającej związek z handlem 24
39. Powiadomienia 24
40. Informacje o oficjalnym wsparciu 24
41. Procedury dopasowania 24
42. Konsultacje specjalne 25
SEKCJA 2 – Procedury dotyczące kredytów eksportowych 25
43. Powiadomienie z wyprzedzeniem z możliwością dyskusji 25
44. Powiadomienie z wyprzedzeniem 25
SEKCJA 3 – Procedury dotyczące pomocy mającej związek z handlem 26
45. Powiadomienie z wyprzedzeniem 26
46. Niezwłoczne powiadomienie 27
SEKCJA 4 – Procedury konsultacyjne dotyczące pomocy wiązanej 27
47. Cel konsultacji 27
48. Zakres i termin konsultacji 27
49. Wynik konsultacji 28
SEKCJA 5 – Wymiana informacji dotyczących kredytów eksportowych i pomocy mającej związek z handlem 28
50. Punkty kontaktowe 28
51. Zakres kierowanych zapytań 28
52. Zakres odpowiedzi 28
53. Konsultacje bezpośrednie 29
54. Procedury i format uzgodnionych warunków 29
55. Odpowiedzi na propozycje dotyczące uzgodnionych warunków 29
56. Przyjęcie uzgodnionych warunków 30
57. Brak porozumienia w sprawie uzgodnionych warunków 30
58. Data wejścia w życie uzgodnionych warunków 30
59. Obowiązywanie uzgodnionych warunków 30
SEKCJA 6 – Przeglądy 31
60. Regularne przeglądy porozumienia 31
61. Przegląd minimalnych stóp procentowych 31
62. Przegląd minimalnych stawek ubezpieczenia i zagadnienia pokrewne 31
63. Przegląd oficjalnego wsparcia dla kosztów lokalnych 31
64. Przegląd schematów i okresów spłaty 31
ZAŁĄCZNIK I – Uzgodnienie sektorowe w sprawie kredytów eksportowych dotyczących zmiany klimatu 32
ZAŁĄCZNIK II – Uzgodnienie sektorowe w sprawie kredytów eksportowych dotyczących elektrowni jądrowych 50
ZAŁĄCZNIK III – Uzgodnienie sektorowe w sprawie kredytów eksportowych dotyczących cywilnych statków powietrznych 53

CZĘŚĆ 1 – Postanowienia ogólne 53
1. Cel 53
2. Status 53
3. Uczestnictwo 53
4. Zakres zastosowania 53
5. Informacje udostępniane krajom niebędącym uczestnikami 54
6. Wsparcie pomocowe 54
7. Działania w celu uniknięcia lub zminimalizowania strat 54
CZĘŚĆ 2 – Nowy statek powietrzny 54
ROZDZIAŁ I – Zakres 54
8. Nowy statek powietrzny 54
ROZDZIAŁ II – Warunki finansowe 55
9. Kwalifikujące się waluty 55
10. Zaliczka i maksymalne oficjalne wsparcie 55
11. Minimalne stawki ubezpieczenia 55
12. Maksymalny okres spłaty 55
13. Spłata kapitału i odsetek 56
14. Minimalne stopy procentowe 56
15. Subsydiowanie stopy procentowej 57
16. Opłaty 57
17. Współfinansowanie 57
CZĘŚĆ 3 – Używane statki powietrzne, silniki zapasowe, części zamienne oraz umowy dotyczące konserwacji i obsługi 57
ROZDZIAŁ I – Zakres 57
18. Używane statki powietrzne oraz inne towary i usługi 57
ROZDZIAŁ II – Warunki finansowe 58
19. Sprzedaż używanego statku powietrznego 58
20. Silniki zapasowe 58
21. Umowy dotyczące przekształcenia/znacznych modyfikacji/renowacji 59
22. Umowy dotyczące konserwacji i obsługi, części zamienne (inne niż silniki) oraz zestawy części do silników 59
CZĘŚĆ 4 – Procedury zapewniania przejrzystości 59
23. Informacje o oficjalnym wsparciu 60
24. Wnioski o udzielenie informacji 60
25. Konsultacje bezpośrednie 60
26. Konsultacje specjalne 60
27. Procedury i format uzgodnionych warunków 61
28. Odpowiedzi na propozycje dotyczące uzgodnionych warunków 61
29. Przyjęcie uzgodnionych warunków 61
30. Brak porozumienia w sprawie uzgodnionych warunków 61
31. Data wejścia w życie uzgodnionych warunków 61
32. Obowiązywanie uzgodnionych warunków 62
33. Dopasowanie 62

CZĘŚĆ 5 – Monitorowanie i przegląd 62
34. Monitorowanie 62
35. Przegląd 62
36. Przyszłe zadania 63
CZĘŚĆ 6 – Postanowienia końcowe 63
37. Wejście w życie 63
38. Wycofanie się 63
Dodatek I – Udział w uzgodnieniu sektorowym dotyczącym statków powietrznych 64
Dodatek II – Minimalne stawki ubezpieczenia 65
Załącznik 1 – Oświadczenia kwalifikujące 65
Załącznik 2 – Kwestionariusz dotyczący konwencji kapsztadzkiej 78
Dodatek III – Minimalne stopy procentowe 65
Dodatek IV – Formularz sprawozdawczy 65
Dodatek V – Lista definicji 66
ZAŁĄCZNIK IV – Uzgodnienie sektorowe w sprawie kredytów eksportowych na statki 88
ZAŁĄCZNIK V – Informacje zawarte w powiadomieniach 102
ZAŁĄCZNIK VI – Obliczanie minimalnych stawek ubezpieczenia dla transakcji należących do kategorii ryzyka kraju 1–7 102
ZAŁĄCZNIK VII – Progi stawki ubezpieczenia dla transakcji z rynkowym poziomem odniesienia 102
ZAŁĄCZNIK VIII – Kryteria i warunki regulujące zastosowanie gwarancji spłaty udzielonej przez stronę trzecią i kryteria służące do oceny instytucji wielostronnych lub regionalnych 112
ZAŁĄCZNIK IX – Jakościowe opisy kategorii ryzyka nabywcy 114
ZAŁĄCZNIK X – Kryteria i warunki regulujące zastosowanie technik ograniczania ryzyka kraju i wsparcia jakości kredytowej w odniesieniu do ryzyka nabywcy 118
ZAŁĄCZNIK XI – Kryteria jakości pod kątem realizacji celów polityki rozwoju 122
ZAŁĄCZNIK XII – Postanowienia dotyczące stopy referencyjnej oprocentowania rynkowego (stopa CIRR) 124
ZAŁĄCZNIK XIII – Wykaz definicji 127

ROZDZIAŁ I

POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. **Cel**

a) Głównym celem Porozumienia w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych, zwanego dalej Porozumieniem, jest stworzenie ram dla prawidłowego korzystania z oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych.

b) Porozumienie ma na celu zapewnienie równych zasad w zakresie oficjalnego wsparcia, określonego w art. 5 lit. a), co ma promować konkurencję między eksporterami opartą na jakości i cenie wywożonych towarów i usług, a nie na najkorzystniejszych oficjalnie wspieranych warunkach finansowych.

2. **Status**

Porozumienie, opracowane w ramach OECD, pierwotnie weszło w życie w kwietniu 1978 r., a zawarto je na czas nieokreślony. Porozumienie stanowi »umowę dżentelmeńską« między jego uczestnikami. Porozumienie nie jest aktem prawnym OECD ([1]), chociaż otrzymuje wsparcie administracyjne Sekretariatu OECD (zwanego dalej „Sekretariatem").

3. **Uczestnictwo**

Uczestnikami Porozumienia są obecnie: Australia, Japonia, Kanada, Korea, Norwegia, Nowa Zelandia, Stany Zjednoczone, Szwajcaria, Turcja, Unia Europejska i Zjednoczone Królestwo. Obecni uczestnicy mogą zapraszać do uczestnictwa w Porozumieniu pozostałych członków OECD oraz kraje niebędące członkami.

4. **Informacje udostępniane krajom niebędącym uczestnikami**

a) Uczestnicy zobowiązują się przekazywać krajom niebędącym uczestnikami informacje o powiadomieniach dotyczących oficjalnego wsparcia, określonego w art. 5 lit. a).

b) Zgodnie z zasadą wzajemności uczestnik będący w sytuacji konkurencyjnej z krajem niebędącym uczestnikiem zobowiązany jest udzielić odpowiedzi na jego wniosek dotyczący oferowanych przez tego uczestnika warunków finansowych oficjalnego wsparcia w taki sposób, w jaki odpowiedziałby na wniosek innego uczestnika.

5. **Zakres zastosowania**

Porozumienie stosuje się do wszelkiego oficjalnego wsparcia udzielanego przez rząd lub w imieniu rządu dla wywozu towarów lub usług, w tym leasingu finansowego, o okresie spłaty wynoszącym dwa lata lub więcej.

a) Oficjalne wsparcie może być udzielane w różnych formach:

1) gwarancji kredytu eksportowego lub jego ubezpieczenia (czysta ochrona ubezpieczeniowa);

2) oficjalnego wsparcia finansowego:

— bezpośredniego kredytu/finansowania oraz refinansowania, lub

— subsydiowania stopy procentowej;

3) dowolnej kombinacji powyższych form wsparcia.

b) Porozumienie stosuje się do pomocy wiązanej; procedury określone w rozdziale IV stosują się również do pomocy niewiązanej mającej związek z handlem.

c) Porozumienia nie stosuje się do wywozu sprzętu wojskowego i artykułów rolnych.

d) Oficjalnego wsparcia nie udziela się, jeżeli istnieje wyraźny dowód na to, że zamówienie zostało przygotowane we współpracy z kupującym w kraju niebędącym ostatecznym miejscem przeznaczenia towarów, przede wszystkim w celu uzyskania bardziej korzystnych okresów spłaty.

([1]) W rozumieniu art. 5 Konwencji OECD.

6. **Zakazy udzielania wsparcia w ramach Porozumienia**

Uczestnicy nie udzielają oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych lub pomocy wiązanej na rzecz:

a) wywozu nowych zakładów wytwarzania energii elektrycznej z węgla w całości lub ich części, obejmujących wszystkie elementy, sprzęt, materiały i usługi (w tym szkolenie personelu) bezpośrednio wymagane do budowy i oddania do eksploatacji takich elektrowni. Dodanie nowej jednostki wytwarzania energii elektrycznej z węgla do istniejącej elektrowni uważa się za nowy zakład wytwarzania energii elektrycznej z węgla;

b) wywozu wyposażenia do istniejących zakładów wytwarzania energii elektrycznej z węgla, chyba że zostaną spełnione wszystkie poniższe warunki:

i. celem dostarczanego wyposażenia jest redukcja zanieczyszczenia powietrza, redukcja zanieczyszczenia wody lub redukcja emisji CO_2;

ii. dostarczane wyposażenie nie prowadzi ani do wydłużenia okresu użytkowania elektrowni, ani do zwiększenia zdolności produkcyjnych;

c) zakazy określone w lit. a) i b) powyżej nie mają zastosowania do zakładów wytwarzania energii elektrycznej z węgla wyposażonych w skuteczne instalacje wychwytywania, składowania i utylizacji dwutlenku węgla (CCUS) ani do modernizacji istniejących zakładów wytwarzania energii elektrycznej z węgla w celu zainstalowania CCUS, jak przewidziano w klasie projektów B rodzaj 1 w dodatku I do załącznika I;

d) uczestnicy zgadzają się na przeprowadzenie, na wniosek uczestnika, przeglądu technologii redukcji emisji CO_2 innych niż CCUS, które mogą zostać opracowane w przyszłości, na potrzeby wyjątków od zakazów określonych w lit. a) i b) powyżej. Dodanie jakiegokolwiek nowego wyjątku wymaga decyzji podjętej przez uczestników w drodze konsensusu;

e) Postanowienia określone w lit. a)–d) powyżej podlegają przeglądowi nie później niż do 31 grudnia 2022 r., aby przyczynić się do realizacji wspólnego celu, jakim jest przeciwdziałanie zmianie klimatu, z uwzględnieniem:

i. najnowszych sprawozdań dotyczących wiedzy na temat klimatu i wpływu na decyzje inwestycyjne w zakresie globalnej infrastruktury wywieranego przez utrzymanie wzrostu średniej globalnej temperatury znacznie poniżej 2°C powyżej poziomów sprzed okresu uprzemysłowienia i dążenie do ograniczenia wzrostu temperatury do 1,5°C powyżej poziomów sprzed okresu uprzemysłowienia;

ii. oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych lub pomocy wiązanej na rzecz innych projektów związanych z węglem;

iii. dostępności technologii CCUS; oraz

iv. dostępności technologii redukcji emisji CO_2 innych niż CCUS.

7. **Uzgodnienia sektorowe**

a) Następujące uzgodnienia sektorowe stanowią część Porozumienia:

— Zmiana klimatu (załącznik I)

— Elektrownie jądrowe (załącznik II)

— Cywilne statki powietrzne (załącznik III)

— Statki (załącznik IV)

b) Uczestnik, do którego zastosowanie mają załączniki I, II lub IV, może stosować odpowiednie postanowienia w odniesieniu do oficjalnego wsparcia dla wywozu towarów lub usług objętych danym uzgodnieniem sektorowym. W odniesieniu do załącznika I lub II, jeżeli uzgodnienie sektorowe nie obejmuje postanowienia odpowiadającego postanowieniu Porozumienia, uczestnik tego uzgodnienia sektorowego stosuje postanowienie Porozumienia.

c) W przypadku wywozu towarów lub usług objętych załącznikiem III, uczestnicy, którzy są również uczestnikami tego uzgodnienia sektorowego, stosują postanowienia tego uzgodnienia sektorowego.

8. **Wycofanie się**

Uczestnik może wycofać się z Porozumienia w drodze pisemnego powiadomienia Sekretariatu przy użyciu środków natychmiastowej łączności, np. systemu poczty elektronicznej utrzymywanego przez Sekretariat w celu ułatwienia kontaktów między uczestnikami i Sekretariatem. Wycofanie się z Porozumienia zaczyna obowiązywać 180 dni kalendarzowych od dnia otrzymania powiadomienia przez Sekretariat.

9. **Monitorowanie**

Sekretariat monitoruje wprowadzanie w życie postanowień Porozumienia.

ROZDZIAŁ II

WARUNKI FINANSOWE KREDYTÓW EKSPORTOWYCH

Warunki finansowe kredytów eksportowych obejmują wszystkie postanowienia niniejszego rozdziału, z których każde powinno być odczytywane w powiązaniu z pozostałymi. Porozumienie ustanawia ograniczenia warunków mogących być przedmiotem oficjalnego wsparcia. Uczestnicy są świadomi, że w niektórych sektorach handlu i przemysłu tradycyjnie zastosowanie mają warunki finansowe bardziej restrykcyjne od tych przewidzianych w Porozumieniu. Uczestnicy nadal zobowiązani są przestrzegać takich zwyczajowych warunków finansowych, w szczególności zasady, zgodnie z którą okresy spłaty nie mogą być dłuższe od okresu użytkowania towarów i usług.

10. **Klasyfikacja krajów do celów wsparcia dla kosztów lokalnych**

a) Do kategorii I należą kraje OECD o wysokim dochodzie ([2]). Wszystkie pozostałe kraje należą do kategorii II.

b) Do klasyfikacji krajów stosuje się następujące kryteria i procedury operacyjne:

1) Klasyfikacja na potrzeby niniejszego Porozumienia jest ustalana w oparciu o wskaźnik DNB na mieszkańca obliczony przez Bank Światowy w ramach klasyfikacji krajów kredytobiorców prowadzonej przez Bank Światowy.

2) w przypadkach, w których Bank Światowy nie posiada wystarczających informacji do opublikowania danych dotyczących DNB na mieszkańca, jest on proszony o oszacowanie, czy dany kraj posiada DNB na mieszkańca wyższy czy niższy od obecnego wskaźnika progowego. Kraj zostanie zaklasyfikowany zgodnie z powyższym oszacowaniem, chyba że uczestnicy zadecydują inaczej.

3) Jeżeli klasyfikacja kraju zostaje zmieniona zgodnie z art. 10 lit. a), wówczas zmiana klasyfikacji zaczyna obowiązywać dwa tygodnie po tym, jak Sekretariat poinformuje wszystkich uczestników o wnioskach wyciągniętych na podstawie wyżej wspomnianych danych Banku Światowego.

4) W przypadkach, w których Bank Światowy dokonuje zmian danych liczbowych, zmiany takie nie są brane pod uwagę w odniesieniu do Porozumienia. Niemniej jednak klasyfikacja kraju może ulec zmianie na mocy uzgodnionych warunków, a uczestnicy przychylnie rozważą dokonanie zmiany ze względu na błędy lub przeoczenia w danych liczbowych dostrzeżone później w tym samym roku kalendarzowym, w którym dane liczbowe zostały po raz pierwszy rozesłane przez Sekretariat.

c) Kraj zostaje zaliczony do innej kategorii tylko jeżeli jego kategoryzacja w Banku Światowym pozostaje bez zmian przez dwa kolejne lata.

11. **Zaliczka, maksymalne oficjalne wsparcie i koszty lokalne**

a) Uczestnicy wymagają od kupujących towary i usługi będące przedmiotem oficjalnego wsparcia wpłacania zaliczek w wysokości minimum 15 % wartości umowy eksportowej w dniu lub przed datą uruchomienia kredytu, zgodnie z załącznikiem XIII. Dla oszacowania zaliczki wartość umowy eksportowej może zostać proporcjonalnie obniżona, jeżeli transakcja obejmuje towary i usługi pochodzące z kraju trzeciego, których nie objęto oficjalnym wsparciem. Dopuszczalne jest finansowanie/ubezpieczenie 100 % składki ubezpieczeniowej. Wartość umowy eksportowej może, ale nie musi, obejmować składkę ubezpieczeniową. Płatności zabezpieczające należyte wykonanie umowy, dokonane po dacie uruchomienia kredytu, nie są traktowane w tym kontekście jako zaliczki.

([2]) Kraje określane co roku przez Bank Światowy według wskaźnika DNB na mieszkańca.

b) Oficjalne wsparcie dla takich zaliczek może mieć jedynie formę ubezpieczenia lub gwarancji związanych ze zwyczajowym ryzykiem produkcji.

c) Z wyjątkiem sytuacji przewidzianych w lit. b) i d) uczestnicy nie mogą udzielać oficjalnego wsparcia przekraczającego 85 % wartości umowy eksportowej, z uwzględnieniem dostawy do kraju trzeciego, lecz z wyłączeniem kosztów lokalnych.

d) Uczestnicy mogą udzielać oficjalnego wsparcia dla kosztów lokalnych, pod warunkiem że:

1) maksymalna kwota oficjalnego wsparcia dla kosztów lokalnych nie przekracza:

— dla krajów kategorii I – 40 % wartości umowy eksportowej,

— dla krajów kategorii II – 50 % wartości umowy eksportowej;

2) oficjalne wsparcie dla kosztów lokalnych nie może być udzielane na warunkach bardziej korzystnych lub mniej restrykcyjnych niż warunki uzgodnione dla wywozu pokrewnego;

3) w przypadku gdy oficjalne wsparcie dla kosztów lokalnych przekracza 15 % wartości umowy eksportowej, wymaga ono powiadomienia z wyprzedzeniem, na podstawie art. 44, z określeniem charakteru kosztów lokalnych będących przedmiotem wsparcia.

12. **Maksymalne okresy spłaty**

a) Okres spłaty nie przekracza okresu użytkowania wywożonych towarów i usług lub, w zależności od przypadku, okresu użytkowania projektu, w stosunku do którego towary i usługi są wywożone.

b) Niezależnie od art. 12 lit. a) maksymalny okres spłaty wynosi 15 lat.

c) Niezależnie od art. 12 lit. b) maksymalny okres spłaty dla jakiejkolwiek elektrowni ([3]), która nie kwalifikuje się do wsparcia na mocy załącznika I lub II, wynosi 12 lat.

d) Uczestnik wystosowuje powiadomienie z wyprzedzeniem zgodnie z art. 44, gdy oficjalne wsparcie zostanie udzielone dla każdej transakcji z okresem spłaty dłuższym niż dziesięć lat i której wartość kredytu wynosi 10 mln SDR lub więcej.

13. **Spłata kapitału i odsetek**

a) Kapitał kredytu eksportowego zwykle spłaca się w równych i regularnych ratach lub, w stosownych przypadkach (np. gdy wsparcie dotyczy transakcji leasingowych lub wywozu samodzielnych maszyn lub urządzeń), w równych spłatach kapitału i odsetek łącznie.

b) Spłaty kapitału następują nie rzadziej niż co roku, przy czym pierwsza rata kapitału podlega spłacie nie później niż rok od daty uruchomienia kredytu.

c) Spłaty odsetek następują nie rzadziej niż co sześć miesięcy, przy czym pierwsza rata odsetek podlega spłacie nie później niż sześć miesięcy od daty uruchomienia kredytu. W przypadku rocznych spłat kapitału spłaty odsetek następują nie rzadziej niż co dwanaście miesięcy, przy czym pierwsza rata odsetek podlega spłacie nie później niż dwanaście miesięcy od daty uruchomienia kredytu.

d) Odsetki przypadające do spłaty po dacie uruchomienia kredytu nie są kapitalizowane.

([3]) Do celów Porozumienia termin »elektrownia« oznacza elektrownię w całości lub jej części, w tym wszystkie elementy, sprzęt, materiały i usługi (w tym szkolenie personelu) bezpośrednio wymagane do budowy i oddania do eksploatacji takiej elektrowni. Powyższe nie obejmuje pozycji, za które zazwyczaj odpowiedzialny jest nabywca, w szczególności kosztów przygotowania terenu, dróg, pomieszczeń dla pracowników budowlanych, linii energetycznych, stacji przesyłowej i zaopatrzenia w wodę ze źródła znajdującego się poza terenem elektrowni, jak również kosztów powstałych w kraju nabywcy, wynikających z procedur uzyskiwania oficjalnych zezwoleń (np. zezwoleń na lokalizację, zezwoleń budowlanych, zezwoleń na załadunek paliwa).

e) W przypadku gdy jest to uzasadnione brakiem czasowego zrównoważenia funduszy dostępnych dłużnikowi i profilu obsługi zadłużenia dopuszczalnego zgodnie z parametrami określonymi w lit. a) lub b) powyżej lub gdy planowa amortyzacja nie odpowiada wolnym przepływom pieniężnym dłużnika lub projektu, kredytów eksportowych można udzielać z zastrzeżeniem poniższych ograniczeń:

1) Żadna pojedyncza rata spłaty kapitału ani seria rat spłaty kapitału w okresie sześciu miesięcy nie może przekraczać 30 % kwoty kapitału kredytu.

2) Pierwsza spłata kapitału dokonywana jest nie później niż 24 miesiące od daty uruchomienia kredytu.

3) Maksymalny średni ważony czas trwania okresu spłaty wynosi 65 % okresu spłaty transakcji lub 6 lat w zależności od tego, który z tych okresów jest dłuższy.

f) Uczestnik wystosowuje powiadomienie z wyprzedzeniem zgodnie z art. 44, gdy oficjalne wsparcie zostanie udzielone zgodnie z art. 13 lit. e) powyżej dla każdej transakcji o wartości kredytu wynoszącej 10 mln SDR lub więcej. W takich powiadomieniach uczestnik dostarcza między innymi:

1) szczegółowe informacje na temat schematu spłaty objętego wsparciem oraz wyjaśnienie powodów, dla których występuje brak czasowego zrównoważenia funduszy dostępnych dłużnikowi i profilu obsługi zadłużenia dopuszczalnego zgodnie z art. 13 lit. a) i art. 13 lit. b); oraz

2) w odniesieniu do transakcji o schemacie spłaty, który nie odpowiada wolnym przepływom pieniężnym, szczegółowe i odpowiednie wyjaśnienie schematu spłaty objętego wsparciem.

14. **Stopy procentowe, stawki ubezpieczenia i inne opłaty**

a) Odsetki nie obejmują:

1) żadnych płatności w postaci składki lub innych opłat z tytułu ubezpieczenia lub gwarancji kredytów dostawcy lub kredytów finansowych;

2) żadnych płatności w formie opłat bankowych lub prowizji związanych z kredytem eksportowym innych niż roczne lub półroczne opłaty bankowe płatne w okresie spłaty; oraz

3) potrąceń na poczet zobowiązań podatkowych nałożonych przez kraj importujący.

b) W przypadku gdy oficjalne wsparcie oferowane jest w formie bezpośrednich kredytów/finansowania lub refinansowania, składka ubezpieczeniowa może zostać dodana do wartości nominalnej stopy procentowej lub może stanowić odrębną opłatę; oba składniki powinny być wyszczególnione każdemu z uczestników.

15. **Okres ważności kredytów eksportowych**

Warunki finansowe dla danego kredytu eksportowego lub linii kredytowej, inne niż okres ważności stóp referencyjnych oprocentowania rynkowego (stóp CIRR) określony w załączniku XII, nie są ustalane na okres przekraczający sześć miesięcy przed datą ostatecznego zobowiązania.

16. **Działania w celu uniknięcia lub zminimalizowania strat**

Porozumienie nie zabrania agencjom kredytów eksportowych lub instytucjom finansowym uzgadniania mniej restrykcyjnych warunków finansowych niż warunki przewidziane niniejszym Porozumieniem, jeżeli działania takie są podjęte po udzieleniu zamówienia (kiedy umowa kredytu eksportowego i dokumenty pomocnicze weszły już w życie) oraz są podejmowanie wyłącznie w celu uniknięcia lub zminimalizowania strat spowodowanych przez wydarzenia, które mogłyby doprowadzić do zaprzestania płatności lub powstania roszczeń.

17. **Dopasowanie**

Uwzględniając zobowiązania międzynarodowe uczestnika oraz zachowując spójność z celem niniejszego Porozumienia uczestnik może, zgodnie z procedurami określonymi w art. 41, dopasować warunki finansowe oferowane przez uczestnika lub kraj niebędący uczestnikiem. Warunki finansowe określone zgodnie z niniejszym artykułem uważane są za zgodne z rozdziałem I, II oraz, tam gdzie ma to zastosowanie, z załącznikami I, II, III i IV.

18. **Minimalne stałe stopy oprocentowania w ramach oficjalnego wsparcia finansowego**

a) Uczestnicy udzielający oficjalnego wsparcia finansowego dla pożyczek o stałym oprocentowaniu stosują odnośne stopy CIRR jako minimalne stopy procentowe. Stopy CIRR to stopy procentowe ustalane według następujących zasad:

1) stopy CIRR powinny odpowiadać ostatecznym stopom procentowym kredytów komercyjnych na krajowym rynku danej waluty;

2) stopy CIRR powinny ściśle odpowiadać stopom procentowym dla pierwszorzędnych kredytobiorców krajowych;

3) stopy CIRR powinny opierać się na koszcie finansowania o oprocentowaniu stałym;

4) stopy CIRR nie powinny zakłócać krajowych warunków konkurencji; oraz

5) stopy CIRR powinny ściśle odpowiadać stopom procentowym dostępnym dla pierwszorzędnych kredytobiorców zagranicznych.

b) Udzielenie oficjalnego wsparcia finansowego nie może równoważyć ani kompensować, w części ani w całości, odpowiedniej składki za ryzyko kredytowe naliczanej z tytułu ryzyka braku spłaty zgodnie z postanowieniami art. 20.

19. **Konstrukcja i zastosowanie stóp CIRR**

Stopę CIRR dla oficjalnego wsparcia finansowego udzielanego w ramach Porozumienia i wszystkich załączników do niego z wyjątkiem uzgodnienia sektorowego w sprawie kredytów eksportowych dotyczących cywilnych statków powietrznych (załącznik III) i uzgodnienia sektorowego w sprawie kredytów eksportowych na statki (załącznik IV) określa się i stosuje zgodnie z postanowieniami załącznika XII.

20. **Składka za ryzyko kredytowe**

Oprócz odsetek uczestnicy naliczają także składkę zabezpieczającą przed ryzykiem niespłacenia kredytów eksportowych. Stawki ubezpieczenia naliczane przez uczestników zależą od poziomu ryzyka, są zbieżne i nie mogą być nieadekwatne do celów zabezpieczenia długoterminowych kosztów i strat operacyjnych.

21. **Minimalne stawki ubezpieczenia dla ryzyka kredytowego**

Uczestnicy naliczają stawki nie niższe niż odnośna minimalna stawka ubezpieczenia (stawka MPR) dla ryzyka kredytowego.

a) Odnośna stawka MPR ustalana jest w oparciu o następujące czynniki:

— właściwa klasyfikacja ryzyka kraju,

— czas ryzyka (tj. horyzont ryzyka lub HOR),

— wybrana kategoria ryzyka nabywcy w odniesieniu do dłużnika,

— procent pokrycia ryzyka politycznego i handlowego oraz jakość produktu oficjalnego kredytu eksportowego,

— wszelkie zastosowane techniki ograniczania ryzyka kraju; oraz

— wszelkie zastosowane wsparcie jakości kredytowej w odniesieniu do ryzyka nabywcy.

b) Stawki MPR wyrażane są jako procent wartości kapitału kredytu, tak jakby pełną składkę pobierano w dniu pierwszego ciągnienia kredytu. Wyjaśnienie sposobu obliczania stawek MPR, wraz z wzorem matematycznym, przedstawiono w załączniku VII.

c) Bez względu na kraj przeznaczenia, stawki ubezpieczenia naliczane przez uczestników w odniesieniu do transakcji z rynkowym poziomem odniesienia, tj. transakcji z udziałem ostatecznych dłużników/gwarantów (tj. podmiotów ryzyka kredytowego) w krajach kategorii 0, krajach OECD o wysokim dochodzie ([4]) i krajach strefy euro o wysokim dochodzie bądź z udziałem instytucji wielostronnej lub regionalnej, co do której uczestniczy uzgodnią, że jest zasadniczo zwolniona z wymogów przepisów o kontroli monetarnej i przepływach pieniężnych obowiązujących w kraju, w którym mieści się jej siedziba ([5]), ustala się indywidualnie dla każdego przypadku. W celu zapewnienia, aby stawki ubezpieczenia w odniesieniu do transakcji z udziałem dłużników i – w stosownych przypadkach – gwarantów w takich krajach nie były naliczane według stawek zaniżających ceny rynku prywatnego, uczestnicy stosują następujące procedury, przy wykorzystaniu uzgodnionych konwencji w celu przeliczenia odpowiednich cen odniesienia na stawki:

1) Jeśli uczestnik udziela oficjalnego wsparcia w ramach pakietu kredytu konsorcjalnego, który ma formę transakcji zabezpieczonej aktywami ([6]) lub transakcji project finance ([7]), wtedy:

— całościowe koszty części obejmującej pożyczkę bezpośrednią nie mogą być mniejsze niż całościowe koszty naliczane przez podmioty z rynku komercyjnego uczestniczące w pakiecie pożyczki konsorcjalnej,

— naliczona stawka za czystą ochronę ubezpieczeniową nie może być niższa od przeliczonej równoważnej stawki ubezpieczenia naliczanej przez uczestników z rynku komercyjnego ani niższa od mającej zastosowanie minimalnej stawki aktuarialnej oraz

— uczestnik stosujący stawkę ubezpieczenia obliczaną na podstawie pakietu kredytu konsorcjalnego wystosowuje powiadomienie z wyprzedzeniem zgodnie z art. 44.

Aby kwalifikować się jako pakiet kredytu konsorcjalnego, spełnione muszą być wszystkie następujące warunki:

— co najmniej 25 % pożyczki konsorcjalnej stanowią gwarancje/pożyczki na rynku komercyjnym, bez jakiegokolwiek dwustronnego lub wielostronnego wsparcia (np. ze strony agencji kredytów eksportowych, bezpośrednich inwestycji zagranicznych, międzynarodowych instytucji finansowych lub wielostronnego banku rozwoju) ([8]), w ramach których wszystkie strony uczestniczące w finansowaniu mają równorzędny status w zakresie wszystkich warunków finansowych, włącznie z pakietem zabezpieczeń; oraz

— Warunki finansowe transakcji są w pełni zgodne z Porozumieniem, z uwzględnieniem zmian wprowadzonych postanowieniami dotyczącymi ustalania cen na podstawie rynkowego poziomu odniesienia w transakcjach dotyczących kredytów konsorcjalnych/gwarancji.

([4]) Status kraju pod względem: 1) przynależności do grupy krajów o wysokim dochodzie (zgodnie z definicją Banku Światowego według wskaźnika DNB na mieszkańca), 2) członkostwa w OECD oraz 3) przynależności do strefy euro – jest objęty corocznym przeglądem. Oznaczenie kraju zgodnie z art. 21 lit. c) jako kraju OECD o wysokim dochodzie lub kraju strefy euro o wysokim dochodzie, a także zniesienie takiego oznaczenia staje się skuteczne dopiero wtedy gdy klasyfikacja pod względem dochodów danego kraju (kraj o wysokim dochodzie lub inna klasyfikacja) nie zmieniała się przez dwa kolejne lata. Zmiana oznaczenia kraju jako kraju OECD o wysokim dochodzie lub kraju strefy euro o wysokim dochodzie, a także zniesienie takiego oznaczenia związane ze zmianą członkostwa w OECD lub w strefie euro staje się skuteczne natychmiast po corocznym przeglądzie statusu kraju.

([5]) Oceny, czy instytucja wielostronna lub regionalna jest zasadniczo zwolniona z wymogów przepisów o kontroli monetarnej i przepływach pieniężnych obowiązujących w kraju, w którym mieści się jej siedziba, dokonuje się w oparciu o kryteria określone w załączniku VIII. Uczestnicy prowadzą wykaz instytucji uznanych za spełniające te kryteria i w związku z tym podlegających stawkom ubezpieczenia dla transakcji z rynkowym poziomem odniesienia.

([6]) Aby transakcja kwalifikowała się jako transakcja zabezpieczona aktywami, musi istnieć zabezpieczenie z pierwszeństwem zaspokojenia na finansowanych aktywach; a w przypadku struktury leasingowej – przeniesienie lub zabezpieczenie z pierwszeństwem zaspokojenia w związku z opłatami leasingowymi.

([7]) Aby kwalifikować się jako transakcja project finance, transakcja musi obejmować wywóz towarów lub usług do niezależnej (prawnie i ekonomicznie) spółki celowej, gdzie 1) przepływy pieniężne i zyski spółki celowej są uważane przez kredytodawcę za źródło funduszy, z których pożyczka zostanie spłacona, i 2) majątek spółki celowej jest uważany przez kredytodawcę za zabezpieczenie pożyczki.

([8]) Ta część kryterium dotyczącego 25 % może zostać spełniona, jeżeli bezgotówkowa część płatności w ramach transakcji z udziałem jednego banku otrzymującego pokrycie agencji kredytów eksportowych obejmuje niezabezpieczoną część wynoszącą przynajmniej 25 %. Transakcje te muszą spełniać wszystkie inne kryteria określone w pkt 1, w tym zasady równorzędności określone w niniejszym tiret.

2) W przypadku wszystkich pozostałych transakcji z rynkowym poziomem odniesienia, stosuje się następujące procedury:

— Uwzględniając dostępność informacji rynkowych i specyfikę danej transakcji, uczestnicy ustalają właściwą stawkę ubezpieczenia, dokonując analizy porównawczej z jednym lub większą liczbą rynkowych poziomów odniesienia określonych w załączniku VIII, wybierając poziom lub poziomy odniesienia najbardziej właściwe dla danej transakcji.

— Niezależnie od postanowień poprzedniego punktu, uczestnicy nie mogą naliczać stawki ubezpieczenia, która byłaby niższa od odpowiedniej stawki określonej zgodnie z modelem TCMB (rynkowy poziom odniesienia uwzględniający cykl – Through the Cycle Market Benchmark) na podstawie klasyfikacji ryzyka i łącznego okresu (średniego ważonego okresu trwania – WAL) transakcji, chyba że rynkowy poziom odniesienia wynika z (i) obligacji konkretnego podmiotu lub podmiotu powiązanego na rynku wtórnym lub (ii) swapu ryzyka kredytowego (Credit Default Swap – CDS) związanego z konkretnym podmiotem lub podmiotem powiązanym. Uczestnik naliczający stawki ubezpieczenia niższe od odpowiednich stawek ustalonych zgodnie z modelem TCMB na podstawie ratingu akredytowanej agencji ratingowej ([9]) dotyczącego rynkowego poziomu odniesienia dla konkretnego podmiotu ([10]) wystosowuje powiadomienie z wyprzedzeniem zgodnie z art. 44. Naliczona stawka nie może jednak być niższa niż odpowiednia minimalna stawka aktuarialna.

— Przy ustalaniu stawki ubezpieczenia uczestnik ustala rating ryzyka w odniesieniu do ostatecznego dłużnika/gwaranta, w tym, czy dłużnik/gwarant podlega ocenie ratingowej akredytowanej agencji ratingowej. Uczestnik może ustalić rating o jeden stopień wyższy (w skali akredytowanej agencji ratingowej) niż ten przewidziany przez akredytowaną agencję ratingową. W przypadku braku ratingu akredytowanej agencji ratingowej klasyfikacja ryzyka nie może przekraczać (być korzystniejsza) o więcej niż dwa stopnie ratingu przyznanego przez agencję ratingową państwu będącemu miejscem siedziby dłużnika/gwaranta. Uczestnicy muszą wystosować powiadomienie z wyprzedzeniem zgodnie z art. 44 w następujących sytuacjach:

— w przypadku gdy uczestnik klasyfikuje dłużnika/gwaranta lepiej niż najlepszy rating akredytowanej agencji ratingowej, lub

— jeżeli nie istnieje rating akredytowanej agencji ratingowej – gdy uczestnik klasyfikuje transakcję jako przynajmniej CC2, albo za pomocą kategorii ratingu kredytowego równoważnej ocenie od AAA do A-, albo jako co najmniej równą najlepszemu ratingowi przyznanemu przez akredytowaną agencję ratingową państwu będącemu miejscem siedziby dłużnika/gwaranta.

d) Z zasady krajom »największego ryzyka« z kategorii 7 nalicza się składki według stawek wyższych od stawek MPR ustalonych dla danej kategorii; takie stawki ubezpieczenia ustalane są przez uczestnika udzielającego oficjalnego wsparcia.

e) Przy obliczaniu stawki MPR dla danej transakcji właściwą klasyfikacją ryzyka kraju jest klasyfikacja właściwa dla kraju dłużnika, a właściwą klasyfikacją ryzyka nabywcy jest klasyfikacja dłużnika ([11]), chyba że strona trzecia posiadająca zdolność kredytową odpowiednią do wielkości zadłużenia objętego gwarancją udzieli zabezpieczenia w postaci nieodwołalnej, bezwarunkowej, płatnej na pierwsze żądanie, prawnie wiążącej i wykonalnej gwarancji zobowiązania spłaty całości kredytu na cały okres kredytu. W przypadku gwarancji udzielonej przez stronę trzecią uczestnik może zdecydować się na zastosowanie klasyfikacji ryzyka kraju, w którym mieści się siedziba gwaranta, oraz kategorii ryzyka nabywcy w odniesieniu do gwaranta ([12]).

([9]) Jeżeli dłużnik/gwarant podlega ocenie ratingowej przez więcej niż jedną akredytowaną agencję ratingową, za rating agencji ratingowej uznaje się najlepszy dostępny rating zobowiązań dłużnika (lub gwaranta) w walucie obcej z tytułu uprzywilejowanych niezabezpieczonych instrumentów. Sekretariat sporządza i prowadzi wykaz takich akredytowanych agencji ratingowych.

([10]) W przypadku gdy odnośny podmiot, dla którego ustalane są ceny rynkowe odpowiadające konkretnemu podmiotowi, nie jest objęty ratingiem akredytowanej agencji ratingowej, wtedy za odnośną cenę rynkową uznaje się cenę niższą od odpowiedniej stawki TCMB; uznaje się też, że podlega ona powiadomieniu z wyprzedzeniem zgodnie z art. 44.

([11]) Stawki ubezpieczenia w odniesieniu do transakcji z gwarancją udzieloną przez stronę trzecią, którą to gwarancję przedstawia dłużnik w kraju kategorii 0, kraju OECD o wysokim dochodzie lub kraju strefy euro o wysokim dochodzie lub instytucja wielostronna lub regionalna uznana za spełniającą kryteria określone w załączniku VIII, podlegają wymogom określonym w art. 21 lit. c).

([12]) W przypadku gwarancji udzielanej przez stronę trzecią mająca zastosowanie klasyfikacja ryzyka kraju i kategoria ryzyka nabywcy muszą odnosić się do tego samego podmiotu, tj. dłużnika albo gwaranta.

f) Kryteria i warunki dotyczące zastosowania gwarancji udzielonej przez stronę trzecią odpowiednio do sytuacji opisanych w lit. e) określone są w załączniku VIII.

g) Konwencjonalny horyzont ryzyka stosowany w obliczaniu stawek MPR jest równy połowie okresu wypłacania kredytu razem z całym okresem spłaty i przyjmuje standardowy schemat spłaty kredytu eksportowego, tj. spłaty kapitału plus narosłych odsetek w równych półrocznych ratach, zaczynając na sześć miesięcy od daty uruchomienia kredytu. W odniesieniu do kredytów eksportowych o niestandardowych schematach spłaty równoważny okres spłaty (wyrażony w równych półrocznych ratach) oblicza się przy użyciu następującego wzoru: równoważny okres spłaty = (średni ważony czas trwania okresu spłaty -0,25) / 0,5.

h) Uczestnik decydujący się zastosować stawkę MPR związaną z gwarantem będącym stroną trzecią i posiadającym siedzibę w innym kraju niż kraj, w którym ma siedzibę dłużnik, wystosowuje powiadomienie z wyprzedzeniem zgodnie z art. 43.

22. **Klasyfikacja ryzyka kraju**

Z wyjątkiem krajów OECD o wysokim dochodzie i krajów strefy euro o wysokim dochodzie kraje klasyfikuje się według prawdopodobieństwa obsłużenia przez nie ich zadłużenia zewnętrznego (tj. ryzyka kredytowego kraju).

a) Na ryzyko kredytowe kraju składa się pięć elementów:

— wydanie dekretu o generalnym moratorium płatniczym przez rząd dłużnika/gwaranta lub przez agencję państwową, poprzez którą dokonywana jest spłata,

— wydarzenia polityczne lub trudności gospodarcze powstałe poza krajem powiadamiającego uczestnika lub środki prawne lub administracyjne podjęte poza krajem powiadamiającego uczestnika uniemożliwiające lub opóźniające przekazanie środków płatnych zgodnie z warunkami kredytu,

— przepisy prawne przyjęte w kraju dłużnika/gwaranta uznające płatności dokonane w walucie lokalnej za prawomocną spłatę kredytu, niezależnie od tego, że w wyniku wahań kursów wymiany spłaty takie, po przeliczeniu na walutę kredytu, nie pokrywają kwoty zadłużenia na dzień transferu środków,

— jakiekolwiek inne środki lub decyzje rządu obcego kraju uniemożliwiające dokonywanie płatności zgodnie z warunkami kredytu, oraz

— przypadki siły wyższej mające miejsce poza granicami kraju powiadamiającego uczestnika, np. wojna (w tym wojna domowa), wywłaszczenie, rewolucja, zamieszki, niepokoje społeczne, cyklony, powodzie, trzęsienia ziemi, wybuchy wulkanów, fale pływowe oraz wypadki jądrowe.

b) Kraje klasyfikuje się jako należące do jednej z ośmiu kategorii ryzyka kraju (0–7). Stawki MPR ustala się dla kategorii 1–7, ale nie dla kategorii 0, ponieważ poziom ryzyka krajów należących do tej kategorii uważa się za nieistotny. Ryzyko kredytowe związane z transakcjami w krajach kategorii 0 dotyczy głównie ryzyka dłużnika/gwaranta.

c) Klasyfikacja krajów ([13]) jest przeprowadzana za pomocą metodologii klasyfikacji ryzyka kraju, obejmującej:

— model oceny ryzyka kraju (model), pozwalający na ilościową ocenę ryzyka kredytowego kraju, dla każdego kraju opartą na trzech grupach wskaźników ryzyka: doświadczeniach płatniczych uczestników, sytuacji finansowej i sytuacji ekonomicznej. Metodologia modelu obejmuje różne kroki, w tym ocenę trzech grup wskaźników ryzyka oraz łączenie i elastyczne ważenie grup wskaźników ryzyka,

— ocenę jakościową wyników zastosowania modelu, dokonywaną osobno dla każdego kraju, w sposób uwzględniający ryzyko polityczne lub inne czynniki ryzyka nieuwzględnione w całości lub w części przy zastosowaniu modelu. W razie potrzeby może to prowadzić do korekty oceny ilościowej modelu, odzwierciedlającej ostateczną ocenę ryzyka kredytowego kraju.

d) Klasyfikacja ryzyka kraju jest stale monitorowana i co najmniej raz w roku poddawana przeglądowi, a zmiany wynikające z zastosowania metodologii klasyfikacji ryzyka kraju są natychmiast ogłaszane przez Sekretariat. Jeżeli klasyfikacja kraju zostaje zmieniona w sposób sytuujący go w niższej lub wyższej kategorii ryzyka kraju, uczestnicy naliczają składki ubezpieczeniowe według stawek równych lub wyższych od stawki MPR powiązanej z nową kategorią ryzyka kraju, zaczynając nie później niż pięć dni roboczych po ogłoszeniu przez Sekretariat takiej zmiany klasyfikacji.

e) Klasyfikacje ryzyka kraju są ogłaszane publicznie przez Sekretariat.

23. **Ocena ryzyka państwa**

a) W odniesieniu do wszystkich krajów sklasyfikowanych za pomocą metodologii klasyfikacji ryzyka kraju zgodnie z art. 22 lit. d) ocenia się ryzyko państwa w celu wskazania, w drodze wyjątku, tych państw:

— które nie są dłużnikiem o najniższym ryzyku w kraju, oraz

— których ryzyko kredytowe jest znacznie wyższe niż ryzyko kraju.

b) Wskazanie państw spełniających kryteria wymienione w powyższej lit. a) odbywa się zgodnie z metodologią oceny ryzyka państwa opracowaną i uzgodnioną przez uczestników.

c) Wykaz państw wskazanych jako spełniające kryteria wymienione w powyższej lit. a) jest stale monitorowany i co najmniej raz w roku poddawany przeglądowi, a zmiany wynikające z zastosowania metodyki klasyfikacji ryzyka państwa są natychmiast ogłaszane przez Sekretariat.

d) Wykaz państw wskazanych zgodnie z powyższą lit. b) jest ogłaszany publicznie przez Sekretariat.

([13]) Do celów administracyjnych niektóre kraje, które kwalifikują się do klasyfikacji w ramach jednej z ośmiu kategorii ryzyka kraju, nie mogą zostać sklasyfikowane, jeżeli zasadniczo nie otrzymują oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych. W przypadku takich krajów niesklasyfikowanych uczestnicy mają swobodę przypisania im klasyfikacji ryzyka kraju według własnego uznania.

24. **Klasyfikacja ryzyka nabywcy**

Dłużników i – w stosownych przypadkach – gwarantów w krajach sklasyfikowanych jako należące do kategorii ryzyka kraju 1–7 zalicza się do jednej z kategorii ryzyka nabywcy, które ustanowiono w odniesieniu do kraju dłużnika/gwaranta ([14]). Matrycę kategorii ryzyka nabywcy, do których klasyfikuje się dłużników i gwarantów, zawiera załącznik VI. Opisy jakościowe kategorii ryzyka nabywcy zawiera załącznik IX.

a) Klasyfikacje ryzyka nabywcy opierają się na ratingu kredytowym uprzywilejowanych niezabezpieczonych instrumentów dłużnika/gwaranta ustalonym przez uczestnika.

b) Niezależnie od postanowień powyższej lit. a) transakcje project finance (zdefiniowane w przypisie 7) i transakcje o wartości kredytu wynoszącej maksymalnie 5 mln SDR można klasyfikować na podstawie transakcji, tj. po zastosowaniu jakiegokolwiek wsparcia jakości kredytowej w odniesieniu do ryzyka nabywcy; transakcje takie, niezależnie od tego jak są sklasyfikowane, nie kwalifikują się jednak do żadnych rabatów z tytułu zastosowania wsparcia jakości kredytowej w odniesieniu do ryzyka nabywcy.

c) Dłużników i gwarantów będących państwami klasyfikuje się do kategorii ryzyka nabywcy SOV/CC0.

d) W drodze wyjątku dłużników i gwarantów niebędących państwami można sklasyfikować do kategorii ryzyka nabywcy »lepszy niż państwo« (SOV+), jeżeli ([15]):

— dłużnik/gwarant posiada rating zobowiązań w walucie obcej przyznany przez akredytowaną agencję ratingową, który jest lepszy niż rating zobowiązań w walucie obcej (przyznany przez tę samą agencję) państwa tego dłużnika/gwaranta, lub

— dłużnik/gwarant posiada siedzibę w kraju, w którym ryzyko państwa zidentyfikowano jako znacznie wyższe niż ryzyko kraju.

e) Uczestnicy wystosowują powiadomienie z wyprzedzeniem zgodnie z art. 44 w odniesieniu do transakcji:

— z dłużnikiem/gwarantem niebędącym państwem, w których naliczona stawka jest niższa od stawki ustalonej w ramach kategorii ryzyka nabywcy CC1, tj. CC0 lub SOV+,

— z dłużnikiem/gwarantem niebędącym państwem, w przypadku której uczestnik ocenia rating ryzyka nabywcy dla dłużnika/gwaranta niebędącego państwem, który podlega ocenie ratingowej akredytowanej agencji ratingowej, zaś oceniony rating ryzyka nabywcy jest lepszy niż rating akredytowanej agencji ratingowej ([16]).

f) W przypadku konkurencji dotyczącej określonej transakcji, w związku z którą dłużnik/gwarant został sklasyfikowany przez konkurujących uczestników do różnych kategorii ryzyka nabywcy, konkurujący uczestnicy starają się wypracować wspólną klasyfikację ryzyka nabywcy. Jeżeli porozumienie w sprawie wspólnej klasyfikacji nie zostanie osiągnięte, uczestnik lub uczestnicy, którzy zaklasyfikowali dłużnika/gwaranta do wyższej kategorii w klasyfikacji ryzyka nabywcy, mogą zastosować niższą kategorię w klasyfikacji ryzyka nabywcy.

25. **Procent i jakość oficjalnego zabezpieczenia kredytu eksportowego**

Stawki MPR są zróżnicowane w sposób uwzględniający różną jakość produktów kredytów eksportowych i procent zabezpieczenia zapewniany przez uczestników zgodnie z załącznikiem VI. Zróżnicowanie to opiera się na perspektywie eksportera (tj. ma na celu neutralizowanie skutków konkurencji, wynikających ze zróżnicowanej jakości produktów dostarczonych eksporterowi/instytucji finansowej).

a) Jakość produktu kredytu eksportowego jest funkcją tego, czy produkt jest ubezpieczeniem, gwarancją lub bezpośrednim kredytem/finansowaniem, a w przypadku produktów ubezpieczeniowych – tego, czy pokrycie odsetek w okresie karencji dla roszczeń (tj. w okresie między terminem wymagalności płatności dłużnika a terminem, w którym ubezpieczyciel jest zobowiązany do wypłaty ubezpieczenia na rzecz eksportera/instytucji finansowej) zapewniane jest bez dopłaty.

([14]) Zasady dotyczące klasyfikacji nabywców należy rozumieć jako określające najkorzystniejszą możliwą do zastosowania klasyfikację, np. nabywca będący państwem może być sklasyfikowany według mniej korzystnej klasyfikacji ryzyka nabywcy.

([15]) Stawki MPR związane z kategorią ryzyka nabywcy »lepszy niż państwo« (SOV+) są o 10 % niższe niż stawki MPR związane z kategorią ryzyka nabywcy »państwo« (CC0).

([16]) W przypadku gdy kredytobiorca niebędący państwem podlega ocenie ratingowej przez więcej niż jedną akredytowaną agencję ratingową, powiadomienie jest wymagane jedynie wówczas, gdy rating ryzyka nabywcy jest korzystniejszy niż najkorzystniejszy z ratingów agencji ratingowych.

b) Wszystkie istniejące produkty kredytu eksportowego oferowane przez uczestników są sklasyfikowane jako należące do jednej z trzech następujących kategorii produktów:

— produkt poniżej standardu, tj. ubezpieczenie bez pokrycia odsetek w okresie powstania szkody oraz ubezpieczenie z pokryciem odsetek w okresie powstania szkody z odpowiednią dopłatą do składki ubezpieczeniowej,

— produkt standardowy, tj. ubezpieczenie z pokryciem odsetek w okresie powstania szkody bez odpowiedniej dopłaty do składki ubezpieczeniowej i bezpośredni kredyt/bezpośrednie finansowanie oraz

— produkt powyżej standardu, tj. gwarancje.

26. **Techniki ograniczania ryzyka kraju**

a) Uczestnicy mogą stosować następujące techniki ograniczania ryzyka kraju, których szczególne zastosowanie przedstawiono w załączniku X:

— Struktura przyszłych przepływów zagranicznych w połączeniu z zagranicznym rachunkiem powierniczym

— Finansowanie walutą lokalną

b) Uczestnik stosujący stawkę MPR odzwierciedlającą stosowanie technik ograniczania ryzyka kraju wystosowuje powiadomienie z wyprzedzeniem zgodnie z art. 43.

c) W odniesieniu do transakcji z rynkowym poziomem odniesienia nie stosuje się żadnych technik ograniczania ryzyka kraju.

27. **Wsparcie jakości kredytowej w odniesieniu do ryzyka nabywcy**

a) Uczestnicy mogą stosować następujące wsparcie jakości kredytowej w odniesieniu do ryzyka nabywcy, które pozwala na zastosowanie współczynnika wsparcia jakości kredytowej wyższego niż 0:

— Przeniesienie wpływów lub należności wynikających z umowy

— Zabezpieczenie majątkowe

— Zabezpieczenie na środkach trwałych

— Rachunek powierniczy

b) Definicje wsparcia jakości kredytowej w odniesieniu do ryzyka nabywcy i maksymalne wartości współczynnika wsparcia jakości kredytowej dotyczące zarówno dłużników kategorii 1–7, jak i dłużników podlegających rynkowemu poziomowi odniesienia, są określone w załączniku X.

c) Wsparcie jakości kredytowej w odniesieniu do ryzyka nabywcy można stosować samodzielnie lub łącznie, z następującymi zastrzeżeniami:

— maksymalna wartość współczynnika wsparcia jakości kredytowej, którą można osiągnąć poprzez zastosowanie wsparcia jakości kredytowej w odniesieniu do ryzyka nabywcy, wynosi 0,35 w odniesieniu do transakcji kategorii 1–7. W przypadku transakcji z rynkowym poziomem odniesienia można zastosować rabat do wysokości 25 % w stosunku do rynkowego poziomu odniesienia stawki MPR, ale naliczona stawka ubezpieczenia nie może być niższa od mającej zastosowanie minimalnej stawki aktuarialnej,

— »zabezpieczenie majątkowe« i »zabezpieczenie na środkach trwałych« nie mogą być stosowane w tej samej transakcji,

— w przypadku transakcji kategorii 1–7, gdy mająca zastosowanie klasyfikacja ryzyka kraju została poprawiona dzięki zastosowaniu »struktury przyszłych przepływów zagranicznych w połączeniu z zagranicznym rachunkiem powierniczym«, nie można zastosować żadnego wsparcia jakości kredytowej w odniesieniu do ryzyka nabywcy.

d) Uczestnicy wystosowują powiadomienie z wyprzedzeniem zgodnie z art. 44 w odniesieniu do transakcji z udziałem dłużnika/gwaranta niebędącego państwem, w przypadku których wsparcie jakości kredytowej w odniesieniu do ryzyka nabywcy skutkuje zastosowaniem współczynnika wsparcia jakości kredytowej wyższego niż 0 lub gdy w transakcji z rynkowym poziomem odniesienia stosowane jest wsparcie jakości kredytowej w odniesieniu do ryzyka nabywcy, które skutkuje ustaleniem ceny poniżej odpowiedniej stawki MPR na podstawie TCMB.

28. **Ważność minimalnych stawek ubezpieczenia dla ryzyka kredytowego**

a) W celu oceny adekwatności stawek MPR i, w razie potrzeby, umożliwienia korekt w górę lub w dół, równolegle do regularnego monitorowania i przeglądów stawek MPR wykorzystuje się narzędzia oceny stawek (PFT).

b) Za pomocą narzędzi PFT ocenia się adekwatność stawek MPR pod względem rzeczywistego doświadczenia instytucji udzielających oficjalnych kredytów eksportowych, jak również informacji o wycenie ryzyka kredytowego na rynku prywatnym.

ROZDZIAŁ III

POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE POMOCY WIĄZANEJ

29. **Zasady ogólne**

a) Uczestnicy uzgodnili, że polityki w zakresie kredytów eksportowych oraz pomocy wiązanej powinny się uzupełniać. Polityka w zakresie kredytów eksportowych powinna opierać się na otwartej konkurencji oraz swobodnej grze sił rynkowych. Polityka w zakresie pomocy wiązanej powinna zapewniać potrzebne zasoby zewnętrzne dla krajów, sektorów lub projektów o niewielkim lub nieistniejącym dostępie do finansowania rynkowego. Polityka w zakresie pomocy wiązanej powinna także gwarantować najlepsze wykorzystanie środków pieniężnych, minimalizowanie zakłóceń w handlu oraz przyczyniać się do efektywnego i prorozwojowego wykorzystania tych zasobów.

b) Postanowienia niniejszego Porozumienia dotyczące pomocy wiązanej nie stosują się do programów pomocy instytucji wielostronnych lub regionalnych.

c) Zasady te nie przesądzają o opinii Komitetu Pomocy Rozwojowej (DAC) w sprawie jakości pomocy wiązanej i niewiązanej.

d) Uczestnik może wystąpić o udzielenie dodatkowych informacji dotyczących statusu wiązania każdej formy pomocy. W razie niepewności co do tego, czy określona praktyka finansowania mieści się w zakresie pomocy wiązanej określonej w załączniku XIII, kraj ofiarodawca dostarczy wszelkich dowodów na poparcie stwierdzenia, że pomoc jest w rzeczywistości »niewiązana« zgodnie z definicją w załączniku XIII.

30. **Formy pomocy wiązanej**

Pomoc wiązana może przybierać następujące formy:

a) pożyczek w ramach oficjalnej pomocy rozwojowej (ODA) w rozumieniu »Zasad przewodnich dla finansowania towarzyszącego oraz wiązanej i częściowo niewiązanej oficjalnej pomocy rozwojowej DAC (1987)«;

b) dotacji w ramach oficjalnej pomocy rozwojowej (ODA), jak określono w »Zasadach przewodnich dla finansowania towarzyszącego oraz wiązanej i częściowo niewiązanej oficjalnej pomocy rozwojowej DAC (1987)«; oraz

c) innych oficjalnych przepływów (OOF), obejmujących dotacje i pożyczki, lecz z wyłączeniem oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych zgodnych z niniejszym Porozumieniem; lub

d) jakichkolwiek powiązań, np. połączenia, według prawa lub w praktyce, pod kontrolą ofiarodawcy, kredytodawcy lub kredytobiorcy, co najmniej dwóch wyżej wymienionych form i/lub następujących składników finansowania:

1) kredytu eksportowego, oficjalnie wspieranego w formie bezpośredniego kredytowania/finansowania, refinansowania, subsydiowania stopy procentowej, gwarancji lub ubezpieczenia, do którego stosuje się niniejsze Porozumienie; oraz

2) innych środków udzielanych na warunkach rynkowych lub bliskich warunkom rynkowym bądź zaliczek wpłacanych przez kupującego.

31. **Finansowanie towarzyszące**

a) Finansowanie towarzyszące może przybierać różne formy, w tym kredytów mieszanych, finansowania mieszanego, wspólnego finansowania, finansowania równoległego lub pojedynczych transakcji kompleksowych. Głównymi cechami finansowania towarzyszącego są:

— element koncesjonowania powiązany według prawa lub w praktyce z elementem niezawierającym koncesjonowania;

— element lub cały pakiet finansowania, stanowiący w rzeczywistości pomoc wiązaną, oraz

— koncesjonowane środki udostępniane wyłącznie wówczas, gdy odbiorca zaakceptuje powiązany element niezawierający koncesjonowania.

b) O »faktycznym« stowarzyszeniu lub powiązaniu decydują takie czynniki jak:

— istnienie nieformalnych uzgodnień między odbiorcą a władzami ofiarodawcy,

— zamiar ofiarodawcy, by ułatwić przyjęcie pakietu finansowania przez wykorzystanie oficjalnej pomocy rozwojowej (ODA),

— efektywne powiązanie całego pakietu finansowania z zamówieniami w kraju ofiarodawcy,

— status wiązania ODA i środków z przetargów bądź zawierania każdej transakcji finansowania, lub

— jakakolwiek inna praktyka określona przez DAC lub uczestników, w której istnieje związek faktyczny między co najmniej dwoma składnikami finansowania.

c) Następujące praktyki nie stanowią przeszkody dla stwierdzenia »faktycznego« stowarzyszenia lub powiązania:

— podział zamówienia poprzez odrębne powiadomienie o częściach składowych jednego zamówienia,

— podział zamówień finansowanych w kilku etapach,

— niepowiadamianie o wzajemnie zależnych częściach zamówienia, lub

— niepowiadamianie spowodowane tym, że część pakietu finansowania jest niewiązana.

32. **Kwalifikowanie kraju do pomocy wiązanej**

a) Nie udziela się pomocy wiązanej krajom, których wskaźnik DNB na mieszkańca według danych Banku Światowego przekracza górną granicę krajów o niższym średnim dochodzie. Bank Światowy oblicza wspomniany próg corocznie ([17]). Zmiana klasyfikacji danego kraju następuje jedynie wówczas, gdy dany kraj pozostaje w danej kategorii Banku Światowego przez dwa kolejne lata.

b) Do klasyfikacji krajów stosuje się następujące kryteria i procedury operacyjne:

1) klasyfikacja na potrzeby niniejszego Porozumienia jest ustalana w oparciu o wskaźnik DNB na mieszkańca obliczony przez Bank Światowy w ramach klasyfikacji krajów kredytobiorców prowadzonej przez Bank Światowy; klasyfikacja ta zostaje ogłoszona publicznie przez Sekretariat;

2) w przypadkach, w których Bank Światowy nie posiada wystarczających informacji do opublikowania danych dotyczących DNB na mieszkańca, jest on proszony o oszacowanie, czy dany kraj posiada DNB na mieszkańca wyższy czy niższy od obecnego wskaźnika progowego. Kraj zostanie zaklasyfikowany zgodnie z powyższym oszacowaniem, chyba że uczestnicy zadecydują inaczej.

3) Jeżeli kwalifikacja danego kraju do uzyskania pomocy wiązanej ulegnie zmianie zgodnie z powyższą lit. a), zmiana klasyfikacji wchodzi w życie dwa tygodnie po powiadomieniu wszystkich uczestników przez Sekretariat o wnioskach wyciągniętych ze wspomnianych danych Banku Światowego. Przed datą wejścia w życie przeklasyfikowania żadne finansowanie w ramach pomocy wiązanej w odniesieniu do nowo kwalifikującego się kraju nie może być zgłoszone; po tej dacie żadne finansowanie w ramach pomocy wiązanej odnośnie do nowo awansowanego kraju nie może być zgłoszone, z wyjątkiem indywidualnych transakcji objętych uprzednio zaciągniętą linią kredytową, które mogą podlegać zgłoszeniu aż do wygaśnięcia linii kredytowej (okres ten nie trwa dłużej niż jeden rok od daty wejścia w życie zmiany zakwalifikowania);

([17]) W oparciu o coroczny przegląd klasyfikacji krajów przeprowadzany przez Bank Światowy, do celów klasyfikacji do uzyskania pomocy wiązanej wykorzystuje się progowy wskaźnik dochodu narodowego brutto (DNB) na mieszkańca; wspomniany wskaźnik progowy dostępny jest na stronie internetowej OECD (https://www.oecd.org/trade/topics/export-credits/arrangement-and-sector-understandings/financing-terms-and-conditions/).

4) w przypadkach, w których Bank Światowy dokona przeglądu danych liczbowych, przegląd taki nie jest brany pod uwagę w odniesieniu do Porozumienia. Niemniej jednak klasyfikacja kraju może ulec zmianie na mocy uzgodnionych warunków, zgodnie z odpowiednimi procedurami określonymi w art. 54–59, a uczestnicy przychylnie rozważą dokonanie zmiany ze względu na błędy lub przeoczenia w danych liczbowych dostrzeżone później w tym samym roku kalendarzowym, w którym dane liczbowe zostały po raz pierwszy rozesłane przez Sekretariat.

33. **Kwalifikowanie projektu**

a) Pomoc wiązana nie jest udzielana na projekty publiczne lub prywatne, które w normalnych okolicznościach powinny być ekonomicznie opłacalne przy finansowaniu na warunkach rynkowych lub na warunkach zgodnych z Porozumieniem.

b) Kluczowe dla zakwalifikowania do tego rodzaju pomocy jest zbadanie:

— czy dany projekt nie jest opłacalny pod względem finansowym, tj. czy dany projekt nie jest zdolny, przy odpowiednim ustaleniu cen według zasad rynkowych, do tworzenia dochodu wystarczającego do pokrycia kosztów eksploatacyjnych i kosztów obsługi zaangażowanego kapitału, tj. pierwszego kluczowego kryterium, lub

— czy na podstawie komunikacji z innymi uczestnikami można wyciągnąć uzasadniony wniosek, że jest mało prawdopodobne, aby projekt mógł być finansowany na warunkach rynkowych lub na warunkach określonych w Porozumieniu, tj. drugiego kluczowego kryterium. W odniesieniu do projektów o wartości większej niż 50 mln SDR, rozważając odpowiedniość takiej pomocy, specjalny nacisk należy położyć na oczekiwaną dostępność finansowania na warunkach rynkowych lub warunkach określonych w Porozumieniu.

c) Kluczowe kryteria zgodnie z lit. b) powyżej mają na celu określenie, w jaki sposób projekt powinien być oceniony, aby ustalić, czy powinien on być finansowany przy użyciu tego rodzaju pomocy, czy też w ramach kredytów eksportowych udzielanych na warunkach rynkowych lub warunkach wynikających z Porozumienia. Oczekuje się, że w drodze procesu konsultacji opisanego w art. 47–49 nagromadzone zostanie doświadczenie, które określi w sposób bardziej precyzyjny, zarówno w odniesieniu do kredytów eksportowych, jak i agencji udzielających pomocy, wytyczną *ex ante* dotyczącą linii podziału między dwoma kategoriami projektów.

d) Każdy uczestnik pragnący udzielić pomocy dla towarów lub usług objętych uzgodnieniem sektorowym dotyczącym kredytów eksportowych na statki musi potwierdzić, że w okresie spłaty kredytu statek nie będzie eksploatowany w ramach otwartego rejestru oraz że uzyskano odpowiednie zapewnienie, iż ostateczny właściciel ma siedzibę w kraju odbiorcy, nie jest nieprowadzącą działalności jednostką zależną z kapitałem zagranicznym oraz że zobowiązał się do niesprzedawania statku bez zgody swojego rządu.

34. **Minimalny poziom koncesjonowania**

Uczestnicy nie udzielają pomocy wiązanej o poziomie koncesjonowania niższym niż 35 %, lub 50 % jeżeli kraj będący beneficjentem należy do krajów najsłabiej rozwiniętych (LDC), z wyjątkiem przypadków określonych poniżej, które są również zwolnione z procedur powiadamiania określonych w art. 45 lit. a) oraz art. 46 lit. a):

a) pomoc techniczna: pomoc powiązana, której element oficjalnej pomocy rozwojowej składa się wyłącznie ze współpracy technicznej stanowiącej mniej niż 3 % ogólnej wartości transakcji lub 1 mln SDR, w zależności od tego, która z powyższych kwot jest niższa; oraz

b) małe projekty: projekty inwestycyjne o wartości niższej niż 1 mln SDR, całkowicie finansowane z dotacji na pomoc rozwojową.

35. **Wyłączenie z kwalifikowania kraju lub projektu do pomocy wiązanej**

a) Postanowienia art. 32 i 33 nie stosują się do pomocy wiązanej w przypadku gdy poziom koncesjonowania wynosi 80 % lub więcej, z wyjątkiem pomocy wiązanej stanowiącej część pakietu finansowania towarzyszącego opisanego w art. 31.

b) Postanowienia art. 33 nie mają zastosowania do pomocy wiązanej o wartości niższej niż 2 mln SDR, z wyjątkiem pomocy wiązanej stanowiącej część pakietu finansowania towarzyszącego opisanego w art. 31.

c) Pomoc wiązana dla krajów najsłabiej rozwiniętych, zdefiniowanych przez Organizację Narodów Zjednoczonych, nie podlega postanowieniom art. 32 i 33.

d) Uczestnicy pozytywnie rozważają przyspieszenie procedur pomocy wiązanej odpowiednio do szczególnych okoliczności:

— w przypadku wypadku jądrowego lub poważnego wypadku przemysłowego powodującego poważne skażenie transgraniczne, gdy którykolwiek dotknięty nim uczestnik chce udzielić pomocy wiązanej w celu eliminacji lub minimalizacji jego skutków, lub

— w przypadku znacznego ryzyka wystąpienia takiego wypadku, gdy którykolwiek potencjalnie dotknięty uczestnik chce udzielić pomocy wiązanej w celu zapobieżenia jego wystąpieniu.

e) Niezależnie od postanowień art. 32 i 33 uczestnik może w drodze wyjątku udzielić pomocy:

— stosując procedurę uzgodnionych warunków, określoną w załączniku XIII i opisaną w art. 54–59; lub

— przedstawiając uzasadnienie oferty na gruncie pomocy poprzez uzyskanie wsparcia ze strony znacznej grupy uczestników, jak opisano w art. 47 oraz 48; lub

— wystosowując pismo do Sekretarza Generalnego OECD, zgodnie z procedurami określonymi w art. 49, co według oczekiwań uczestników nie powinno być działaniem stosowanym zwyczajowo i często.

36. **Obliczanie poziomu koncesjonowania pomocy wiązanej**

Poziom koncesjonowania w przypadku pomocy wiązanej jest obliczany przy wykorzystaniu tej samej metody, jaką stosuje DAC dla elementu dotacji, z tym że:

a) Stopa dyskontowa stosowana do obliczenia poziomu koncesjonowania pożyczki w danej walucie, tj. zróżnicowana stopa dyskontowa (DDR), podlega zmianie w okresach rocznych w dniu 15 stycznia i jest obliczana w następujący sposób ([18]):

— Średnia stopa CIRR obliczona na podstawie rentowności siedmioletnich obligacji skarbowych + marża

Marża (M) uzależniona jest od okresu spłaty (R), zgodnie z poniższą tabelą:

R	M
poniżej 15 lat	0,75
od 15 do 20 lat (ale nie włącznie)	1,00
od 20 do 30 lat (ale nie włącznie)	1,15
od 30 lat wzwyż	1,25

— Dla wszystkich walut średnia stopa CIRR wykorzystująca rentowność siedmioletnich obligacji skarbowych jest obliczana z uwzględnieniem średniej miesięcznych stóp w sześciomiesięcznym okresie obowiązywania między dniem 15 sierpnia poprzedniego roku a dniem 14 lutego bieżącego roku, zgodnie z postanowieniami załącznika XII. Obliczona stopa, włączając marżę, zostaje zaokrąglona do najbliższych dziesięciu punktów bazowych.

b) Datą bazową dla obliczenia poziomu koncesjonowania jest data uruchomienia kredytu, określona w załączniku XIII.

c) Do celów obliczenia ogólnego poziomu koncesjonowania dla pakietu finansowania towarzyszącego, poziomy koncesjonowania dla następujących kredytów, środków i płatności są równe zeru:

— kredyty eksportowe zgodne z Porozumieniem,

— inne środki udzielane na warunkach rynkowych lub zbliżonych do warunków rynkowych,

([18]) W związku z uzgodnieniem nowych przepisów dotyczących stopy CIRR, obliczanie DDR zgodnie z podejściem, o którym mowa w art. 36 lit. a), jest czasowo zawieszone w oczekiwaniu na dalsze dyskusje uczestników.

— inne oficjalne środki o poziomie koncesjonowania niższym niż minimalny dopuszczony w art. 34, z wyjątkiem przypadków dopasowania, oraz

— wpłata zaliczki przez kupującego.

Płatności dokonane w dniu uruchomienia kredytu lub przed tym terminem, nieuważane za zaliczki, są uwzględnione w obliczeniu poziomu koncesjonowania.

d) Stopa dyskontowa przy dopasowaniu: przy dostosowaniu pomocy, identyczne dostosowanie oznacza dostosowanie z identycznym poziomem koncesjonowania przeliczonym według stopy dyskontowej obowiązującej w czasie dostosowania.

e) Koszty lokalne i zamówienia z krajów trzecich są uwzględnione w obliczeniu poziomu koncesjonowania, jedynie jeżeli są finansowane przez kraj ofiarodawcy.

f) Ogólny poziom koncesjonowania dla pakietu jest określany przez pomnożenie nominalnej wartości każdego składnika pakietu przez odpowiedni poziom koncesjonowania każdego składnika, zsumowanie wyników i podzielenie sumy przez łączną nominalną wartość składników pakietu.

g) Stopa dyskontowa dla danej pożyczki pomocowej jest stopą obowiązującą w momencie powiadomienia. Jednakże w przypadkach powiadomienia natychmiastowego stopą dyskontową jest stopa obowiązująca w czasie ustalania warunków pożyczki pomocowej. Zmiana stopy dyskontowej w okresie ważności pożyczki nie powoduje zmiany poziomu koncesjonowania.

h) Jeżeli zmiana waluty została dokonana przed zawarciem umowy, powiadomienie podlega przeglądowi. Stopa dyskontowa wykorzystana do obliczenia poziomu koncesjonowania jest stopą stosowaną w dniu przeglądu. Przegląd powiadomienia nie jest konieczny, jeżeli alternatywna waluta oraz wszystkie informacje niezbędne do obliczenia poziomu koncesjonowania zostały wskazane w pierwotnym powiadomieniu.

i) Bez względu na postanowienia powyższej lit. g), stopa dyskontowa stosowana do obliczenia poziomu koncesjonowania dla indywidualnych transakcji wykonanych w ramach pomocowej linii kredytowej jest stopą określoną w pierwotnym powiadomieniu dotyczącym linii kredytowej.

37. **Okres ważności pomocy wiązanej**

a) Uczestnicy nie ustalają warunków pomocy wiązanej na okres dłuższy niż dwa lata, bez względu na to, czy wspomniana pomoc dotyczy finansowania indywidualnych transakcji czy protokołu pomocowego, pomocowych linii kredytowych lub podobnych umów. W przypadku protokołu pomocowego, pomocowej linii kredytowej lub podobnych umów okres ważności rozpoczyna się z datą ich podpisania i podlega obowiązkowi powiadomienia zgodnie z art. 46; przedłużenie linii kredytowej podlega obowiązkowi powiadomienia tak, jakby była to nowa transakcja wraz z adnotacją wyjaśniającą, że jest to odnowienie i że zostaje ona odnowiona na warunkach przyjętych w momencie powiadomienia o przedłużeniu. W przypadku indywidualnych transakcji, w tym transakcji podlegających zawiadamianiu zgodnie z protokołem pomocowym, pomocową linią kredytową lub podobną umową, okres ważności biegnie odpowiednio od daty notyfikacji o zaciągnięciu zobowiązania zgodnie z art. 45 lub 46.

b) Jeżeli dany kraj po raz pierwszy przestał kwalifikować się do uzyskania 17-letnich pożyczek Banku Światowego, okres ważności dotychczas obowiązujących oraz nowych protokołów pomocy wiązanej oraz linii kredytowych podlegających obowiązkowi powiadomienia zostaje ograniczony do jednego roku po terminie ewentualnej zmiany klasyfikacji zgodnie z procedurami określonymi w art. 32 lit. b).

c) Odnowienie takich protokołów oraz linii kredytowych jest możliwe jedynie na warunkach zgodnych z postanowieniami art. 32 i 33 Porozumienia po:

— zmianie klasyfikacji krajów oraz

— zmianie postanowień Porozumienia.

W takich okolicznościach obowiązujące warunki mogą zostać utrzymane bez względu na zmianę stopy dyskontowej określoną w art. 36.

38. **Dopasowanie**

Uwzględniając zobowiązania międzynarodowe uczestnika oraz zachowując spójność z celem niniejszego Porozumienia uczestnik może, zgodnie z procedurami określonymi w art. 41, dopasować warunki finansowe oferowane przez uczestnika lub kraj niebędący uczestnikiem.

ROZDZIAŁ IV

PROCEDURY

SEKCJA 1

Wspólne procedury dotyczące kredytów eksportowych i pomocy mającej związek z handlem

39. **Powiadomienia**

Powiadomienia określone procedurami Porozumienia są sporządzane zgodnie z załącznikiem V i zawierają określone w nim informacje, a ich kopie są przesyłane do Sekretariatu.

40. **Informacje o oficjalnym wsparciu**

a) Natychmiast po podjęciu przez uczestnika zobowiązania dotyczącego oficjalnego wsparcia określonego w powiadomieniu zgodnie z procedurami określonymi w art. 43–46, informuje on odpowiednio wszystkich pozostałych uczestników, umieszczając numer referencyjny powiadomienia na odpowiednim formularzu sprawozdawczym *ex post*.

b) W ramach wymiany informacji zgodnie z art. 51–53 uczestnik informuje pozostałych uczestników o warunkach kredytowych, których wsparcie przewiduje dla określonej transakcji, oraz może zwracać się do pozostałych uczestników o przekazanie podobnych informacji.

c) Oprócz informacji określonych w załączniku V, które są przewidziane w odniesieniu do transakcji, o których powiadomiono z wyprzedzeniem na mocy art. 43 i 44, uczestnicy umieszczają, w odpowiednich formularzach sprawozdawczych *ex post*:

1) w odniesieniu do wszystkich transakcji objętych wsparciem – informacje dotyczące rzeczywistego okresu spłaty i schematu spłaty na zasadzie *ex post*, uwzględniając, między innymi, następujące elementy: 1) długość okresu spłaty, 2) schemat spłaty, 3) częstotliwość spłat kapitału, 4) częstotliwość spłat odsetek, 5) okres pomiędzy datą uruchomienia kredytu a pierwszą spłatą kapitału oraz, w stosownych przypadkach, 6) średni ważony czas trwania okresu spłaty, 7) procent kapitału spłaconego do połowy okresu obowiązywania umowy kredytowej, 8) maksymalna pojedyncza rata, 9) wyjaśnienie braku czasowego zrównoważenia dostępnych funduszy i zastosowanego profilu obsługi zadłużenia, 10) szczegółowe i adekwatne uzasadnienie schematu spłaty objętego wsparciem, jeśli schemat spłaty nie jest dopasowany do wolnych przepływów pieniężnych.

2) ponadto, w odniesieniu do transakcji objętych wsparciem na mocy art. 13 lit. e), o których nie powiadomiono z wyprzedzeniem, uczestnicy przekazują również:

— wyjaśnienie powodów, dla których występuje brak czasowego zrównoważenia funduszy dostępnych dłużnikowi i profilu obsługi zadłużenia dopuszczalnego zgodnie z art. 13 lit. a) i art. 13 lit. b), oraz

— w odniesieniu do transakcji o schemacie spłaty, który nie odpowiada wolnym przepływom pieniężnym, szczegółowe i odpowiednie wyjaśnienie schematu spłaty objętego wsparciem.

41. **Procedury dopasowania**

a) Przed dopasowaniem warunków finansowych uważanych za oferowane przez uczestnika lub kraj niebędący uczestnikiem na podstawie art. 17 i 38 uczestnik dokłada wszelkich starań, w tym w razie potrzeby przeprowadzając konsultacje bezpośrednie opisane w art. 53, w celu potwierdzenia, że warunki objęte są oficjalnym wsparciem, a także:

1) Uczestnik powiadamia wszystkich pozostałych uczestników o warunkach, w odniesieniu do których zamierza udzielić wsparcia, stosując te same procedury powiadamiania, które wymagane są w przypadku dopasowanych warunków. W przypadku dopasowania się do warunków kraju niebędącego uczestnikiem dany uczestnik stosuje te same procedury powiadamiania, które byłyby wymagane, gdyby warunki, do których się dopasowuje, były oferowane przez innego uczestnika.

2) Niezależnie od postanowień powyższego pkt 1, jeżeli procedura powiadamiania wymaga, aby uczestnik dopasowujący wstrzymał swoje zobowiązanie po ostatecznym terminie zamknięcia oferty, taki uczestnik dopasowujący dokonuje w najwcześniejszym możliwym terminie powiadomienia o swoim zamiarze dopasowania.

3) Jeżeli uczestnik inicjujący łagodzi warunki lub wycofuje się z zamiaru udzielenia wsparcia zgodnie z warunkami określonymi w powiadomieniu, niezwłocznie informuje o tym odpowiednio wszystkich pozostałych uczestników.

b) Uczestnik zamierzający zaoferować warunki finansowe identyczne z warunkami określonymi w powiadomieniu wystosowanym zgodnie z art. 43 i 44 może je zaoferować po upływie okresu oczekiwania ustanowionego niniejszym Porozumieniem. Uczestnik wystosowuje powiadomienie o swoim zamiarze w najwcześniejszym możliwym terminie.

42. **Konsultacje specjalne**

a) Uczestnik mający uzasadnione podstawy, by uważać, że warunki finansowe oferowane przez innego uczestnika (uczestnika inicjującego) są bardziej atrakcyjne niż warunki przewidziane w niniejszym Porozumieniu, informuje o tym Sekretariat, a Sekretariat natychmiast udostępnia taką informację.

b) Uczestnik inicjujący wyjaśnia warunki finansowe swojej oferty w terminie dwóch dni roboczych od udostępnienia informacji przez Sekretariat.

c) Po wyjaśnieniu przez uczestnika inicjującego każdy uczestnik może zwrócić się o zorganizowanie przez Sekretariat w terminie pięciu dni roboczych specjalnego spotkania konsultacyjnego w celu omówienia sprawy.

d) Warunki finansowe objęte oficjalnym wsparciem nie wchodzą w życie, zanim nie staną się znane wyniki specjalnego spotkania konsultacyjnego uczestników.

SEKCJA 2

Procedury dotyczące kredytów eksportowych

43. **Powiadomienie z wyprzedzeniem z możliwością dyskusji**

a) Uczestnik powiadamia wszystkich pozostałych uczestników co najmniej dziesięć dni kalendarzowych przed podjęciem jakiegokolwiek zobowiązania o wartości kredytu powyżej 10 mln SDR, zgodnie z załącznikiem V, jeżeli:

— do obliczenia stawki MPR wykorzystano właściwą klasyfikację ryzyka kraju i kategorię ryzyka nabywcy stosowaną przez gwaranta będącego stroną trzecią posiadającego siedzibę poza krajem dłużnika [tj. ustaloną zgodnie z art. 21 lit. e)], lub

— odnośną stawkę MPR zmniejszono poprzez zastosowanie techniki ograniczania ryzyka kraju wymienionej w art. 26,

b) Uczestnik powiadamia wszystkich pozostałych uczestników co najmniej dziesięć dni kalendarzowych przed podjęciem jakiegokolwiek zobowiązania o wartości kredytu powyżej 10 mln SDR, zgodnie z załącznikiem V, jeżeli wsparcie zostaje przedłużone na mocy art. 6 lit. a) pkt 2 załącznika I.

c) Jeżeli inny uczestnik zwróci się z wnioskiem o przeprowadzanie dyskusji w tym okresie, uczestnik inicjujący odczekuje dodatkowych dziesięć dni kalendarzowych.

d) Aby ułatwić dokonywanie przeglądu nagromadzonego doświadczenia zgodnie z art. 62, po dyskusji uczestnik informuje wszystkich pozostałych uczestników o swojej ostatecznej decyzji. Uczestnicy prowadzą ewidencję swoich doświadczeń w odniesieniu do stawek ubezpieczenia określonych w powiadomieniach zgodnie z lit. a) powyżej.

44. **Powiadomienie z wyprzedzeniem**

a) Zgodnie z załącznikiem V uczestnik powiadamia wszystkich pozostałych uczestników co najmniej dziesięć dni kalendarzowych przed podjęciem jakiegokolwiek zobowiązania dotyczącego okresu spłaty dłuższego niż dziesięć lat i o wartości kredytu powyżej 10 mln SDR.

b) Zgodnie z załącznikiem V uczestnik powiadamia wszystkich pozostałych uczestników co najmniej dziesięć dni kalendarzowych przed podjęciem jakiegokolwiek zobowiązania o wartości kredytu powyżej 10 mln SDR, jeżeli wsparcie jest udzielane zgodnie z:

1) art. 13 lit. f),

2) art. 6 lit. a) załącznika II, lub

3) art. 6 lit. a) pkt 1 załącznika I.

c) Zgodnie z załącznikiem V uczestnik powiadamia wszystkich pozostałych uczestników co najmniej dziesięć dni kalendarzowych przed podjęciem jakiegokolwiek zobowiązania o wartości kredytu powyżej 10 mln SDR, jeżeli wsparcie jest udzielane w związku z:

1) art. 11 lit. d) pkt 3;

2) stosowaniem stawki ubezpieczenia dla transakcji z rynkowym poziomem odniesienia zgodnie z postanowieniami:

— art. 21 lit. c) pkt 1 tiret trzecie podczas uczestnictwa w pakiecie kredytów konsorcjalnych;

— art. 21 lit. c) pkt 2 tiret drugie w przypadku gdy naliczona stawka ubezpieczenia jest niższa niż odpowiednia stawka ustalona zgodnie z modelem TCMB;

— art. 21 lit. c) pkt 2 tiret trzecie w przypadku gdy uczestnik klasyfikuje dłużnika/gwaranta lepiej niż najlepszy rating akredytowanej agencji ratingowej; lub – jeżeli nie istnieje rating akredytowanej agencji ratingowej – gdy uczestnik klasyfikuje transakcję jako przynajmniej CC2, albo za pomocą kategorii ratingu kredytowego równoważnej ocenie od AAA do A-, albo jako co najmniej równą najlepszemu ratingowi przyznanemu przez akredytowaną agencję ratingową państwu będącemu miejscem siedziby dłużnika/gwaranta;

3) stosowaniem stawki ubezpieczenia dla transakcji objętej kategorią ryzyka kraju 1–7 MPR zgodnie z art. 24 lit. e), jeżeli wybrana kategoria ryzyka nabywcy stosowana do obliczenia stawki MPR w odniesieniu do transakcji z dłużnikiem/gwarantem niebędącym państwem jest:

— niższa niż CC1 (tj. CC0 lub SOV+); lub

— lepsza niż rating akredytowanej agencji ratingowej;

4) stosowaniem stawki ubezpieczenia zgodnie z art. 27 lit. d) w odniesieniu do transakcji z dłużnikiem/gwarantem niebędącym państwem, jeżeli stosowanie wsparcia jakości kredytowej w odniesieniu do ryzyka nabywcy skutkuje zastosowaniem współczynnika wsparcia jakości kredytowej wyższego niż 0 lub zawsze gdy w transakcji z rynkowym poziomem odniesienia stosowane jest wsparcie jakości kredytowej w odniesieniu do ryzyka nabywcy, które skutkuje ustaleniem ceny poniżej odpowiedniej MPR na podstawie TCMB;

5) transakcją, która podlega uzgodnionym warunkom jak określono w art. 59 lit. c).

SEKCJA 3

Procedury dotyczące pomocy mającej związek z handlem

45. **Powiadomienie z wyprzedzeniem**

a) Uczestnik wystosowuje powiadomienie z wyprzedzeniem, zgodnie z załącznikiem V, jeżeli zamierza udzielić oficjalnego wsparcia dla:

— mającej związek z handlem pomocy niewiązanej o wartości co najmniej 2 mln SDR oraz o poziomie koncesjonowania wynoszącym mniej niż 80 %,

— mającej związek z handlem pomocy niewiązanej o wartości niższej niż 2 mln SDR, zawierającej element dotacji (zgodnie z definicją DAC) niższy niż 50 %,

— mającej związek z handlem pomocy wiązanej o wartości co najmniej 2 mln SDR oraz o poziomie koncesjonowania wynoszącym mniej niż 80 %, lub

— mającej związek z handlem pomocy wiązanej o wartości niższej niż 2 mln SDR oraz o poziomie koncesjonowania mniejszym niż 50 %, z wyjątkiem przypadków określonych w art. 35 lit. a) i b),

— pomocy wiązanej zgodnie z art. 35 lit. d).

b) Powiadomienie z wyprzedzeniem zostaje wystosowane najpóźniej 30 dni roboczych przed datą zamknięcia oferty lub datą podjęcia zobowiązania, w zależności od tego, który z tych terminów jest wcześniejszy.

c) Jeżeli uczestnik inicjujący łagodzi warunki lub wycofuje się z zamiaru udzielenia wsparcia zgodnie z warunkami określonymi w powiadomieniu, niezwłocznie informuje o tym odpowiednio wszystkich pozostałych uczestników.

d) Postanowienia niniejszego artykułu stosują się do pomocy wiązanej stanowiącej część pakietu finansowania towarzyszącego opisanego w art. 31.

46. **Niezwłoczne powiadomienie**

a) Uczestnik niezwłocznie, tj. w ciągu dwóch dni roboczych od podjęcia zobowiązania, powiadamia wszystkich pozostałych uczestników, zgodnie z załącznikiem V, o udzieleniu oficjalnego wsparcia dla pomocy wiązanej o wartości:

— co najmniej 2 mln SDR i o poziomie koncesjonowania wynoszącym 80 % bądź więcej, lub

— niższej niż 2 mln SDR oraz o poziomie koncesjonowania wynoszącym 50 % lub więcej, z wyjątkiem przypadków określonych w art. 34 lit. a) i b).

b) Ponadto uczestnik niezwłocznie powiadamia wszystkich pozostałych uczestników o podpisaniu protokołu pomocowego, linii kredytowej lub podobnej umowy.

c) Powiadomienie z wyprzedzeniem nie musi być wystosowane, jeżeli uczestnik zamierza dopasować warunki finansowe, które były przedmiotem powiadomienia natychmiastowego.

SEKCJA 4

Procedury konsultacyjne dotyczące pomocy wiązanej

47. **Cel konsultacji**

a) Uczestnik ubiegający się o wyjaśnienie dotyczące ewentualnego handlowego uzasadnienia pomocy wiązanej może zażądać dostarczenia pełnej oceny jakości pomocy (szczegóły w załączniku XI).

b) Ponadto uczestnik może wnieść o konsultacje z udziałem innych uczestników, zgodnie z postanowieniami art. 48. Konsultacje takie obejmują konsultacje bezpośrednie opisane w art. 53 w celu przedyskutowania:

— po pierwsze, czy oferowana pomoc odpowiada wymaganiom określonym w art. 32 i 33, oraz

— w razie potrzeby, czy oferowana pomoc jest uzasadniona nawet jeśli wymagania art. 32 i 33 nie są spełnione.

48. **Zakres i termin konsultacji**

a) W trakcie konsultacji uczestnik może zwrócić się o udzielenie m.in. następujących informacji:

— oceny szczegółowej analizy wykonalności projektu/wyceny projektu,

— czy istnieje konkurencyjna oferta finansowania niezawierająca elementu koncesjonowania lub pomocy,

— czy należy oczekiwać, że projekt przyczyni się do wypracowania lub zaoszczędzenia środków w walucie obcej,

— czy ma miejsce współpraca z wielostronnymi organizacjami, takimi jak Bank Światowy;

— czy są stosowane zasady międzynarodowego przetargu konkurencyjnego (ICB), w szczególności czy oferta dostawcy z kraju ofiarodawcy jest najkorzystniejsza,

— jaki jest wpływ na środowisko,

— czy uczestniczy sektor prywatny, oraz

— informacji o terminie powiadomień (np. sześć miesięcy przed datą zamknięcia oferty lub podjęcia zobowiązania) dotyczących kredytów z elementem koncesjonowania lub kredytów pomocowych.

b) Konsultacje zostają zakończone, a wyniki ustaleń dotyczące obydwu pytań zawartych w art. 46 przekazane przez Sekretariat wszystkim uczestnikom w drodze powiadomienia co najmniej dziesięć dni roboczych przed datą zamknięcia oferty lub podjęcia zobowiązania, w zależności od tego, która z nich przypada wcześniej. Jeśli brak jest porozumienia między konsultującymi się stronami, Sekretariat zwraca się do pozostałych uczestników o wyrażenie opinii w ciągu pięciu dni roboczych. Następnie Sekretariat przedstawia takie opinie powiadamiającemu uczestnikowi, który powtórnie rozważa kontynuowanie działań, jeżeli okaże się, że nie ma znaczącego wsparcia dla oferty pomocy.

49. **Wynik konsultacji**

a) Ofiarodawca, który zamierza kontynuować projekt mimo braku znaczącego wsparcia, powiadamia z wyprzedzeniem o swoich zamiarach wszystkich pozostałych uczestników w terminie nie późniejszym niż 60 dni kalendarzowych po zakończeniu konsultacji, tj. przyjęciu wniosków Przewodniczącego. Ofiarodawca wystosowuje także pismo do Sekretarza Generalnego OECD, w którym przedstawia wyniki konsultacji i wyjaśnia pierwszoplanowe, niezwiązane z handlem narodowe interesy, które zmuszają go do takiego działania. Uczestnicy oczekują, że tego rodzaju sytuacje nie będą częste i nie staną się normalną praktyką.

b) Ofiarodawca niezwłocznie powiadamia uczestników o wystosowaniu pisma do Sekretarza Generalnego OECD, którego kopia zostaje załączona do powiadomienia. Ofiarodawca, ani żaden inny uczestnik, nie podejmują żadnego zobowiązania dotyczącego pomocy wiązanej przed upływem dziesięciu dni roboczych od przekazania takiego powiadomienia uczestnikom. Dla projektów, w których przypadku w procesie konsultacji stwierdzono istnienie konkurencyjnych ofert handlowych, wyżej wspomniany okres dziesięciu dni roboczych zostaje przedłużony do 15 dni.

c) Sekretariat monitoruje postępy i wyniki konsultacji.

SEKCJA 5

Wymiana informacji dotyczących kredytów eksportowych i pomocy mającej związek z handlem

50. **Punkty kontaktowe**

Wszelka wymiana informacji jest prowadzona między wyznaczonymi punktami kontaktowymi w każdym kraju przy pomocy środków natychmiastowej łączności, np. poczty elektronicznej, i ma charakter poufny.

51. **Zakres kierowanych zapytań**

a) Uczestnik może skierować do innego uczestnika zapytanie dotyczące jego stanowiska w odniesieniu do danego kraju trzeciego, instytucji w kraju trzecim lub określonego sposobu prowadzenia działalności gospodarczej.

b) Uczestnik, który otrzymał wniosek o udzielenie oficjalnego wsparcia, może skierować zapytanie do innego uczestnika, informując jednocześnie o najbardziej korzystnych warunkach kredytowych, na wsparcie których wyraża gotowość.

c) Zapytanie kierowane do więcej niż jednego uczestnika zawiera listę adresatów.

d) Kopie wszystkich zapytań zostają przesłane do Sekretariatu.

52. **Zakres odpowiedzi**

a) Uczestnik, do którego skierowane jest zapytanie, odpowiada na nie w ciągu siedmiu dni kalendarzowych w możliwie najbardziej wyczerpujący sposób. Odpowiedź powinna zawierać możliwie najpełniejsze wskazówki, jakich uczestnik może udzielić na temat decyzji, którą prawdopodobnie podejmie. W razie potrzeby pełna odpowiedź zostaje przesłana w najwcześniejszym możliwym terminie. Kopie zostają przesłane na inne adresy wyszczególnione w zapytaniu i do Sekretariatu.

b) Jeżeli odpowiedź na zapytanie stanie się następnie z jakiegoś powodu nieważna, ponieważ np.:

— wniosek został złożony, zmieniony lub wycofany, lub

— rozważane są inne warunki,

odpowiedź powinna zostać przekazana niezwłocznie, a jej kopie przesłane na wszystkie adresy wyszczególnione w zapytaniu oraz do Sekretariatu.

53. **Konsultacje bezpośrednie**

a) Uczestnik wyraża zgodę na wniosek o konsultacje bezpośrednie przed upływem dziesięciu dni roboczych.

b) Możliwość złożenia wniosku o konsultacje bezpośrednie jest udostępniona uczestnikom oraz krajom niebędącym uczestnikami. Konsultacje odbywają się w najwcześniejszym możliwym terminie po upływie dziesięciu dni roboczych.

c) Przewodniczący uczestników wraz z Sekretariatem koordynuje wszelkie działania podejmowane w rezultacie przeprowadzonego spotkania, np. uzgodnione warunki. Sekretariat niezwłocznie udostępnia informacje o wynikach konsultacji.

54. **Procedury i format uzgodnionych warunków**

a) Propozycje dotyczące uzgodnionych warunków są kierowane jedynie do Sekretariatu. Propozycja dotycząca uzgodnionych warunków zostaje przesłana przez Sekretariat wszystkim uczestnikom, a w przypadku gdy dotyczy ona pomocy wiązanej, do wszystkich punktów kontaktowych DAC. Tożsamość inicjatora nie zostaje ujawniona w rejestrze uzgodnionych warunków w elektronicznym biuletynie informacyjnym utrzymywanym przez Sekretariat w środowisku sieciowym OECD. Sekretariat może jednak ujawnić ustnie tożsamość inicjatora uczestnikowi lub członkowi DAC na ich wniosek. Sekretariat odnotowuje takie wnioski.

b) Propozycja dotycząca uzgodnionych warunków jest datowana i ma następujący format:

— numer referencyjny, po którym następują słowa »Uzgodnione warunki«,

— nazwa kraju importującego i nabywcy,

— nazwa lub opis projektu, możliwie najdokładniejszy w celu jego wyraźnej identyfikacji,

— warunki przewidziane przez kraj inicjujący,

— propozycja dotycząca uzgodnionych warunków,

— przynależność państwowa i nazwy znanych konkurujących oferentów,

— data zamknięcia komercyjnej i finansowej części oferty oraz numer przetargu, jeżeli jest znany,

— pozostałe istotne informacje, w tym powody zaproponowania uzgodnionych warunków, informacje na temat dostępności analiz dotyczących projektu lub szczególnych okoliczności.

c) Propozycja dotycząca uzgodnionych warunków przedstawiona zgodnie z art. 32 lit. b) pkt 4 zostaje skierowana do Sekretariatu, a jej kopie przekazane innym uczestnikom. Uczestnik składający propozycję dotyczącą uzgodnionych warunków przedstawia wyczerpujące powody, dla których uważa, że klasyfikacja danego kraju powinna różnić się od procedury określonej w art. 32 lit. b).

d) Sekretariat udostępnia publicznie ustalone uzgodnione warunki.

55. **Odpowiedzi na propozycje dotyczące uzgodnionych warunków**

a) Odpowiedzi udziela się w terminie 20 dni kalendarzowych, aczkolwiek zachęca się uczestników, aby odpowiadali na propozycje dotyczące uzgodnionych warunków możliwie najszybciej.

b) Odpowiedź może mieć formę żądania udzielenia dodatkowych informacji, przyjęcia, odrzucenia, propozycji zmiany uzgodnionych warunków lub alternatywnej propozycji dotyczącej uzgodnionych warunków.

c) Przyjmuje się, że uczestnik informujący, iż nie zajmuje stanowiska, ponieważ nie zwrócił się do niego eksporter lub władze kraju odbiorcy w przypadku pomocy dla określonego projektu, akceptuje propozycję dotyczącą uzgodnionych warunków.

56. **Przyjęcie uzgodnionych warunków**

a) Po upływie 20 dni kalendarzowych Sekretariat informuje wszystkich uczestników o statusie propozycji dotyczącej uzgodnionych warunków. Jeżeli nie wszyscy uczestnicy przyjęli uzgodnione warunki, ale też żaden uczestnik ich nie odrzucił, propozycja pozostaje otwarta przez kolejne osiem dni kalendarzowych.

b) Po upływie wspomnianego kolejnego okresu uważa się, że uczestnik, który w wyraźny sposób nie odrzucił propozycji dotyczącej uzgodnionych warunków, zaakceptował ją. Jednakże uczestnik, w tym uczestnik inicjujący, może uzależnić przyjęcie uzgodnionych warunków od wyraźnego ich przyjęcia przez jednego lub więcej uczestników.

c) Jeżeli uczestnik nie akceptuje jednego lub większej liczby elementów uzgodnionych warunków, uczestnik ten domyślnie akceptuje wszystkie pozostałe elementy. Przyjmuje się, że takie częściowe przyjęcie może prowadzić do zmiany przez innych uczestników ich stanowiska wobec proponowanych uzgodnionych warunków. Wszyscy uczestnicy mogą oferować lub dopasować warunki nieobjęte uzgodnionymi warunkami.

d) Uzgodnione warunki, które nie zostały przyjęte, mogą zostać ponownie rozpatrzone z wykorzystaniem procedur określonych w art. 54 i 55. W takich okolicznościach uczestnicy nie są związani swoją pierwotną decyzją.

57. **Brak porozumienia w sprawie uzgodnionych warunków**

Jeżeli uczestnik inicjujący oraz uczestnik, który zaproponował zmianę lub alternatywę, nie są w stanie osiągnąć porozumienia w sprawie uzgodnionych warunków w terminie dodatkowych ośmiu dni kalendarzowych, powyższy okres może zostać przedłużony za ich obopólną zgodą. Sekretariat informuje wszystkich uczestników o każdym takim przedłużeniu.

58. **Data wejścia w życie uzgodnionych warunków**

Sekretariat informuje wszystkich uczestników o wejściu w życie uzgodnionych warunków lub o ich odrzuceniu; uzgodnione warunki wejdą w życie trzy dni kalendarzowe po ogłoszeniu powyższych informacji. Sekretariat udostępnia w elektronicznym biuletynie informacyjnym stale uaktualniane dane dotyczące wszystkich uzgodnionych warunków, które zostały ustalone lub w stosunku do których decyzja nie została podjęta.

59. **Obowiązywanie uzgodnionych warunków**

a) Przyjęte uzgodnione warunki obowiązują przez okres dwóch lat od daty ich wejścia w życie, o ile Sekretariat nie zostanie poinformowany, że uzgodnione warunki nie są już przedmiotem zainteresowania uczestników, co zostało przyjęte przez wszystkich uczestników. Uzgodnione warunki dotyczące konkretnej transakcji obowiązują przez okres kolejnych dwóch lat, jeżeli uczestnik wystąpi o przedłużenie ich ważności w ciągu 14 dni kalendarzowych od daty upływu pierwotnego terminu ważności. Kolejne przedłużenia uzgodnionych warunków dotyczących konkretnej transakcji lub jakiegokolwiek przedłużenia uzgodnionych warunków, które nie jest związane z konkretną transakcją, można ustalić poprzez procedury, o których mowa w art. 54–58. Uzgodnione warunki przyjęte zgodnie z postanowieniami art. 32 lit. b) pkt 4) są ważne do czasu udostępnienia danych Banku Światowego dotyczących następnego roku.

b) Sekretariat monitoruje status uzgodnionych warunków i na bieżąco odpowiednio informuje uczestników, poprzez prowadzenie wykazu »Status obowiązujących uzgodnionych warunków« w elektronicznym biuletynie informacyjnym. Zgodnie z powyższym Sekretariat podejmuje, między innymi, następujące czynności:

— dodaje nowe uzgodnione warunki po ich przyjęciu przez uczestników,

— uaktualnia datę wygaśnięcia, gdy uczestnik wnosi o przedłużenie,

— usuwa z wykazu uzgodnione warunki, które wygasły,

— publikuje kwartalny wykaz uzgodnionych warunków, które wygasną w następnym kwartale.

c) Uczestnik zapewniający oficjalne wsparcie na mocy uzgodnionych warunków związanych z zasadami dotyczącymi kredytów eksportowych (tj. niezwiązanych z zasadami dotyczącymi pomocy mającej związek z handlem) wystosowuje powiadomienie z wyprzedzeniem na temat każdej transakcji objętej wsparciem zgodnie z art. 44.

SEKCJA 6

Przeglądy

60. **Regularne przeglądy porozumienia**

a) Uczestnicy regularnie dokonują przeglądu funkcjonowania Porozumienia. W ramach przeglądu uczestnicy badają, między innymi, procedury powiadamiania, wdrażanie i funkcjonowanie systemu DDR, zasady i procedury dotyczące pomocy wiązanej, zagadnienia dopasowania, wcześniejsze zobowiązania i możliwości uczestnictwa w Porozumieniu większej liczby krajów.

b) Przegląd taki opiera się na informacjach wynikających z doświadczenia uczestników i ich sugestiach dotyczących poprawy działania i skuteczności Porozumienia. Uczestnicy biorą również pod uwagę cele Porozumienia oraz istniejącą sytuację gospodarczą i walutową. Informacje i sugestie, jakie uczestnicy chcą przedłożyć do celów takiego przeglądu, powinny dotrzeć do Sekretariatu nie później niż 45 dni kalendarzowych przed datą przeglądu.

61. **Przegląd minimalnych stóp procentowych**

Uczestnicy dokonują kompleksowego przeglądu postanowień dotyczących stóp CIRR zamieszczonych w załączniku XII nie później niż do 15 lipca 2027 r.

62. **Przegląd minimalnych stawek ubezpieczenia i zagadnienia pokrewne**

Uczestnicy regularnie monitorują wszystkie aspekty zasad i procedur dotyczących stawek ubezpieczenia oraz dokonują przeglądu tych aspektów zasad i procedur. Działania te obejmują:

a) klasyfikację ryzyka kraju i metodologię oceny ryzyka państwa w celu dokonania przeglądu ich ważności w świetle doświadczeń;

b) poziom stawek MPR w celu zagwarantowania, że pozostają one dokładnym miernikiem ryzyka kredytowego, przy uwzględnieniu zarówno rzeczywistych doświadczeń instytucji udzielających oficjalnych kredytów eksportowych, jak również informacji na temat cen ryzyka kredytowego na rynku prywatnym;

c) zróżnicowanie stawek MPR z uwzględnieniem różnej jakości produktów kredytów eksportowych i procentu udzielonego zabezpieczenia; oraz

d) nagromadzone doświadczenie związane z zastosowaniem ograniczania ryzyka kraju i wsparcia jakości kredytowej w odniesieniu do ryzyka nabywcy oraz dalszej ważności i odpowiedniości ich szczególnego wpływu na stawki MPR.

e) Kompleksowy przegląd wszystkich aspektów zasad dotyczących stawek ubezpieczenia przewidzianych w Porozumieniu, ze szczególnym naciskiem na zasady ustalania cen na podstawie rynkowego poziomu odniesienia, odbędzie się najpóźniej do dnia 31 grudnia 2024 r.

63. **Przegląd oficjalnego wsparcia dla kosztów lokalnych**

Uczestnicy dokonują przeglądu postanowień dotyczących wsparcia dla kosztów lokalnych nie później niż do dnia 20 kwietnia 2024 r.

64. **Przegląd schematów i okresów spłaty**

Co dwa lata Sekretariat sporządza kompleksowe sprawozdanie na temat schematów spłaty i okresów spłaty w odniesieniu do kredytów eksportowych wspieranych przez uczestników zgodnie z rozdziałem II, załącznikiem I i załącznikiem II, w oparciu o powiadomienia z wyprzedzeniem i sprawozdawczość *ex post*. Sprawozdanie zawiera analizę statystyczną i jakościową dotyczącą wykorzystania elastyczności schematu spłaty oraz długości okresu spłaty objętych wsparciem. W przypadku gdy sprawozdanie wskaże, że ponad 30 % transakcji w ramach Porozumienia objętych wsparciem na mocy rozdziału II, załącznika I i załącznika II skorzystało z należycie uzasadnionej elastyczności, uczestnicy przeprowadzą obowiązkowy przegląd parametrów struktur spłaty.

ZAŁĄCZNIK I

UZGODNIENIE SEKTOROWE W SPRAWIE KREDYTÓW EKSPORTOWYCH DOTYCZĄCYCH ZMIANY KLIMATU

Celem niniejszego uzgodnienia sektorowego jest zapewnienie odpowiednich warunków finansowych w odniesieniu do projektów w wybranych sektorach uznanych, między innymi w ramach inicjatyw międzynarodowych, za przyczyniające się w znacznym stopniu do łagodzenia zmiany klimatu, z uwzględnieniem zrównoważonej środowiskowo energii, redukcji emisji gazów cieplarnianych, jak również projektów dotyczących wysokiej efektywności energetycznej, przystosowania się do zmiany klimatu i inżynierii wodnej. Uczestnicy niniejszego uzgodnienia sektorowego uzgadniają, że warunki finansowe uzgodnienia sektorowego, stanowiącego uzupełnienie Porozumienia, będą wdrażane w sposób zgodny z celem Porozumienia.

ROZDZIAŁ I

Zakres uzgodnienia sektorowego

1. **Zakres zastosowania w odniesieniu do projektów w sektorach związanych z łagodzeniem zmiany klimatu kwalifikujących się do uzyskania wsparcia z tytułu dodatku I**

a) W niniejszym uzgodnieniu sektorowym określa się warunki finansowe mające zastosowanie do oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych odnoszących się do umów w kwalifikujących się sektorach wymienionych i zdefiniowanych w dodatku I do niniejszego uzgodnienia sektorowego, pod warunkiem że uwzględnione zostaną ich skutki, podobnie jak w przypadku wszystkich oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych, zgodnie z zaleceniem Rady OECD z 2012 r. dotyczącym wspólnego podejścia do zagadnień oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych oraz środowiskowych i społecznych analiz due diligence. Odnośny wykaz sektorów i – w stosownych przypadkach – powiązane kryteria efektywności neutralne pod względem technologicznym stosowane w celu określenia kwalifikowalności projektu można z czasem modyfikować zgodnie z postanowieniami w sprawie przeglądu zawartymi w art. 8 niniejszego uzgodnienia sektorowego.

b) Umowy takie odnoszą się do wywozu projektów w całości lub ich części, obejmujących wszystkie komponenty, sprzęt, materiały i usługi (w tym szkolenie personelu) bezpośrednio wymagane do budowy i oddania do eksploatacji konkretnego projektu, pod warunkiem że:

1) projekt prowadzi do niskiej lub zerowej emisji CO_2 lub jego ekwiwalentu lub do wysokiej efektywności energetycznej;

2) projekt powinien zostać opracowany tak, aby spełniać co najmniej normy efektywności określone w dodatku I; oraz

3) zakres przewidzianych warunków zostaje rozszerzony wyłącznie w celu uwzględnienia określonych utrudnień finansowych, które wystąpiły podczas projektu, i opiera się na indywidualnych potrzebach finansowych i konkretnych warunkach rynkowych każdego projektu.

c) Warunki mające zastosowanie do sektorów wymienionych w klasie projektów A w dodatku I ograniczają się do:

1) wywozu elektrowni wykorzystujących energię zrównoważoną środowiskowo – w całości lub ich części – obejmującego wszystkie komponenty, sprzęt, materiały i usługi (w tym szkolenie personelu) bezpośrednio wymagane do budowy i oddania do eksploatacji takich elektrowni;

2) modernizacji istniejących elektrowni wykorzystujących energię zrównoważoną środowiskowo, w przypadkach gdy istnieje możliwość wydłużenia ekonomicznego okresu użytkowania elektrowni o co najmniej okres spłaty, który ma zostać przyznany. W przypadku niespełnienia tego kryterium stosuje się warunki określone w rozdziale II Porozumienia.

d) Warunki mające zastosowanie do sektorów wymienionych w klasie projektów A w dodatku I nie mają zastosowania do pozycji znajdujących się poza terenem elektrowni, za które zazwyczaj odpowiedzialny jest nabywca, w szczególności zaopatrzenia w wodę niepowiązanego bezpośrednio z elektrownią, kosztów przygotowania terenu, dróg, pomieszczeń dla pracowników budowlanych, linii energetycznych i stacji przesyłowych, jak również kosztów powstałych w kraju nabywcy, wynikających z procedur uzyskiwania oficjalnych zezwoleń (np. zezwoleń na lokalizację, zezwoleń budowlanych), z wyjątkiem:

1) zakresu, w jakim pozycje te podlegają dodatkowi I lub II.

2) w przypadkach, gdy nabywca stacji przesyłowej jest jednocześnie nabywcą elektrowni, a umowa zawarta jest w odniesieniu do pierwotnej stacji przesyłowej dla danej elektrowni, warunki dla pierwotnej stacji przesyłowej nie powinny być korzystniejsze niż warunki dla elektrowni; oraz

3) warunki dotyczące podstacji, transformatorów i linii przesyłowych o dolnym progu napięciowym wynoszącym 60 kV zlokalizowanych poza terenem elektrowni nie powinny być bardziej atrakcyjne niż warunki dla danej elektrowni.

e) Uczestnicy mogą zaproponować przedstawienie warunków finansowych określonych w niniejszym uzgodnieniu sektorowym w odniesieniu do projektów w zakresie łagodzenia zmiany klimatu, które nie są obecnie wymienione w dodatku I lub pod innym względem nie spełniają kryteriów kwalifikowalności określonych w dodatku I. Projekty te będą rozpatrywane indywidualnie dla każdego przypadku zgodnie z procedurą określoną w art. 54–59 Porozumienia. Uczestnicy przychylnie rozważą wnioski, które są dostosowane do wspólnych celów klimatycznych i celu niniejszego uzgodnienia sektorowego.

2. **Zakres zastosowania w odniesieniu do projektów dotyczących przystosowania się do zmiany klimatu kwalifikujących się do uzyskania wsparcia z tytułu dodatku II**

a) W niniejszym uzgodnieniu sektorowym określa się warunki finansowe mające zastosowanie do oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych odnoszących się do umów lub projektów, które spełniają kryteria wymienione w dodatku II do niniejszego uzgodnienia sektorowego.

b) Umowy takie odnoszą się do wywozu projektów w całości lub ich części, obejmujących wszystkie komponenty, sprzęt, materiały i usługi (w tym szkolenie personelu) bezpośrednio wymagane do wykonania i oddania do eksploatacji konkretnego projektu, pod warunkiem że:

1) warunki określone w dodatku II są spełnione; oraz

2) zakres przewidzianych warunków zostaje rozszerzony wyłącznie w celu uwzględnienia określonych utrudnień finansowych, które wystąpiły podczas projektu, i opiera się na indywidualnych potrzebach finansowych i konkretnych warunkach rynkowych każdego projektu.

c) Niniejsze uzgodnienie sektorowe ma zastosowanie również do modernizacji istniejących projektów w celu uwzględniania kwestii związanych z przystosowaniem się do zmiany klimatu, w przypadku gdy istnieje możliwość wydłużenia ekonomicznego okresu użytkowania projektu o co najmniej okres spłaty, który ma zostać przyznany. W przypadku niespełnienia tego kryterium stosuje się warunki Porozumienia.

3. **Zakres zastosowania w odniesieniu do inżynierii wodnej**

W niniejszym uzgodnieniu sektorowym określa się warunki finansowe mające zastosowanie do oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych odnoszących się do umów dotyczących wywozu projektów w całości lub ich części związanych z zaopatrzeniem w wodę do wykorzystania przez ludzi oraz z instalacjami oczyszczania ścieków:

a) infrastruktura do dostarczania wody pitnej do gmin, w tym do gospodarstw domowych i małych przedsiębiorstw, tj. oczyszczanie wody w celu uzyskania wody pitnej oraz sieć dystrybucyjna (w tym kontrola wycieków);

b) instalacje odprowadzania i oczyszczania ścieków, tj. odprowadzania i oczyszczania wody odpływowej i ścieków z gospodarstw domowych i przemysłu, w tym procesy powtórnego wykorzystania lub ponownego przetwarzania wody oraz oczyszczania osadów ściekowych;

c) modernizacja takich instalacji, w przypadku gdy istnieje możliwość wydłużenia ekonomicznego okresu użytkowania zakładu o co najmniej okres spłaty, który ma zostać przyznany. W przypadku niespełnienia tego kryterium stosuje się postanowienia Porozumienia.

ROZDZIAŁ II

Postanowienia dotyczące kredytów eksportowych

4. **Maksymalne okresy spłaty**

a) Maksymalny okres spłaty dla transakcji mających na celu łagodzenie zmiany klimatu, kwalifikujących się do uzyskania wsparcia z tytułu art. 1 niniejszego uzgodnienia sektorowego określono w dodatku I.

b) Maksymalny okres spłaty dla transakcji mających na celu przystosowanie się do zmiany klimatu, kwalifikujących się do uzyskania wsparcia z tytułu art. 2 niniejszego uzgodnienia i zgodnie z kryteriami kwalifikowalności określonymi w dodatku II wynosi 22 lata.

c) Maksymalny okres spłaty dla transakcji dotyczących inżynierii wodnej kwalifikujących się do uzyskania wsparcia z tytułu art. 3 niniejszego uzgodnienia wynosi 22 lata.

5. **Spłata kapitału i odsetek**

a) Kapitał kredytu eksportowego zwykle spłaca się w równych i regularnych ratach lub, w stosownych przypadkach (np. gdy wsparcie dotyczy transakcji leasingowych lub wywozu samodzielnych maszyn lub urządzeń), w równych spłatach kapitału i odsetek łącznie.

b) Spłaty kapitału następują nie rzadziej niż co roku, przy czym pierwsza rata kapitału podlega spłacie nie później niż rok od daty uruchomienia kredytu.

c) Spłaty odsetek następują nie rzadziej niż co sześć miesięcy, przy czym pierwsza rata odsetek podlega spłacie nie później niż sześć miesięcy od daty uruchomienia kredytu. W przypadku rocznych spłat kapitału spłaty odsetek następują nie rzadziej niż co dwanaście miesięcy, przy czym pierwsza rata odsetek podlega spłacie nie później niż dwanaście miesięcy od daty uruchomienia kredytu.

d) Odsetki przypadające do spłaty po dacie uruchomienia kredytu nie są kapitalizowane.

e) W przypadku gdy jest to należycie uzasadnione brakiem czasowego zrównoważenia funduszy dostępnych dłużnikowi i profilu obsługi zadłużenia możliwego zgodnie z parametrami określonymi w lit. a) i b) powyżej, możliwe jest udzielanie kredytów eksportowych wspieranych w ramach niniejszego uzgodnienia z następującymi zastrzeżeniami:

1) W przypadku transakcji kwalifikujących się do uzyskania wsparcia z tytułu niniejszego uzgodnienia, których maksymalny okres spłaty wynosi 15 lat, oraz transakcji wspieranych w ramach klasy projektów B rodzaj 1:

— Żadna pojedyncza rata spłaty kapitału ani seria rat spłaty kapitału w okresie sześciu miesięcy nie może przekraczać 30 % kwoty kapitału kredytu.

— Pierwsza spłata kapitału dokonywana jest nie później niż 24 miesiące od daty uruchomienia kredytu.

— Maksymalny średni ważony czas trwania okresu spłaty wynosi 65 % okresu spłaty transakcji lub sześć lat w zależności od tego, który z tych okresów jest dłuższy.

2) W odniesieniu do wszystkich innych transakcji kwalifikujących się do uzyskania wsparcia z tytułu niniejszego uzgodnienia:

— żadna pojedyncza rata spłaty kapitału ani seria rat spłaty kapitału w okresie sześciu miesięcy nie może przekraczać 35 % kwoty kapitału kredytu,

— pierwsza spłata kapitału dokonywana jest nie później niż 36 miesięcy od daty uruchomienia kredytu,

— maksymalny średni ważony czas trwania okresu spłaty wynosi 70 % okresu spłaty transakcji lub sześć lat, w zależności od tego, który z tych okresów jest dłuższy.

ROZDZIAŁ III

Procedury

6. **Powiadomienie z wyprzedzeniem**

a) Uczestnik zamierzający udzielić wsparcia zgodnie z postanowieniami niniejszego uzgodnienia sektorowego wystosowuje powiadomienie z wyprzedzeniem co najmniej dziesięciu dni kalendarzowych przed podjęciem jakiegokolwiek zobowiązania o wartości kredytu powyżej 10 mln SDR, zgodnie z:

1) art. 44 Porozumienia, jeżeli wsparcie jest udzielone na mocy art. 1 lub 3 niniejszego uzgodnienia sektorowego;

2) art. 43 Porozumienia, jeżeli wsparcie jest udzielone na mocy art. 2 niniejszego uzgodnienia sektorowego.

b) Takie powiadomienia zawierają poszerzony opis projektu w celu wykazania, w jaki sposób projekt ten spełnia kryteria wsparcia określone w art. 1 lub 2 niniejszego uzgodnienia sektorowego.

c) W przypadku projektów wspieranych zgodnie z dodatkiem I do niniejszego uzgodnienia sektorowego takie powiadomienie zawiera informacje na temat norm technicznych lub norm efektywności, które są stosowane oraz, w stosownych przypadkach, na temat oczekiwanych redukcji emisji.

d) W przypadku projektów wspieranych zgodnie z dodatkiem II do niniejszego uzgodnienia sektorowego takie powiadomienie zawiera informacje na temat wyniku oceny przeprowadzonej przez dowolną niezależną stronę trzecią, jeżeli ma to zastosowanie.

e) W odniesieniu do transakcji objętych wsparciem na mocy art. 5 lit. e) powyżej uczestnicy przekazują między innymi:

1) szczegółowe informacje na temat schematu spłaty objętego wsparciem oraz wyjaśnienie powodów, dla których występuje brak czasowego zrównoważenia funduszy dostępnych dłużnikowi i profilu obsługi zadłużenia dostępnego w przypadku objęcia wsparciem zgodnie z art. 5 lit. a) i art. 5 lit. b), oraz

2) w odniesieniu do transakcji o schemacie spłaty, który nie odpowiada wolnym przepływom pieniężnym, szczegółowe i odpowiednie wyjaśnienie schematu spłaty objętego wsparciem.

f) Aby ułatwić dokonywanie przeglądu nagromadzonego doświadczenia, po dyskusji uczestnik informuje wszystkich pozostałych uczestników o swojej ostatecznej decyzji.

ROZDZIAŁ IV

Monitorowanie i przegląd

7. **Przyszłe zadania**

Uczestnicy zgadzają się przeanalizować następujące kwestie:

a) Budynki o zerowym zużyciu energii netto.

b) Projekty dotyczące ogniw paliwowych.

c) Czyste paliwa gazowe i ciekłe.

d) Przegląd i włączenie przyszłych międzynarodowych norm w zakresie produkcji niskoemisyjnej (np. przyjętych przez Międzynarodową Agencję Energetyczną).

8. **Monitorowanie i przegląd**

a) Sekretariat corocznie przedstawia sprawozdania z wdrażania niniejszego uzgodnienia sektorowego. W sprawozdaniach dokumentowane będą wyniki wszelkich procedur dyskusyjnych, o których mowa w art. 43 Porozumienia. Sprawozdania obejmą streszczenie komunikatu prasowego.

b) Uczestnicy regularnie dokonują przeglądu zakresu i innych postanowień niniejszego uzgodnienia sektorowego. Dla większej pewności przegląd zostanie przeprowadzony do końca 2028 r. lub po 150 transakcjach objętych CCSU przeprowadzonych po dniu 15 lipca 2023 r., w zależności od tego, co nastąpi wcześniej. Przegląd ten będzie oparty na doświadczeniach zdobytych w ramach procesu powiadamiania (w tym informacjach na temat norm technicznych lub norm efektywności, które są stosowane, oraz, o ile będą dostępne, informacjach na temat osiągniętych redukcji emisji), a także na ostatnich sprawozdaniach dotyczących wiedzy na temat klimatu i na ocenie warunków rynkowych dla technologii związanych z klimatem.

c) Jeżeli uczestnik obawia się, że postanowienie lub postanowienia niniejszego uzgodnienia sektorowego nie działają już zgodnie z celem Porozumienia, jak określono w art. 1 (Cel) Porozumienia, uczestnik ten może wystąpić z wnioskiem o rozpatrzenie sprawy na następnym zaplanowanym spotkaniu uczestników i powinien przedstawić dowody na swoje obawy.

d) Regularnie, w tym na wniosek jednego z uczestników, dokonuje się przeglądu dodatku I do niniejszego uzgodnienia sektorowego, aby ocenić, czy należy do niego dodać lub usunąć z niego jakąkolwiek klasę projektów lub jakikolwiek rodzaj projektu lub czy należy zmienić jakąkolwiek wartość progową określoną w tym dodatku. Do wniosków w sprawie nowych klas lub rodzajów projektów dołącza się informacje na temat tego, w jaki sposób projekty w ramach takiej klasy lub takiego rodzaju powinny spełniać kryteria określone w art. 1 niniejszego uzgodnienia sektorowego.

Dodatek I

Kryteria kwalifikowalności dla projektów dotyczących łagodzenia zmiany klimatu

Wymienione poniżej definicje lub normy mają na celu promowanie wspólnego ich rozumienia przez uczestników w ramach wdrażania niniejszego uzgodnienia sektorowego w odniesieniu do odpowiednich rodzajów projektów. Pozostają one bez uszczerbku dla innych definicji lub norm związanych z klimatem, które już istnieją, są opracowywane lub mają zostać opracowane.

Klasa projektów	Definicja	Uzasadnienie	Stosowane normy lub harmonogram wygaszania	Maksymalny okres spłaty
KLASA PROJEKTÓW A: Zrównoważona środowiskowo produkcja energii elektrycznej				
RODZAJ 1: Energia ze źródeł odnawialnych	Elektrownie w całości lub ich części oraz modernizacja istniejących elektrowni w poniższych sektorach: a) energia wiatrowa; b) energia geotermalna; c) energia pływów i prądów pływowych; d) energia fal; e) energia osmotyczna; f) energia słoneczna fotowoltaiczna; g) energia słoneczna termalna; h) energia termalna oceanu; i) bioenergia: wszelki odnawialny gaz wysypiskowy, gaz z oczyszczalni ścieków, energia biogazu lub paliwo uzyskiwane z instalacji energetycznych biomasy. „Biomasa” oznacza ulegającą biodegradacji część produktów, odpadów i pozostałości z rolnictwa (w tym substancje roślinne i zwierzęce), leśnictwa i branż pokrewnych, a także ulegającą biodegradacji część odpadów przemysłowych i miejskich; j) energia wodna; k) efektywność energetyczna projektów dotyczących energii odnawialnej.			22 lata
RODZAJ 2: Produkcja energii elektrycznej z czystego wodoru	Budowa instalacji wytwarzających energię elektryczną wyłącznie z wykorzystaniem czystego wodoru.		Normy czystego wodoru – zob. KLASA PROJEKTÓW F, RODZAJ 1.	Zob. okresy spłaty dla klasy projektów F, rodzaj 1

Klasa projektów	Definicja	Uzasadnienie	Stosowane normy lub harmonogram wygaszania	Maksymalny okres spłaty
KLASA PROJEKTÓW B: Projekty dotyczące remediacji w elektrowniach opalanych paliwem kopalnym, zastąpienie paliw kopalnych				
RODZAJ 1: Elektrownie opalane paliwem kopalnym, mające czynne instalacje do wychwytywania i składowania dwutlenku węgla (CCS) (*)	Proces polegający na oddzieleniu strumienia CO_2 od emisji generowanych przez źródła wytwarzania energii w postaci paliw kopalnych oraz transportowaniu na składowisko do celów bezpiecznego dla środowiska i stałego geologicznego składowania CO_2 lub wykorzystania jako wkładu bądź surowca do wytworzenia produktów lub usług.	W celu osiągnięcia niskich poziomów emisji dwutlenku węgla dla źródeł wytwarzania energii w postaci paliw kopalnych	Intensywność emisji osiąga poziom równy lub mniejszy niż 350 ton metrycznych CO_2 na GWh odprowadzanych do atmosfery ([1]); lub w przypadku wszystkich projektów, współczynnik wychwytywania i składowania, który ograniczyłby emisję dwutlenku węgla z elektrowni o 65 % lub więcej; lub współczynnik wychwytywania musi wynosić co najmniej 85 % CO_2 emitowanego przez urządzenia wymienione we wniosku dotyczącym oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych. Współczynnik 85 % stosuje się w normalnych warunkach działalności.	18 lat
RODZAJ 2: Elektrownie wytwarzające energię z odpadów (*)	Jednostka służąca do wytwarzania energii poprzez termiczne przetwarzanie (w tym zgazowanie) mieszanego strumienia odpadów stałych.	W celu zrównoważenia emisji gazów cieplarnianych pochodzących ze stosowania energii konwencjonalnej oraz poprzez ograniczenie przyszłych emisji gazów cieplarnianych, takich jak metan, które w normalnych okolicznościach byłyby generowane przez odpady.	W przypadku cyklu pary sprawność przemiany energii kotła (lub generatora pary) wynosząca co najmniej 75 % na podstawie wartości opałowej ([2]). W przypadku zgazowania sprawność gazogeneratora wynosząca co najmniej 65 % wartości opałowej ([3]).	15 lat
RODZAJ 3: Elektrownie hybrydowe (*)	Elektrownia, która generuje energię elektryczną zarówno z odnawialnego źródła energii, jak i ze źródła w postaci paliw kopalnych.	W celu spełnienia wymogu w zakresie dyspozycyjności elektrowni źródło wytwarzania energii w postaci paliw kopalnych jest wymagane w tych okresach, gdy energia z odnawialnego źródła energii jest niedostępna lub niewystarczająca. Źródło w postaci paliw kopalnych umożliwia wykorzystanie energii odnawialnej w elektrowni hybrydowej, a tym samym znaczne zmniejszenie emisji dwutlenku węgla w porównaniu ze standardowymi elektrowniami opalanymi paliwami kopalnymi.	Wzór 1 dwa oddzielne źródła generowania energii: jedno odnawialne źródło energii i jedno źródło w postaci paliw kopalnych. Projekt jest opracowany tak, aby co najmniej 50 % planowanej całkowitej rocznej produkcji energii pochodziło z odnawialnego źródła energii elektrowni. Wzór 2: pojedyncze źródło generowania energii wykorzystujące połączenie energii odnawialnej i paliw kopalnych. Projekt jest opracowany tak, aby co najmniej 75 % produkowanej energii użytkowej pochodziło ze źródła odnawialnego.	15 lat

(*) W ramach wysiłków podejmowanych w reakcji na pilną sytuację klimatyczną uczestnicy skoncentrowali się na poszerzeniu zakresu CCSU o nowe klasy projektów. Uczestnicy zobowiązują się do dokonania przeglądu tych klas projektów, które nie były analizowane od 2012 r., w jak najbliższym terminie, ale nie później niż w marcu 2024 r.

([1]) Oczekuje się, że w przypadku elektrowni zasilanej gazem ziemnym osiągnięta zostanie znacznie niższa intensywność emisji dwutlenku węgla.

([2]) Sprawność przemiany energii kotła (lub generatora pary) = (ciepło netto oddane przez parę/ciepło lub wartość opałowa dostarczane przez paliwo) (× 100 %).

([3]) Sprawność gazogeneratora = (wartość opałowa gazu na kg wykorzystanego paliwa/średnia wartość opałowa netto jednego kg paliwa) (× 100 %).

Klasa projektów	Definicja	Uzasadnienie	Stosowane normy lub harmonogram wygaszania	Maksymalny okres spłaty
KLASA PROJEKTÓW C: Efektywność energetyczna				
RODZAJ 1: Elektrownie kogenera-cyjne (*)	Jednoczesne wytwarzanie wielu form energii (elektryczna, mechaniczna i cieplna) w jednym zintegrowanym systemie. Produkcja elektrowni kogeneracyjnej powinna obejmować energię elektryczną lub mechaniczną oraz ciepło do użytku handlowego, przemysłowego i w gospodarstwach domowych.	Straty energii pierwotnej stosowanej do wytwarzania energii elektrycznej w konwencjonalnych elektrowniach cieplnych w postaci ciepła wynoszą nawet dwie trzecie. Kogeneracja może stanowić zatem efektywny wariant łagodzenia emisji gazów cieplarnianych. Kogeneracja jest możliwa z zastosowaniem wszystkich maszyn cieplnych i paliw (w tym biomasy i energii słonecznej termicznej) z siłowni parowych o mocy od kilku kW do 1 000 MW ([1]).	Ogólna sprawność wynosząca co najmniej 75 % na podstawie wartości opałowej ([2]).	15 lat
RODZAJ 2: System ciepłowniczy lub chłodniczy (*)	Sieć służąca do przesyłania/ dystrybucji energii cieplnej z jednostki produkującej energię do użytkowników końcowych.	Poprawa efektywności ogrzewania obszarów miejskich poprzez budowę sieci rurociągów do przesyłu pary lub gorącej wody o znacznej sprawności cieplnej zarówno poprzez zminimalizowanie strat w rurociągach i konwerterach, jak i poprzez zwiększenie ilości wykorzystanego ciepła odpadowego. System chłodniczy to technologia integracyjna, która może znacznie przyczyniać się do zmniejszenia emisji dwutlenku węgla i zanieczyszczenia powietrza oraz zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego np. poprzez zastąpienie pojedynczych klimatyzatorów.	Przewodnictwo cieplne właściwe miejskiego systemu rurociągów powinno wynosić mniej niż 80 % odpowiedniego przewodnictwa cieplnego wymaganego na mocy normy europejskiej EN253:2009 (należy dokonać przeglądu po aktualizacji tej normy)	15 lat

(*) W ramach wysiłków podejmowanych w reakcji na pilną sytuację klimatyczną uczestnicy skoncentrowali się na poszerzeniu zakresu CCSU o nowe klasy projektów. Uczestnicy zobowiązują się do dokonania przeglądu tych klas projektów, które nie były analizowane od 2012 r., w jak najbliższym terminie, ale nie później niż w marcu 2024 r.

([1]) Czwarte sprawozdanie oceniające Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: Zmiana klimatu 2007, http://www.ipcc.ch/publications_and_data/ ar4/wg3/en/ch4s4-3-5.html.

([2]) Ogólna sprawność (η_o) systemu kogeneracji oznacza sumę produkcji energii użytkowej netto (W_E) i produkcji użytkowej energii cieplnej netto (ΣQ_{TH}) podzieloną przez całkowitą ilość paliwa zużytego do produkcji (Q_{FUEL}), zgodnie z poniższym wzorem:

$$\eta_o = \frac{W_E + \Sigma Q_{TH}}{Q_{FUEL}}$$

Klasa projektów	Definicja	Uzasadnienie	Stosowane normy lub harmonogram wygaszania	Maksymalny okres spłaty
KLASA PROJEKTÓW C: Efektywność energetyczna (cd.)				
RODZAJ 3: Inteligentne sieci (*)	Zintegrowane i zaawansowane technologicznie sieci elektroenergetyczne o zwiększonych dynamicznych możliwościach monitorowania oraz kontrolowania danych wejściowych i wyjściowych ich wszystkich składowych komponentów technicznych (takich jak: wytwarzanie energii elektrycznej, rozwiązania w zakresie zarządzania sieciami, przekształtniki i systemy linii wysokiego napięcia prądu stałego (ang. high voltage direct current, HVDC), elastyczne systemy przesyłowe prądu przemiennego (ang. flexible alternating current transmission systems, FACTS), specjalne systemy energetyczne (ang. special power systems, SPS), przesył, dystrybucja, magazynowanie, rozwiązania energoelektroniczne dla inteligentnych sieci, zmniejszenie zużycia, pomiar, rozproszone zasoby energetyczne). Systemy technologii informacyjno-komunikacyjnych zgodnie z uznanymi na poziomie międzynarodowym normami przemysłowymi, takimi jak NIST-SGIP oraz ETSI-CEN-CENELEC.	Umożliwienie operatorom sieci elektroenergetycznych, operatorom sieci przesyłowych i systemów dystrybucji, użytkownikom sieci, właścicielom systemów magazynowania energii, operatorom pomiarów, dostawcom aplikacji i usług oraz operatorom platform wymiany energii stworzenia systemów elektroenergetycznych, które będą oszczędne, przyjazne dla środowiska, zrównoważone i trwałe oraz będą się odznaczały ograniczonymi stratami przesyłowymi oraz optymalnym poziomem bezpieczeństwa i jakości dostaw, stabilnością sieci, niezawodnością, a także uzyskiwaniem energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych i efektywnością pod względem kosztów. Cel ten ma zostać osiągnięty poprzez wspieranie umów na dostawy, które obejmują głównie eksport nowoczesnych i innowacyjnych technologii i usług.	Normy 1, 2 (a lub b) i 3 są spełnione. 1. Całkowity koszt projektu obejmuje co najmniej 20 % kosztów kwalifikujących się działań modernizacyjnych w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych. 2a. Projekt lub aplikacja spowodują zmniejszenie ilości emisji CO_2 z paliw kopalnych o co najmniej 10 % lub 2b. Wykazane zostanie znaczne zmniejszenie emisji CO_2 dzięki: — ograniczeniu o co najmniej 5 % strat energii w sieci elektroenergetycznej wykorzystującej aplikację lub projekt inteligentnej sieci; lub — ograniczeniu o co najmniej 5 % łącznego zużycia energii elektrycznej w sieci elektroenergetycznej wykorzystującej aplikację lub projekt inteligentnej sieci; lub — nieciągłemu dostarczaniu energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, w tym energii o niskich poziomach napięcia, stanowiącej co najmniej dodatkowe 10 % całkowitej energii wprowadzonej do sieci, w której zastosowano technologie inteligentnej sieci. 3. Przed udzieleniem zezwolenia, niezależna, wykwalifikowana strona trzecia dokona przeglądu projektu i przygotuje sprawozdanie, które będzie zawierać opis cech	15 lat

Klasa projektów	Definicja	Uzasadnienie	Stosowane normy lub harmonogram wygaszania	Maksymalny okres spłaty
			proponowanej aplikacji lub projektu inteligentnej sieci, oraz sprawdzi, czy projekt lub aplikacja spełniają normy 1 i 2 (a lub b). W przypadku projektów korzystających z normy 2b szacowana redukcja emisji CO_2 wynikająca z realizacji projektu będzie zawarta w sprawozdaniu. Takie sprawozdania będą udostępniane uczestnikom przed wydaniem zezwolenia dotyczącego wsparcia finansowego, a uzyskanie takiego zezwolenia będzie uwarunkowane zawartymi w sprawozdaniu pozytywnymi rezultatami weryfikacji, czy proponowana aplikacja lub projekt inteligentnej sieci spełnia normy 1 i 2 (a lub b). Ocena spełnienia norm zostanie przeprowadzona przez porównanie szacowanych emisji lub zużycia energii na obszarze obsługiwanym przez sieć, w przypadku gdyby zastosowano proponowane technologie inteligentnych sieci do emisji, lub zużycia energii na tym obszarze, w przypadku gdyby proponowanych technologii inteligentnych sieci nie zastosowano.	

(*) W ramach wysiłków podejmowanych w reakcji na pilną sytuację klimatyczną uczestnicy skoncentrowali się na poszerzeniu zakresu CCSU o nowe klasy projektów. Uczestnicy zobowiązują się do dokonania przeglądu tych klas projektów, które nie były analizowane od 2012 r., w jak najbliższym terminie, ale nie później niż w marcu 2024 r.

Klasa projektów	Definicja	Uzasadnienie	Stosowane normy lub harmonogram wygaszania	Maksymalny okres spłaty
KLASA PROJEKTÓW D: Wychwytywanie, utylizacja i składowanie dwutlenku węgla (CCUS)				
	Budowa i eksploatacja instalacji przeznaczonych do: — wychwytywania CO_2 ze źródeł emisji, które w przeciwnym razie zostałyby uwolnione do atmosfery, lub wychwytywania CO_2 z powietrza atmosferycznego;	Znaczne obniżenie emisji dwutlenku węgla z istniejących źródeł.	Minimalnym wymogiem dla instalacji wychwytujących CO_2 z powietrza atmosferycznego jest wychwytywanie równowartości ich własnych emisji operacyjnych. Instalacje przeznaczone specjalnie do składowania geologicznego spełniają normę ISO 27914:2017. Kwalifikujące się wykorzystanie	22 lata

Klasa projektów	Definicja	Uzasadnienie	Stosowane normy lub harmonogram wygaszania	Maksymalny okres spłaty
	— przygotowywania wychwyconego CO_2 do transportu (rurociągiem, koleją, transportem drogowym lub statkiem), co obejmuje przygotowanie wychwyconego CO_2 do specyfikacji transportu (np. kompresję); — transportu wychwyconego CO_2 do punktu końcowego przeznaczenia; lub — trwałego składowania wychwyconego CO_2.		wychwyconego lub transportowanego CO_2 jest objęte klasą Czyste paliwa ciekłe i gazowe (KLASA PROJEKTÓW J) oraz Produkcja niskoemisyjna (KLASA PROJEKTÓW G). Utylizacja CO_2 na potrzeby działań związanych z paliwami kopalnymi, takich jak intensyfikacja wydobycia ropy naftowej, nie jest kwalifikowalna. Istnieją odpowiednie systemy wykrywania nieszczelności i plany monitorowania w odniesieniu do transportu i składowania CO_2, a regularne sprawozdania są weryfikowane przez organy krajowe lub niezależną stronę trzecią.	

Klasa projektów	Definicja	Uzasadnienie	Stosowane normy lub harmonogram wygaszania	Maksymalny okres spłaty
KLASA PROJEKTÓW E: Przesyłanie, dystrybucja i magazynowanie energii				
RODZAJ 1: Zarządzanie energią, jej przesyłanie i dystrybucja	Budowa lub rozbudowa instalacji magazynowania energii (np. chemicznej, cieplnej, mechanicznej, elektrochemicznej) w skali sieci. Budowa i rozbudowa infrastruktury do transportu niskoemisyjnej energii elektrycznej, w tym bezpośrednich połączeń ze źródłami niskoemisyjnymi i odcinkami sieci, w których koszyk energii elektrycznej spełnia normy. Instalacja inteligentnych liczników i innych technologii zwiększania efektywności sieci.	Ułatwienie długoterminowej, oszczędnej kosztowo dekarbonizacji systemów energetycznych.	Projekty dotyczące niskoemisyjnej energii elektrycznej są kwalifikowalne, jeżeli niskoemisyjna energia elektryczna obejmuje ponad 60 % nowo zainstalowanej mocy wytwórczej w nieprzerwanym 5-letnim okresie. Niskoemisyjna energia elektryczna oznacza dowolne ze źródeł energii wymienionych w klasie projektów A w niniejszym dodatku lub w przypadku gdy emisje gazów cieplarnianych z wytworzonej energii elektrycznej są niższe od wartości progowej wynoszącej 133 g CO_2e/kWh. Biorąc pod uwagę, że elektryfikacja w krajach o niskim i niższym średnim dochodzie ma kluczowe znaczenie dla dekarbonizacji, powyższa norma nie ma zastosowania do projektów w tych krajach przed upływem 5 lat od daty wejścia w życie niniejszego uzgodnienia, chyba że uczestnicy postanowią inaczej. Takie projekty podlegają postanowieniom art. 43.	22 lata

Klasa projektów	Definicja	Uzasadnienie	Stosowane normy lub harmonogram wygaszania	Maksymalny okres spłaty
			Budowa i rozbudowa infrastruktury do transportu niskoemisyjnej energii elektrycznej są kwalifikowalne, o ile nie służą bezpośredniemu połączeniu elektrowni opalanych paliwem kopalnym z siecią. Dokumenty projektowe dotyczące efektywności sieci muszą w wiarygodny sposób wykazywać, że efektywność energetyczna jest podstawowym celem projektu.	
RODZAJ 2: Wytwarzanie i recykling baterii	Budowa obiektów, które wytwarzają baterie, zestawy baterii i ogniwa baterii wielokrotnego ładowania o zastosowaniach końcowych łagodzących zmianę klimatu (np. w zakładach użyteczności publicznej, w transporcie i przemyśle). Recykling zużytych baterii.	Zwiększenie produkcji baterii łagodzących zmianę klimatu i ułatwienie oszczędnej kosztowo dekarbonizacji wysokoemisyjnych działań.	Opis projektu zamieszczany w powiadomieniu musi zawierać opis wycofania baterii z użytku.	22 lata

Klasa projektów	Definicja	Uzasadnienie	Stosowane normy lub harmonogram wygaszania	Maksymalny okres spłaty
KLASA PROJEKTÓW F: Czysty wodór i amoniak				
RODZAJ 1: Produkcja czystego wodoru	Budowa instalacji do produkcji czystego wodoru.	Ułatwienie dekarbonizacji wysokoemisyjnych sektorów.	Projekty dotyczące czystego wodoru są kwalifikowalne, jeżeli: (i) wodór ma emisje od źródła energii do bramy zakładu (od produkcji substratu do wysłania wodoru) niższe niż 3 kg CO_2e/kg H_2 (poziom dokładności 1); (ii) wodór ma emisje od źródła energii do bramy zakładu (od produkcji substratu do wysłania wodoru) niższe niż 4 kg CO_2e/kg H_2 (poziom dokładności 2).	Poziom 1: 22 lata Poziom 2: 18 lat

Klasa projektów	Definicja	Uzasadnienie	Stosowane normy lub harmonogram wygaszania	Maksymalny okres spłaty
RODZAJ 2: Produkcja czystego amoniaku	Budowa instalacji do produkcji czystego amoniaku.	Ułatwienie dekarbonizacji wysokoemisyjnych sektorów.	Czysty amoniak oznacza amoniak wytwarzany z czystego wodoru zgodnie z normami określonymi w niniejszym dodatku lub odzyskiwany ze ścieków. Wartości progowe dla czystego amoniaku odpowiadają wartościom progowym dla czystego wodoru wykorzystywanego do jego produkcji. Nie istnieją wartości progowe dla czystego amoniaku odzyskanego ze ścieków.	Poziom 1 i czysty amoniak odzyskany ze ścieków: 22 lata Poziom 2: 18 lat
RODZAJ 3: Przesyłanie, dystrybucja i magazynowanie wodoru	Budowa instalacji magazynowania, przesyłania i dystrybucji wodoru, które są podłączone do zakładów produkcji czystego wodoru lub mają zostać do nich podłączone w ciągu pięciu lat. Przekształcenie istniejących instalacji gazu ziemnego w stuprocentowe instalacje wodorowe. Zmiana przeznaczenia sieci gazu ziemnego umożliwiająca włączenie do sieci wodoru.	Rozwój infrastruktury niezbędnej do przesyłania, dystrybucji i magazynowania czystego wodoru przy założeniu, że czysty wodór będzie wykorzystywał te same instalacje przesyłania, dystrybucji i magazynowania co inny wodór, a także przy założeniu, że zapotrzebowanie na czysty wodór wymaga rozwoju infrastruktury do celów wszystkich rodzaju wodoru.	W stosownych przypadkach należy odnieść się do norm czystego wodoru – zob. KLASA PROJEKTÓW G, RODZAJ 1.	22 lata

Klasa projektów	Definicja	Uzasadnienie	Stosowane normy lub harmonogram wygaszania	Maksymalny okres spłaty
KLASA PROJEKTÓW G: Produkcja niskoemisyjna ([1])				
	Produkcja niskoemisyjna, w tym budowa, rozbudowa lub modernizacja całych zakładów produkcyjnych i ich części, dostawy wyposażenia oraz bezpośrednio związane z tym infrastruktura i usługi. Przykładowy wykaz: a) metale żelazne i nieżelazne b) cement c) chemikalia (w tym nawozy, amoniak) d) pulpa drzewna i papier	Zachęcenie wytwórców do rozpoczęcia stosowania zrównoważonych praktyk w sektorach, z których emisje trudno zredukować, po to by wspierać – zwłaszcza w sektorach produkcyjnych, w których występuje globalna nadwyżka podaży, zastępowanie technologii wysokoemisyjnych technologiami istotnie przyczyniającymi się do łagodzenia zmiany klimatu.	Do czasu osiągnięcia – w ramach przyszłego przeglądu dokonanego przez uczestników – konsensusu w sprawie odpowiednich norm uczestnicy muszą stosować procedury dotyczące uzgodnionych warunków, określone w art. 54–59 Porozumienia w celu przedłożenia wniosku dotyczącego projektu w zakresie produkcji niskoemisyjnej. We wniosku należy wskazać intensywność emisji gazów cieplarnianych charakteryzującą	22 lata

Klasa projektów	Definicja	Uzasadnienie	Stosowane normy lub harmonogram wygaszania	Maksymalny okres spłaty
			wytwarzany produkt, obliczoną zgodnie z protokołem dotyczącym raportowania emisji gazów cieplarnianych, z uwzględnieniem emisji zakresu 1 i 2. Wniosek zawiera uzasadnienie, dlaczego poziom ten kwalifikuje się jako niski poziom emisji. Informacje te muszą być poparte dokumentami, które zostaną złożone wraz z wnioskiem. W przypadku projektów dotyczących umów o wartości co najmniej 20 mln SDR niezależna strona trzecia przeprowadza ocenę projektu albo oddzielnie, albo wraz z przygotowaniem dokumentacji projektu. Wyżej wymieniona dokumentacja jest publikowana w standardowej formie na stronie internetowej OECD w dniu pierwszego wykorzystania środków z kredytu (inspiracją może być przejrzystość projektów klasy A w ramach prac Grupy Roboczej OECD ds. Kredytów Eksportowych i Gwarancji Kredytowych (ECG)).	

([1]) Nie później niż 30 czerwca 2026 r. uczestnicy dokonają przeglądu norm międzynarodowych opracowanych do tego czasu i podejmą decyzję, czy uwzględnią je w niniejszej pozycji.

Klasa projektów	Definicja	Uzasadnienie	Stosowane normy lub harmonogram wygaszania	Maksymalny okres spłaty
KLASA PROJEKTÓW H: Transport bezemisyjny i niskoemisyjny				
RODZAJ 1: Transport bezemisyjny oraz infrastruktura wspomagająca ([1])	Floty o zerowej emisji bezpośredniej, w tym pojazdy do transportu drogowego, systemów transportu szynowego ([2]) i transportu wodnego oraz powiązana infrastruktura niezbędna do eksploatacji takich pojazdów ([3]).	Przejście na floty o zerowej emisji bezpośredniej z rury wydechowej ma kluczowe znaczenie dla łagodzenia zmiany klimatu.	Bezpośrednie emisje CO_2 w spalinach z mienia ruchomego wynoszą zero. Pojazdy bezemisyjne obejmują pojazdy elektryczne i pojazdy zasilane ogniwami paliwowymi. Transport towarowy, w tym pojazdy, pociągi, wagony lub statki oraz infrastruktura niezbędna do eksploatacji takich pojazdów nie mogą być przeznaczone do transportu lub magazynowania paliw kopalnych. W przypadku powiązanej infrastruktury powiadomienie o projekcie zawiera opis sposobu, w jaki infrastruktura jest powiązana z pojazdami bezemisyjnymi, w tym powodów, dla których to powiązanie jest niezbędne do eksploatacji takich pojazdów.	22 lata dla całego transportu i infrastruktury wspomagającej, oprócz statków 18 lat dla statków

Klasa projektów	Definicja	Uzasadnienie	Stosowane normy lub harmonogram wygaszania	Maksymalny okres spłaty
			Aby uzyskać okresy spłaty dłuższe niż 18 lat dla statków, uczestnicy muszą stosować procedury dotyczące uzgodnionych warunków, określone w art. 54–59 Porozumienia. We wniosku należy uzasadnić, dlaczego potrzebne są dłuższe okresy spłaty. Maksymalne okresy spłaty nie przekraczają 22 lat.	
RODZAJ 2: Niskoemisyjny transport kolejowy oraz infrastruktura wspomagająca	Niskoemisyjny transport kolejowy, w tym pociągi elektryczno-spalinowe i lokomotywy hybrydowe oraz powiązana infrastruktura niezbędna do eksploatacji takich pojazdów.	Zachęcanie do korzystania z hybrydowego i niskoemisyjnego transportu kolejowego, w przypadku gdy prowadzi ono do znacznej redukcji emisji i przyczynia się do łagodzenia zmiany klimatu.	W przypadku pociągów elektryczno-spalinowych pociągi, wagony pasażerskie i wagony towarowe mają zerową bezpośrednią emisję spalin CO_2, gdy są eksploatowane na torach z niezbędną infrastrukturą oraz gdy wykorzystują konwencjonalne silniki, jeżeli taka infrastruktura nie jest dostępna (pociągi elektryczno-spalinowe).	20 lat
RODZAJ 3: Niskoemisyjny transport ciężki oraz infrastruktura wspomagająca	Pojazdy hybrydowe typu plug-in (PHEV) do zastosowań przemysłowych lub towarowych oraz powiązana infrastruktura niezbędna do eksploatacji takich pojazdów. Hybrydowe pojazdy elektryczne (HEV) do zastosowań przemysłowych lub towarowych.	Zachęcanie do korzystania z hybrydowych i niskoemisyjnych pojazdów, w przypadku gdy prowadzi ono do znacznej redukcji emisji i przyczynia się do łagodzenia zmiany klimatu.	W przypadku PHEV – pojazd ma zerową bezpośrednią emisję CO_2 z rury wydechowej, gdy jest eksploatowany przy użyciu silnika elektrycznego, a w innych przypadkach wykorzystuje silnik konwencjonalny. W przypadku HEV – pojazd osiąga redukcję o 35 % bezpośredniej emisji CO_2 z rury wydechowej lub zwiększenie o 35 % efektywności energetycznej w porównaniu z odnośnymi pojazdami konwencjonalnymi w najnowszym roku modelu.	20 lat dla PHEV 18 lat dla HEV
RODZAJ 4: Niskoemisyjny transport wodny	Transakcje należące do tej klasy projektów nadal podlegają warunkom rozdziału II w oczekiwaniu na wynik dalszych dyskusji uczestników na temat szczegółowych kryteriów, norm i definicji, które mają być stosowane.			

([1]) Statki wyłącza się z tego rodzaju projektów po upływie trzech lat od jego wprowadzenia, chyba że uczestnicy uzgodnią inaczej.

([2]) Określone rodzaje systemów transportu szynowego, które kwalifikują się do wsparcia zgodnie z warunkami niniejszego dodatku, to: 1) każdy rodzaj systemu transportu kolejowego; 2) systemy transportu trolejbusowego; 3) systemy transportu linowego. Systemy transportu linowego związane z aktywnością rekreacyjną, taką jak narciarstwo, nie kwalifikują się do wsparcia na podstawie niniejszego dodatku.

([3]) Przykładowy wykaz powiązanej infrastruktury: systemy kontroli (np. systemy sygnalizacji i inne systemy informatyczne), elektryfikacja, tory, przewody i kable trakcyjne, konstrukcje wsporcze, infrastruktura ładowania baterii, infrastruktura tankowania wodoru oraz powiązane roboty budowlane.

Klasa projektów	Definicja	Uzasadnienie	Stosowane normy lub harmonogram wygaszania	Maksymalny okres spłaty
KLASA PROJEKTÓW I: Minerały i rudy na potrzeby czystej energii ([1])				
	Budowa instalacji zajmujących się wydobywaniem ze złóż lądowych, recyklingiem, przetwarzaniem lub rafinacją (w tym metalizacją) rud lub minerałów, w przypadku gdy produkt powstały w wyniku tych procesów stanowi część łańcucha dostaw dla kwalifikujących się projektów (lub ich kwalifikujących się części) na podstawie dodatku I, klasa A – rodzaj 1: Energia ze źródeł odnawialnych; klasa E – rodzaj 2: Wytwarzanie i recykling baterii. Przykładowy wykaz: — miedź — kobalt — nikiel — lit — metale ziem rzadkich — chrom — cynk — platynowce — glin	Zapewnienie stabilnych i przystępnych cenowo dostaw materiałów w łańcuchu dostaw na potrzeby kwalifikujących się na podstawie niniejszego dodatku projektów lub ich części, które mają kluczowe znaczenie dla łagodzenia zmiany klimatu.	Do czasu opracowania odpowiednich norm, których przeglądu dokonają uczestnicy w ramach przyszłych prac, uczestnicy będą stosować procedury dotyczące uzgodnionych warunków, określone w art. 54–59 Porozumienia w celu przedłożenia wniosku dotyczącego projektu w zakresie minerałów i rud na potrzeby czystej energii. Informacje te będą poparte dokumentami, które zostaną złożone wraz z wnioskiem. W przypadku projektów w zakresie wydobywania, przetwarzania i rafinacji rud lub minerałów we wniosku należy wskazać intensywność emisji gazów cieplarnianych charakteryzującą produkt wyjściowy, obliczoną zgodnie z protokołem dotyczącym raportowania emisji gazów cieplarnianych, z uwzględnieniem emisji zakresu 1 i 2. Wniosek zawiera też informacje na temat środków podjętych w celu obniżenia emisji. W przypadku projektów w zakresie wydobywania wniosek będzie zawierał informację o ekonomicznym okresie użytkowania zasobów mineralnych, oszacowanym zgodnie z uznanymi i przyjętymi na szczeblu międzynarodowym wytycznymi dla przemysłu górniczego, oraz odnośne uzasadnienie zastosowanego terminu zapadalności. Ponadto wniosek będzie zawierał opis dowodów wykazujących, że: — znaczna część produktu odbieranego z instalacji będzie stanowić część łańcucha dostaw dla kwalifikujących się projektów (lub ich kwalifikujących się części) na podstawie dodatku I, klasa A – rodzaj 1: Energia ze źródeł odnawialnych; klasa E – rodzaj 2: Wytwarzanie i recykling baterii; lub	22 lata

Klasa projektów	Definicja	Uzasadnienie	Stosowane normy lub harmonogram wygaszania	Maksymalny okres spłaty
			— istnieje możliwe do wyegzekwowania na drodze prawnej zobowiązanie, na mocy którego znaczna część produktu odbieranego z instalacji zostanie wykorzystana jako część łańcucha dostaw dla kwalifikujących się projektów (lub ich kwalifikujących się części) na podstawie dodatku I, klasa A – rodzaj 1: Energia ze źródeł odnawialnych; klasa E – rodzaj 2: Wytwarzanie i recykling baterii; lub — projekt wyraźnie przyczynia się do zwiększenia dostaw minerałów lub rud uznanych na szczeblu międzynarodowym za istotne komponenty energii odnawialnej, w tym w ramach kwalifikujących projektów (lub ich kwalifikujących się części) zgodnie z dodatkiem I, klasa A – rodzaj 1: Energia ze źródeł odnawialnych; Wytwarzanie i recykling baterii klasy E – rodzaj 2, oraz gdy przewiduje się, że łączne zapotrzebowanie na takie minerały lub rudy znacznie wzrośnie w ciągu najbliższych dwudziestu lat w ramach scenariusza, który spełnia cele porozumienia paryskiego. — Jeżeli uczestnicy zaakceptują wniosek, projekt zostanie zgłoszony w standardowej formie na stronie internetowej OECD w dniu pierwszego wykorzystania środków z kredytu.	

([1]) Nie później niż 30 czerwca 2026 r. uczestnicy dokonają przeglądu norm międzynarodowych opracowanych do tego czasu i podejmą decyzję, czy uwzględnią je w niniejszej pozycji.

Klasa projektów	Definicja	Uzasadnienie	Stosowane normy lub harmonogram wygaszania	Maksymalny okres spłaty
KLASA PROJEKTÓW J: Produkcja czystych paliw ciekłych i gazowych				
	Transakcje należące do tej klasy projektów nadal podlegają warunkom rozdziału II w oczekiwaniu na wynik dalszych dyskusji uczestników na temat szczegółowych kryteriów, norm i definicji, które mają być stosowane.			

Dodatek II

Kryteria kwalifikowalności dla projektów dotyczących przystosowania się do zmiany klimatu

Projekt kwalifikuje się do zastosowania maksymalnych warunków finansowych określonych w niniejszym uzgodnieniu sektorowym, jeżeli:

a) Projekt zmniejsza uzależnienie stopnia podatności na zmianę klimatu od lokalizacji. Zmniejszenie to jest jasno określone i wyjaśnione w dokumentacji projektowej w wyraźnym oświadczeniu o zamiarze zajęcia się problemem określonej podatności na zmianę klimatu oraz w analizie, która przedstawia widoczny i bezpośredni związek między kontekstem danej podatności na zmianę klimatu a działaniami przystosowawczymi przewidzianymi w danym projekcie, które dotyczą tej podatności. Te działania przewidziane w danym projekcie definiują, w jakim stopniu projekt bezpośrednio zajmuje się problemem podatności na zmianę klimatu. Jeżeli celem działań przewidzianych w danym projekcie jest przystosowanie się do zmiany klimatu, kwalifikowalne są tylko te działania. Jeżeli przystosowanie się do zmiany klimatu jest celem całego projektu lub oddzielenie działań przystosowawczych od działań nieprzystosowawczych przewidzianych w danym projekcie nie jest technicznie wykonalne, wówczas uznaje się, że cały projekt bezpośrednio zajmuje się problemem podatności na zmianę klimatu i jest kwalifikowalny.

b) W przypadku projektów dotyczących umów o wartości co najmniej 20 mln SDR niezależna strona trzecia przeprowadza ocenę projektu albo oddzielnie, albo wraz z przygotowaniem dokumentacji projektu. Ocena jest publicznie dostępna, np. na stronie internetowej projektu lub na stronie internetowej właściwego organu publicznego. Ocena weryfikuje uzasadnienie przedstawione w lit. a) powyżej. Ponadto w przypadku projektów dotyczących umów, co do których nie jest technicznie wykonalne oddzielenie działań przystosowawczych od działań nieprzystosowawczych przewidzianych w danym projekcie, ocena weryfikuje techniczną niewykonalność odrębnych elementów projektu.

c) Okres użytkowania projektu przekracza okres spłaty.

ZAŁĄCZNIK II

UZGODNIENIE SEKTOROWE W SPRAWIE KREDYTÓW EKSPORTOWYCH DOTYCZĄCYCH ELEKTROWNI JĄDROWYCH

ROZDZIAŁ I

Zakres uzgodnienia sektorowego

1. Zakres zastosowania

a) W niniejszym uzgodnieniu sektorowym określa się postanowienia mające zastosowanie do oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych odnoszących się do umów dotyczących:

1) wywozu kompletnych elektrowni jądrowych lub ich części, obejmujących wszystkie części składowe, wyposażenie, materiały i usługi, w tym szkolenie personelu bezpośrednio wymaganego do budowy i oddania do eksploatacji takich elektrowni;

2) modernizacji istniejących elektrowni jądrowych;

3) dostawy paliwa jądrowego i usług wzbogacania;

4) świadczenia usług w zakresie gospodarowania wypalonym paliwem jądrowym.

b) Niniejsze uzgodnienie sektorowe nie ma zastosowania do:

1) pozycji znajdujących się poza terenem elektrowni jądrowej, za które zazwyczaj odpowiedzialny jest nabywca, w szczególności kosztów przygotowania terenu, dróg, pomieszczeń dla pracowników budowlanych, linii energetycznych, stacji przesyłowej ([1]) i zaopatrzenia w wodę, jak również kosztów powstałych w kraju nabywcy, wynikających z procedur uzyskiwania oficjalnych zezwoleń (np. zezwoleń na lokalizację, zezwoleń budowlanych, zezwoleń na załadunek paliwa);

2) podstacji, transformatorów i linii przesyłowych znajdujących się poza terenem elektrowni jądrowej;

3) oficjalnego wsparcia udzielonego w stosunku do likwidacji elektrowni jądrowej.

ROZDZIAŁ II

Postanowienia dotyczące kredytów eksportowych

2. Maksymalne okresy spłaty

a) Maksymalny okres spłaty dla towarów i usług objętych art. 1 lit. a) pkt 1 niniejszego uzgodnienia sektorowego wynosi 22 lata.

b) Maksymalny okres spłaty dla towarów i usług objętych art. 1 lit. a) pkt 2 niniejszego uzgodnienia sektorowego w przypadkach, kiedy zarówno ogólna wartość modernizacji wynosi 80 mln SDR lub więcej, a ekonomiczny okres użytkowania elektrowni zostanie prawdopodobnie przedłużony o co najmniej przyznany okres spłaty, wynosi 22 lata. Maksymalny okres spłaty dla wszystkich innych transakcji objętych art. 1 lit. a) pkt 2 niniejszego uzgodnienia sektorowego wynosi 15 lat.

c) Maksymalny okres spłaty dla początkowego ładunku paliwa wynosi cztery lata od daty dostawy. Maksymalny okres spłaty dla kolejnych załadunków paliwa jądrowego wynosi dwa lata od daty dostawy.

d) Maksymalny okres spłaty dla trwałego składowania wypalonego paliwa jądrowego wynosi dwa lata.

e) Maksymalny okres spłaty dla wzbogacania i gospodarowania wypalonym paliwem jądrowym wynosi pięć lat.

([1]) W przypadkach jednak, gdy nabywca stacji przesyłowej jest tożsamy z nabywcą elektrowni, a umowa zawarta jest w odniesieniu do pierwotnej stacji przesyłowej dla danej elektrowni, warunki dla pierwotnej stacji przesyłowej nie powinny być bardziej korzystne niż warunki dla elektrowni jądrowej.

3. **Spłata kapitału i odsetek**

a) Kapitał kredytu eksportowego zwykle spłaca się w równych i regularnych ratach lub, w stosownych przypadkach (np. gdy wsparcie dotyczy transakcji leasingowych lub wywozu samodzielnych maszyn lub urządzeń), w równych spłatach kapitału i odsetek łącznie.

b) Spłaty kapitału następują nie rzadziej niż co roku, przy czym pierwsza rata kapitału podlega spłacie nie później niż rok od daty uruchomienia kredytu.

c) Spłaty odsetek następują nie rzadziej niż co sześć miesięcy, przy czym pierwsza rata odsetek podlega spłacie nie później niż sześć miesięcy od daty uruchomienia kredytu. W przypadku rocznych spłat kapitału spłaty odsetek następują nie rzadziej niż co dwanaście miesięcy, przy czym pierwsza rata odsetek podlega spłacie nie później niż dwanaście miesięcy od daty uruchomienia kredytu.

d) Odsetki przypadające do spłaty po dacie uruchomienia kredytu nie są kapitalizowane.

e) W przypadku gdy jest to uzasadnione brakiem czasowego zrównoważenia funduszy dostępnych dłużnikowi i profilu obsługi zadłużenia dopuszczalnego zgodnie z parametrami określonymi w lit. a) lub b) powyżej, kredytów eksportowych objętych wsparciem na mocy niniejszego uzgodnienia można udzielać z zastrzeżeniem poniższych ograniczeń:

1) żadna pojedyncza rata spłaty kapitału ani seria rat spłaty kapitału w okresie sześciu miesięcy nie może przekraczać 35 % kwoty kapitału kredytu,

2) pierwsza spłata kapitału dokonywana jest nie później niż 36 miesięcy od daty uruchomienia kredytu,

3) maksymalny średni ważony czas trwania okresu spłaty wynosi 70 % okresu spłaty transakcji lub sześć lat, w zależności od tego, który z tych okresów jest dłuższy.

4. **Oficjalne wsparcie dla paliwa jądrowego i usług związanych z paliwem jądrowym**

Nie naruszając postanowień art. 5 niniejszego uzgodnienia sektorowego, uczestnicy nie dostarczają paliwa jądrowego ani nie świadczą usług nieodpłatnie.

5. **Pomoc**

Uczestnicy nie udzielają wsparcia pomocowego.

ROZDZIAŁ III

Procedury

6. **Powiadomienie z wyprzedzeniem**

a) Uczestnik wystosowuje powiadomienie z wyprzedzeniem zgodnie z art. 44 Porozumienia co najmniej dziesięciu dni kalendarzowych przed podjęciem jakiegokolwiek zobowiązania o wartości kredytu powyżej 10 mln SDR, jeżeli zamierza udzielić wsparcia zgodnie z postanowieniami niniejszego uzgodnienia sektorowego. W odniesieniu do transakcji objętych wsparciem na mocy art. 3 lit. e) powyżej uczestnicy przekazują między innymi:

1) szczegółowe informacje na temat schematu spłaty objętego wsparciem oraz wyjaśnienie powodów, dla których występuje brak czasowego zrównoważenia funduszy dostępnych dłużnikowi i profilu obsługi zadłużenia dostępnego w przypadku objęcia wsparciem zgodnie z art. 3 lit. a) i art. 3 lit. b), oraz

2) w odniesieniu do transakcji o schemacie spłaty, który nie odpowiada wolnym przepływom pieniężnym, szczegółowe i odpowiednie wyjaśnienie schematu spłaty objętego wsparciem.

b) Aby ułatwić dokonywanie przeglądu nagromadzonego doświadczenia, po dyskusji uczestnik informuje wszystkich pozostałych uczestników o swojej ostatecznej decyzji.

ROZDZIAŁ IV

Przegląd

7. **Przegląd i monitorowanie**

Uczestnicy regularnie, i najpóźniej do końca 2023 r., dokonują przeglądu postanowień niniejszego uzgodnienia sektorowego.

ZAŁĄCZNIK III

UZGODNIENIE SEKTOROWE W SPRAWIE KREDYTÓW EKSPORTOWYCH DOTYCZĄCYCH CYWILNYCH STATKÓW POWIETRZNYCH

CZĘŚĆ 1

Postanowienia ogólne

1. **Cel**

a) Celem niniejszego uzgodnienia sektorowego jest stworzenie ram dla przewidywalnego, spójnego i przejrzystego korzystania z oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych w odniesieniu do transakcji sprzedaży lub leasingu statków powietrznych oraz innych towarów i usług określonych w art. 4 lit. a) poniżej. W ramach niniejszego uzgodnienia sektorowego dąży się do zapewnienia równych zasad w zakresie takich kredytów eksportowych, co ma promować konkurencję między eksporterami opartą na jakości i cenie wywożonych towarów i usług, a nie na najkorzystniejszych oficjalnie wspieranych warunkach finansowych.

b) W niniejszym uzgodnieniu sektorowym określa się najkorzystniejsze warunki, na jakich można udzielać oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych.

c) W tym celu w ramach niniejszego uzgodnienia sektorowego dąży się do ustanowienia równowagi, która na wszystkich rynkach umożliwi:

1) wyrównanie finansowych warunków konkurencji między uczestnikami;

2) zneutralizowanie wśród uczestników działania oficjalnego wsparcia jako czynnika istotnego przy wyborze spośród konkurujących towarów i usług określonych w art. 4 lit. a) poniżej; oraz

3) zapobiegnięcie zakłóceniom konkurencji między uczestnikami niniejszego uzgodnienia sektorowego i wszelkimi innymi źródłami finansowania.

d) Uczestnicy niniejszego uzgodnienia sektorowego (uczestnicy) potwierdzają, że postanowienia zawarte w niniejszym uzgodnieniu sektorowym opracowano wyłącznie do celów niniejszego uzgodnienia sektorowego i nie naruszają one innych części Porozumienia w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych (Porozumienie) ani ich zmian.

2. **Status**

Niniejsze uzgodnienie sektorowe stanowi »umowę dżentelmeńską« między jego uczestnikami i jest załącznikiem III do Porozumienia; stanowi ono integralną część Porozumienia i zastępuje uzgodnienie sektorowe, które weszło w życie w lipcu 2007 r.

3. **Uczestnictwo**

Uczestnikami są obecnie: Australia, Brazylia, Japonia, Kanada, Korea, Norwegia, Nowa Zelandia, Stany Zjednoczone, Szwajcaria, Unia Europejska i Zjednoczone Królestwo. Każdy kraj niebędący uczestnikiem może stać się uczestnikiem zgodnie z procedurami określonymi w dodatku I.

4. **Zakres zastosowania**

a) Niniejsze uzgodnienie sektorowe stosuje się do wszelkiego oficjalnego wsparcia udzielanego przez rząd lub w imieniu rządu o okresie spłaty wynoszącym dwa lata lub więcej w odniesieniu do wywozu:

1) nowych cywilnych statków powietrznych oraz silników instalowanych w takich statkach powietrznych, w tym wyposażenia zapewnionego przez nabywcę;

2) używanych, przekształconych i odnowionych cywilnych statków powietrznych oraz silników instalowanych w takich statkach powietrznych, w tym wyposażenia zapewnionego przez nabywcę;

3) silników zapasowych;

4) części zamiennych do cywilnych statków powietrznych i silników;

5) umów dotyczących konserwacji i obsługi cywilnych statków powietrznych i silników;

6) przekształcenia, znacznych modyfikacji i renowacji cywilnego statku powietrznego;

7) zestawów części do silników.

b) Oficjalne wsparcie może być udzielane w różnych formach:

1) gwarancji kredytu eksportowego lub jego ubezpieczenia (czysta ochrona ubezpieczeniowa);

2) oficjalnego wsparcia finansowego:

— bezpośredniego kredytu/finansowania oraz refinansowania, lub

— subsydiowania stopy procentowej;

3) dowolnej kombinacji powyższych form wsparcia.

c) Niniejsze uzgodnienie sektorowe nie ma zastosowania do oficjalnego wsparcia dla:

1) wywozu nowych lub używanych wojskowych statków powietrznych i powiązanych towarów i usług wymienionych w lit. a), w tym do użytku wojskowego;

2) nowych lub używanych symulatorów lotu.

5. **Informacje udostępniane krajom niebędącym uczestnikami**

Zgodnie z zasadą wzajemności uczestnik będący w sytuacji konkurencyjnej z krajem niebędącym uczestnikiem zobowiązany jest udzielić odpowiedzi na jego wniosek dotyczący oferowanych przez tego uczestnika warunków finansowych oficjalnego wsparcia, w taki sposób, w jaki odpowiedziałby na wniosek innego uczestnika.

6. **Wsparcie pomocowe**

Uczestnicy nie udzielają wsparcia pomocowego w ramach procedury uzgodnionych warunków, z wyjątkiem pomocy udzielanej do celów humanitarnych.

7. **Działania w celu uniknięcia lub zminimalizowania strat**

Niniejsze uzgodnienie sektorowe nie zabrania jego uczestnikom uzgadniania mniej restrykcyjnych warunków finansowych niż warunki przewidziane niniejszym uzgodnieniem sektorowym, jeżeli działania takie zostają podjęte po wejściu w życie umowy kredytu eksportowego i dokumentów pomocniczych oraz są podejmowane wyłącznie w celu uniknięcia lub zminimalizowania strat spowodowanych przez wydarzenia, które mogłyby doprowadzić do zaprzestania płatności lub powstania roszczeń. Uczestnik powiadamia wszystkich pozostałych uczestników i Sekretariat OECD (Sekretariat) o zmienionych warunkach finansowych w terminie 20 dni roboczych od daty zawarcia umowy z nabywcą/kredytobiorcą. Powiadomienie, zawierające informacje na temat nowych warunków finansowania wraz z uzasadnieniem, sporządza się na formularzu sprawozdawczym określonym w dodatku IV.

CZĘŚĆ 2

Nowy statek powietrzny

ROZDZIAŁ I

Zakres

8. **Nowy statek powietrzny**

a) Do celów niniejszego uzgodnienia sektorowego terminem nowy statek powietrzny określa się:

1) statek powietrzny, w tym wyposażenie zapewnione przez nabywcę oraz silniki zainstalowane w takim statku powietrznym, stanowiący własność producenta, który nie został dostarczony ani nie był poprzednio używany zgodnie ze swoim przeznaczeniem, jakim jest przewóz pasażerów lub towarów; oraz

2) silniki zapasowe i części zamienne, o ile są uważane za część pierwotnego zamówienia na statek powietrzny zgodnie z postanowieniami art. 20 lit. a) i art. 22 lit. b).

b) Niezależnie od postanowień lit. a) uczestnik może udzielać wsparcia w odniesieniu do warunków właściwych dla nowych statków powietrznych w transakcjach, w których za uprzednią wiedzą takiego uczestnika wykorzystano tymczasowe porozumienia dotyczące finansowania, ponieważ udzielenie oficjalnego wsparcia uległo opóźnieniu; takie opóźnienie nie może być dłuższe niż 18 miesięcy. W takich przypadkach okres spłaty i data ostatecznej spłaty są takie same jak w przypadku sprzedaży lub leasingu statków powietrznych przy oficjalnym wsparciu udzielonym już od dnia pierwotnej dostawy takich statków powietrznych.

ROZDZIAŁ II

Warunki finansowe

Warunki finansowe kredytów eksportowych obejmują wszystkie postanowienia niniejszego rozdziału, z których każde powinno być odczytywane w powiązaniu z pozostałymi.

9. **Kwalifikujące się waluty**

Walutami kwalifikującymi się do oficjalnego wsparcia finansowego są: euro, jen japoński, funt szterling, dolar amerykański i inne w pełni wymienialne waluty, w odniesieniu do których dostępne są dane umożliwiające ustalenie minimalnych stóp procentowych, o których mowa w dodatku III.

10. **Zaliczka i maksymalne oficjalne wsparcie**

a) W przypadku transakcji z udziałem nabywców/kredytobiorców zaklasyfikowanych do kategorii ryzyka 1 (wg tabeli 1 w dodatku II) uczestnicy:

1) wymagają minimalnej zaliczki w wysokości 20 % ceny netto statku powietrznego w dniu lub przed dniem uruchomienia kredytu;

2) nie mogą udzielać oficjalnego wsparcia przekraczającego 80 % ceny netto statku powietrznego.

b) W przypadku transakcji z udziałem nabywców/kredytobiorców zaklasyfikowanych do kategorii ryzyka 2–8 (wg tabeli 1 w dodatku II) uczestnicy:

1) wymagają minimalnej zaliczki w wysokości 15 % ceny netto statku powietrznego w dniu lub przed dniem uruchomienia kredytu;

2) nie mogą udzielać oficjalnego wsparcia przekraczającego 85 % ceny netto statku powietrznego.

c) Uczestnik stosujący art. 8 lit. b) ogranicza maksymalną kwotę oficjalnego wsparcia o kwotę kapitału rat uznawanych za wymagalne od daty uruchomienia kredytu, tak aby zagwarantować, że w momencie wypłacenia kredytu kwota pozostająca do spłaty jest taka sama, jak w przypadku gdyby oficjalne wsparcie kredytu eksportowego zostało udzielone w momencie dostawy. W takich okolicznościach uczestnik powinien otrzymać wniosek o udzielenie oficjalnego wsparcia przed dostawą.

11. **Minimalne stawki ubezpieczenia**

a) W odniesieniu do kwoty kredytu objętej oficjalnym wsparciem uczestnicy udzielający oficjalnego wsparcia naliczają stawkę nie mniejszą niż minimalna stawka ubezpieczenia określona zgodnie z dodatkiem II.

b) W razie potrzeby uczestnicy korzystają z uzgodnionego modelu konwersji stawki ubezpieczenia, aby dokonać konwersji między rocznymi spreadami obliczonymi na podstawie kwoty oficjalnego wsparcia pozostającej do spłaty i pojedynczymi płatnymi z góry stawkami ubezpieczenia obliczonymi na podstawie pierwotnej kwoty oficjalnego wsparcia.

12. **Maksymalny okres spłaty**

a) Dla wszystkich nowych statków powietrznych maksymalny okres spłaty wynosi 12 lat.

b) W drodze wyjątku i z zastrzeżeniem powiadomienia z wyprzedzeniem dopuszcza się maksymalny okres spłaty do 15 lat. W takim przypadku zastosowanie ma dopłata w wysokości 35 % do minimalnych stawek ubezpieczenia, obliczona zgodnie z dodatkiem II.

c) Nie jest możliwe wydłużenie okresu spłaty poprzez podział praw w ramach zabezpieczenia na zasadzie równorzędności z kredytodawcami komercyjnymi w odniesieniu do oficjalnie wspieranego kredytu eksportowego.

13. **Spłata kapitału i odsetek**

a) Uczestnicy stosują schemat spłaty kapitału i odsetek określony w pkt 1 lub 2 ([1]).

1) Spłaty kapitału wraz z odsetkami dokonuje się w ratach równych:

— raty spłaca się nie rzadziej niż co trzy miesiące, a pierwsza rata podlega spłacie nie później niż trzy miesiące od daty uruchomienia kredytu,

— ewentualnie, z zastrzeżeniem powiadomienia z wyprzedzeniem (chyba że jest to transakcja *de minimis*), raty spłaca się co sześć miesięcy, a pierwsza rata podlega spłacie nie później niż sześć miesięcy od daty uruchomienia kredytu. W takim przypadku zastosowanie ma dopłata w wysokości 15 % do minimalnych stawek ubezpieczenia, obliczona zgodnie z dodatkiem II,

— w przypadku transakcji o zmiennej stopie procentowej plan spłaty kapitału ustala się na cały okres, nie więcej niż pięć dni roboczych przed datą wypłacenia, na podstawie zmiennej stopy procentowej lub stopy swapowej obowiązującej w tym momencie.

2) Spłaty kapitału dokonuje się w ratach równych wraz z odsetkami płatnymi od zmniejszających się sald:

— raty spłaca się nie rzadziej niż co trzy miesiące, a pierwsza rata podlega spłacie nie później niż trzy miesiące od daty uruchomienia kredytu,

— ewentualnie, z zastrzeżeniem powiadomienia z wyprzedzeniem (chyba że jest to transakcja *de minimis*), raty spłaca się co sześć miesięcy, a pierwsza rata podlega spłacie nie później niż sześć miesięcy od daty uruchomienia kredytu. W takim przypadku zastosowanie ma dopłata w wysokości 15 % do minimalnych stawek ubezpieczenia, obliczona zgodnie z dodatkiem II,

b) Niezależnie od postanowień powyższej lit. a) oraz z zastrzeżeniem powiadomienia z wyprzedzeniem spłata kapitału może obejmować końcową płatność wszystkich kwot pozostających do spłaty w określonym dniu. W takim przypadku spłata kapitału przed dokonaniem końcowej płatności będzie przebiegać w sposób określony w lit. a) powyżej w oparciu o okres amortyzacji nie dłuższy niż maksymalny okres spłaty dozwolony w odniesieniu do wspieranych towarów i usług.

c) Niezależnie od postanowień powyższej lit. a) struktura spłaty kapitału może się opierać na warunkach mniej korzystnych dla dłużnika.

d) Odsetki przypadające do spłaty po dacie uruchomienia kredytu nie są kapitalizowane.

14. **Minimalne stopy procentowe**

a) Zgodnie z postanowieniami zawartymi w dodatku III uczestnicy udzielający oficjalnego wsparcia finansowego stosują albo minimalną zmienną stopę procentową, albo minimalną stałą stopę procentową.

b) W przypadku samolotów odrzutowych o cenie netto wynoszącej co najmniej 35 mln USD oficjalnego wsparcia finansowego na podstawie stopy CIRR udziela się tylko w wyjątkowych przypadkach. Uczestnik zamierzający udzielić takiego wsparcia powiadamia wszystkich pozostałych uczestników co najmniej 20 dni kalendarzowych przed podjęciem ostatecznego zobowiązania, wskazując kredytobiorcę.

c) Odsetki nie obejmują żadnych płatności w formie składki, o której mowa w art. 11 powyżej, oraz opłat, o których mowa w art. 16 poniżej.

([1]) Wymóg sprawozdawczości *ex ante* dotyczącej półrocznych spłat nie ma zastosowania do transakcji dotyczących małych statków powietrznych o łącznej kwocie finansowania mniejszej niż 5 mln USD (tj. transakcji *de minimis*).

15. **Subsydiowanie stopy procentowej**

Uczestnicy subsydiujący stopy procentowe przestrzegają warunków finansowych niniejszego uzgodnienia sektorowego oraz wymagają, aby bank lub jakakolwiek inna instytucja finansowa, która jest stroną transakcji dotyczącej subsydiowania stopy procentowej, uczestniczyły w takiej transakcji jedynie na warunkach, które są zgodne pod każdym względem z warunkami finansowymi niniejszego uzgodnienia sektorowego.

16. **Opłaty**

a) Z zastrzeżeniem ograniczeń związanych z okresem utrzymywania składki uczestnicy udzielający oficjalnego wsparcia w formie czystej ochrony ubezpieczeniowej naliczają opłatę za utrzymywanie składki od niewykorzystanej części oficjalnego wsparcia w okresie utrzymywania składki w następujący sposób:

1) za pierwsze sześć miesięcy okresu utrzymywania: zero punktów bazowych w skali roku;

2) za drugie sześć miesięcy okresu utrzymywania: 12,5 punktu bazowego w skali roku;

3) za trzecie i ostatnie sześć miesięcy okresu utrzymywania: 25 punktów bazowych w skali roku.

b) Uczestnicy udzielający oficjalnego wsparcia w formie bezpośrednich kredytów/finansowania naliczają następujące opłaty:

1) opłata z tytułu Porozumienia/opłata strukturalna: 25 punktów bazowych od wypłaconej kwoty przypadającej do spłaty w momencie każdego wypłacenia;

2) opłata za zaangażowanie środków i opłata za utrzymywanie składki: 20 punktów bazowych w skali roku za niewykorzystaną część oficjalnego wspieranego kredytu eksportowego w okresie utrzymywania składki, płatne z dołu;

3) opłata administracyjna: pięć punktów bazowych w skali roku od pozostającej do spłaty kwoty objętej oficjalnym wsparciem, płatne z dołu. Ewentualnie uczestnicy mogą zdecydować się na uiszczenie tej opłaty z góry od wypłaconej kwoty w momencie każdej wypłaty zgodnie z postanowieniami art. 11 lit. b).

17. **Współfinansowanie**

Niezależnie od postanowień art. 14 i 16, w przypadku współfinansowania, w ramach którego oficjalnego wsparcia udziela się w formie bezpośredniego kredytu i czystej ochrony ubezpieczeniowej, przy czym czysta ochrona ubezpieczeniowa stanowi co najmniej 35 % kwoty objętej oficjalnym wsparciem, uczestnik udzielający bezpośredniego kredytu stosuje takie same warunki finansowe, w tym opłaty, jak warunki stosowane przez instytucję finansową w ramach czystej ochrony ubezpieczeniowej w celu uzyskania łącznej równoważności kosztów między dostawcą czystej ochrony ubezpieczeniowej a bezpośrednim kredytodawcą. W takich okolicznościach uczestnik udzielający takiego wsparcia sporządza sprawozdanie dotyczące warunków finansowych objętych wsparciem, w tym opłat, zgodnie z formularzem sprawozdawczym określonym w dodatku IV.

CZĘŚĆ 3

Używane statki powietrzne, silniki zapasowe, części zamienne oraz umowy dotyczące konserwacji i obsługi

ROZDZIAŁ I

Zakres

18. **Używane statki powietrzne oraz inne towary i usługi**

Niniejsza część uzgodnienia sektorowego dotyczy używanych statków powietrznych oraz silników zapasowych ([2]), części zamiennych, przekształcenia, znacznych modyfikacji, renowacji, umów dotyczących konserwacji i obsługi w odniesieniu do nowych i używanych statków powietrznych oraz zestawów części do silników.

([2]) Odniesienie do silników zapasowych zawarte w niniejszym rozdziale I uważa się za obejmujące również zapasowe układy napędowe.

ROZDZIAŁ II

Warunki finansowe

Stosowane do używanych statków powietrznych i silników zapasowych ([3]) warunki finansowe, poza maksymalnym okresem spłaty, są zgodne z postanowieniami określonymi w części 2 niniejszego uzgodnienia sektorowego.

Towary i usługi inne niż: nowe statki powietrzne, używane statki powietrzne i nowe silniki zwyczajowo finansuje się za pomocą kredytów i pożyczek, które obejmują długi okres realizacji umowy. W związku z tym warunki finansowe stosowane do innych towarów i usług objętych niniejszym uzgodnieniem sektorowym muszą być zgodne z postanowieniami określonymi w części 2 niniejszego uzgodnienia sektorowego, z zastrzeżeniem postanowień art. 22 poniżej.

19. **Sprzedaż używanego statku powietrznego**

a) Z zastrzeżeniem lit. b) poniżej, maksymalny okres spłaty w odniesieniu do używanych statków powietrznych ustala się zgodnie z wiekiem statku powietrznego, według poniższej tabeli:

Wiek statku powietrznego (w latach po dacie pierwotnej produkcji)	Maksymalne okresy spłaty dla transakcji zabezpieczonych aktywami lub z udziałem państwa (w latach)	Maksymalne okresy spłaty dla transakcji, które nie są ani zabezpieczone aktywami, ani z udziałem państwa (w latach)
1	10	8,5
2	9	7,5
3	8	6,5
4	7	6
5–8	6	5,5
Ponad 8	5	5

b) Pod warunkiem że transakcja spełnia wszystkie wymogi określone w art. 19 dodatku II oraz pod warunkiem że oficjalne wsparcie dotyczące przekształcenia, o ile zostało udzielone, nie było przewidziane zgodnie z art. 21 lit. a), maksymalne okresy spłaty w odniesieniu do statków powietrznych, które zostały przekształcone, ustala się zgodnie z okresem, jaki upłynął od daty przekształcenia, oraz zgodnie z wiekiem statku powietrznego, według poniższej tabeli:

Maksymalne okresy spłaty dla transakcji zabezpieczonych aktywami dotyczących przekształconych statków powietrznych (w latach)

Okres, jaki upłynął od daty przekształcenia (w latach)	Wiek statku powietrznego (w latach po dacie pierwotnej produkcji)					
	1	2	3	4	5-8	Ponad 8
0 (nowe przekształcenie)	10	9	8	8	8	8
1	10	9	8	7	7	7
2	-----	9	8	7	6	6
3 lub więcej	-----	-----	8	7	6	5

20. **Silniki zapasowe**

a) Oficjalnego wsparcia w odniesieniu do silników zapasowych zakupionych lub zamówionych w związku z silnikami, które mają zostać zainstalowane w nowym statku powietrznym, można udzielić na takich samych warunkach jak w odniesieniu do statku powietrznego.

([3]) Odniesienie do silników zapasowych zawarte w niniejszym rozdziale II uważa się za obejmujące również zapasowe układy napędowe.

b) W przypadku gdy silniki zapasowe nie są kupowane razem z nowym statkiem powietrznym, maksymalny okres spłaty wynosi osiem lat. W odniesieniu do silników zapasowych o wartości jednostkowej wynoszącej 10 mln USD lub więcej, okres spłaty może zostać przedłużony do 10 lat, pod warunkiem że transakcja spełnia wszystkie wymogi określone w art. 19 dodatku II.

21. **Umowy dotyczące przekształcenia/znacznych modyfikacji/renowacji**

a) Jeżeli transakcja dotycząca przekształcenia:

1) jest wyceniona na przynajmniej 5 mln USD oraz

— spełnia wszystkie wymogi określone w art. 19 dodatku II, uczestnik może udzielić oficjalnego wsparcia z okresem spłaty do ośmiu lat,

— nie spełnia wszystkich wymogów określonych w art. 19 dodatku II, uczestnik może udzielić oficjalnego wsparcia z okresem spłaty do pięciu lat.

2) jest wyceniona na mniej niż 5 mln USD, uczestnik może udzielić oficjalnego wsparcia z okresem spłaty do dwóch lat.

b) Jeżeli transakcja dotyczy znacznych modyfikacji lub renowacji, uczestnik może udzielić oficjalnego wsparcia z okresem spłaty do:

1) pięciu lat w przypadku umowy o wartości przynajmniej 5 mln USD; oraz

2) dwóch lat w przypadku umowy o wartości mniejszej niż 5 mln USD.

22. **Umowy dotyczące konserwacji i obsługi** ([4])**, części zamienne (inne niż silniki) oraz zestawy części do silników**

a) Z wyjątkiem przypadku opisanego w art. 22 lit. b) uczestnicy mogą udzielić oficjalnego wsparcia z okresem spłaty do pięciu lat od daty uruchomienia kredytu, jeżeli wartość umowy wynosi przynajmniej 5 mln USD, lub dwóch lat, jeżeli wartość umowy nie przekracza 5 mln USD.

b) Oficjalnego wsparcia w odniesieniu do części zamiennych zakupionych razem z nowym statkiem powietrznym można udzielić na takich samych warunkach jak w odniesieniu do statku powietrznego, do maksymalnej wysokości 5 % ceny netto nowego statku powietrznego i zainstalowanych silników; Do oficjalnego wsparcia w odniesieniu do części zamiennych w wysokości powyżej progu 5 % zastosowanie ma art. 22 lit. a).

c) Uczestnicy:

1) wymagają minimalnej zaliczki w wysokości 15 % ceny netto części zamiennych, zestawów części do silników lub umów dotyczących konserwacji i obsługi otrzymujących wsparcie w dniu lub przed dniem uruchomienia kredytu;

2) nie mogą udzielać oficjalnego wsparcia przekraczającego 85 % wartości ceny netto części zamiennych, zestawów części do silników lub umów dotyczących konserwacji i obsługi otrzymujących wsparcie.

d) Zasady dotyczące stawek MPR mające zastosowanie w przypadku uzgodnienia sektorowego dotyczącego statków powietrznych określone są w DODATKU II SEKCJA 3: minimalne stawki ubezpieczenia w odniesieniu do towarów i usług innych niż używane statki powietrzne objęte częścią 3 niniejszego uzgodnienia sektorowego

CZĘŚĆ 4

Procedury zapewniania przejrzystości

Cała wymiana informacji jest prowadzona między wyznaczonymi punktami kontaktowymi w poszczególnych krajach uczestników przy pomocy środków natychmiastowej łączności, np. systemu poczty elektronicznej utrzymywanego przez Sekretariat w celu ułatwienia kontaktów między uczestnikami i Sekretariatem. O ile nie uzgodniono inaczej, wszystkie informacje wymieniane na podstawie niniejszej części uzgodnienia sektorowego są traktowane przez wszystkich uczestników jako poufne.

([4]) Aby uniknąć wątpliwości, umowy dotyczące konserwacji i obsługi obejmują umowy o konserwację, naprawę i remont.

SEKCJA 1

Wymogi dotyczące informowania

23. **Informacje o oficjalnym wsparciu**

a) W ciągu miesiąca od daty podjęcia ostatecznego zobowiązania uczestnik przedstawia informacje wymagane w dodatku IV wszystkim pozostałym uczestnikom wraz z kopią dla Sekretariatu.

b) W celu ustanowienia marży referencyjnej zgodnie z art. 8 lit. b) dodatku III informacje na temat marży w ramach czystej ochrony ubezpieczeniowej, jak wskazano w art. 8 lit. c) i d) dodatku III, przedstawia się Sekretariatowi nie później niż pięć dni po zakończeniu każdego miesiąca.

SEKCJA 2

Wymiana informacji

24. **Wnioski o udzielenie informacji**

a) Uczestnik może zwrócić się do innego uczestnika o informacje na temat korzystania z jego oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych w odniesieniu do transakcji sprzedaży lub leasingu statków powietrznych objętych niniejszym uzgodnieniem sektorowym.

b) Uczestnik, który otrzymał wniosek o udzielenie oficjalnego wsparcia, może skierować zapytanie do innego uczestnika, informując jednocześnie o najbardziej korzystnych warunkach kredytowych, na wsparcie których wyraża gotowość.

c) Uczestnik do którego skierowane jest zapytanie, odpowiada na nie w ciągu siedmiu dni kalendarzowych w możliwie najbardziej wyczerpujący sposób. Odpowiedź powinna zawierać możliwie najpełniejsze wskazówki, jakich uczestnik może udzielić na temat decyzji, którą prawdopodobnie podejmie. W razie potrzeby pełna odpowiedź zostaje przesłana w najwcześniejszym możliwym terminie.

d) Kopie wszystkich zapytań i odpowiedzi przesyła się do Sekretariatu.

25. **Konsultacje bezpośrednie**

a) W sytuacji konkurencyjnej uczestnik może złożyć wniosek o konsultacje bezpośrednie z jednym lub kilkoma uczestnikami.

b) Uczestnik wyraża zgodę na taki wniosek w ciągu dziesięciu dni roboczych.

c) Konsultacje odbywają się w najwcześniejszym możliwym terminie po upływie dziesięciu dni roboczych.

d) Przewodniczący uczestników wraz z Sekretariatem koordynuje wszelkie działania podejmowane w rezultacie przeprowadzonego spotkania. Sekretariat natychmiast udostępnia wszystkim uczestnikom informacje o wynikach konsultacji.

26. **Konsultacje specjalne**

a) Uczestnik (uczestnik inicjujący) mający uzasadnione podstawy, by uważać, że warunki finansowe oferowane przez innego uczestnika (uczestnika odpowiadającego) są bardziej atrakcyjne niż warunki przewidziane w niniejszym uzgodnieniu sektorowym, informuje o tym Sekretariat, a Sekretariat natychmiast udostępnia taką informację uczestnikowi odpowiadającemu.

b) Uczestnik odpowiadający wyjaśnia warunki finansowe rozważanego oficjalnego wsparcia w terminie pięciu dni roboczych od udostępnienia informacji przez Sekretariat.

c) Po wyjaśnieniu przez uczestnika odpowiadającego uczestnik inicjujący może domagać się zorganizowania przez Sekretariat w terminie pięciu dni roboczych specjalnego spotkania konsultacyjnego w celu omówienia sprawy.

d) Uczestnik odpowiadający oczekuje na wyniki konsultacji, które zostaną przedstawione w dniu takich konsultacji przed kontynuacją przedmiotowej transakcji.

SEKCJA 3

Uzgodnione warunki

27. **Procedury i format uzgodnionych warunków**

a) Propozycje dotyczące uzgodnionych warunków są kierowane jedynie do Sekretariatu. Tożsamość inicjatora nie zostaje ujawniona w rejestrze uzgodnionych warunków w elektronicznym biuletynie informacyjnym utrzymywanym przez Sekretariat w środowisku sieciowym OECD. Sekretariat jednak może ujawnić ustnie tożsamość inicjatora uczestnikowi na jego wniosek. Sekretariat odnotowuje takie wnioski.

b) Propozycja dotycząca uzgodnionych warunków jest datowana i ma następujący format:

1) numer referencyjny, po którym następują słowa »Uzgodnione warunki«;

2) nazwa kraju importującego i nabywcy/kredytobiorcy;

3) nazwa lub opis transakcji, możliwie najdokładniejszy w celu jej wyraźnej identyfikacji;

4) propozycja dotycząca uzgodnionych warunków w odniesieniu do najkorzystniejszych warunków podlegających wsparciu;

5) przynależność państwowa i nazwy znanych konkurujących oferentów;

6) data zamknięcia oferty oraz numer przetargu, jeżeli jest znany;

7) pozostałe istotne informacje, w tym powody zaproponowania uzgodnionych warunków i w razie potrzeby szczególne okoliczności.

28. **Odpowiedzi na propozycje dotyczące uzgodnionych warunków**

a) Odpowiedzi udziela się w terminie 20 dni kalendarzowych, aczkolwiek zachęca się uczestników, aby odpowiadali na propozycje dotyczące uzgodnionych warunków możliwie najszybciej.

b) Odpowiedź może mieć formę przyjęcia, odrzucenia, prośby o udzielenie dodatkowych informacji, propozycji zmiany uzgodnionych warunków lub alternatywnej propozycji dotyczącej uzgodnionych warunków.

c) Jeśli dany uczestnik nie udziela odpowiedzi lub informuje, iż nie zajmuje stanowiska, uznaje się, że akceptuje on propozycję dotyczącą uzgodnionych warunków.

29. **Przyjęcie uzgodnionych warunków**

a) Po upływie 20 dni kalendarzowych Sekretariat informuje wszystkich uczestników o statusie propozycji dotyczącej uzgodnionych warunków. Jeżeli nie wszyscy uczestnicy przyjęli uzgodnione warunki, ale też żaden uczestnik ich nie odrzucił, propozycja pozostaje otwarta przez kolejne osiem dni kalendarzowych.

b) Po upływie wspomnianego kolejnego okresu uważa się, że uczestnik, który w wyraźny sposób nie odrzucił propozycji dotyczącej uzgodnionych warunków, zaakceptował ją. Jednakże uczestnik, w tym uczestnik inicjujący, może uzależnić przyjęcie uzgodnionych warunków od wyraźnego ich przyjęcia przez jednego lub więcej uczestników.

c) Jeżeli uczestnik nie akceptuje jednego lub większej liczby elementów uzgodnionych warunków, uczestnik ten domyślnie akceptuje wszystkie pozostałe elementy.

30. **Brak porozumienia w sprawie uzgodnionych warunków**

a) Jeżeli uczestnik inicjujący oraz uczestnik, który zaproponował zmianę lub alternatywę, nie są w stanie osiągnąć porozumienia w sprawie uzgodnionych warunków w terminie dodatkowych ośmiu dni kalendarzowych, o których mowa w art. 29 powyżej, powyższy okres może zostać przedłużony za obopólną zgodą. Sekretariat informuje wszystkich uczestników o każdym takim przedłużeniu.

b) Uzgodnione warunki, które nie zostały przyjęte, mogą zostać ponownie rozpatrzone z wykorzystaniem procedur określonych w art. 27–29. W takich okolicznościach uczestnicy nie są związani swoją pierwotną decyzją.

31. **Data wejścia w życie uzgodnionych warunków**

Sekretariat informuje wszystkich uczestników o wejściu w życie uzgodnionych warunków lub o ich odrzuceniu; uzgodnione warunki wchodzą w życie trzy dni kalendarzowe po ogłoszeniu powyższej informacji.

32. **Obowiązywanie uzgodnionych warunków**

a) O ile nie uzgodniono inaczej przyjęte uzgodnione warunki obowiązują przez okres dwóch lat od daty ich wejścia w życie, o ile Sekretariat nie zostanie poinformowany, że uzgodnione warunki nie są już przedmiotem zainteresowania uczestników, co zostało przyjęte przez wszystkich uczestników.

b) Jeżeli uczestnik wystąpi o przedłużenie ich ważności w ciągu 14 dni kalendarzowych od daty upływu pierwotnego terminu ważności i w przypadku braku sprzeciwu uzgodnione warunki obowiązują przez dalszy okres dwóch lat; kolejne przedłużenia mogą zostać uzgodnione w drodze takiej samej procedury.

c) Sekretariat monitoruje status uzgodnionych warunków i na bieżąco odpowiednio informuje uczestników, poprzez prowadzenie wykazu »Status obowiązujących uzgodnionych warunków« w elektronicznym biuletynie informacyjnym. Zgodnie z powyższym Sekretariat między innymi publikuje kwartalny wykaz uzgodnionych warunków, które wygasną w następnym kwartale.

d) Na wniosek kraju niebędącego uczestnikiem, który produkuje konkurencyjne statki powietrzne, Sekretariat udostępnia temu krajowi obowiązujące uzgodnione warunki.

SEKCJA 4

Dopasowanie

33. **Dopasowanie**

a) Uwzględniając międzynarodowe zobowiązania uczestnika, uczestnik może dopasować warunki finansowe oficjalnego wsparcia oferowane przez kraj niebędący uczestnikiem.

b) W przypadku dopasowania niezgodnych warunków oferowanych przez kraj niebędący uczestnikiem:

1) uczestnik dopasowujący dokłada wszelkich starań, aby zweryfikować takie warunki;

2) uczestnik dopasowujący informuje Sekretariat i wszystkich pozostałych uczestników o charakterze i wynikach swoich działań, jak również o warunkach, które zamierza objąć wsparciem, co najmniej dziesięć dni kalendarzowych przed podjęciem jakiegokolwiek zobowiązania;

3) jeżeli uczestnik konkurujący zwróci się z wnioskiem o przeprowadzenie dyskusji w takim okresie dziesięciu dni kalendarzowych, uczestnik dopasowujący odczekuje dodatkowych dziesięć dni kalendarzowych przed podjęciem jakiegokolwiek zobowiązania w odniesieniu do takich warunków.

c) Jeżeli uczestnik dopasowujący zmienia warunki lub wycofuje się z zamiaru udzielenia wsparcia zgodnie z warunkami określonymi w powiadomieniu, niezwłocznie informuje o tym odpowiednio wszystkich pozostałych uczestników.

CZĘŚĆ 5

Monitorowanie i przegląd

34. **Monitorowanie**

Sekretariat monitoruje wprowadzanie w życie postanowień niniejszego uzgodnienia sektorowego i co roku przedkłada sprawozdanie uczestnikom.

35. **Przegląd**

Uczestnicy dokonują przeglądu procedur i postanowień niniejszego uzgodnienia sektorowego pod kątem kryteriów i w terminach określonych w lit. a) i b) poniżej.

a) Uczestnicy dokonują przeglądu niniejszego uzgodnienia sektorowego w następujący sposób:

1) w roku kalendarzowym 2019 i następnie co cztery lata, w każdym przypadku z zachowaniem powiadomienia z trzymiesięcznym wyprzedzeniem przez Sekretariat;

2) na wniosek uczestnika po odbyciu stosownych konsultacji, pod warunkiem że Sekretariat udzielił powiadomienia z trzymiesięcznym wyprzedzeniem, a uczestnik wnioskujący przedstawił pisemne wyjaśnienie przyczyny i celów przeglądu, jak również podsumowanie konsultacji poprzedzających jego wniosek;

3) warunki aktualizacji minimalnych stawek ubezpieczenia i minimalnych stóp procentowych są określone odpowiednio w dodatku II i III;

4) opłaty określone w art. 16 stanowią część przeglądu.

b) Przegląd określony w lit. a) ppkt 1 powyżej obejmuje:

1) zakres, w jakim cele niniejszego uzgodnienia sektorowego, określone w art. 1 powyżej, zostały osiągnięte, oraz wszelkie inne kwestie, które uczestnik chciałby omówić;

2) w świetle elementów wymienionych w lit. b) ppkt 1) powyżej, ustalenie, czy zmiany dotyczącego dowolnego aspektu niniejszego uzgodnienia sektorowego są uzasadnione.

c) Uznając znaczenie procesu przeglądu dla zapewnienia dalszej zgodności warunków niniejszego uzgodnienia sektorowego z potrzebami uczestników, każdy uczestnik zastrzega sobie prawo do wycofania się z niniejszego uzgodnienia sektorowego zgodnie z art. 38 poniżej.

36. **Przyszłe zadania**

Uwzględnione zostaną następujące kwestie:

a) analiza praktyk uczestników w zakresie udzielania oficjalnego wsparcia przed datą uruchomienia kredytu;

b) postanowienia mające zastosowanie do pożyczek pośrednich;

c) przedłużenie maksymalnych okresów spłaty zgodnie z art. 19 w odniesieniu do używanych statków powietrznych, które przeszły znaczną renowację przed sprzedażą;

d) przedłużenie maksymalnych okresów spłaty zgodnie z art. 21 w przypadku umów o większej wartości;

e) postanowienia mające zastosowanie do »renowacji« (art. 21) i »usług« (art. 22);

f) procedura kwalifikowania się na mocy konwencji kapsztadzkiej;

g) definicja »zainteresowanego uczestnika«.

CZĘŚĆ 6

Postanowienia końcowe

37. **Wejście w życie**

Niniejsze uzgodnienie sektorowe wchodzi w życie w dniu 1 lutego 2011 r.

38. **Wycofanie się**

Uczestnik może wycofać się z niniejszego uzgodnienia sektorowego w drodze pisemnego powiadomienia Sekretariatu przy użyciu środków natychmiastowej łączności np. poczty elektronicznej. Wycofanie się z uzgodnienia sektorowego zaczyna obowiązywać sześć miesięcy od dnia otrzymania powiadomienia przez Sekretariat. Wycofanie się z uzgodnienia sektorowego nie ma wpływu na porozumienia osiągnięte w odniesieniu do poszczególnych transakcji zawartych przed dniem wejścia tego wycofania w życie.

Dodatek I

Udział w uzgodnieniu sektorowym dotyczącym statków powietrznych

1. Uczestnicy zachęcają kraje niebędące uczestnikami, które rozwijają zdolność produkcyjną w zakresie cywilnych statków powietrznych, do stosowania warunków niniejszego uzgodnienia sektorowego. W tym kontekście uczestnicy zapraszają kraje niebędące uczestnikami do wspólnego dialogu na temat warunków przystąpienia do uzgodnienia sektorowego dotyczącego statków powietrznych.

2. Sekretariat powinien zapewnić udzielenie pełnych informacji na temat warunków uczestnictwa w niniejszym uzgodnieniu sektorowym krajowi niebędącemu uczestnikiem, zainteresowanemu uczestnictwem w niniejszym uzgodnieniu sektorowym.

3. Następnie uczestnicy zaproszą kraj niebędący uczestnikiem do udziału w działaniach związanych z realizacją niniejszego uzgodnienia sektorowego oraz do udziału w istotnych posiedzeniach w charakterze obserwatora. Takie zaproszenie jest ważne przez maksymalnie dwa lata i można je jednorazowo odnowić na kolejne dwa lata. W tym okresie zachęca się kraj niebędący uczestnikiem do przedstawienia przeglądu jego systemu kredytów eksportowych, w szczególności w odniesieniu do wywozu cywilnych statków powietrznych.

4. Pod koniec tego okresu kraj niebędący uczestnikiem deklaruje, czy pragnie zostać uczestnikiem niniejszego uzgodnienia sektorowego i przestrzegać jego warunków; w przypadku takiego potwierdzenia kraj niebędący uczestnikiem co roku wnosi wkład w koszty związane z wdrażaniem niniejszego uzgodnienia sektorowego.

5. Zainteresowany kraj niebędący uczestnikiem zostaje uznany za uczestnika 30 dni roboczych po udzieleniu potwierdzenia, o którym mowa w art. 4 niniejszego dodatku.

Dodatek II

Minimalne stawki ubezpieczenia

W niniejszym dodatku określa się procedury, które należy stosować przy ustalaniu cen oficjalnego wsparcia dla transakcji podlegającej niniejszemu uzgodnieniu sektorowemu. W sekcji 1 określa się procedury klasyfikacji ryzyka; w sekcji 2 określa się minimalne stawki ubezpieczenia naliczane w odniesieniu do nowych i używanych statków powietrznych, natomiast w sekcji 3 określa się minimalne stawki ubezpieczenia naliczane w odniesieniu do silników zapasowych, części zamiennych, przekształcenia/znacznych modyfikacji/renowacji statku powietrznego, umów dotyczących konserwacji i obsługi, oraz zestawów części do silników.

SEKCJA 1

Procedury klasyfikacji ryzyka

1. Uczestnicy uzgodnili wykaz klasyfikacji ryzyka (»wykaz«) dla nabywców/kredytobiorców; taka klasyfikacja ryzyka odzwierciedla rating kredytowy uprzywilejowanych niezabezpieczonych instrumentów nabywców/kredytobiorców bazujący na wspólnej skali ratingowej, takiej jak np. skala wykorzystywana przez jedną z agencji ratingowych.

2. Klasyfikację ryzyka opracują wyznaczeni przez uczestników eksperci w odniesieniu do kategorii ryzyka określonych w tabeli 1 niniejszego dodatku.

3. Wykaz jest wiążący na każdym etapie transakcji (np. na etapie kampanii i dostawy), z zastrzeżeniem postanowień art. 15 niniejszego dodatku.

I. **Utworzenie wykazu klasyfikacji ryzyka**

4. Wykaz opracowują i uzgadniają uczestnicy przed wejściem w życie niniejszego uzgodnienia sektorowego; wykaz prowadzi Sekretariat i udostępnia wszystkim uczestnikom na zasadzie poufności.

5. Na wniosek kraju niebędącego uczestnikiem zajmującego się produkcją statków powietrznych Sekretariat może, na zasadzie poufności, udzielić informacji na temat klasyfikacji ryzyka nabywcy/kredytobiorcy; w takim przypadku Sekretariat informuje wszystkich uczestników o takim wniosku. Kraj niebędący uczestnikiem może w dowolnym momencie zaproponować Sekretariatowi rozszerzenie wykazu. Kraj niebędący uczestnikiem, proponujący rozszerzenie wykazu, może uczestniczyć w procedurze klasyfikacji ryzyka na takich zasadach jak zainteresowany uczestnik.

II. **Aktualizacja wykazu klasyfikacji ryzyka**

6. Z zastrzeżeniem postanowień art. 15 niniejszego dodatku wykaz można aktualizować doraźnie w przypadku, gdy uczestnik zasygnalizuje w dowolny sposób zamiar zastosowania klasyfikacji ryzyka innej niż klasyfikacja zawarta w wykazie albo gdy uczestnik potrzebuje klasyfikacji ryzyka dla nabywcy/kredytobiorcy, który nie znajduje się jeszcze w wykazie ([1]) ([2]).

7. Każdy uczestnik, zanim zastosuje alternatywną lub nową klasyfikację ryzyka, wysyła wniosek do Sekretariatu o aktualizację wykazu na podstawie alternatywnej lub nowej klasyfikacji ryzyka. Sekretariat przekaże ten wniosek wszystkim uczestnikom w terminie dwóch dni roboczych, nie ujawniając tożsamości uczestnika, który przedstawił wniosek.

([1]) Jeżeli proponowany rating ryzyka w odniesieniu do nabywcy/kredytobiorcy przewyższa rating ryzyka państwa gospodarza, konieczne jest wyjaśnienie.

([2]) W odniesieniu do transakcji, w których wartość umowy eksportowej nie przekracza 5 mln USD, jeżeli wywóz dotyczy rolniczych statków powietrznych, a ostatecznym dłużnikiem jest rolnik lub przedsiębiorstwo zajmujące się opryskiwaniem, uczestnik może zastosować klasyfikację ryzyka, którą uzna za właściwą, i powiadamia o transakcji zgodnie z art. 23 lit. a) niniejszego uzgodnienia sektorowego. W odniesieniu do wszystkich innych transakcji o wartości wywozu mniejszej niż 5 mln USD (w szczególności tych, w przypadku których ostatecznym dłużnikiem jest przedsiębiorstwo lotnicze lub przedsiębiorstwo leasingu statków powietrznych, niezależnie od tego, czy wywóz dotyczy rolniczych statków powietrznych), uczestnik, który nie chce zastosować procedury klasyfikacji ryzyka określonej w art. 6–8 niniejszego dodatku, stosuje klasyfikację ryzyka »8« w odniesieniu do nabywcy/kredytobiorcy uczestniczącego w transakcji i powiadamia o transakcji zgodnie z art. 23 lit. a) niniejszego uzgodnienia sektorowego.

8. Zainteresowani uczestnicy mają dziesięć ([3]) dni roboczych na zaakceptowanie lub zakwestionowanie propozycji zmiany w wykazie; nieudzielenie odpowiedzi w tym terminie uznaje się za akceptację wniosku. Jeżeli do zakończenia tego dziesięciodniowego okresu wniosek nie został zakwestionowany, proponowaną zmianę w wykazie uznaje się za zaakceptowaną. Sekretariat odpowiednio zmieni wykaz i wyśle wiadomość za pośrednictwem poczty elektronicznej w ciągu pięciu dni roboczych; zmieniony wykaz obowiązuje od daty przesłania takiej wiadomości.

III. **Rozstrzyganie sporów**

9. W przypadku zakwestionowania proponowanej klasyfikacji ryzyka zainteresowani uczestnicy dokładają wszelkich starań, na poziomie ekspertów, aby dojść do porozumienia w sprawie klasyfikacji ryzyka w ciągu kolejnych dziesięciu dni roboczych od powiadomienia o braku porozumienia. Należy rozważyć wszystkie środki niezbędne do rozwiązania sporu, w razie potrzeby z pomocą Sekretariatu (np. połączenia konferencyjne lub konsultacje bezpośrednie). Jeżeli zainteresowani uczestnicy uzgodnią klasyfikację ryzyka w ciągu tych dziesięciu dni roboczych, informują Sekretariat o wyniku, na podstawie którego Sekretariat odpowiednio zaktualizuje wykaz i wyśle wiadomość za pośrednictwem poczty elektronicznej w ciągu kolejnych pięciu dni roboczych. Skorygowany wykaz obowiązuje od daty przesłania takiej wiadomości.

10. W przypadku nierozwiązania sporu na poziomie ekspertów w ciągu dziesięciu dni roboczych decyzję w sprawie właściwej klasyfikacji ryzyka podejmą uczestnicy w terminie nieprzekraczającym pięciu dni roboczych.

11. W przypadku braku ostatecznego porozumienia uczestnik może zwrócić się do agencji ratingowej o sporządzenie klasyfikacji ryzyka dla nabywcy/kredytobiorcy. W takich przypadkach przewodniczący uczestników wystosowuje komunikat w imieniu uczestników do nabywcy/kredytobiorcy w terminie dziesięciu dni roboczych. Komunikat zawiera zakres zadań w odniesieniu do konsultacji w zakresie oceny ryzyka stosownie do uzgodnień między uczestnikami. Otrzymana w ten sposób klasyfikacja ryzyka zostanie zarejestrowana w wykazie i zacznie obowiązywać niezwłocznie po przesłaniu przez Sekretariat wiadomości w celu zakończenia procedury aktualizacji w ciągu pięciu dni roboczych.

12. O ile nie uzgodniono inaczej, koszt takiego odwołania się do agencji ratingowej ponosi zainteresowany nabywca/kredytobiorca.

13. W trakcie stosowania procedur określonych w art. 9–11 niniejszego dodatku w dalszym ciągu obowiązuje istniejąca klasyfikacja ryzyka (jeżeli jest dostępna w wykazie).

IV. **Okres ważności klasyfikacji**

14. Obowiązującymi klasyfikacjami ryzyka są istniejące klasyfikacje ryzyka figurujące w wykazie prowadzonym przez Sekretariat; wskazań i zobowiązań w zakresie stawek ubezpieczenia dokonuje się wyłącznie zgodnie z tymi klasyfikacjami ryzyka.

15. Klasyfikacje ryzyka mają maksymalnie 12-miesięczny okres ważności od daty zarejestrowania w wykazie przez Sekretariat, aby umożliwić uczestnikom przedstawianie wskazań i ostatecznych zobowiązań w zakresie stawek ubezpieczenia; okres ważności dla konkretnej transakcji można wydłużyć o dodatkowe 18 miesięcy po podjęciu zobowiązania lub ostatecznego zobowiązania; nalicza się wówczas opłaty za utrzymywanie składki. Klasyfikacje ryzyka można zmienić w ciągu 12-miesięcznego okresu ważności w przypadku istotnych zmian w profilu ryzyka nabywcy/kredytobiorcy, takich jak zmiana ratingu przedstawionego przez agencję ratingową.

16. O ile żaden z uczestników nie przedstawi wniosku o aktualizację co najmniej 20 dni roboczych przed końcem okresu ważności odpowiedniej klasyfikacji ryzyka, Sekretariat usuwa taką klasyfikację ryzyka z kolejnego zaktualizowanego wykazu. Sekretariat przekaże ten wniosek o aktualizację wszystkim uczestnikom w terminie dwóch dni roboczych, nie ujawniając tożsamości uczestnika, który przedstawił ten wniosek, oraz zastosuje procedury określone w art. 9–11 niniejszego dodatku.

([3]) W odniesieniu do transakcji, w których wartość umowy eksportowej nie przekracza 5 mln USD, z wyjątkiem transakcji, które należy zgłosić zgodnie z art. 23 lit. a) zgodnie z przypisem 2 do niniejszego dodatku, stosuje się okres pięciu dni roboczych.

V. **Wniosek nabywcy/kredytobiorcy w sprawie klasyfikacji ryzyka**

17. Jeżeli na etapie kampanii nabywca/kredytobiorca składa wniosek o wskazanie jego klasyfikacji ryzyka i jeżeli klasyfikacja ta nie znajduje się jeszcze w wykazie, nabywca/kredytobiorca może zwrócić się do agencji ratingowej o wydanie orientacyjnej klasyfikacji ryzyka na swój koszt. Takiej klasyfikacja ryzyka nie włącza się do wykazu; uczestnicy mogą ją wykorzystać jako podstawę do własnej oceny ryzyka.

SEKCJA 2

Minimalne stawki ubezpieczenia w odniesieniu do nowych i używanych statków powietrznych

I. **Ustanowienie minimalnych stawek ubezpieczenia**

18. W art. 19–60 niniejszego dodatku określa się minimalne stawki ubezpieczenia odpowiadające klasyfikacji ryzyka nabywcy/kredytobiorcy (lub w przypadku innego podmiotu główne źródło spłaty transakcji).

19. Uczestnicy mogą udzielić oficjalnego wsparcia w wysokości równej minimalnej stawce ubezpieczenia lub wyższej, pod warunkiem że wszystkie poniższe warunki są spełnione:

a) transakcja jest zabezpieczona aktywami i spełnia wszystkie poniższe kryteria:

1) zabezpieczenie z pierwszeństwem zaspokojenia na statkach powietrznych i silnikach lub w związku z nimi;

2) w przypadku struktury leasingowej przeniesienie lub zabezpieczenie z pierwszeństwem zaspokojenia w związku z opłatami leasingowymi;

3) obustronne stwierdzenie niewykonania zobowiązania i wzajemne zabezpieczenie wszystkich statków powietrznych i silników, które są własnością prawną tych samych stron i z których czerpią korzyści te same strony w ramach proponowanego finansowania, o ile jest to możliwe zgodnie z właściwym systemem prawnym;

b) struktura transakcji obejmuje co najmniej czynniki ograniczające ryzyko, określone w tabeli 1 poniżej:

Tabela 1

Czynniki ograniczające ryzyko

Kategoria ryzyka według uzgodnienia sektorowego dotyczącego statków powietrznych	Ratingi ryzyka	Czynniki ograniczające ryzyko	
		OGÓŁEM	Z czego co najmniej »A«
1	AAA do BBB-	0	0
2	BB+ i BB	0	0
3	BB-	1	1
4	B+	2	1
5	B	2	1
6	B-	3	2
7	CCC	4	3
8	CC do C	4	3

20. Do celów art. 19 niniejszego dodatku:

a) uczestnicy mogą wybierać między następującymi czynnikami ograniczającymi ryzyko:
Czynniki ograniczające ryzyko »A«:

1) obniżona stawka zaliczki: każde obniżenie o pięć punktów procentowych stawek zaliczki, o których mowa w art. 10 lit. a) i b) niniejszego uzgodnienia sektorowego, odpowiada jednemu czynnikowi ograniczającemu ryzyko »A«. W takim przypadku uczestnik nie udziela oficjalnego wsparcia w jakiejkolwiek formie o wartości przekraczającej obniżoną stawkę zaliczki;

2) amortyzacja liniowa: spłata kapitału w ratach równych odpowiada jednemu czynnikowi ograniczającemu ryzyko;

3) skrócony okres spłaty: okres spłaty nieprzekraczający dziesięciu lat odpowiada jednemu czynnikowi ograniczającemu ryzyko, bez względu na maksymalny okres spłaty.

Czynniki ograniczające ryzyko »B«:

1) depozyt zabezpieczający: każdy depozyt zabezpieczający w kwocie równej jednej kwartalnej racie spłaty kapitału z odsetkami odpowiada jednemu czynnikowi ograniczającemu ryzyko. Depozyt zabezpieczający można wnieść w formie środków pieniężnych lub akredytywy »standby«;

2) opłaty leasingowe z góry: opłaty leasingowe w kwocie równej jednej kwartalnej racie spłaty kapitału z odsetkami uiszcza się z wyprzedzeniem kwartalnym przed każdym terminem płatności;

3) rezerwy na konserwację w postaci i wysokości odzwierciedlającej najlepsze praktyki rynkowe;

b) z zastrzeżeniem powiadomienia z wyprzedzeniem, maksymalnie jeden z czynników ograniczających ryzyko »A« można zastąpić dopłatą w wysokości 15 % do właściwej minimalnej stawki ubezpieczenia.

21. Minimalne stawki ubezpieczenia stosowane wobec transakcji mogą zostać ustalone przed dostawą, albo w momencie powstania zobowiązania, albo ostatecznego zobowiązania, albo na początku okresu utrzymywania składki z określonym czasem trwania. Ostateczna stawka ubezpieczenia płatna z góry, z rocznym spreadem, lub kombinacja takich stawek stosowanych wobec transakcji będzie zgodna z ustaloną minimalną stawką ubezpieczenia oraz z obowiązkowymi czynnikami ograniczającymi ryzyko określonymi w art. 19 lit. b) niniejszego dodatku, począwszy od dnia, w którym ustalone zostały minimalne stawki ubezpieczenia. Takie zasady stosuje się w odniesieniu do całej długości okresu utrzymywania składki i mogą one zostać zmienione dopiero po upływie tego okresu, w którym to czasie minimalne stawki ubezpieczenia oraz obowiązkowe czynniki ograniczające ryzyko określone w obowiązującym wówczas uzgodnieniu sektorowym dotyczącym statków powietrznych będą mieć zastosowanie oraz mogą być ustalone dla kolejnego okresu utrzymywania składki.

22. Zgodnie z art. 11 niniejszego uzgodnienia sektorowego właściwe minimalne stawki ubezpieczenia składają się z minimalnych stawek opartych na analizie ryzyka (risk-based rates, RBR), do których dolicza się dopłatę odzwierciedlającą sytuację na rynku (market reflective surcharge, MRS) zgodnie z art. 23–35 poniżej.

23. Z dniem wejścia w życie niniejszego uzgodnienia sektorowego stawki RBR wynoszą:

Tabela 2

Stawki oparte na analizie ryzyka

Kategoria ryzyka według uzgodnienia sektorowego dotyczącego statków powietrznych	Spread (punkty bazowe)	Zaliczka (w %)
1	89	4,98
2	98	5,49
3	116	6,52
4	133	7,49
5	151	8,53
6	168	9,51
7	185	10,50
8	194	11,03

24. Stawki RBR ustala się co roku na nowo na podstawie czteroletniej średniej kroczącej z rocznej straty w przypadku niewykonania zobowiązania (Loss Given Default, LGD) opracowanej przez Moody's. Odpowiednia strata w przypadku niewykonania zobowiązania dla takiego ustalenia opiera się na uprzywilejowanych zabezpieczonych kredytach bankowych z prawem zastawu w pierwszej kolejności i obliczana jest w następujący sposób:

Tabela 3

Mapowanie straty w przypadku niewykonania zobowiązania

Czteroletnia średnia krocząca (%)	Rozważana LGD (%)
≥ 45	25
≥ »35«< 45	23
≥ »30« < 35	21
< 30	19

25. Współczynnik korygujący RBR oblicza się w następujący sposób:

$$\frac{\text{Rozważana LGD}}{19\ \%} = \text{współczynnik korygujący RBR}$$

26. W celu ustalenia nowych stawek opartych na analizie ryzyka współczynnik korygujący RBR mnoży się przez stawki RBR określone w tabeli 2 powyżej.

27. Stawki RBR uzyskane w wyniku wymienionych powyżej procedur ustalania będą obowiązywały od 15 kwietnia każdego kolejnego roku. Po corocznym ustaleniu nowych stawek RBR Sekretariat niezwłocznie informuje wszystkich uczestników o właściwych stawkach i udostępnia je publicznie.

28. W odniesieniu do każdej kategorii ryzyka oblicza się dopłatę odzwierciedlającą sytuację na rynku (MRS) w następujący sposób:

$$MRS = B \times [(0{,}5 \times MCS) - RBR]$$

gdzie:

— B jest to połączony współczynnik o wartości odpowiednio od 0,7 do 0,35 dla każdej kategorii ryzyka, jak przedstawiono w tabeli 4 poniżej.

— MCS jest to 90-dniowa średnia krocząca mediany spreadów kredytowych (Median Credit Spreads, MCS) opracowanej przez Moody's o średnim okresie 7 lat.

29. Jeżeli kategorie ryzyka obejmują więcej niż jeden rating ryzyka, spready są uśredniane. W kategorii ryzyka 1 stosuje się spready BBB-.

30. Spready MCS obniża się o 50 %, aby uwzględnić zabezpieczenie oparte na aktywach. Obniżone spready MCS koryguje się następnie o połączony współczynnik o wartości od 70 % do 35 %, jak określono w tabeli 4 poniżej, zastosowany w odniesieniu do różnicy między obniżonymi spreadami MCS a stawką RBR. Nie odlicza się żadnych ujemnych spreadów wynikających z połączenia.

Tabela 4

Połączone współczynniki

Ratingi ryzyka	Kategoria ryzyka według uzgodnienia sektorowego dotyczącego statków powietrznych	Połączony współczynnik (%)
AAA	1	70
AA	1	70
A	1	70
BBB+	1	70

Ratingi ryzyka	Kategoria ryzyka według uzgodnienia sektorowego dotyczącego statków powietrznych	Połączony współczynnik (%)
BBB	1	70
BBB-	1	70
BB+	2	65
BB	2	65
BB-	3	50
B+	4	45
B	5	40
B-	6	35
CCC	7	35
CC	8	35
C	8	35

31. Dopłatę odzwierciedlającą sytuację na rynku aktualizuje się kwartalnie, a otrzymana MCS zaczyna obowiązywać odpowiednio od 15 stycznia, 15 kwietnia, 15 lipca i 15 października każdego roku. Po każdej aktualizacji Sekretariat niezwłocznie informuje wszystkich uczestników o właściwej MRS oraz uzyskanych minimalnych stawkach oraz udostępnia je uczestnikom przed datą wejścia tych stawek w życie.

32. Wzrost minimalnych stawek ubezpieczenia w wyniku aktualizacji MRS jest ograniczony do 10 % wartości minimalnych stawek ubezpieczenia za poprzedni kwartał. W związku z tym minimalne stawki ubezpieczenia (które wynikają z dodania stawek RBR i MRS) są ograniczone do 200 % stawek RBR, a minimalnie wynoszą 100 % stawek RBR.

33. Stawki ubezpieczenia wynikające z zastosowania art. 32 dla kategorii ryzyka 2–8 są w razie potrzeby korygowane, aby stawka ubezpieczenia dla danej kategorii ryzyka nie była niższa niż stawka ubezpieczenia dla kategorii ryzyka, która ją bezpośrednio poprzedza (tj. stawka ubezpieczenia dla kategorii »x«, która jest niższa niż stawka ubezpieczenia dla kategorii »x-1«, zostanie skorygowana w górę do poziomu stawki ubezpieczenia dla kategorii »x-1«).

34. Minimalne stawki ubezpieczenia

— oblicza się za pomocą następującego wzoru:

$$\text{MPR netto} = \text{MPR} \times (1 + \text{RTAS}) \times (1 + \text{RFAS}) \times (1 + \text{RMRS}) \times (1 - \text{CTCD}) \times (1 + \text{NABS}) - \text{CICD}$$

gdzie:

— RTAS oznacza dopłatę z tytułu skorygowania okresu spłaty określoną w art. 12 lit. b) niniejszego uzgodnienia sektorowego,

— RFAS oznacza dopłatę z tytułu skorygowania częstotliwości spłaty określoną w art. 13 lit. a) pkt 1 i 2 niniejszego uzgodnienia sektorowego,

— RMRS oznacza dopłatę z tytułu zmiany czynnika ograniczającego ryzyko zgodnie z art. 20 lit. b) niniejszego dodatku,

— CTCD oznacza rabat na mocy konwencji kapsztadzkiej zgodnie z art. 38 niniejszego dodatku,

— NABS oznacza dopłatę z tytułu niezabezpieczenia aktywami zgodnie z art. 57 lit. a) pkt 4), art. 57 lit. b) i art. 59 lit. b) niniejszego dodatku, w zależności od przypadku,

— CICD oznacza rabat z tytułu ubezpieczenia warunkowego zgodnie z art. 56 lit. a) niniejszego dodatku.

— Składkę można opłacić z góry albo w okresie spłaty kredytu w postaci spreadów wyrażonych w punktach bazowych w ujęciu rocznym lub w postaci jakiegokolwiek połączenia stawek płatnych z góry i spreadów. Stawki płatne z góry i spready oblicza się za pomocą modelu konwersji stawek ubezpieczenia, tak aby składka płatna w odniesieniu do danej transakcji była taka sama jak w wartościach bieżących netto, niezależnie od tego,

czy opłatę uiszcza się w postaci stawek płatnych z góry czy spreadów, czy też połączenia tych form. W przypadku transakcji, w których przed rozpoczęciem obowiązywania ubezpieczenia ustala się lub określa warunki prowadzące do skrócenia średniego ważonego czasu trwania okresu spłaty, może zostać pobrana stawka płatna z góry (obliczona za pomocą modelu konwersji stawek ubezpieczenia), która pod względem otrzymanej należnej składki odpowiada stawkom należnym w wartościach bieżących netto w ramach spreadów.

35. Właściwe minimalne stawki ubezpieczenia są publikowane na stronie internetowej OECD w formacie określonym w tabeli 5 poniżej.

Tabela 5

Minimalne stawki ubezpieczenia

(12-letni okres spłaty, transakcje zabezpieczone aktywami)

Kategoria ryzyka	Klasyfikacja ryzyka	Minimalne stawki ubezpieczenia	
		Roczne spready (punkty bazowe)	Płatne z góry (%)
1	AAA do BBB-		
2	BB+ i BB		
3	BB-		
4	B+		
5	B		
6	B-		
7	CCC		
8	CC do C		

II. **Obniżenie minimalnej stawki**

36. Z zastrzeżeniem postanowień art. 37 niniejszego dodatku obniżenie minimalnej stawki ubezpieczenia ustanowionej zgodnie z podsekcją I powyżej jest dozwolone, jeżeli:

a) transakcja zabezpieczona aktywami dotyczy przedmiotu lotniczego w rozumieniu Protokołu do konwencji kapsztadzkiej dotyczącego zagadnień właściwych dla sprzętu lotniczego;

b) użytkownik przedmiotu lotniczego (oraz, jeżeli nie jest to ta sama osoba, kredytobiorca/nabywca lub leasingodawca, jeżeli jest to uzasadnione strukturą transakcji z punktu widzenia uczestnika udzielającego oficjalnego wsparcia) posiada siedzibę w państwie, które w momencie wypłacenia kredytu w odniesieniu do przedmiotu lotniczego figuruje na liście państw kwalifikujących się do obniżenia minimalnej stawki ubezpieczenia (»lista kapsztadzka«) lub, w stosownych przypadkach, w jednostce terytorialnej tego państwa, która kwalifikuje się zgodnie z art. 39 niniejszego dodatku; oraz

c) transakcja dotyczy przedmiotu lotniczego zarejestrowanego w rejestrze międzynarodowym ustanowionym na mocy konwencji kapsztadzkiej i jej protokołu lotniczego (konwencja kapsztadzka).

37. Obniżenie minimalnych stawek ubezpieczenia ustanowione zgodnie z podsekcją I powyżej nie może przekraczać 10 % właściwej minimalnej stawki ubezpieczenia.

38. Aby znaleźć się na liście kapsztadzkiej, państwo musi:

a) być umawiającą się stroną konwencji kapsztadzkiej;

b) złożyć oświadczenia kwalifikujące, określone w załączniku I do niniejszego dodatku; oraz

c) wdrożyć konwencję kapsztadzką, w tym oświadczenia kwalifikujące, do swoich przepisów ustawowych i wykonawczych zgodnie z wymogami, tak aby zobowiązania konwencji kapsztadzkiej zostały odpowiednio przeniesione do prawa krajowego.

39. Aby kwalifikować się na mocy art. 36 niniejszego dodatku, jednostka terytorialna musi:

a) być jednostką terytorialną objętą konwencją kapsztadzką;

b) być jednostką terytorialną, w odniesieniu do której mają zastosowanie oświadczenia kwalifikujące określone w załączniku I do niniejszego dodatku; oraz

c) wdrożyć konwencję kapsztadzką, w tym oświadczenia kwalifikujące, do swoich przepisów ustawowych i wykonawczych zgodnie z wymogami, tak aby zobowiązania konwencji kapsztadzkiej zostały odpowiednio przeniesione do prawa krajowego.

40. Uczestnicy przekazują Sekretariatowi wstępnie zatwierdzoną listę kapsztadzką przed wejściem w życie niniejszego uzgodnienia sektorowego. Aktualizacji listy kapsztadzkiej dokonuje się zgodnie z postanowieniami art. 41–53 niniejszego dodatku.

41. Każdy uczestnik lub kraj niebędący uczestnikiem udzielający oficjalnego wsparcia w odniesieniu do statków powietrznych może złożyć wniosek do Sekretariatu o dodanie państwa do listy kapsztadzkiej. W odniesieniu do takiego państwa taki wniosek zawiera:

a) wszystkie istotne informacje w odniesieniu do daty złożenia instrumentów ratyfikacyjnych lub akcesyjnych dotyczących konwencji kapsztadzkiej depozytariuszowi;

b) kopię oświadczeń sporządzonych przez państwo, którego dotyczy wniosek o dodanie do listy kapsztadzkiej;

c) wszystkie istotne informacje na temat daty wejścia w życie konwencji kapsztadzkiej i oświadczeń kwalifikujących;

d) analizę kroków podjętych przez państwo, którego dotyczy wniosek o dodanie do listy kapsztadzkiej, w celu wdrożenia konwencji kapsztadzkiej, w tym oświadczeń kwalifikujących, do swoich przepisów ustawowych i wykonawczych zgodnie z wymogami dotyczącymi odpowiedniego przeniesienia zobowiązań konwencji kapsztadzkiej do prawa krajowego; oraz

e) należycie wypełniony kwestionariusz, którego wzór znajduje się w załączniku 2 do niniejszego dodatku (»kwestionariusz dotyczący konwencji kapsztadzkiej«), wypełniony przez co najmniej jedną firmę prawniczą uprawnioną do świadczenia usług doradztwa prawnego w odniesieniu do właściwej jurysdykcji państwa, którego dotyczy wniosek o dodanie do listy kapsztadzkiej. Wypełniony kwestionariusz dotyczący konwencji kapsztadzkiej określa:

i) nazwę i adres siedziby odpowiadającej firmy prawniczej lub odpowiadających firm prawniczych;

ii) odpowiednie doświadczenie firmy prawniczej, które może obejmować doświadczenie w zakresie procesów legislacyjnych i konstytucyjnych, ponieważ odnoszą się one do wdrażania traktatów międzynarodowych w państwie, oraz szczególne doświadczenie w kwestiach związanych z konwencją kapsztadzką, w tym ewentualne doświadczenie w świadczeniu usług doradczych w zakresie wdrażania i egzekwowania konwencji kapsztadzkiej rządowi albo sektorowi prywatnemu, bądź też doświadczenie w egzekwowaniu praw wierzyciela w państwie, którego dotyczy wniosek o dodanie do listy kapsztadzkiej;

iii) czy firma prawnicza jest lub zamierza być stroną jakichkolwiek transakcji, w ramach których można skorzystać z obniżenia minimalnych stawek ubezpieczenia, jeżeli państwo, którego dotyczy wniosek, zostanie dodane do listy kapsztadzkiej ([4]); oraz

iv) datę wypełnienia kwestionariusza dotyczącego konwencji kapsztadzkiej.

42. Sekretariat wysyła do wszystkich uczestników wiadomość zawierającą wniosek za pośrednictwem poczty elektronicznej w ciągu pięciu dni roboczych.

43. Każdy uczestnik lub kraj niebędący uczestnikiem udzielający oficjalnego wsparcia w odniesieniu do statków powietrznych może zaproponować usunięcie danego państwa z listy kapsztadzkiej, jeżeli uzna, że takie państwo prowadzi działania niezgodne ze swoimi zobowiązaniami przyjętymi w konwencji kapsztadzkiej lub nie podjęło działań wymaganych na mocy tych zobowiązań. W tym celu uczestnik lub kraj niebędący uczestnikiem dołącza do wniosku o usunięcie z listy kapsztadzkiej dokładny opis okoliczności, które doprowadziły do złożenia wniosku o usunięcie, takich jak działania państwa niezgodne z zobowiązaniami przyjętymi w konwencji kapsztadzkiej lub

([4]) Wraz z informacjami dotyczącymi ewentualnego zaangażowania (przekazanymi z należytym poszanowaniem poufności).

niezachowanie bądź nieegzekwowanie prawodawstwa wymaganego na mocy zobowiązań przyjętych przez to państwo w związku z konwencją kapsztadzką. Uczestnik lub kraj niebędący uczestnikiem składający wniosek o usunięcie z listy kapsztadzkiej przedstawia wszelką dostępną dokumentację uzupełniającą, natomiast Sekretariat wysyła do wszystkich uczestników wiadomość zawierającą wniosek za pośrednictwem poczty elektronicznej w ciągu pięciu dni roboczych.

44. Każdy uczestnik lub kraj niebędący uczestnikiem, udzielający oficjalnego wsparcia w odniesieniu do statków powietrznych, może złożyć wniosek o przywrócenie państwa, które uprzednio usunięto z listy kapsztadzkiej, jeżeli takie przywrócenie jest uzasadnione późniejszymi działaniami naprawczymi lub zdarzeniami. Do takiego wniosku należy dołączyć opis okoliczności, które doprowadziły do usunięcia danego państwa, jak również sprawozdanie z późniejszych działań naprawczych podjętych w celu przywrócenia. Sekretariat wysyła do wszystkich uczestników wiadomość zawierającą wniosek za pośrednictwem poczty elektronicznej w ciągu pięciu dni roboczych.

45. Uczestnicy mogą zatwierdzić albo zakwestionować wniosek przedłożony na podstawie art. 41–44 niniejszego dodatku w terminie 20 dni roboczych od daty złożenia wniosku (»okres 1«).

46. Jeżeli na końcu okresu 1 wniosek nie został zakwestionowany, a w przypadku art. 43 niniejszego dodatku, jeżeli wniosek nie został wycofany przez składającego wniosek uczestnika lub kraj niebędący uczestnikiem, którzy przedłożyli dowody działań lub zdarzeń naprawczych, wniosek dotyczący aktualizacji listy kapsztadzkiej uważa się za przyjęty przez wszystkich uczestników. Sekretariat zmieni odpowiednio listę kapsztadzką i wyśle wiadomość za pośrednictwem poczty elektronicznej w ciągu pięciu dni roboczych. Zaktualizowana lista kapsztadzka wchodzi w życie od daty przesłania takiej wiadomości.

47. W przypadku zakwestionowania wniosku o zaktualizowanie listy kapsztadzkiej uczestnik lub uczestnicy kwestionujący przedstawiają w okresie 1 pisemne wyjaśnienie podstaw swojego sprzeciwu. Po przesłaniu przez Sekretariat OECD zakwestionowania na piśmie do wszystkich uczestników uczestnicy dokładają wszelkich starań, aby dojść do porozumienia w ciągu kolejnych dziesięciu dni roboczych („okres 2").

48. Uczestnicy informują Sekretariat o wynikach swoich dyskusji. Jeżeli porozumienie zostanie osiągnięte w okresie 2, Sekretariat – w razie potrzeby – odpowiednio zaktualizuje listę kapsztadzką i wyśle wiadomość za pośrednictwem poczty elektronicznej w ciągu pięciu dni roboczych. Zaktualizowana lista kapsztadzka wchodzi w życie od daty przesłania takiej wiadomości.

49. Jeżeli porozumienie nie zostanie osiągnięte w okresie 2, przewodniczący uczestników niniejszego uzgodnienia sektorowego (zwany dalej »przewodniczącym«) dołoży wszelkich starań, aby ułatwić uczestnikom osiągnięcie porozumienia w ciągu 20 dni roboczych (»okres 3«) bezpośrednio po zakończeniu okresu 2. Jeżeli do zakończenia okresu 3 nie zostanie osiągnięte porozumienie, ostateczne rozwiązanie osiąga się za pomocą następujących procedur:

a) przewodniczący sporządza pisemne zalecenie w odniesieniu do aktualizacji listy kapsztadzkiej, której to aktualizacji dotyczy wniosek. Zalecenie przewodniczącego odzwierciedla pogląd większości wynikający z jasno wyrażonych opinii co najmniej tych uczestników, którzy udzielają oficjalnego wsparcia w odniesieniu do wywozu statków powietrznych. W przypadku braku stanowiska większości przewodniczący sporządza zalecenie oparte wyłącznie na opiniach wyrażanych przez uczestników i określa na piśmie podstawę zalecenia, zawierającą – w przypadku niekwalifikowania się wniosku – kryteria kwalifikacji, które nie zostały spełnione;

b) w zaleceniu przewodniczący nie ujawnia żadnych informacji dotyczących opinii lub stanowisk uczestników wyrażonych w kontekście procedury określonej w art. 41–50 niniejszego dodatku; oraz

c) uczestnicy przyjmują zalecenie przewodniczącego.

50. Jeżeli w następstwie wniosku złożonego na podstawie art. 41 niniejszego dodatku uczestnicy lub przewodniczący stwierdzili, że dane państwo nie kwalifikuje się do dodania do listy kapsztadzkiej, uczestnik lub kraj niebędący uczestnikiem może złożyć kolejny wniosek o ponowne rozważenie kwalifikowalności danego państwa przez uczestników. Uczestnik lub kraj niebędący uczestnikiem składający wniosek odnosi się do przyczyn pierwotnego stwierdzenia niekwalifikowalności. Uczestnik lub kraj niebędący uczestnikiem składający wniosek uzyskuje również i dostarcza zaktualizowany kwestionariusz dotyczący konwencji kapsztadzkiej. Taki nowy wniosek podlega procedurze określonej w art. 45–51 niniejszego dodatku.

51. W przypadku jakiejkolwiek zmiany na liście państw kwalifikujących się zgodnie z procedurami określonymi w art. 49 niniejszego dodatku Sekretariat przesyła wiadomość za pośrednictwem poczty elektronicznej zawierającą zaktualizowaną listę kapsztadzką w ciągu pięciu dni roboczych od daty wprowadzenia takiej zmiany. Zaktualizowana lista kapsztadzka wchodzi w życie od daty przesłania takiej wiadomości.

52. Dodanie państwa do listy kapsztadzkiej, usunięcie państwa z tej listy lub przywrócenie państwa na tę listę po wypłaceniu kredytu w odniesieniu do statku powietrznego nie wpływa na stawki MPR ustanowione w odniesieniu do takich statków powietrznych.

53. W kontekście procedury określonej w art. 41–51 niniejszego dodatku uczestnicy nie ujawniają żadnych informacji dotyczących wyrażanych opinii lub stanowisk.

54. Uczestnicy monitorują wykonanie postanowień art. 41–53 niniejszego dodatku i dokonują jego przeglądu co roku lub na wniosek któregokolwiek z uczestników.

55. W odniesieniu do nowych i używanych statków powietrznych można zastosować następujące korekty do obowiązujących minimalnych stawek ubezpieczenia:

a) obniżkę właściwych minimalnych stawek ubezpieczenia o pięć punktów bazowych (spready roczne) lub 0,29 % (płatne z góry) można zastosować w odniesieniu do transakcji objętych oficjalnym wsparciem w postaci ubezpieczenia warunkowego;

b) minimalne stawki ubezpieczenia mają zastosowanie do zabezpieczonej kwoty kapitału.

III. **Transakcje niezabezpieczone aktywami**

56. Niezależnie od postanowień art. 19 lit. a) niniejszego dodatku uczestnicy mogą udzielać oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych w odniesieniu do transakcji niezabezpieczonych aktywami, pod warunkiem że spełnione są poniższe warunki:

a) w przypadku transakcji bez udziału państwa:

1) maksymalna wartość umowy eksportowej objętej oficjalnym wsparciem wynosi 15 mln USD;

2) maksymalny okres spłaty wynosi 10 lat;

3) żadna strona trzecia nie posiada zabezpieczenia w aktywach objętych finansowaniem; oraz

4) minimalna dopłata w wysokości 30 % ma zastosowanie do minimalnych stawek ubezpieczenia ustanowionych zgodnie z podsekcją I.

b) w przypadku transakcji z udziałem państwa lub zabezpieczonych nieodwołalną i bezwarunkową gwarancją państwową minimalna dopłata, zgodnie z tabelą 6 poniżej, ma zastosowanie do minimalnych stawek ubezpieczenia ustanowionych zgodnie z podsekcją I.

Tabela 6

Kategoria ryzyka	Dopłata (%)
1	0
2	0
3	0
4	10
5	15
6	15
7	25
8	25

57. Postanowienia art. 36–52 niniejszego dodatku nie mają zastosowania do oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych udzielanych na podstawie art. 56 niniejszego dodatku.

SEKCJA 3

Minimalne stawki ubezpieczenia w odniesieniu do towarów i usług innych niż używane statki powietrzne objęte częścią 3 niniejszego uzgodnienia sektorowego

58. Przy udzielaniu oficjalnego wsparcia w odniesieniu do towarów i usług innych niż używane statki powietrzne objęte częścią 3 niniejszego uzgodnienia sektorowego minimalne stawki ubezpieczenia są następujące:

a) w przypadku transakcji zabezpieczonych aktywami minimalne stawki ubezpieczenia są równe obowiązującym spreadom minimalnym ustanowionym zgodnie z podsekcją I powyżej oraz, w przypadku czystej ochrony ubezpieczeniowej, przekształcone na opłaty płatne z góry z zastosowaniem modelu konwersji i odpowiedniego okresu zapadalności;

b) w przypadku transakcji niezabezpieczonych aktywami minimalne stawki ubezpieczenia są równe obowiązującym spreadom minimalnym ustanowionym zgodnie z podsekcją I powyżej, do których dolicza się dopłatę w wysokości 30 %, oraz, w przypadku czystej ochrony ubezpieczeniowej, przekształcone na opłaty płatne z góry z zastosowaniem modelu konwersji i odpowiedniego okresu zapadalności.

59. Postanowienia art. 36–52 niniejszego dodatku mają zastosowanie do oficjalnego wsparcia dla transakcji zabezpieczonych aktywami dotyczących silników zapasowych objętych art. 20 lit. a) i b) niniejszego uzgodnienia sektorowego i wsparcia na mocy art. 21 lit. a) pkt 1 tiret pierwsze niniejszego uzgodnienia sektorowego.

60. Postanowienia art. 55 niniejszego dodatku mają również zastosowanie do oficjalnego wsparcia w odniesieniu do wszystkich towarów i usług innych niż używane statki powietrzne objęte częścią 3 niniejszego uzgodnienia sektorowego.

Załącznik 1

Oświadczenia kwalifikujące

1. Do celów sekcji 2 dodatku II pojęcie »oświadczenia kwalifikujące« i wszystkie inne odniesienia do tego pojęcia w niniejszym uzgodnieniu sektorowym oznaczają, że Umawiająca się Strona konwencji kapsztadzkiej (Umawiająca się Strona):

   a) złożyła oświadczenia, o których mowa w art. 2 niniejszego załącznika; oraz

   b) nie złożyła oświadczeń, o których mowa w art. 3 niniejszego załącznika.

2. Oświadczenia złożone do celów art. 1 lit. a) niniejszego załącznika dotyczą:

   a) niewypłacalności: Państwo-Strona oświadcza, że zgodnie z art. XI protokołu lotniczego będzie stosować w całości wariant A do wszystkich rodzajów postępowania upadłościowego oraz że okres oczekiwania do celów art. XI ust. 3 tego wariantu nie jest dłuższy niż 60 dni kalendarzowych;

   b) wyrejestrowania: Państwo-Strona oświadcza, że będzie stosować art. XIII protokołu lotniczego;

   c) wyboru prawa: Państwo-Strona oświadcza, że będzie stosować art. VIII protokołu lotniczego;

      1. a także co najmniej jednej z poniższych kwestii (aczkolwiek zachęca się do uwzględnienia obu):

   d) metody wykonania środków zaradczych: Państwo-Strona oświadcza na mocy art. 54 ust. 2 konwencji, że wszelkie środki zaradcze przysługujące wierzycielowi na podstawie postanowienia konwencji, które nie zostały określone w jej przepisach jako wymagające wystąpienia z wnioskiem do sądu, mogą być wykonywane bez zezwolenia sądu (zaleca się dodanie sformułowania »bez postępowania sądowego oraz« przed sformułowaniem »zezwolenia sądu«, choć nie jest to wymagane);

   e) tymczasowych środków zaradczych: Państwo-Strona oświadcza, że będzie stosować w całości art. X protokołu lotniczego (ust. 5 nie jest wymagany, chociaż zachęca się do jego stosowania) oraz że liczba dni roboczych wykorzystanych na potrzeby terminu określonego w art. X ust. 2 protokołu lotniczego w odniesieniu do:

      1) środków zaradczych określonych w art. 13 ust. 1 lit. a), b) i c) konwencji (nakaz zachowania przedmiotów lotniczych i ich wartości; przejęcie posiadania przedmiotów lotniczych lub kontroli lub pieczy nad przedmiotami lotniczymi; oraz unieruchomienie przedmiotów lotniczych) – nie przekracza dziesięciu dni kalendarzowych oraz

      2) środków zaradczych określonych w art. 13 ust. 1 lit. d) i e) konwencji (wynajęcie lub przekazanie zarządzania przedmiotami lotniczymi i dochodów z tego tytułu oraz sprzedaż sprzętu lotniczego i przekazanie dochodów z tej sprzedaży) – nie przekracza 30 dni kalendarzowych.

3. oświadczenia, o których mowa w art. 1 lit. b) niniejszego załącznika, są następujące:

   a) środki zabezpieczające orzekane przed ostatecznym rozstrzygnięciem: Państwo-Strona nie złożyło oświadczenia na mocy art. 55 konwencji, oznaczającego odstąpienie od stosowania art. 13 lub art. 43 konwencji; jeżeli jednak Państwo-Strona złożyło oświadczenia określone w art. 2 lit. d) niniejszego załącznika, to złożenie oświadczenia na mocy art. 55 konwencji nie uniemożliwia zastosowania rabatu na mocy konwencji kapsztadzkiej;

   b) konwencja rzymska: Państwo-Strona nie złożyło oświadczenia na mocy art. XXXII protokołu lotniczego, oznaczającego odstąpienie od stosowania art. XXIV protokołu lotniczego; oraz

   c) środek zaradczy dotyczący wynajęcia: Państwo-Strona nie złożyło oświadczenia na mocy art. 54 ust. 1 konwencji, uniemożliwiającego zastosowanie wynajęcia w charakterze środka zaradczego.

4. W odniesieniu do art. XI protokołu lotniczego w przypadku państw członkowskich Unii Europejskiej oświadczenie kwalifikujące określone w art. 2 lit. a) niniejszego załącznika uznaje się za złożone przez państwo członkowskie do celów niniejszego uzgodnienia sektorowego, jeżeli prawo krajowe takiego państwa członkowskiego zostało zmienione, aby odzwierciedlić warunki dotyczące wariantu A, o którym mowa w art. XI protokołu lotniczego (z okresem oczekiwania wynoszącym maksymalnie 60 dni kalendarzowych). Jeżeli chodzi o oświadczenia kwalifikujące określone w art. 2 lit. c) i e) niniejszego załącznika, uznaje się je za prawidłowe do celów niniejszego uzgodnienia sektorowego, jeżeli przepisy Unii Europejskiej lub odpowiednich państw członkowskich są zasadniczo podobne do określonych w tych artykułach niniejszego załącznika. W przypadku art. 2 lit. c) niniejszego załącznika uznaje się, że przepisy Unii Europejskiej (rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008 ([1])) są zasadniczo podobne do art. VIII protokołu lotniczego.

([1]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (Rzym I) (Dz.U. L 177 z 4.7.2008, s. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/593/oj).

Załącznik 2

Kwestionariusz dotyczący konwencji kapsztadzkiej

I. **Informacje wstępne**

Proszę podać następujące informacje:

1. nazwę oraz dokładny adres firmy prawniczej wypełniającej kwestionariusz;

2. odpowiednie doświadczenie firmy prawniczej, które może obejmować doświadczenie w zakresie procesów legislacyjnych i konstytucyjnych, ponieważ odnoszą się one do wdrażania traktatów międzynarodowych w państwie, oraz szczególne doświadczenie w kwestiach związanych z konwencją kapsztadzką, w tym ewentualne doświadczenie w świadczeniu usług doradczych w zakresie wdrażania i egzekwowania konwencji kapsztadzkiej rządowi albo sektorowi prywatnemu, bądź też doświadczenie w egzekwowaniu praw wierzyciela w państwie, którego dotyczy wniosek o dodanie do listy kapsztadzkiej;

3. czy firma prawnicza jest lub zamierza być stroną jakichkolwiek transakcji, w ramach których można skorzystać z obniżenia minimalnych stawek ubezpieczenia, jeżeli państwo, którego dotyczy wniosek, zostanie dodane do listy kapsztadzkiej ([1]).

4. datę wypełnienia niniejszego kwestionariusza.

II. **Pytania**

1. *Oświadczenia kwalifikujące*

1.1. Czy państwo ([2]) złożyło wszystkie poszczególne oświadczenia kwalifikujące zgodnie z wymogami określonymi w załączniku 1 do dodatku II do niniejszego uzgodnienia sektorowego w sprawie kredytów eksportowych dotyczących cywilnych statków powietrznych (»uzgodnienie sektorowe dotyczące statków powietrznych«) (poszczególne »oświadczenia kwalifikujące«)? W szczególności w odniesieniu do oświadczeń dotyczących »metody wykonania środków zaradczych« [art. 2 lit. d)] i »tymczasowych środków zaradczych« [art. 2 lit. e)] należy wskazać, czy złożono jedno z nich czy obydwa.

1.2. Proszę opisać ewentualne rozbieżności między oświadczeniami a wymogami, o których mowa w pytaniu 1.1.

1.3. Proszę potwierdzić, że państwo nie złożyło żadnego z oświadczeń wymienionych w art. 3 załącznika 1 do dodatku II do uzgodnienia sektorowego dotyczącego statków powietrznych.

2. *Ratyfikacja*

2.1. Czy państwo ratyfikowało, przyjęło lub zatwierdziło konwencję kapsztadzką i protokół lotniczy (»konwencja«) bądź przystąpiło do nich? Proszę podać datę oraz pokrótce opisać proces przystąpienia państwa do konwencji lub ratyfikacji konwencji przez państwo.

2.2. Czy konwencja i sporządzone oświadczenia kwalifikujące mają moc prawną na całym terytorium państwa bez żadnych dalszych aktów prawnych, przepisów implementacyjnych oraz bez przyjmowania jakichkolwiek dalszych przepisów ustawowych lub wykonawczych?

2.3. Jeżeli tak, proszę pokrótce opisać procedurę nadającą konwencji i oświadczeniom kwalifikującym moc prawną.

3. *Skutki prawa krajowego i lokalnego*

3.1. Proszę opisać i wymienić, jeżeli mają one zastosowanie, przepisy i rozporządzenia wykonawcze w odniesieniu do konwencji i wszelkich poszczególnych oświadczeń kwalifikujących złożonych przez państwo.

([1]) Wraz z informacjami dotyczącymi ewentualnego zaangażowania (przekazanymi z należytym poszanowaniem poufności).

([2]) Do celów niniejszego kwestionariusza terminem »państwo« określa się kraj, którego dotyczy wniosek o dodanie do listy kapsztadzkiej zgodnie z sekcją 2 II dodatku II do uzgodnienia sektorowego dotyczącego statków powietrznych. W stosownych przypadkach odpowiedzi na te pytania należy również udzielić z uwzględnieniem przepisów prawa danej »jednostki terytorialnej« państwa, w której posiada siedzibę odpowiedni użytkownik statku powietrznego [lub inny odpowiedni podmiot, jak określono w art. 35 lit. b) dodatku II], a termin »prawo krajowe« rozumie się jako obejmujący odniesienie do odpowiedniego prawa lokalnego.

3.2. Czy konwencja i złożone oświadczenia kwalifikujące przeniesione do prawa krajowego ([3]) (»konwencja i oświadczenia kwalifikujące«) uchylają wszelkie sprzeczne krajowe przepisy ustawowe i wykonawcze, postanowienia, orzecznictwo lub praktykę regulacyjną lub mają przed nimi pierwszeństwo? Jeżeli tak, proszę opisać przebieg takiej procedury ([4]), a jeżeli nie, proszę podać szczegóły.

3.3. Czy istnieją jakiekolwiek luki we wdrażaniu konwencji i oświadczeń kwalifikujących? Jeżeli tak, proszę je opisać ([5]).

4. *Orzeczenia sądu i decyzje administracyjne*

4.1. Proszę opisać wszelkie kwestie, w tym praktykę sądową, regulacyjną lub administracyjną, które mogą spowodować, że sądy, władze lub organy administracyjne nie będą w stanie nadać pełnej skuteczności i mocy prawnej konwencji i oświadczeniom kwalifikującym ([6]) ([7]).

4.2. Czy, zgodnie z Państwa wiedzą, wierzyciel podjął jakiekolwiek działania sądowe lub administracyjne w zakresie egzekwowania na mocy konwencji? Jeżeli tak, proszę opisać podjęte działanie oraz wskazać, czy zakończyło się ono pomyślnie.

4.3. Czy od czasu ratyfikacji/wdrożenia, zgodnie z Państwa wiedzą, sądy w danym państwie odmówiły w jakimkolwiek przypadku wyegzekwowania zobowiązań kredytowych dłużnika lub gwaranta w tym państwie wbrew postanowieniom konwencji i oświadczeniom kwalifikującym?

4.4. Czy, zgodnie z Państwa wiedzą, istnieją jakiekolwiek inne kwestie, które mogą mieć wpływ na to, czy od sądów i organów administracyjnych można oczekiwać działania w sposób zgodny z postanowieniami konwencji i oświadczeniami kwalifikującymi? Jeżeli tak, proszę je opisać.

([3]) Do celów niniejszego kwestionariusza »prawo krajowe« odnosi się do wszystkich przepisów krajowych państwa, w tym do konstytucji i zmian do niej oraz wszelkich przepisów lub regulacji federalnych, stanowych i lokalnych.

([4]) Na przykład, że (i) traktaty mają pierwszeństwo przed innymi przepisami zgodnie z konstytucją lub podobnymi przepisami ramowymi w państwie X lub (ii) w państwie X są wymagane i zostały uchwalone przepisy, w których wyraźnie określono pierwszeństwo konwencji kapsztadzkiej lub zniesiono takie inne przepisy lub (iii) konwencja kapsztadzka lub przepisy wykonawcze do niej są a) bardziej szczegółowe niż inne przepisy (*lex specialis derogat legi generali*) lub b) są późniejsze niż takie inne przepisy (*lex posterior derogat legi priori*), i na skutek a) i b) mają pierwszeństwo przed takimi innymi przepisami.

([5]) Na przykład czy istnieje jakiś powód, dla którego prawa i środki zaradcze przyznane wierzycielom na mocy konwencji, w tym również te przyznane na mocy oświadczeń kwalifikujących, a) nie zostałyby uznane za skuteczne lub b) nie byłyby wystarczające same w sobie, aby umożliwić skorzystanie z takich praw i środków zaradczych we właściwy sposób w danym państwie?

([6]) Przykładem postępowania administracyjnego do celów tego pytania może być niewprowadzenie przez państwo żadnych procedur ani środków w celu zastosowania postanowienia konwencji lub oświadczenia kwalifikującego. Innym przykładem byłoby niewprowadzenie przez państwo odpowiednich procedur w rejestrze statków powietrznych do celów rejestrowania nieodwołalnych upoważnień do złożenia wniosku o usunięcie wpisu z rejestru i zezwolenie na wywóz (IDERA).

([7]) W stosownych przypadkach proszę uwzględnić w swojej analizie każdy precedens lub każdą decyzję, które odnoszą się do uznawania praw wierzycieli, w tym agencji kredytów eksportowych.

Dodatek III

Minimalne stopy procentowe

Udzielenie oficjalnego wsparcia finansowego nie może równoważyć ani kompensować, w części ani w całości, odpowiedniej składki naliczanej z tytułu ryzyka braku spłaty zgodnie z postanowieniami dodatku II.

1. **Minimalna zmienna stopa procentowa**

a) Minimalną zmienną stopą procentową, odpowiednio dla danej waluty, jest EURIBOR, stopa swapowa BBSY, indeks stóp procentowych dla dolara kanadyjskiego (CDOR) lub odpowiednia stopa wolna od ryzyka (RFR) dla danej waluty, w tym terminowe RFR, określone przez administratora stopy referencyjnej tej waluty (»zmienna referencyjna stopa procentowa«). Dla pewności należy zaznaczyć, że dla dolarów amerykańskich zmienną referencyjną stopą procentową jest stopa zabezpieczonego finansowania jednodniowego (SOFR). W przypadku gdy zmienna referencyjna stopa procentowa jest stopą jednodniową, jest ona kumulowana codziennie w każdym okresie odsetkowym z zastosowaniem ogólnie przyjętych konwencji rynkowych. W przypadku gdy zmienna referencyjna stopa procentowa jest stopą okresową, jest to stopa mająca zastosowanie dwa dni robocze przed każdym okresem odsetkowym, przy czym termin zapadalności odpowiada częstotliwości spłaty odsetek oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych. Do zmiennej referencyjnej stopy procentowej dodaje się marżę referencyjną obliczoną zgodnie z art. 8 niniejszego dodatku.

b) W przypadku łącznej spłaty kapitału i odsetek w ratach równych do obliczenia harmonogramu spłaty całości wykorzystuje się stopę procentową opartą na stopie swapowej albo na czasowej zmiennej referencyjnej stopie procentowej mającej zastosowanie dwa dni robocze przed datą wykorzystania środków z kredytu, tak jakby to była stopa stała, a następnie ustala się harmonogram spłaty kapitału.

c) W przypadku oficjalnego wsparcia finansowego udzielanego dla kredytów o zmiennej stopie procentowej nabywcy/kredytobiorcy mogą zdecydować się na przejście ze zmiennej stopy procentowej na stałą stopę procentową, pod warunkiem spełnienia poniższych warunków:

1) możliwość ta jest ograniczona wyłącznie do przejścia na stopę swapową ([1]);

2) możliwość przejścia jest dostępna wyłącznie raz na stosowny wniosek oraz należy ją odpowiednio zgłosić w odniesieniu do formularza sprawozdawczego wysłanego pierwotnie do Sekretariatu zgodnie z art. 23 niniejszego uzgodnienia.

2. **Minimalna stała stopa procentowa**

Minimalną stałą stopę procentową stanowi:

a) stopa swapowa dotycząca odpowiedniej waluty oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych z terminem zapadalności równym interpolacji stopy dla dwóch najbliższych dostępnych okresów rocznych w stosunku do średniego ważonego czasu trwania okresu spłaty kredytu. Stopę procentową ustala się na dwa dni robocze przed każdą datą wykorzystania środków z kredytu,

LUB

b) stopa referencyjna oprocentowania rynkowego (stopa CIRR) ustanowiona zgodnie z postanowieniami określonymi w art. 3–7 niniejszego dodatku,

do których w obu przypadkach dodaje się marżę referencyjną obliczoną zgodnie z art. 8 lit. f) niniejszego dodatku.

([1]) Przy założeniu, że przy zamianie kredytu o zmiennym oprocentowaniu opartym na stopie LIBOR na pożyczkę swapową opartą na SOFR, do stopy swapowej dodaje się korygujący spread kredytowy, określony na krzywej SOFR Libor Basis, oparty na średnim ważonym czasie trwania okresu spłaty i walucie kredytu. (Dla USD na Bloombergu krzywa SOFR Libor Basis znajduje się na stronie IRSB46).

3. **Konstrukcja stóp CIRR**

a) Stopę CIRR publikuje się dla euro, jena japońskiego, funta szterlinga, dolara amerykańskiego oraz, do czasu złożenia wniosku przez zainteresowanego uczestnika, dla dowolnej z kwalifikowalnych walut określonych w art. 9 niniejszego uzgodnienia sektorowego i oblicza poprzez dodanie stałej marży 120 punktów bazowych do jednej z trzech następujących stóp rentowności obligacji skarbowych (stopy bazowe):

1) rentowność pięcioletnich obligacji skarbowych dla okresu spłaty do dziewięciu lat włącznie;

2) rentowność siedmioletnich obligacji skarbowych dla okresu spłaty powyżej dziewięciu lat i do 12 lat włącznie; lub

3) rentowność dziewięcioletnich obligacji skarbowych dla okresu spłaty powyżej 12 lat i do 15 lat włącznie.

b) Stopę CIRR oblicza się co miesiąc z wykorzystaniem danych za poprzedni miesiąc i przekazuje do Sekretariatu nie później niż pięć dni po upływie miesiąca. Następnie Sekretariat niezwłocznie informuje wszystkich uczestników o właściwych stopach i udostępnia je publicznie. Stopa CIRR wchodzi w życie 15 dnia każdego miesiąca.

c) Uczestnik lub kraj niebędący uczestnikiem może zażądać ustalenia stopy CIRR dla waluty kraju niebędącego uczestnikiem. Uczestnik lub Sekretariat w porozumieniu z krajem niebędącym uczestnikiem może w imieniu takiego kraju zgłosić wniosek o ustanowienie stopy CIRR w danej walucie przy wykorzystaniu procedur dotyczących uzgodnionych warunków zgodnie z art. 27–32 niniejszego uzgodnienia sektorowego.

4. **Okres ważności stopy CIRR**

a) Utrzymywanie stopy CIRR: stopy CIRR mającej zastosowanie do transakcji nie utrzymuje się przez okres dłuższy niż sześć miesięcy od jej wybrania (data umowy eksportowej lub jakakolwiek późniejsza data rozpoczęcia stosowania) do daty zawarcia umowy kredytowej. Jeżeli umowa kredytowa nie zostanie podpisana w tym okresie, a stopa CIRR zostanie ustalona ponownie na kolejne sześć miesięcy, nową stopę CIRR określa się według stopy obowiązującej w momencie ponownego ustalenia.

b) Po dacie zawarcia umowy kredytowej stopa CIRR ma zastosowanie w odniesieniu do okresów wykorzystania środków, które nie przekraczają sześciu miesięcy. Po pierwszym sześciomiesięcznym okresie wykorzystania środków stopę CIRR ustala się ponownie na kolejne sześć miesięcy; nowa stopa CIRR jest stopą obowiązującą w pierwszym dniu nowego sześciomiesięcznego okresu i nie może być niższa niż pierwotnie wybrana stopa CIRR (procedurę tę należy powtarzać w odniesieniu do każdego kolejnego sześciomiesięcznego okresu wykorzystania środków).

5. **Zastosowanie minimalnych stóp procentowych**

Na mocy postanowień umowy kredytowej kredytobiorca nie może przejść z finansowania według zmiennej stopy procentowej, będącego przedmiotem oficjalnego wsparcia, na finansowanie według wcześniej wybranej stopy CIRR ani nie może przejść z wcześniej wybranej stopy CIRR na krótkoterminową rynkową stopę procentową podaną w dniu spłaty dowolnej raty odsetek przez cały okres spłaty kredytu.

6. **Przedterminowa spłata pożyczki o stałym oprocentowaniu**

W przypadku dobrowolnej przedterminowej spłaty pożyczki o stałym oprocentowaniu, jak określono w art. 2 niniejszego dodatku, lub dowolnej części takiej pożyczki lub w przypadku przekształcenia stopy CIRR stosowanej na podstawie umowy kredytowej na zmienną stopę procentową lub stopę swapową kredytobiorca kompensuje instytucji udzielającej oficjalnego wsparcia finansowego wszelkie koszty i straty poniesione w rezultacie takiej przedterminowej spłaty, w tym poniesiony przez taką instytucję rządową koszt zastąpienia części wpływów gotówkowych o stałym oprocentowaniu, zaburzonych na skutek przedterminowej spłaty.

7. **Natychmiastowe zmiany stóp procentowych**

Jeżeli w wyniku zmian sytuacji na rynku wymagane jest powiadomienie o zmianie stopy CIRR w trakcie danego miesiąca, zmienioną stopę należy wdrożyć dziesięć dni roboczych po dacie otrzymania przez Sekretariat powiadomienia o takiej zmianie.

8. **Marża referencyjna**

a) Marża referencyjna SOFR obliczana jest co miesiąc zgodnie z lit. b), przy użyciu danych zgłoszonych do Sekretariatu zgodnie z lit. c), i wchodzi w życie 15 dnia każdego miesiąca. Po obliczeniu marży referencyjnej Sekretariat powiadamia o niej uczestników i udostępnia ją publicznie.

b) Marża referencyjna SOFR to stopa odpowiadająca średniej z najniższych 50 % marż w odniesieniu do: (i) stopy SOFR (dziennej składanej SOFR obliczanej z częstotliwością 3 miesięcy lub 3-miesięcznej czasowej SOFR, stosownie do przypadku) naliczanej w przypadku transakcji o zmiennej stopie procentowej oraz (ii) stopy SOFR (dziennej składanej SOFR obliczanej z częstotliwością 3 miesięcy lub 3-miesięcznej czasowej SOFR, stosownie do przypadku) stanowiącej wynik interpolacji poprzez swap emisji o stałej stopie procentowej na równoważną zmienną stopę procentową naliczaną w przypadku transakcji lub emisji na rynku kapitałowym o stałej stopie procentowej. W każdym przypadku marże zawarte w miesięcznych raportach o marżach referencyjnych, przedkładanych przez odpowiednich uczestników odpowiadają marżom z trzech pełnych miesięcy kalendarzowych poprzedzających datę wejścia w życie ustaloną w lit. a). Transakcje/emisje, które zostały wykorzystane przy obliczaniu marży referencyjnej spełniają następujące wymogi:

1) transakcje objęte w 100 % gwarancją bezwarunkową, denominowane w dolarach amerykańskich; oraz

2) oficjalne wsparcie udzielane w odniesieniu do statków powietrznych o wartości równej 35 mln USD lub wyższej (lub w równoważnej kwocie w dowolnej innej kwalifikowalnej walucie).

c) Uczestnicy zgłaszają marżę w dniu, w którym jest ona znana; taka marża będzie znajdować się w raporcie o marżach referencyjnych uczestnika przez trzy pełne miesiące kalendarzowe. W przypadku poszczególnych transakcji z wieloma zmianami marży, nie należy próbować dopasowywać kolejnych zmian marży do powiadomień *ex post*.

d) Uczestnicy powiadamiają o transakcjach od dnia, w którym długoterminowa marża jest zrealizowana. W przypadku transakcji objętych umową bankową (w tym PEFCO) data realizacji marży jest wcześniejszą z następujących dat: (i) data podjęcia ostatecznego zobowiązania przez uczestnika, (ii) data ustalenia marży po podjęciu zobowiązania, (iii) data wykorzystania środków z kredytu oraz (iv) data ustalenia długoterminowej marży po wykorzystaniu środków z kredytu. W przypadku wielu statków powietrznych wspieranych w ramach tej samej umowy bankowej o takiej samej marży, powiadomienie dokonywane jest tylko w odniesieniu do pierwszego statku powietrznego. W przypadku pożyczek finansowanych poprzez emisję na rynku kapitałowym, data realizacji marży jest dniem, w którym ustala się długoterminową stopę, tj. zazwyczaj dniem emisji obligacji. W przypadku wielu statków powietrznych wspieranych w ramach tej samej obligacji oraz tej samej marży, powiadomienie dokonywane jest tylko w odniesieniu do pierwszego statku powietrznego.

e) Marża referencyjna SOFR ma zastosowanie do transakcji o zmiennej stopie procentowej i ustala się ją nie wcześniej niż w dniu podjęcia ostatecznego zobowiązania oraz utrzymuje przez okres obowiązywania ostatecznego zobowiązania.

f) W przypadku transakcji o stałej stopie procentowej marża referencyjna stosowana w odniesieniu do takiej transakcji jest określana poprzez swap marży referencyjnej SOFR na równoważny spread powyżej odpowiedniej stopy stałej, jak wskazano w art. 2 niniejszego dodatku, i ustala się ją nie wcześniej niż w dniu podjęcia ostatecznego zobowiązania oraz utrzymuje przez okres obowiązywania ostatecznego zobowiązania.

g) Uczestnicy monitorują marżę referencyjną oraz poddają przeglądowi mechanizm ustalania marży referencyjnej na wniosek któregokolwiek z uczestników.

Dodatek IV

Formularz sprawozdawczy

a) **Informacje podstawowe**

1. Kraj powiadamiający
2. Data powiadomienia
3. Nazwa powiadamiającego urzędu/agencji
4. Numer identyfikacyjny

b) **Informacja o nabywcy/kredytobiorcy/gwarancie**

5. Nazwa i kraj nabywcy
6. Nazwa i kraj kredytobiorcy
7. Nazwa i kraj gwaranta
8. Status nabywcy/kredytobiorcy/gwaranta np. państwo, bank prywatny, inna instytucja prywatna
9. Klasyfikacja ryzyka nabywcy/kredytobiorcy/gwaranta

c) **Warunki finansowe**

10. W jakiej formie udziela się oficjalnego wsparcia, np. czysta ochrona ubezpieczeniowa, oficjalne wsparcie finansowe
11. W przypadku udzielania oficjalnego wsparcia finansowego, czy ma ono formę kredytu bezpośredniego/refinansowania/subsydiowania stopy procentowej
12. Opis transakcji objętej wsparciem, w tym nazwa producenta, model statku powietrznego i liczba statków powietrznych.
13. Data ostatecznego zobowiązania
14. Waluta kredytu
15. Kwota kredytu zgodnie z poniższą skalą przedstawioną w mln USD:

Kategoria	Kwota kredytu
I	0–200
II	200–400
III	400–600
IV	600–900
V	900–1 200
VI	1 200–1 500
VII	1 500–2 000 (*)

(*) Określić wielokrotność kwoty 300 mln USD przekraczającą sumę 2 000 mln USD.

16. Procent oficjalnego wsparcia
17. Okres spłaty
18. Schemat i częstotliwość spłaty – w tym, w stosownych przypadkach, średni ważony czas trwania okresu spłaty
19. Odstęp czasowy między datą uruchomienia kredytu a pierwszą ratą spłaty kapitału
20. Stopy procentowe:

— zastosowana minimalna stopa procentowa

— zastosowana marża referencyjna

21. Łączna składka pobierana w formie:

    — opłat płatnych z góry (procentowa wartość kredytu) lub

    — spreadów (punkty bazowe naliczane corocznie powyżej zastosowanej stopy procentowej)

    — w stosownych przypadkach należy wskazać oddzielnie dopłatę w wysokości 15 % stosowaną zgodnie z art. 20 lit. b) dodatku II

22. W przypadku kredytu bezpośredniego/finansowania opłaty nalicza się w formie:

    — opłaty z tytułu Porozumienia/opłaty strukturalnej

    — opłaty za zaangażowanie środków/opłaty za utrzymywanie składki

    — opłaty administracyjnej

23. Okres utrzymywania składki

24. W przypadku czystej ochrony ubezpieczeniowej opłaty za utrzymywanie składki

25. Terminy związane ze strukturą transakcji: zastosowane czynniki ograniczające ryzyko/dopłata do składki.

26. W stosownych przypadkach określenie wpływu konwencji kapsztadzkiej na zastosowaną stawkę ubezpieczenia

Dodatek V

Lista definicji

Łączna równoważność kosztów: wartość bieżąca netto stawek ubezpieczenia, kosztów odsetek i opłat naliczanych w odniesieniu do kredytu bezpośredniego jako procent kwoty kredytu bezpośredniego jest równa wartości bieżącej netto sumy stawek ubezpieczenia, kosztów odsetek i opłat naliczanych w ramach czystej ochrony ubezpieczeniowej jako procent kwoty kredytu w ramach czystej ochrony ubezpieczeniowej.

Zabezpieczona aktywami: transakcja, która spełnia warunki określone w art. 19 lit. a) dodatku II.

Nabywca/kredytobiorca: obejmuje (między innymi) podmioty gospodarcze takie jak przewoźnicy lotniczy i leasingodawcy, jak również podmioty państwowe (lub, w przypadku innego podmiotu, główne źródło spłaty transakcji).

Wyposażenie zapewnione przez nabywcę: wyposażenie dostarczone przez nabywcę i zamontowane w statku powietrznym podczas procesu produkcji lub renowacji, przed dniem dostawy lub w dniu dostawy, co potwierdza umowa sprzedaży wystawiona przez producenta.

Konwencja kapsztadzka: odnosi się do Konwencji o zabezpieczeniach międzynarodowych na wyposażeniu ruchomym i Protokołu do Konwencji dotyczącego zagadnień właściwych dla sprzętu lotniczego.

Zobowiązanie: każda deklaracja, złożona w dowolnej formie, zgodnie z którą gotowość lub zamiar udzielenia oficjalnego wsparcia zostaje zakomunikowany krajowi odbiorcy, nabywcy, kredytobiorcy, eksporterowi lub instytucji finansowej, co obejmuje między innymi listy dotyczące kwalifikowalności, listy handlowe.

Uzgodnione warunki: porozumienie zawarte między uczestnikami w celu ustalenia szczególnych warunków finansowych oficjalnego wsparcia w odniesieniu do danej transakcji lub w szczególnych okolicznościach; zasady określone w uzgodnionych warunkach mają pierwszeństwo przed odpowiednimi postanowieniami niniejszego uzgodnienia sektorowego jedynie w odniesieniu do transakcji lub okoliczności określonych w uzgodnionych warunkach.

Ubezpieczenie warunkowe: oficjalne wsparcie, które w razie niedokonania płatności w odniesieniu do określonych rodzajów ryzyka zapewnia beneficjentowi odszkodowanie po ustalonym okresie oczekiwania; w trakcie okresu oczekiwania beneficjentowi nie przysługuje prawo do płatności ze strony uczestnika. Płatność w ramach ubezpieczenia warunkowego odbywa się z zastrzeżeniem ważności dokumentacji bazowej i transakcji bazowej oraz wyjątków od nich.

Przekształcenie: znaczna zmiana projektu statku powietrznego poprzez przekształcenie w inny rodzaj statku powietrznego (włącznie z przekształceniem pasażerskiego statku powietrznego w gaśniczy statek powietrzny, towarowy statek powietrzny, poszukiwawczo-ratowniczy statek powietrzny, statek powietrzny na potrzeby nadzoru lub biznesowy statek powietrzny), z zastrzeżeniem uzyskania certyfikatu wydanego przez odpowiedzialny organ lotnictwa cywilnego.

Klasyfikacja ryzyka kraju: obowiązująca klasyfikacja ryzyka kraju uczestników Porozumienia w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych opublikowana na stronie OECD.

Agencja ratingowa: jedna z agencji ratingowych o międzynarodowej renomie lub dowolna inna agencja ratingowa akceptowalna dla uczestników.

Zestawy części do silników: zestaw części służących poprawie niezawodności, trwałości lub osiągów w locie dzięki zastosowaniu technologii.

Kredyt eksportowy: porozumienie w sprawie ubezpieczenia, gwarancji lub finansowania, które umożliwia zagranicznemu nabywcy towarów lub usług wywożonych odroczenie płatności na pewien okres; kredyt eksportowy może mieć formę kredytu dostawcy udzielonego przez eksportera lub kredytu nabywcy, w ramach którego bank eksportera lub inna instytucja finansowa udziela pożyczki nabywcy (lub jego bankowi).

Ostateczne zobowiązanie: ostateczne zobowiązanie zachodzi, gdy uczestnik przyjmuje precyzyjne i pełne warunki finansowe w drodze umowy wzajemnej lub aktu jednostronnego.

Umowa wiążąca: umowa między producentem i osobą przyjmującą dostawę statków powietrznych lub silników jako nabywca lub – w związku z umową dotyczącą sprzedaży i leasingu zwrotnego – jako leasingobiorca w ramach leasingu na okres co najmniej pięciu lat, określająca wiążące zobowiązanie (z wyjątkiem zobowiązań odnoszących się do wówczas niewykorzystanych opcji), przy czym niewykonanie umowy pociąga za sobą odpowiedzialność prawną.

Zainteresowany uczestnik: uczestnik, który (i) udziela oficjalnego wsparcia w odniesieniu do płatowca lub silników lotniczych całkowicie lub częściowo produkowanych na jego terytorium, (ii) posiada znaczny interes handlowy lub ma doświadczenie w kontaktach z danym nabywcą/kredytobiorcą lub (iii) do którego producent/eksporter zwrócił się o udzielenie oficjalnego wsparcia temu nabywcy/kredytobiorcy.

Subsydiowanie stopy procentowej: może przyjąć formę porozumienia między rządem lub instytucją działającą na rzecz lub w imieniu rządu z jednej strony a bankami lub innymi instytucjami finansowymi z drugiej strony, które pozwala na finansowanie wywozu według stałej stopy procentowej równej lub wyższej od odpowiedniej minimalnej stałej stopy procentowej.

Znaczne modyfikacje/renowacja: działania polegające na rekonfiguracji lub modernizacji pasażerskiego statku powietrznego lub samolotu transportowego.

Cena netto: cena za pozycję zafakturowana przez producenta lub dostawcę po uwzględnieniu wszystkich rabatów i innych kredytów gotówkowych, pomniejszona o wszelkie inne kredyty lub ulgi jakiegokolwiek rodzaju związane z tą pozycją lub słusznie do niej przypisane, jak stwierdzono w wiążącym oświadczeniu każdego z producentów statków powietrznych i silników – oświadczenie producenta silników wymagane jest jedynie wówczas, gdy jest ono istotne zgodnie z formą umowy kupna – lub usługodawcy, w zależności od przypadku, oraz potwierdzona dokumentacją wymaganą przez dostawcę oficjalnego wsparcia w celu potwierdzenia takiej ceny netto. Cena netto nie obejmuje żadnych należności celnych przywozowych ani podatków (np. VAT).

Nowy statek powietrzny: zob. art. 8 lit. a) niniejszego uzgodnienia sektorowego.

Niezabezpieczona aktywami: transakcja, która nie spełnia warunków określonych w art. 19 lit. a) dodatku II.

Transakcja bez udziału państwa: transakcja, która nie jest zgodna z opisem przedstawionym w art. 57 lit. b) dodatku II.

Okres utrzymywania składki: z zastrzeżeniem art. 36 lit. b) dodatku II okres (okresy), w którym (w których) utrzymywane są stawka ubezpieczenia i powiązane obowiązkowe czynniki ograniczające ryzyko zaproponowane dla danej transakcji; nie może przekroczyć 18 miesięcy od daty ustalenia do końcowej wypłaty.

Model konwersji stawki ubezpieczenia: model uzgodniony przez uczestników i udostępniony uczestnikom, stosowany do celów niniejszego uzgodnienia sektorowego na potrzeby konwertowania składek płatnych z góry na spready i odwrotnie, w którym stosowana stopa procentowa i stopa dyskontowa wynoszą 4,6 %; stopa ta jest regularnie poddawana przeglądowi przez uczestników.

Powiadomienie z wyprzedzeniem: powiadomienie dokonane co najmniej dziesięć dni kalendarzowych przed podjęciem jakiegokolwiek zobowiązania za pomocą formularza sprawozdawczego zamieszczonego w dodatku IV.

Czysta ochrona ubezpieczeniowa: oficjalne wsparcie udzielone przez rząd lub w imieniu rządu, wyłącznie w drodze gwarancji lub ubezpieczenia kredytu eksportowego, tj. niezapewniające oficjalnego wsparcia finansowego.

Okres spłaty: okres rozpoczynający się z datą uruchomienia kredytu, a kończący się w umownej dacie ostatecznej spłaty kapitału.

Transakcja z udziałem państwa: transakcja, która jest zgodna z opisem przedstawionym w art. 56 lit. b) dodatku II.

Data uruchomienia kredytu: w odniesieniu do:

— sprzedaży statków powietrznych, w tym helikopterów i silników zapasowych, najpóźniej rzeczywista data przyjęcia towarów przez nabywcę lub średnia ważona data przyjęcia towarów przez nabywcę.

— umów dotyczących konserwacji i obsługi ([1]), części zamiennych (innych niż silniki) oraz zestawów części do silników, w przypadku:

  i) części, części zamiennych lub innych towarów fizycznych: data uruchomienia kredytu nie może być późniejsza niż rzeczywista data przyjęcia towarów lub średnia ważona data przyjęcia towarów przez nabywcę; lub

  ii) w przypadku umów dotyczących obsługi, w związku z którymi nie są wspierane żadne części, części zamienne ani inne towary fizyczne: a) data przedstawienia faktur nabywcy lub przyjęcia usług przez nabywcę lub b) średnia ważona data przedstawienia faktur nabywcy lub średnia ważona data przyjęcia usług przez nabywcę, lub

([1]) Aby uniknąć wątpliwości, umowy dotyczące konserwacji i obsługi obejmują umowy o konserwację, naprawę i remont.

iii) części, części zamiennych lub innych fizycznych towarów i usług, jeżeli są finansowane w ramach tej samej transakcji – datą uruchomienia kredytu jest późniejsza z następujących dat: a) rzeczywista data przyjęcia towarów lub średnia ważona data przyjęcia towarów, lub b) rzeczywista data przedstawienia faktur nabywcy lub rzeczywista data przyjęcia usług przez nabywcę lub średnia ważona data przedstawienia faktur nabywcy lub średnia ważona data przyjęcia usług przez nabywcę. Jeżeli ze względu na charakter towarów lub usług nie można z góry określić rzeczywistej daty przyjęcia lub średniej ważonej daty przyjęcia, datę uruchomienia kredytu można określić,

stosując wiarygodne oszacowanie właściwej daty lub średniej ważonej daty.

Stopa swapowa: stała stopa równa stopie stosowanej do zamiany długu o zmiennej stopie na dług o stałej stopie (strona sprzedaży) podana przez niezależnego dostawcę wskaźników rynkowych, takiego jak Bloomberg, Reuters lub podmiot równoważny, w formie krzywej swapu indeksowanego stopą jednodniową (OIS) dla danej waluty o godzinie 11:00 czasu nowojorskiego, dwa dni robocze przed datą wykorzystania środków z kredytu.

Średni ważony czas trwania okresu spłaty: czas potrzebny do spłaty połowy kapitału; obliczany jest jako suma czasu (w latach) od daty uruchomienia kredytu do każdej spłaty kapitału, ważona częścią kapitału spłaconą w każdym z terminów spłaty.

ZAŁĄCZNIK IV

UZGODNIENIE SEKTOROWE W SPRAWIE KREDYTÓW EKSPORTOWYCH NA STATKI

ROZDZIAŁ I

Postanowienia ogólne

1. **Cel**

Celem niniejszego uzgodnienia sektorowego jest stworzenie ram dla uporządkowanego korzystania z oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych w odniesieniu do pozycji określonych w art. 4 poniżej. Uzgodnienie sektorowe ma na celu zapewnienie równych zasad w zakresie oficjalnego wsparcia, określonego w art. 5 lit. a), co ma promować konkurencję między eksporterami opartą na jakości i cenie wywożonych towarów i usług, a nie na najkorzystniejszych oficjalnie wspieranych warunkach finansowych.

Uczestnicy niniejszego uzgodnienia sektorowego (uczestnicy) potwierdzają, że postanowienia zawarte w niniejszym uzgodnieniu sektorowym opracowano wyłącznie do celów niniejszego uzgodnienia sektorowego i nie naruszają one innych części Porozumienia w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych (Porozumienie) ani ich zmian.

2. **Status**

Uzgodnienie sektorowe stanowi »umowę dżentelmeńską« między jego uczestnikami i jest załącznikiem IV do Porozumienia; stanowi ono integralną część Porozumienia i zastępuje uzgodnienie sektorowe, które weszło w życie dnia 1 września 2011 r.

3. **Uczestnictwo**

Uczestnikami uzgodnienia sektorowego są obecnie: Australia, Japonia, Korea, Nowa Zelandia, Norwegia i Unia Europejska.

4. **Zakres zastosowania**

Niniejsze uzgodnienie sektorowe określa szczególne wytyczne dla oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych, których okres spłaty wynosi co najmniej dwa lata, mających związek z umowami eksportowymi dotyczącymi:

a) nowych statków morskich o tonażu 100 GT lub większym, wykorzystywanych do przewozu towarów lub osób bądź do świadczenia usług specjalistycznych (np. statki rybackie, statki przetwórnie ryb, lodołamacze oraz pogłębiarki, które w sposób trwały, poprzez rodzaj napędu i kierowania (sterowania) wykazują wszystkie cechy charakterystyczne dla samodzielnej pływalności na pełnym morzu), holowników o mocy 365 kW lub większej oraz niewykończonych, posiadających zdolność pływania kadłubów statków. Niniejsze uzgodnienie sektorowe nie obejmuje okrętów wojskowych. Doki pływające i inne ruchome jednostki morskie nie zostały objęte niniejszym uzgodnieniem sektorowym, jednak w razie wystąpienia problemów z kredytami eksportowymi dla takich jednostek, uczestnicy uzgodnienia sektorowego (zwani dalej »uczestnikami«), po rozpatrzeniu uzasadnionych wniosków wniesionych przez któregokolwiek z uczestników, mogą podjąć decyzję o objęciu ich uzgodnieniem;

b) przekształcenia statku. Przekształcenie statku oznacza każde przekształcenie statku morskiego o tonażu powyżej 1 000 GT, pod warunkiem że czynności przekształcenia obejmują gruntowną zmianę systemu ładunku, kadłuba lub systemu napędu;

c) 1) mimo że poduszkowce nie są objęte uzgodnieniem sektorowym, uczestnicy mają prawo do udzielania kredytów eksportowych na poduszkowce na warunkach równoważnych warunkom ustanowionym uzgodnieniem sektorowym. Uczestnicy zobowiązują się do wykorzystywania tej możliwości w sposób umiarkowany i do nieudzielania takich kredytów na poduszkowce, w przypadku gdy ustalone zostanie, że brakuje konkurencji oferowanej na warunkach uzgodnienia sektorowego;

2) w niniejszym uzgodnieniu sektorowym termin »poduszkowiec« oznacza: pojazd amfibijny o masie co najmniej 100 ton, zaprojektowany w taki sposób, aby unosić się w całości na powietrzu wyrzucanym z pojazdu, które tworzy sprężoną warstwę ograniczoną elastyczną osłoną boczną pojazdu oraz powierzchnią ziemi lub powierzchnią wody pod pojazdem, przy czym pojazd może być napędzany i kierowany za pomocą śmigieł lub powietrza wydmuchiwanego kanałami powietrznymi przez dmuchawy lub urządzenia o podobnym działaniu;

3) przyjmuje się, że udzielanie kredytów eksportowych na warunkach równoważnych warunkom ustanowionym w niniejszym uzgodnieniu sektorowym powinno być ograniczone do poduszkowców wykorzystywanych na szlakach morskich i trasach innych niż lądowe, z wyjątkiem dostępu do przystani przeznaczonych dla nich, a znajdujących się w maksymalnej odległości 1 km od wody.

5. **Oficjalne wsparcie**

a) Oficjalne wsparcie może być udzielane w różnych formach:

1) gwarancji kredytu eksportowego lub jego ubezpieczenia (czysta ochrona ubezpieczeniowa);

2) oficjalnego wsparcia finansowego:

— bezpośredniego kredytu/finansowania oraz refinansowania, lub

— subsydiowania stopy procentowej;

3) dowolnej kombinacji powyższych form wsparcia.

b) Oficjalnego wsparcia nie udziela się, jeżeli istnieje wyraźny dowód na to, że zamówienie zostało przygotowane we współpracy z kupującym w kraju niebędącym ostatecznym miejscem przeznaczenia towarów, przede wszystkim w celu uzyskania bardziej korzystnych okresów spłaty.

6. **Wycofanie się**

Uczestnik niniejszego uzgodnienia sektorowego może wycofać się z niego w drodze pisemnego powiadomienia Sekretariatu przy użyciu środków natychmiastowej łączności, np. systemu poczty elektronicznej utrzymywanego przez Sekretariat w celu ułatwienia kontaktów między uczestnikami i Sekretariatem. Wycofanie się z Porozumienia zaczyna obowiązywać 180 dni kalendarzowych od dnia otrzymania powiadomienia przez Sekretariat.

7. **Monitorowanie**

Sekretariat monitoruje wprowadzanie w życie postanowień uzgodnienia sektorowego.

ROZDZIAŁ II

Warunki finansowe kredytów eksportowych

Warunki finansowe kredytów eksportowych wspierane na mocy niniejszego uzgodnienia sektorowego obejmują wszystkie postanowienia niniejszego rozdziału, z których każde powinno być odczytywane w powiązaniu z pozostałymi. Uzgodnienie sektorowe ustanawia ograniczenia warunków mogących być przedmiotem oficjalnego wsparcia. Uczestnicy są świadomi, że w niektórych sektorach handlu i przemysłu tradycyjnie zastosowanie mają warunki finansowe bardziej restrykcyjne od tych przewidzianych w uzgodnieniu sektorowym. Uczestnicy nadal zobowiązani są przestrzegać takich zwyczajowych warunków finansowych, w szczególności zasady, zgodnie z którą okresy spłaty nie mogą być dłuższe od okresu użytkowania towarów.

8. **Maksymalny okres spłaty**

Maksymalny okres spłaty wynosi 12 lat od czasu dostawy.

9. **Płatności gotówkowe**

Uczestnicy wymagają minimalnej wpłaty gotówkowej w wysokości 20 % ceny umownej przed dostawą.

10. **Spłata kapitału i odsetek**

a) Spłaty kapitału kredytu eksportowego dokonuje się w ratach równych, w regularnych odstępach czasu w trybie normalnym wynoszących sześć miesięcy, a maksymalnie 12 miesięcy.

b) Spłaty odsetek następują nie rzadziej niż co sześć miesięcy, przy czym pierwsza rata odsetek podlega spłacie nie później niż sześć miesięcy od daty uruchomienia kredytu zwykle w momencie dostawy.

c) W odniesieniu do kredytów eksportowych udzielonych w celu wsparcia transakcji leasingowych zamiast spłaty kapitału w ratach równych, określonej w lit. a), zastosować można spłatę kapitału wraz z odsetkami w ratach równych.

d) Odsetki przypadające do spłaty po dacie uruchomienia kredytu zwykle w momencie dostawy nie są kapitalizowane.

e) Uczestnik niniejszego uzgodnienia sektorowego zamierzający udzielić wsparcia w odniesieniu do spłaty odsetek na warunkach innych niż określone w lit. b) wystosowuje powiadomienie z wyprzedzeniem co najmniej dziesięciu dni kalendarzowych przed podjęciem jakiegokolwiek zobowiązania, zgodnie z dodatkiem I do niniejszego uzgodnienia sektorowego.

11. **Stopy procentowe i inne opłaty**

Odsetki nie obejmują:

a) żadnych płatności w postaci składki lub innych opłat z tytułu ubezpieczenia lub gwarancji kredytów dostawcy lub kredytów finansowych;

b) żadnych płatności w formie opłat bankowych lub prowizji związanych z kredytem eksportowym innych niż roczne lub półroczne opłaty bankowe płatne w okresie spłaty; oraz

c) potrąceń na poczet zobowiązań podatkowych nałożonych przez kraj importujący.

12. **Okres ważności kredytów eksportowych**

Warunki finansowe dla danego kredytu eksportowego lub linii kredytowej, inne niż okres ważności stóp referencyjnych oprocentowania rynkowego (stóp CIRR) określony w art. 17, nie są ustalane na okres przekraczający sześć miesięcy przed datą ostatecznego zobowiązania.

13. **Działania w celu uniknięcia lub zminimalizowania strat**

Niniejsze uzgodnienie sektorowe nie zabrania agencjom kredytów eksportowych lub instytucjom finansowym uzgadniania mniej restrykcyjnych warunków finansowych niż warunki przewidziane niniejszym uzgodnieniem, jeżeli działania takie są podjęte po udzieleniu zamówienia (kiedy umowa kredytu eksportowego i dokumenty pomocnicze weszły już w życie) oraz są podejmowanie wyłącznie w celu uniknięcia lub zminimalizowania strat spowodowanych przez wydarzenia, które mogłyby doprowadzić do zaprzestania płatności lub powstania roszczeń.

14. **Dopasowanie**

Uwzględniając zobowiązania międzynarodowe uczestnika oraz zachowując spójność z celem niniejszego uzgodnienia uczestnik może, zgodnie z procedurami określonymi w art. 24, dopasować warunki finansowe oferowane przez uczestnika lub kraj niebędący uczestnikiem. Warunki finansowe określone zgodnie z niniejszym artykułem uważane są za zgodne z niniejszym uzgodnieniem.

15. **Minimalne stałe stopy oprocentowania w ramach oficjalnego wsparcia finansowego**

Uczestnicy udzielający oficjalnego wsparcia finansowego dla pożyczek o stałym oprocentowaniu stosują odnośne stopy CIRR jako minimalne stopy procentowe. Stopy CIRR to stopy procentowe ustalane według następujących zasad:

a) stopy CIRR powinny odpowiadać ostatecznym stopom procentowym kredytów komercyjnych na krajowym rynku danej waluty;

b) stopy CIRR powinny ściśle odpowiadać stopom procentowym dla pierwszorzędnych kredytobiorców krajowych;

c) stopy CIRR powinny opierać się na koszcie finansowania o oprocentowaniu stałym;

d) stopy CIRR nie powinny zakłócać krajowych warunków konkurencji; oraz

e) stopy CIRR powinny ściśle odpowiadać stopom procentowym dostępnym dla pierwszorzędnych kredytobiorców zagranicznych.

16. **Konstrukcja stóp CIRR**

a) Każdy uczestnik pragnący ustalić stopę CIRR wybiera najpierw jeden z następujących dwóch systemów stóp bazowych dla swojej waluty krajowej:

1) rentowność trzyletnich obligacji skarbowych dla okresu spłaty do pięciu lat włącznie; rentowność pięcioletnich obligacji skarbowych dla okresu spłaty powyżej pięciu lat i do ośmiu i pół roku włącznie; rentowność siedmioletnich obligacji skarbowych dla okresów spłaty powyżej ośmiu i pół roku; lub

2) rentowność pięcioletnich obligacji skarbowych dla wszystkich okresów spłaty.

Wyjątki od systemu stóp bazowych są uzgadniane pomiędzy uczestnikami.

b) Stopy CIRR są ustalane ze stałą marżą 100 punktów bazowych powyżej stopy bazowej każdego z uczestników, o ile uczestnicy nie postanowili inaczej.

c) Jeśli pozostali uczestnicy podjęli decyzję o finansowaniu w danej walucie, to stosują oni stopę CIRR ustaloną dla takiej waluty.

d) Uczestnik może zmienić wybrany system stóp bazowych po przekazaniu powiadomienia z sześciomiesięcznym wyprzedzeniem i po zasięgnięciu rady ze strony innych uczestników.

e) Uczestnik lub kraj niebędący uczestnikiem może zażądać ustalenia stopy CIRR dla waluty kraju niebędącego uczestnikiem. Uczestnik lub Sekretariat w porozumieniu z zainteresowanym krajem niebędącym uczestnikiem może w imieniu takiego kraju zgłosić wniosek o ustanowienie stopy CIRR w danej walucie przy wykorzystaniu procedur dotyczących uzgodnionych warunków zgodnie z art. 32–34.

17. **Ważność stóp CIRR**

Stopę procentową mającą zastosowanie do danej transakcji ustala się dla okresu nie dłuższego niż 120 dni. Jeżeli warunki oficjalnego wsparcia finansowego są ustalone przed datą zawarcia umowy, do odnośnej stopy CIRR dodaje się marżę w wysokości 20 punktów bazowych.

18. **Zastosowanie stóp CIRR**

a) W przypadku oficjalnego wsparcia finansowego udzielanego w odniesieniu do pożyczek o zmiennej stopie procentowej, banki i inne instytucje finansowe nie mogą oferować opcji wyboru niższej spośród stóp procentowych: stopy CIRR (w czasie pierwotnej umowy) lub krótkoterminowej rynkowej stopy procentowej przez cały okres pożyczki.

b) W przypadku dobrowolnej przedterminowej spłaty pożyczki lub dowolnej jej części kredytobiorca kompensuje instytucji rządowej udzielającej oficjalnego wsparcia finansowego wszelkie koszty i straty poniesione w rezultacie takiej przedterminowej spłaty, w tym poniesiony przez taką instytucję rządową koszt zastąpienia części wpływów gotówkowych o stałym oprocentowaniu, zaburzonych na skutek takiej przedterminowej spłaty.

19. **Przekazywanie informacji o minimalnych stopach procentowych**

a) Stopy CIRR dla walut ustalane zgodnie z art. 16, 17 i 18 przesyła się nie rzadziej niż co miesiąc, za pomocą środków natychmiastowej łączności, do Sekretariatu w celu przekazania ich wszystkim uczestnikom.

b) Tego rodzaju powiadomienie powinno dotrzeć do Sekretariatu nie później niż pięć dni po upływie miesiąca, którego dotyczy powyższa informacja. Następnie Sekretariat niezwłocznie informuje wszystkich uczestników o właściwych stopach i udostępnia je publicznie.

20. **Data wejścia w życie stóp procentowych**

Wszelkie zmiany stóp CIRR wchodzą w życie piętnastego dnia po upływie danego miesiąca.

21. **Natychmiastowe zmiany stóp procentowych**

Jeżeli w wyniku zmian sytuacji na rynku wymagane jest powiadomienie o zmianie stopy CIRR w trakcie danego miesiąca, zmienioną stopę należy wdrożyć dziesięć dni po dacie otrzymania przez Sekretariat powiadomienia o takiej zmianie.

22. **Składka za ryzyko kredytowe**

Oprócz odsetek uczestnicy naliczają także składkę zabezpieczającą przed ryzykiem niespłacenia kredytów eksportowych.

ROZDZIAŁ III

Procedury

23. Informacje o oficjalnym wsparciu

a) Natychmiast po podjęciu przez uczestnika zobowiązania dotyczącego oficjalnego wsparcia określonego w powiadomieniu zgodnie z procedurami określonymi w art. 26, informuje on odpowiednio wszystkich pozostałych uczestników, umieszczając numer referencyjny powiadomienia na odpowiednim formularzu sprawozdawczym.

b) W ramach wymiany informacji zgodnie z art. 28–30 uczestnik informuje pozostałych uczestników o warunkach kredytowych, których wsparcie przewiduje dla określonej transakcji, oraz może zwracać się do pozostałych uczestników o przekazanie podobnych informacji.

24. Procedury dopasowania

a) Przed dopasowaniem warunków finansowych uważanych za oferowane przez uczestnika lub kraj niebędący uczestnikiem na podstawie art. 14 uczestnik dokłada wszelkich starań, w tym w razie potrzeby przeprowadzając konsultacje bezpośrednie opisane w art. 30, w celu potwierdzenia, że warunki objęte są oficjalnym wsparciem, a także:

1) Uczestnik powiadamia wszystkich pozostałych uczestników o warunkach, w odniesieniu do których zamierza udzielić wsparcia, stosując te same procedury powiadamiania, które wymagane są w przypadku dopasowanych warunków. W przypadku dopasowania się do warunków kraju niebędącego uczestnikiem dany uczestnik stosuje te same procedury powiadamiania, które byłyby wymagane, gdyby warunki, do których się dopasowuje, były oferowane przez innego uczestnika.

2) Niezależnie od postanowień powyższego pkt 1, jeżeli procedura powiadamiania wymaga, aby uczestnik dopasowujący wstrzymał swoje zobowiązanie po ostatecznym terminie zamknięcia oferty, taki uczestnik dopasowujący dokonuje w najwcześniejszym możliwym terminie powiadomienia o swoim zamiarze dopasowania.

3) Jeżeli uczestnik inicjujący łagodzi warunki lub wycofuje się z zamiaru udzielenia wsparcia zgodnie z warunkami określonymi w powiadomieniu, niezwłocznie informuje o tym odpowiednio wszystkich pozostałych uczestników.

b) Uczestnik zamierzający zaoferować warunki finansowe identyczne z warunkami określonymi w powiadomieniu wystosowanym zgodnie z art. 26 może je zaoferować po upływie okresu oczekiwania ustanowionego niniejszym Porozumieniem. Uczestnik wystosowuje powiadomienie o swoim zamiarze w najwcześniejszym możliwym terminie.

25. Konsultacje specjalne

a) Uczestnik mający uzasadnione podstawy, by uważać, że warunki finansowe oferowane przez innego uczestnika (uczestnika inicjującego) są bardziej atrakcyjne niż warunki przewidziane w niniejszym uzgodnieniu sektorowym, informuje o tym Sekretariat, a Sekretariat natychmiast udostępnia taką informację.

b) Uczestnik inicjujący wyjaśnia warunki finansowe swojej oferty w terminie dwóch dni roboczych od udostępnienia informacji przez Sekretariat.

c) Po wyjaśnieniu przez uczestnika inicjującego każdy uczestnik może zwrócić się o zorganizowanie przez Sekretariat w terminie pięciu dni roboczych specjalnego spotkania konsultacyjnego w celu omówienia sprawy.

d) Warunki finansowe objęte oficjalnym wsparciem nie wchodzą w życie, zanim nie staną się znane wyniki specjalnego spotkania konsultacyjnego uczestników.

26. Powiadomienie z wyprzedzeniem

a) Zgodnie z dodatkiem I uczestnik powiadamia wszystkich pozostałych uczestników co najmniej dziesięć dni kalendarzowych przed podjęciem jakiegokolwiek zobowiązania o wartości kredytu powyżej 2 mln SDR, jeżeli zamierza udzielić wsparcia zgodnie z art. 10 lit. e).

b) Jeżeli uczestnik inicjujący łagodzi warunki lub wycofuje się z zamiaru udzielenia wsparcia dla takich transakcji, niezwłocznie informuje o tym wszystkich pozostałych uczestników.

27. **Punkty kontaktowe**

Wszelka wymiana informacji jest prowadzona między wyznaczonymi punktami kontaktowymi w każdym kraju przy pomocy środków natychmiastowej łączności, np. poczty elektronicznej, i ma charakter poufny.

28. **Zakres kierowanych zapytań**

a) Uczestnik może skierować do innego uczestnika zapytanie dotyczące jego stanowiska w odniesieniu do danego kraju trzeciego, instytucji w kraju trzecim lub określonego sposobu prowadzenia działalności gospodarczej.

b) Uczestnik, który otrzymał wniosek o udzielenie oficjalnego wsparcia, może skierować zapytanie do innego uczestnika, informując jednocześnie o najbardziej korzystnych warunkach kredytowych, na wsparcie których wyraża gotowość.

c) Zapytanie kierowane do więcej niż jednego uczestnika zawiera listę adresatów.

d) Kopie wszystkich zapytań zostają przesłane do Sekretariatu.

29. **Zakres odpowiedzi**

a) Uczestnik, do którego skierowane jest zapytanie, odpowiada na nie w ciągu siedmiu dni kalendarzowych w możliwie najbardziej wyczerpujący sposób. Odpowiedź powinna zawierać możliwie najpełniejsze wskazówki, jakich uczestnik może udzielić na temat decyzji, którą prawdopodobnie podejmie. W razie potrzeby pełna odpowiedź zostaje przesłana w najwcześniejszym możliwym terminie. Kopie zostają przesłane na inne adresy wyszczególnione w zapytaniu i do Sekretariatu.

b) Jeżeli odpowiedź na zapytanie stanie się następnie z jakiegoś powodu nieważna, ponieważ np.:

— wniosek został złożony, zmieniony lub wycofany, lub

— rozważane są inne warunki,

odpowiedź powinna zostać przekazana niezwłocznie, a jej kopie przesłane na wszystkie adresy wyszczególnione w zapytaniu oraz do Sekretariatu.

30. **Konsultacje bezpośrednie**

a) Uczestnik wyraża zgodę na wniosek o konsultacje bezpośrednie przed upływem dziesięciu dni roboczych.

b) Możliwość złożenia wniosku o konsultacje bezpośrednie jest udostępniona uczestnikom oraz krajom niebędącym uczestnikami. Konsultacje odbywają się w najwcześniejszym możliwym terminie po upływie dziesięciu dni roboczych.

c) Przewodniczący uczestników wraz z Sekretariatem koordynuje wszelkie działania podejmowane w rezultacie przeprowadzonego spotkania, np. uzgodnione warunki. Sekretariat niezwłocznie udostępnia informacje o wynikach konsultacji.

31. **Procedury i format uzgodnionych warunków**

a) Propozycje dotyczące uzgodnionych warunków są kierowane jedynie do Sekretariatu. Propozycję uzgodnionych warunków przesyła się wszystkim uczestnikom. Tożsamość inicjatora nie zostaje ujawniona w rejestrze uzgodnionych warunków w elektronicznym biuletynie informacyjnym utrzymywanym przez Sekretariat w środowisku sieciowym OECD. Sekretariat jednak może ujawnić ustnie tożsamość inicjatora uczestnikowi na jego wniosek. Sekretariat odnotowuje takie wnioski.

b) Propozycja dotycząca uzgodnionych warunków jest datowana i ma następujący format:

— numer referencyjny, po którym następują słowa »Uzgodnione warunki«,

— nazwa kraju importującego i nabywcy,

— nazwa lub opis projektu, możliwie najdokładniejszy w celu jego wyraźnej identyfikacji,

— warunki przewidziane przez kraj inicjujący,

— propozycja dotycząca uzgodnionych warunków,

— przynależność państwowa i nazwy znanych konkurujących oferentów,

— data zamknięcia komercyjnej i finansowej części oferty oraz numer przetargu, jeżeli jest znany,

— pozostałe istotne informacje, w tym powody zaproponowania uzgodnionych warunków, informacje na temat dostępności analiz dotyczących projektu lub szczególnych okoliczności.

c) Sekretariat udostępnia publicznie ustalone uzgodnione warunki.

32. **Odpowiedzi na propozycje dotyczące uzgodnionych warunków**

a) Odpowiedzi udziela się w terminie 20 dni kalendarzowych, aczkolwiek zachęca się uczestników, aby odpowiadali na propozycje dotyczące uzgodnionych warunków możliwie najszybciej.

b) Odpowiedź może mieć formę żądania udzielenia dodatkowych informacji, przyjęcia, odrzucenia, propozycji zmiany uzgodnionych warunków lub alternatywnej propozycji dotyczącej uzgodnionych warunków.

c) Przyjmuje się, że uczestnik informujący, iż nie zajmuje stanowiska, ponieważ nie zwrócił się do niego eksporter lub władze kraju odbiorcy w przypadku pomocy dla określonego projektu, akceptuje propozycję dotyczącą uzgodnionych warunków.

33. **Przyjęcie uzgodnionych warunków**

a) Po upływie 20 dni kalendarzowych Sekretariat informuje wszystkich uczestników o statusie propozycji dotyczącej uzgodnionych warunków. Jeżeli nie wszyscy uczestnicy przyjęli uzgodnione warunki, ale też żaden uczestnik ich nie odrzucił, propozycja pozostaje otwarta przez kolejne osiem dni kalendarzowych.

b) Po upływie wspomnianego kolejnego okresu uważa się, że uczestnik, który w wyraźny sposób nie odrzucił propozycji dotyczącej uzgodnionych warunków, zaakceptował ją. Jednakże uczestnik, w tym uczestnik inicjujący, może uzależnić przyjęcie uzgodnionych warunków od wyraźnego ich przyjęcia przez jednego lub więcej uczestników.

c) Jeżeli uczestnik nie akceptuje jednego lub większej liczby elementów uzgodnionych warunków, uczestnik ten domyślnie akceptuje wszystkie pozostałe elementy. Przyjmuje się, że takie częściowe przyjęcie może prowadzić do zmiany przez innych uczestników ich stanowiska wobec proponowanych uzgodnionych warunków. Wszyscy uczestnicy mogą oferować lub dopasować warunki nieobjęte uzgodnionymi warunkami.

d) Uzgodnione warunki, które nie zostały przyjęte, mogą zostać ponownie rozpatrzone z wykorzystaniem procedur określonych w art. 31 i 33. W takich okolicznościach uczestnicy nie są związani swoją pierwotną decyzją.

34. **Brak porozumienia w sprawie uzgodnionych warunków**

Jeżeli uczestnik inicjujący oraz uczestnik, który zaproponował zmianę lub alternatywę, nie są w stanie osiągnąć porozumienia w sprawie uzgodnionych warunków w terminie dodatkowych ośmiu dni kalendarzowych, powyższy okres może zostać przedłużony za ich obopólną zgodą. Sekretariat informuje wszystkich uczestników o każdym takim przedłużeniu.

35. **Data wejścia w życie uzgodnionych warunków**

Sekretariat informuje wszystkich uczestników o wejściu w życie uzgodnionych warunków lub o ich odrzuceniu; uzgodnione warunki wejdą w życie trzy dni kalendarzowe po ogłoszeniu powyższych informacji. Sekretariat udostępnia w elektronicznym biuletynie informacyjnym stale uaktualniane dane dotyczące wszystkich uzgodnionych warunków, które zostały ustalone lub w stosunku do których decyzja nie została podjęta.

36. **Obowiązywanie uzgodnionych warunków**

a) Przyjęte uzgodnione warunki obowiązują przez okres dwóch lat od daty ich wejścia w życie, o ile Sekretariat nie zostanie poinformowany, że uzgodnione warunki nie są już przedmiotem zainteresowania uczestników, co zostało przyjęte przez wszystkich uczestników. Uzgodnione warunki obowiązują przez okres kolejnych dwóch lat, jeżeli uczestnik wystąpi o przedłużenie ich ważności w ciągu 14 dni kalendarzowych od daty upływu pierwotnego terminu ważności. Kolejne przedłużenia mogą zostać uzgodnione w drodze takiej samej procedury.

b) Sekretariat monitoruje status uzgodnionych warunków i na bieżąco odpowiednio informuje uczestników, poprzez prowadzenie wykazu »Status obowiązujących uzgodnionych warunków« w elektronicznym biuletynie informacyjnym. Zgodnie z powyższym Sekretariat podejmuje, między innymi, następujące czynności:

— dodaje nowe uzgodnione warunki po ich przyjęciu przez uczestników,

— uaktualnia datę wygaśnięcia, gdy uczestnik wnosi o przedłużenie,

— usuwa z wykazu uzgodnione warunki, które wygasły,

— publikuje kwartalny wykaz uzgodnionych warunków, które wygasną w następnym kwartale.

37. **Inne powiadomienia**

W celu zachowania przejrzystości każdy uczestnik, poza spełnieniem innych wymogów w zakresie sprawozdawczości na poziomie transakcji, corocznie przedstawia informację o swoim systemie udzielania oficjalnego wsparcia oraz o środkach wdrażania niniejszego uzgodnienia sektorowego, w tym o realizowanych programach.

38. **Przegląd**

a) Niniejsze uzgodnienie sektorowe jest poddawane, corocznie lub na wniosek dowolnego uczestnika, przeglądowi w kontekście działającej w ramach Rady Grupy Roboczej ds. Przemysłu Stoczniowego (WP6), a uczestnikom Porozumienia przekazywane jest sprawozdanie.

b) W celu ułatwienia zapewnienia spójności i zgodności między Porozumieniem a niniejszym uzgodnieniem sektorowym, a także mając na uwadze charakter przemysłu stoczniowego, uczestnicy niniejszego uzgodnienia sektorowego oraz Porozumienia konsultują się ze sobą i koordynują swoje działania odpowiednio do potrzeb.

c) Uczestnicy dokonują przeglądu minimalnych stóp procentowych.

— Uczestnicy dokonują okresowego przeglądu systemu ustalania stóp CIRR, aby upewnić się, że zgłaszane stopy odzwierciedlają aktualne warunki rynkowe i służą osiągnięciu celów będących podstawą ustanowienia tych stóp. Przeglądy takie dotyczą również marży dodawanej przy ich stosowaniu.

— Uczestnik może przedłożyć przewodniczącemu uczestników uzasadniony wniosek o przeprowadzenie nadzwyczajnego przeglądu, w przypadku gdy jego zdaniem stopa CIRR dla jednej lub większej liczby walut przestaje odzwierciedlać aktualne warunki rynkowe.

Dodatek I

Informacje zawarte w powiadomieniach

Informacje określone w lit. a)-d) poniżej zamieszcza się we wszystkich powiadomieniach przekazywanych na mocy niniejszego uzgodnienia sektorowego. Ponadto w przypadku poszczególnych rodzajów powiadomień zamieszcza się odpowiednie informacje określone w lit. e).

a) **Informacje podstawowe**

1. Kraj powiadamiający
2. Data powiadomienia
3. Powiadamiająca instytucja/urząd/agencja
4. Agencje kredytów eksportowych zapewniające oficjalne wsparcie kredytów eksportowych
   a. Agencja kredytów eksportowych udzielająca wsparcia w formie ubezpieczenia/gwarancji
   b. Agencja kredytów eksportowych udzielająca wsparcia finansowego
5. Numer powiadomienia
6. Kody identyfikacyjne (wewnętrzne)
7. Numer referencyjny linii kredytowej (w razie potrzeby)
8. Status (np. pierwotne, zmiana, zastąpienie)
9. Numer zmiany (w razie potrzeby)
10. Artykuł(-y) uzgodnienia sektorowego, na podstawie którego (których) dokonuje się powiadomienia
11. Numer referencyjny dopasowanego powiadomienia (w razie potrzeby)
12. Opis dopasowanego wsparcia (w razie potrzeby)
13. Kraj przeznaczenia

b) **Informacja o nabywcy/kredytobiorcy/gwarancie**

14. Nazwa nabywcy
15. Kraj nabywcy
16. Lokalizacja nabywcy (jeżeli jest znana)
17. Status nabywcy
18. Rodzaj nabywcy
19. Nazwa kredytobiorcy (jeżeli kredytobiorca nie jest nabywcą)
20. Kraj kredytobiorcy (jeżeli kredytobiorca nie jest nabywcą)
21. Lokalizacja kredytobiorcy (jeżeli kredytobiorca nie jest nabywcą)
22. Status kredytobiorcy (jeżeli kredytobiorca nie jest nabywcą)
23. Rodzaj kredytobiorcy (jeżeli kredytobiorca nie jest nabywcą)
24. Nazwa gwaranta (w razie potrzeby)
25. Kraj gwaranta (w razie potrzeby)
26. Lokalizacja gwaranta (w razie potrzeby)
27. Status gwaranta (w razie potrzeby)
28. Rodzaj gwaranta (w razie potrzeby)

c) **Informacja o wywożonych towarach lub usługach oraz o projekcie**

29. Szczegółowy opis wywożonych produktów lub usług
30. Szczegółowy opis projektu (lub sektora), którego dotyczy wywóz
31. Sugerowany kod celu
32. Lokalizacja projektu (jeżeli jest znana)
33. Data zamknięcia przetargu (w razie potrzeby)

34. Data wygaśnięcia linii kredytowej (w razie potrzeby)

35. Wartość umowy(-ów) objętej(-ych) wsparciem według następującej skali w milionach SDR:

Kategoria	Od	Do
I:	0	1
II:	1	2
III:	2	3
IV:	3	5
V:	5	7
VI:	7	10
VII:	10	20
VIII:	20	40
IX:	40	80
X:	80	120
XI:	120	160
XII:	160	200
XIII:	200	240
XIV:	240	280
XV:	280	(*)

(*) Określa wielokrotność kwoty 40 mln SDR przekraczającą sumę 280 mln SDR, np. 410 mln SDR zgłasza się jako kategorię XV + 3.

36. Wartość obsługiwanej(-ych) umowy(ów), kwota rzeczywista (w walucie umowy)

37. Waluta umowy(-ów)

c) **Warunki finansowe oficjalnego wsparcia kredytów eksportowych**

W przypadku transakcji obejmujących wiele transz o różnych warunkach finansowych należy podać następujące informacje w odniesieniu do każdej transzy objętej wsparciem.

38. Wartość kredytu, skala w SDR

39. Wartość kredytu, kwota rzeczywista (pozycja nieobowiązkowa zamiast pozycji 38)

40. Waluta kredytu

41. Wpłata gotówkowa (% wartości umowy eksportowej)

42. Data uruchomienia kredytu zwykle w momencie dostawy ustalona zgodnie z (odniesienie do definicji j) w dodatku II)

43. Długość okresu spłaty

44. Długość jednostek okresu spłaty

45. Baza stopy procentowej

46. Stopa procentowa lub marża powyżej bazy

47. Komentarze, uwagi lub wyjaśnienia dotyczące informacji podanych w lit. a)-d).

d) **Odpowiednie informacje dodatkowe zamieszczane w powiadomieniach wystosowywanych na mocy rozdziału II art. 10 lit. e)**

48. Schemat spłaty
49. Częstotliwość spłaty (kapitał)
50. Częstotliwość spłaty (odsetki)
51. Pierwsza spłata kapitału po dacie uruchomienia kredytu zwykle w momencie dostawy
52. Kwota odsetek skapitalizowanych przed datą uruchomienia kredytu zwykle w momencie dostawy
53. Waluta odsetek skapitalizowanych
54. Średni ważony czas trwania okresu spłaty
55. Procent kapitału spłaconego do połowy okresu obowiązywania umowy kredytowej
56. Wyjaśnienie powodów, dla których nie udzielono wsparcia zgodnie ze standardową strukturą spłaty
57. Komentarze, uwagi lub wyjaśnienia dotyczące informacji podanych w lit. e).

Dodatek II

Wykaz definicji

Na użytek niniejszego uzgodnienia:

a) **Zobowiązanie**: każda deklaracja, złożona w dowolnej formie, zgodnie z którą gotowość lub zamiar udzielenia oficjalnego wsparcia zostaje zakomunikowany krajowi odbiorcy, nabywcy, kredytobiorcy, eksporterowi lub instytucji finansowej.

b) **Uzgodnione warunki**: porozumienie zawarte między uczestnikami w celu ustalenia szczególnych warunków finansowych oficjalnego wsparcia w odniesieniu do danej transakcji lub w szczególnych okolicznościach. Zasady określone w uzgodnionych warunkach zastępują zasady niniejszego uzgodnienia jedynie w odniesieniu do transakcji lub okoliczności określonych w uzgodnionych warunkach.

c) **Wartość umowy eksportowej**: całkowita kwota, jaka ma zostać zapłacona przez nabywcę lub w imieniu nabywcy za wywożony towar lub usługi, tj. z wyłączeniem kosztów lokalnych zdefiniowanych poniżej. W przypadku leasingu, z wartości umowy zostaje wyłączona część płatności leasingowych odpowiadająca odsetkom.

d) **Ostateczne zobowiązanie**: w przypadku transakcji kredytu eksportowego (mającej formę pojedynczej transakcji lub linii kredytowej), ostateczne zobowiązanie zachodzi, gdy uczestnik przyjmuje precyzyjne i pełne warunki finansowe w drodze umowy wzajemnej lub aktu jednostronnego.

e) **Subsydiowanie stopy procentowej**: porozumienie między rządem a bankami lub innymi instytucjami finansowymi, pozwalające na finansowanie wywozu według stałej stopy procentowej równej lub wyższej od stopy CIRR.

f) **Linia kredytowa**: przyjmujące dowolną formę ramy dla kredytów eksportowych, obejmujące szereg transakcji, które mogą ale nie muszą być związane z określonym projektem.

g) **Koszty lokalne**: wydatki na towary i usługi w kraju nabywcy, niezbędne do wykonania zamówienia eksportera lub do realizacji projektu, którego część stanowi zamówienie eksportera. Koszty lokalne nie obejmują prowizji płatnych przedstawicielowi eksportera w kraju nabywcy.

h) **Czysta ochrona ubezpieczeniowa**: oficjalne wsparcie udzielone przez rząd lub w imieniu rządu, wyłącznie w drodze gwarancji lub ubezpieczenia kredytu eksportowego, tj. niezapewniające oficjalnego wsparcia finansowego.

i) **Okres spłaty**: okres rozpoczynający się z datą uruchomienia kredytu, zwykle w momencie dostawy zgodnie z definicją podaną w niniejszym dodatku, a kończący się w umownym terminie ostatecznej spłaty kapitału.

j) **Data uruchomienia kredytu**:

1) *Części i składniki (półwyroby), w tym powiązane usługi*: w przypadku części i składników data uruchomienia kredytu nie może być późniejsza niż rzeczywista data przyjęcia towarów lub średnia ważona data przyjęcia towarów (w tym usług, jeśli ma to zastosowanie) przez nabywcę bądź, w odniesieniu do usług, data przedstawienia faktur klientowi lub przyjęcia usług przez klienta.

2) *Dobra quasi-kapitałowe, w tym usługi powiązane – maszyny lub urządzenia, zasadniczo o względnie niskiej wartości jednostkowej, przeznaczone do wykorzystania w procesie przemysłowym lub do celów produkcyjnych bądź komercyjnych*: w przypadku dóbr quasi-kapitałowych data uruchomienia kredytu nie może być późniejsza niż rzeczywista data przyjęcia dóbr lub średnia ważona data przyjęcia dóbr przez nabywcę; jeżeli eksporter jest odpowiedzialny za oddanie do eksploatacji, data uruchomienia kredytu nie może być późniejsza niż data oddania do eksploatacji, a w odniesieniu do usług, data przedstawienia faktur klientowi lub przyjęcia usług przez klienta. W przypadku umowy dotyczącej usług, na mocy której dostawca odpowiedzialny jest za oddanie do eksploatacji, data uruchomienia kredytu nie może być późniejsza niż data oddania do eksploatacji.

3) *Dobra kapitałowe i usługi projektowe – maszyny lub urządzenia o wysokiej wartości, przeznaczone do wykorzystania w procesie przemysłowym lub do celów produkcyjnych bądź komercyjnych*:

— W przypadku umowy dotyczącej sprzedaży dóbr kapitałowych, które stanowią gotowe wyroby do indywidualnego wykorzystania, ostateczna data uruchomienia kredytu jest rzeczywistą datą fizycznego odbioru towarów przez nabywcę lub średnią ważoną datą fizycznego odbioru towarów przez nabywcę.

— W przypadku umowy dotyczącej sprzedaży wyposażenia kapitałowego dla kompletnych zakładów lub fabryk, na mocy której dostawca nie jest odpowiedzialny za oddanie do eksploatacji, data uruchomienia kredytu nie może być późniejsza niż data, z którą nabywca ma fizycznie odebrać całość wyposażenia (z wyłączeniem części zamiennych) dostarczonego na mocy umowy.

— Jeżeli eksporter jest odpowiedzialny za oddanie do eksploatacji, data uruchomienia kredytu nie może być późniejsza niż data oddania do eksploatacji.

— W przypadku usług data uruchomienia kredytu nie może być późniejsza niż data przedstawienia faktur klientowi lub przyjęcia usług przez klienta. W przypadku umowy dotyczącej usług, na mocy której dostawca odpowiedzialny jest za oddanie do eksploatacji, data uruchomienia kredytu nie może być późniejsza niż data oddania do eksploatacji.

4) *Kompletne zakłady lub fabryki – kompletne obiekty produkcyjne o wysokiej wartości, wymagające wykorzystania dóbr kapitałowych:*

— W przypadku umowy dotyczącej sprzedaży wyposażenia kapitałowego dla kompletnych zakładów lub fabryk, na mocy której dostawca nie jest odpowiedzialny za oddanie do eksploatacji, data uruchomienia kredytu nie może być późniejsza niż data, z którą nabywca ma fizycznie odebrać całość wyposażenia (z wyłączeniem części zamiennych) dostarczonego na mocy umowy.

— W przypadku umów o usługę budowlaną, na mocy których wykonawca nie jest odpowiedzialny za oddanie do eksploatacji, ostateczną datą uruchomienia kredytu jest data zakończenia budowy.

— W przypadku wszelkiej umowy, na mocy której na dostawcy lub wykonawcy spoczywa umowna odpowiedzialność za oddanie do eksploatacji, data uruchomienia kredytu nie może być późniejsza niż data zakończenia przez niego instalacji lub budowy oraz wstępnych badań stwierdzających gotowość do eksploatacji. Ma to zastosowanie niezależnie od tego, czy obiekt został przekazany nabywcy w takim terminie zgodnie z warunkami umowy i niezależnie od jakichkolwiek potencjalnych dalszych zobowiązań dostawcy lub wykonawcy, związanych np. z gwarancją efektywnego funkcjonowania obiektu lub szkoleniem lokalnego personelu.

— Gdy umowa przewiduje odrębne terminy wykonania poszczególnych części projektu, data uruchomienia kredytu nie może być późniejsza niż data uruchomienia kredytu dla każdej części projektu oddzielnie lub średnia ważona data uruchomień kredytu, bądź też, jeżeli na mocy umowy dostawca wykonuje nie całość projektu, lecz jego istotną część, datą uruchomienia kredytu może być data uruchomienia kredytu właściwa dla projektu jako całości.

— W przypadku usług data uruchomienia kredytu nie może być późniejsza niż data przedstawienia faktur klientowi lub przyjęcia usług przez klienta. W przypadku umowy dotyczącej usług, na mocy której dostawca odpowiedzialny jest za oddanie do eksploatacji, data uruchomienia kredytu nie może być późniejsza niż data oddania do eksploatacji.

k) **Średni ważony czas trwania okresu spłaty**: czas potrzebny do spłaty połowy kapitału. Obliczany jest jako suma czasu (w latach) od daty uruchomienia kredytu zwykle w momencie dostawy do każdej spłaty kapitału, ważona częścią kapitału spłaconą w każdym z terminów spłaty.

Załącznik. Zobowiązania dotyczące przyszłych zadań

Uczestnicy niniejszego uzgodnienia sektorowego zgadzają się:

a) opracować ilustrujący wykaz rodzajów statków, które są zasadniczo uznawane za niekomercyjne, z uwzględnieniem ograniczeń pomocy wiązanej ustanowionych w niniejszym Porozumieniu;

b) poddać przeglądowi postanowienia Porozumienia w odniesieniu do minimalnych progów stawek ubezpieczenia w celu włączenia ich do niniejszego uzgodnienia sektorowego;

c) przedyskutować, z zastrzeżeniem wyników odnośnych negocjacji międzynarodowych, włączenie innych ograniczeń dotyczących minimalnych stóp procentowych, w tym specjalnych stóp CIRR oraz stóp zmiennych;

d) poddać przeglądowi zastosowanie do niniejszego uzgodnienia sektorowego postanowień Porozumienia dotyczących transakcji project finance;

e) omówić kwestię tego, czy:

— datę spłaty pierwszej raty kapitału,

— koncepcję średniego ważonego czasu trwania okresu spłaty

można zastosować w odniesieniu do schematu spłaty zawartego w art. 10 niniejszego uzgodnienia sektorowego.

ZAŁĄCZNIK V

INFORMACJE ZAWARTE W POWIADOMIENIACH

Informacje określone w sekcji I poniżej zamieszcza się we wszystkich powiadomieniach przekazywanych na mocy Porozumienia (włącznie z jego załącznikami). Ponadto w przypadku poszczególnych rodzajów powiadomień zamieszcza się odpowiednie informacje określone w sekcji II.

I. **Informacje zawarte we wszystkich powiadomieniach**

a) *Informacje podstawowe*

1. Kraj powiadamiający
2. Data powiadomienia
3. Powiadamiająca instytucja/urząd/agencja
4. Agencje kredytów eksportowych zapewniające oficjalne wsparcie kredytów eksportowych
   a. Agencja kredytów eksportowych udzielająca wsparcia w formie ubezpieczenia/gwarancji
   b. Agencja kredytów eksportowych udzielająca wsparcia finansowego
5. Numer powiadomienia
6. Kody identyfikacyjne (wewnętrzne)
7. Numer referencyjny linii kredytowej (w razie potrzeby)
8. Status (np. pierwotne, zmiana, zastąpienie)
9. Numer zmiany (w razie potrzeby)
10. Artykuł lub artykuły Porozumienia, na podstawie których wystosowuje się powiadomienie
11. Numer referencyjny dopasowanego powiadomienia (w razie potrzeby)
12. Opis dopasowanego wsparcia (w razie potrzeby)
13. Kraj przeznaczenia

b) *Informacja o nabywcy/kredytobiorcy/gwarancie*

14. Nazwa nabywcy
15. Kraj nabywcy
16. Lokalizacja nabywcy (jeżeli jest znana)
17. Status nabywcy
18. Rodzaj nabywcy
19. Nazwa kredytobiorcy (jeżeli kredytobiorca nie jest nabywcą)
20. Kraj kredytobiorcy (jeżeli kredytobiorca nie jest nabywcą)
21. Lokalizacja kredytobiorcy (jeżeli kredytobiorca nie jest nabywcą)
22. Status kredytobiorcy (jeżeli kredytobiorca nie jest nabywcą)
23. Rodzaj kredytobiorcy (jeżeli kredytobiorca nie jest nabywcą)
24. Nazwa gwaranta (w razie potrzeby)
25. Kraj gwaranta (w razie potrzeby)
26. Lokalizacja gwaranta (w razie potrzeby)
27. Status gwaranta (w razie potrzeby)
28. Rodzaj gwaranta (w razie potrzeby)

c) *Informacja o wywożonych towarach lub usługach oraz o projekcie*

29. Szczegółowy opis wywożonych produktów lub usług
30. Szczegółowy opis projektu (lub sektora), którego dotyczy wywóz
31. Sugerowany kod celu

32. Lokalizacja projektu (jeżeli jest znana)

33. Data zamknięcia przetargu (w razie potrzeby)

34. Data wygaśnięcia linii kredytowej (w razie potrzeby)

35. Wartość umowy(-ów) objętej(-ych) wsparciem według następującej skali w milionach SDR:

Kategoria	Od	Do
I:	0	1
II:	1	2
III:	2	3
IV:	3	5
V:	5	7
VI:	7	10
VII:	10	20
VIII:	20	40
IX:	40	80
X:	80	120
XI:	120	160
XII:	160	200
XIII:	200	240
XIV:	240	280
XV:	280	(*)

(*) Określa wielokrotność kwoty 40 mln SDR przekraczającą sumę 280 mln SDR, np. 410 mln SDR zgłasza się jako kategorię XV + 3.

36. Wartość obsługiwanej(-ych) umowy(ów), kwota rzeczywista (w walucie umowy)

37. Waluta umowy(-ów)

d) *Warunki finansowe oficjalnego wsparcia kredytów eksportowych*

W przypadku transakcji obejmujących wiele transz o różnych warunkach finansowych należy podać następujące informacje w odniesieniu do każdej transzy objętej wsparciem.

38. Wartość kredytu, skala w SDR

39. Wartość kredytu, kwota rzeczywista (pozycja nieobowiązkowa zamiast pozycji 38)

40. Waluta kredytu

41. Zaliczka (% wartości umowy eksportowej)

42. Koszty lokalne (% wartości umowy eksportowej)

43. Data uruchomienia kredytu ustalona zgodnie z (odniesienie do definicji u) w załączniku XIII)

44. Długość okresu spłaty

45. Długość jednostek okresu spłaty

46. Baza stopy procentowej

47. Stopa procentowa lub marża powyżej bazy

48. Komentarze, uwagi lub wyjaśnienia dotyczące informacji podanych w sekcji I

II. **Odpowiednie informacje dodatkowe zamieszczane w powiadomieniach wystosowywanych na mocy poszczególnych postanowień**

a) *Rozdział II art. 11 lit. d) pkt 3*

W przypadku transakcji obejmujących wiele transz o różnych warunkach finansowych należy podać następujące informacje w odniesieniu do każdej transzy objętej wsparciem.

49. Rodzaj kosztów lokalnych objętych wsparciem

50. Charakter kosztów lokalnych objętych wsparciem: Wyposażenie kapitałowe?

51. Charakter kosztów lokalnych objętych wsparciem: Dostawy z lokalnych jednostek zależnych lub powiązanych?

52. Charakter kosztów lokalnych objętych wsparciem: Lokalne koszty budowy lub instalacji?

53. Charakter kosztów lokalnych objętych wsparciem: VAT, należności celne przywozowe, inne podatki?

54. Charakter kosztów lokalnych objętych wsparciem: Inne?

55. Opis »innych« kosztów lokalnych

56. Komentarze, uwagi lub wyjaśnienia dotyczące informacji podanych w sekcji II lit. a)

b) *Rozdział II art. 13 lit. f), załącznik I art. 6 lit. a), załącznik II art. 6 lit. a)*

57. Schemat spłaty

58. Częstotliwość spłaty (kapitał)

59. Częstotliwość spłaty (odsetki)

60. Pierwsza spłata kapitału po dacie uruchomienia kredytu

61. Jednostki pierwszej spłaty kapitału po dacie uruchomienia kredytu

62. Kwota odsetek skapitalizowanych przed datą uruchomienia kredytu

63. Waluta odsetek skapitalizowanych

64. Średni ważony czas trwania okresu spłaty

65. Procent kapitału spłaconego do połowy okresu obowiązywania umowy kredytowej

66. Maksymalna pojedyncza rata (% kredytu)

67. Wyjaśnienie powodów, dla których występuje brak czasowego zrównoważenia funduszy dostępnych dłużnikowi i profilu obsługi zadłużenia dopuszczalnego zgodnie z (odpowiednio) art. 13 lit. a) i art. 13 lit. b), art. 3 lit. a) i art. 3 lit. b) załącznika II lub art. 5 lit. a) i art. 5 lit. b) załącznika IV.

68. W odniesieniu do transakcji o schemacie spłaty, który nie odpowiada wolnym przepływom pieniężnym, szczegółowe i odpowiednie wyjaśnienie schematu spłaty objętego wsparciem.

69. Komentarze, uwagi lub wyjaśnienia dotyczące informacji podanych w sekcji II lit. b)

c) *Wszystkie obowiązki dotyczące powiadamiania określone w rozdziale II art. 21, 24, 26 i 27*

70. Klasyfikacja ryzyka kraju dłużnika

71. Czy zastosowano strukturę przyszłych przepływów zagranicznych w połączeniu z zagranicznym rachunkiem powierniczym? (tylko kategorie 1–7)

72. Właściwe kategorie ryzyka kraju i nabywcy związane są z (nabywcą, kredytobiorcą, gwarantem, projektem, transakcją)

73. Właściwa klasyfikacja ryzyka kraju

74. Właściwa kategoria ryzyka nabywcy

75. Czy podmiot wskazany w pozycji 72 posiada rating zobowiązań w walucie obcej przyznany przez akredytowaną agencję ratingową?

76. Najbardziej korzystny rating zobowiązań w walucie obcej przyznany przez akredytowaną agencję ratingową podmiotowi wskazanemu w pozycji 72

77. Akredytowana agencja ratingowa, która przyznała rating wskazany w pozycji 76

78. Podstawa właściwej minimalnej stawki ubezpieczenia (stawka MPR)

79. Podstawa rzeczywistej naliczonej stawki ubezpieczenia

80. Komentarze, uwagi lub wyjaśnienia dotyczące podstawy rzeczywistej naliczonej stawki ubezpieczenia

81. Długość okresu wykorzystania środków

82. Długość jednostek okresu wykorzystania środków

83. Procent pokrycia ryzyka politycznego (kraju)

84. Procent pokrycia ryzyka handlowego (nabywcy)

85. Produkt oficjalnego kredytu eksportowego

86. Czy odsetki są pokrywane w okresie powstania szkody?

87. Stawka MPR (na podstawie pozycji 78) w kontekście ograniczania ryzyka kraju lub wsparcia jakości kredytowej w odniesieniu do ryzyka nabywcy

88. Czy ma miejsce finansowanie walutą lokalną? (tylko stawka MPR dotycząca kategorii 1–7)

89. Zastosowany czynnik waluty lokalnej (LCF)

90. Czy zastosowano wsparcie jakości kredytowej w odniesieniu do ryzyka nabywcy?

91. Łączny zastosowany współczynnik wsparcia jakości kredytowej (CEF)

92. Właściwa stawka MPR (na podstawie pozycji 78) po wszelkim ograniczeniu ryzyka kraju lub wsparciu jakości kredytowej w odniesieniu do ryzyka nabywcy

93. Rzeczywista naliczona stawka ubezpieczenia

94. Komentarze, uwagi lub wyjaśnienia dotyczące informacji podanych w sekcji II lit. c)

d) Porozumienie, art. 24 lit. e) tiret pierwsze

95. Wyjaśnienie cech charakterystycznych dłużnika w odniesieniu do kryteriów kategorii ryzyka nabywcy CC0 określonych w załączniku X do Porozumienia

e) Porozumienie, art. 24 lit. e) tiret drugie

96. Uzasadnienie kategorii ryzyka nabywcy lepszej niż rating akredytowanej agencji ratingowej

f) Porozumienie, art. 21 lit. c) pkt 2 tiret pierwsze

97. Rodzaj instrumentu dłużnego konkretnego podmiotu lub podmiotu powiązanego stosowanego do ustalenia stawki ubezpieczenia

98. Nazwa podmiotu danego instrumentu dłużnego

99. Szczegółowy opis i najważniejsze cechy instrumentu dłużnego oraz metodyka zastosowana do ustalenia ceny, w tym (ale nie wyłącznie) informacje na temat okresu zapadalności, profilu kredytowego, płynności i waluty instrumentu

100. Stosunek między dłużnikiem/gwarantem w ramach danej transakcji a podmiotem powiązanym

101. Czy rating dłużnika/gwaranta w ramach danej transakcji wystawiła ta sama agencja ratingowa co w przypadku powiązanego podmiotu?

102. Czy podmiot powiązany spełnia wszystkie kryteria wymienione w załączniku XIII (definicja »s«) do Porozumienia?

103. Szczegółowe objaśnienie spełnienia kryteriów definiujących podmiot powiązany

g) Porozumienie, art. 21 lit. c) pkt 2 tiret drugie

104. Uzasadnienie klasyfikacji ryzyka nabywcy

105. Najlepszy rating zobowiązań w walucie obcej przyznany przez akredytowaną agencję ratingową państwu będącemu miejscem siedziby dłużnika/gwaranta (jeżeli w przypadku dłużnika bez ratingu właściwa kategoria ryzyka nabywcy jest korzystniejsza niż najlepszy rating przyznany przez akredytowaną agencję ratingową państwu będącemu miejscem siedziby dłużnika/gwaranta)

106. Akredytowana agencja ratingowa, która przyznała rating wskazany w pozycji 104

h) *Porozumienie, art. 21 lit. c) pkt 1*

107. Czy pakiet kredytu konsorcjalnego ma formę transakcji zabezpieczonej aktywami lub transakcji project finance?

108. Czy co najmniej 25 % pożyczki konsorcjalnej stanowią pożyczki/gwarancje na rynku komercyjnym bez jakiegokolwiek dwustronnego lub wielostronnego wsparcia?

109. Czy wszystkie strony uczestniczące w finansowaniu mają równorzędny status w zakresie wszystkich warunków finansowych, włącznie z pakietem zabezpieczeń?

110. Czy warunki finansowe transakcji są w pełni zgodne z Porozumieniem, z uwzględnieniem zmian wprowadzonych postanowieniami dotyczącymi ustalania cen na podstawie rynkowego poziomu odniesienia w transakcjach dotyczących kredytów konsorcjalnych/gwarancji?

111. Szczegółowy opis metody zastosowanej do ustalenia stawki (lub całościowych kosztów w przypadku pożyczki bezpośredniej) wskazanej w pozycji 93

112. Komentarze, uwagi lub wyjaśnienia dotyczące informacji podanych w sekcji II lit. h)

i) *Porozumienie, art. 21 lit. h)*

113. Czy gwarancja obejmuje całość okresu zadłużenia?

114. Czy gwarancja jest nieodwołalna, bezwarunkowa i płatna na pierwsze żądanie?

115. Czy gwarancja jest prawnie wiążąca i wykonalna w jurysdykcji kraju gwaranta?

116. Czy gwarant posiada zdolność kredytową odpowiednią do wielkości gwarantowanego zadłużenia?

117. Czy gwarant podlega przepisom o kontroli monetarnej i przepływach pieniężnych obowiązującym w kraju, w którym mieści się jego siedziba?

118. Procent pełnej kwoty ryzyka (tj. kapitału i odsetek), która jest objęta gwarancją

119. Czy między gwarantem a dłużnikiem istnieje jakiekolwiek powiązanie finansowe?

120. Rodzaj powiązania

121. Czy gwarant jest prawnie i finansowo niezależny i może wywiązać się ze zobowiązania płatniczego dłużnika?

122. Czy na gwaranta miałyby wpływ wydarzenia, przepisy bądź interwencja państwa w kraju dłużnika?

123. Komentarze, uwagi lub wyjaśnienia dotyczące informacji podanych w sekcji II lit. i)

j) *Porozumienie, art. 26 lit. b)*

W przypadku zastosowania struktury przyszłych przepływów zagranicznych w połączeniu z zagranicznym rachunkiem powierniczym:

124–134. Potwierdzenie spełnienia kryteriów wymienionych w załączniku X

135. Informacje o dodatkowych uwzględnionych czynnikach lub wszelkie inne uwagi dotyczące zastosowania struktury przyszłych przepływów zagranicznych w połączeniu z zagranicznym rachunkiem powierniczym

W przypadku finansowania walutą lokalną:

136–141. Potwierdzenie spełnienia kryteriów wymienionych w załączniku X

142. Stosowana waluta lokalna

143. Informacje o dodatkowych uwzględnionych czynnikach lub wszelkie inne uwagi dotyczące zastosowania finansowania walutą lokalną

144. Komentarze, uwagi lub wyjaśnienia dotyczące informacji podanych w sekcji II lit. j)

k) *Porozumienie, art. 27 lit. d)*

145–152. Określone zastosowane wsparcie jakości kredytowej w odniesieniu do ryzyka nabywcy i odpowiednie współczynniki wsparcia jakości kredytowej

153. Komentarze, uwagi lub wyjaśnienia dotyczące informacji podanych w sekcji II lit. k)

l) *Porozumienie, art. 45 i 46*

154. Całkowita kwota pomocy mającej związek z handlem, skala w SDR

155. Skład pakietu pomocy mającej związek z handlem: udział kredytów eksportowych niezawierających elementu koncesjonowania zgodnych z Porozumieniem

156. Skład pakietu pomocy mającej związek z handlem: udział innych środków udzielanych na warunkach rynkowych lub zbliżonych do warunków rynkowych

157. Skład pakietu pomocy mającej związek z handlem: udział innych oficjalnych środków o poziomie koncesjonowania niższym niż minimalny dopuszczony w art. 33, z wyjątkiem przypadków dopasowania

158. Skład pakietu pomocy mającej związek z handlem: udział wpłaty zaliczki przez kupującego

159. Skład pakietu pomocy mającej związek z handlem: udział płatności dokonanych w dniu uruchomienia kredytu lub przed tym terminem, które nie są uwzględnione

160. Skład pakietu pomocy mającej związek z handlem: udział dotacji

161. Skład pakietu pomocy mającej związek z handlem: udział kredytów z elementem koncesjonowania

162. Warunki kredytów z elementem koncesjonowania: okres karencji

163. Warunki kredytów z elementem koncesjonowania: długość okresu spłaty

164. Warunki kredytów z elementem koncesjonowania: częstotliwość spłaty

165. Warunki kredytów z elementem koncesjonowania: schemat spłaty

166. Warunki kredytów z elementem koncesjonowania: waluta

167. Warunki kredytów z elementem koncesjonowania: stopa procentowa

168. Warunki kredytów z elementem koncesjonowania: właściwa zróżnicowana stopa dyskontowa

169. Warunki kredytów z elementem koncesjonowania: poziom koncesjonowania

170. Łączny poziom koncesjonowania pakietu pomocy mającej związek z handlem

171. Komentarze, uwagi lub wyjaśnienia dotyczące informacji podanych w sekcji II lit. l)

ZAŁĄCZNIK VI.

Obliczanie minimalnych stawek ubezpieczenia dla transakcji należących do kategorii ryzyka kraju 1–7

Wzór do obliczania stawki MPR

Wzór do obliczania właściwej stawki MPR dla kredytu eksportowego z udziałem dłużnika/gwaranta w kraju sklasyfikowanym do kategorii ryzyka kraju 1–7 jest następujący:

$$MPR = \{ [(a_i \times HOR + b_i) \times \max (PCC, PCP) / 0.95] \times (1\text{-}LCF) + [c_{in} \times PCC / 0,95 \times HOR \times (1\text{-}CEF)] \} \times QPF_i \times PCF_i \times BTSF \times (1- \min (TERM, 0,15))$$

gdzie:

— a_i = współczynnik ryzyka kraju w kategorii ryzyka kraju i (i = 1-7)

— c_{in} = współczynnik ryzyka nabywcy dla kategorii nabywcy n (n = SOV+, SOV/CCO, CC1-CC5) w kategorii ryzyka kraju i (i = 1-7)

— b_i = stała dla kategorii ryzyka kraju i (i = 1-7)

— HOR = horyzont ryzyka

— PCC = procent pokrycia ryzyka handlowego (nabywcy)

— PCP = procent pokrycia ryzyka politycznego (kraju)

— CEF = współczynnik wsparcia jakości kredytowej

— QPF_i = czynnik jakości produktu w kategorii ryzyka kraju i (i = 1-7)

— PCF_i = czynnik procentu pokrycia w kategorii ryzyka kraju i (i = 1-7)

— BTSF = czynnik »lepszy niż państwo«

— LCF = czynnik waluty lokalnej

— TERM = czynnik korygujący okres

Właściwa klasyfikacja ryzyka kraju

Właściwą klasyfikację ryzyka kraju ustala się zgodnie z art. 21 lit. e) Porozumienia; klasyfikacja z kolei określa współczynnik ryzyka kraju (a_i) i stałą (b_i), które uzyskuje się z poniższej tabeli:

	1	2	3	4	5	6	7
a	0,090	0,200	0,350	0,550	0,740	0,900	1,100
b	0,350	0,350	0,350	0,350	0,750	1,200	1,800

Wybór właściwej kategorii ryzyka nabywcy

Właściwą kategorię ryzyka nabywcy wybiera się z poniższej tabeli, która przedstawia zestawienia ustalonych kategorii ryzyka kraju i ryzyka nabywcy oraz zatwierdzoną zgodność między kategoriami ryzyka nabywcy CC1-CC5 i klasyfikacjami akredytowanych agencji ratingowych. Opisy jakościowe każdej kategorii ryzyka nabywcy (od SOV+ do CC5), które opracowano w celu ułatwienia klasyfikacji dłużników (i gwarantów), znajdują się w załączniku IX.

Kategoria ryzyka kraju						
1	2	3	4	5	6	7
SOV+	SOV+	SOV+	SOV+	SOV+	SOV+	SOV+
SOV / CC0	SOV / CC0	SOV / CC0	SOV / CC0	SOV / CC0	SOV / CC0	SOV / CC0
CC1 AAA do AA-	CC1 A+ do A-	CC1 BBB + do BBB-	CC1 BB+ do BB	CC1 BB-	CC1 B+	CC1 B
CC2 A+ do A-	CC2 BBB + do BBB-	CC2 BB+ do BB	CC2 BB-	CC2 B+	CC2 B	CC2 B- lub gorszy
CC3 BBB + do BBB-	CC3 BB+ do BB	CC3 BB-	CC3 B+	CC3 B	CC3 B- lub gorszy	
CC4 BB+ do BB	CC4 BB-	CC4 B+	CC4 B	CC4 B- lub gorszy		
CC5 BB- lub gorszy	CC5 B+ lub gorszy	CC5 B lub gorszy	CC5 B- lub gorszy			

Wybrana kategoria ryzyka nabywcy w połączeniu z właściwą kategorią ryzyka kraju określa współczynnik ryzyka nabywcy (c_{in}), który uzyskuje się z poniższej tabeli:

Ryzyko nabywcy Kategoria	Kategoria ryzyka kraju						
	1	2	3	4	5	6	7
SOV+	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
SOV / CC0	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
CC1	0,110	0,120	0,110	0,100	0,100	0,100	0,125
CC2	0,200	0,212	0,223	0,234	0,246	0,258	0,271
CC3	0,270	0,320	0,320	0,350	0,380	0,480	nie dotyczy
CC4	0,405	0,459	0,495	0,540	0,621	nie dotyczy	nie dotyczy
CC5	0,630	0,675	0,720	0,810	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy

Horyzont ryzyka

Horyzont ryzyka oblicza się w następujący sposób:

Przy standardowym schemacie spłaty (tj. spłaty kapitału w równych ratach półrocznych):

HOR = (długość okresu wypłacania kredytu × 0,5) + długość okresu spłaty

Przy niestandardowym schemacie spłaty:

HOR = (długość okresu wypłacania kredytu × 0,5) + (średni ważony czas trwania okresu spłaty – 0,25) / 0,5

Jednostką miary czasu w powyższych wzorach są lata.

Procent pokrycia ryzyka handlowego (nabywcy) (PCC) i ryzyka politycznego (kraju) (PCP)

Procenty pokryć (PCC i PCP) wyrażone jako wartość dziesiętna (tj. 95 % jest wyrażone jako 0,95) we wzorze na obliczanie stawki MPR.

Wsparcie jakości kredytowej w odniesieniu do ryzyka nabywcy

Wartość współczynnika wsparcia jakości kredytowej (CEF) wynosi 0 dla każdej transakcji nieobjętej wsparciem jakości kredytowej w odniesieniu do ryzyka nabywcy. Wartość współczynnika wsparcia jakości kredytowej (CEF) dla transakcji objętych wsparciem jakości kredytowej w odniesieniu do nabywcy ustala się zgodnie z załącznikiem X (z zastrzeżeniem ograniczeń określonych w art. 27 lit. c) Porozumienia) i nie może ona przekroczyć 0,35.

Czynnik jakości produktu (QPF)

Czynnik jakości produktu uzyskuje się z poniższej tabeli:

Jakość produktu	Kategoria ryzyka kraju						
	1	2	3	4	5	6	7
Poniżej standardowej	0,9965	0,9935	0,9850	0,9825	0,9825	0,9800	0,9800
Standardowa	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000
Powyżej standardowej	1,0035	1,0065	1,0150	1,0175	1,0175	1,0200	1,0200

Czynnik procentu pokrycia (PCF)

Czynnik procentu pokrycia ustala się w następujący sposób:

dla (maks(PCC, PCP) ≤ 0,95, PCF = 1)

dla (maks(PCC, PCP) > 0,95, PCF = 1 + ((maks(PCC, PCP) – 0,95) / 0,05) × (współczynnik procentu pokrycia)

Współczynnik procentu pokrycia uzyskuje się z poniższej tabeli:

	Kategoria ryzyka kraju						
	1	2	3	4	5	6	7
Współczynnik procentu pokrycia	0,00000	0,00337	0,00489	0,01639	0,03657	0,05878	0,08598

Czynnik »lepszy niż państwo« (BTSF)

Jeżeli dłużnik jest sklasyfikowany do kategorii ryzyka nabywcy »Lepszy niż państwo« (SOV+), BTSF = 0,9, w przeciwnym razie BTSF = 1.

Czynnik waluty lokalnej (LCF)

W przypadku transakcji, w których wykorzystuje się środek ograniczania ryzyka kraju związanego z walutą lokalną, wartość LCF nie może przekraczać 0,2. Wartość LCF dla wszystkich innych transakcji wynosi 0.

Czynnik korygujący okres (TERM)

Czynnik korygujący okres (TERM) można stosować wyłącznie w odniesieniu do dłużników, których uczestnik klasyfikuje do kategorii ryzyka nabywcy równoważnych stopniowi spekulacyjnemu (rating akredytowanej agencji ratingowej równoważny kategorii »BB+ lub gorszy«) zgodnie z tabelą zgodności zamieszczoną w niniejszym załączniku, w tym do kategorii nabywcy SOV+ i SOV/CC0 w kategoriach ryzyka kraju 5–7 oraz w przypadku transakcji, w których horyzont ryzyka (HOR) przekracza 10 lat. W takim przypadku TERM = 0,018 × (HOR – 10). Korekta ta jest ograniczona i nie może przekraczać 15 %.

ZAŁĄCZNIK VII

PROGI STAWKI UBEZPIECZENIA DLA TRANSAKCJI Z RYNKOWYM POZIOMEM ODNIESIENIA

Niezabezpieczona transza kredytów eksportowych lub część kredytu konsorcjalnego niepokryta przez agencję kredytów eksportowych

Cena wskazana przez banki/instytucje prywatne w odniesieniu do niezabezpieczonej transzy danego kredytu eksportowego (lub czasami części kredytu konsorcjalnego niepokrytej przez agencję kredytów eksportowych) może być najlepiej dopasowana do zabezpieczenia oferowanego przez agencję kredytów eksportowych. Wycenę takich niezabezpieczonych lub niepokrytych części należy stosować tylko wówczas, gdy została ona przeprowadzona na warunkach handlowych (np. wyłączone byłyby części finansowane z MIF).

Obligacje korporacyjne konkretnego podmiotu

Obligacje korporacyjne odzwierciedlają ryzyko kredytowe związane z konkretnym podmiotem. Należy zachować ostrożność przy dopasowywaniu pod względem cech charakterystycznych umów agencji kredytów eksportowych, takich jak okres zapadalności, waluta oraz ewentualne wsparcie jakości kredytowej. Jeżeli stosowane są obligacje korporacyjne na rynku pierwotnym (tj. całkowita rentowność w momencie emisji) lub obligacje korporacyjne na rynku wtórnym (tj. spread będący wynikiem wykorzystania opcji według odpowiedniej krzywej, którą zazwyczaj jest krzywa odpowiedniego swapu walutowego), w pierwszej kolejności należy zastosować obligacje dla dłużnika, a jeżeli są one niedostępne, można zastosować obligacje korporacyjne na rynku pierwotnym lub na rynku wtórnym dla podmiotów powiązanych.

Swapy ryzyka kredytowego związanego z konkretnym podmiotem

Swapy ryzyka kredytowego (CDS) stanowią formę ochrony przed niewykonaniem zobowiązania. Spread swapu ryzyka kredytowego jest to kwota uiszczana okresowo przez nabywcę CDS jako procent nominalnej kwoty głównej i jest zazwyczaj wyrażony w punktach bazowych. Nabywca CDS faktycznie nabywa zabezpieczenie przed niewykonaniem zobowiązania, uiszczając płatności na rzecz sprzedawcy CDS przez okres obowiązywania swapu lub do czasu wystąpienia wydarzenia kredytowego. W pierwszej kolejności należy zastosować krzywą CDS dla dłużnika; a jeżeli jest ona niedostępna, można zastosować krzywą CDS dla podmiotów powiązanych.

Poziomy odniesienia dla pożyczek

Poziomy odniesienia dla pożyczek na rynku pierwotnym (tj. wycena w momencie emisji) lub poziomy odniesienia dla pożyczek na rynku wtórnym (tj. bieżąca rentowność pożyczki oczekiwana przez instytucję finansową nabywającą pożyczkę od innej instytucji finansowej). Wszystkie opłaty dotyczące poziomów odniesienia dla pożyczek na rynku pierwotnym muszą być znane, aby można było obliczyć całkowitą rentowność. Jeżeli stosowane są poziomy odniesienia dla pożyczek, w pierwszej kolejności należy zastosować poziomy dla dłużnika; a jeżeli są one niedostępne, można zastosować poziomy dla podmiotów podobnych.

Referencyjne krzywe rynku

Referencyjne krzywe rynku odzwierciedlają ryzyko kredytowe całego sektora lub klasy nabywców. Tego rodzaju informacje rynkowe mogą być istotne, jeżeli nie są dostępne informacje dotyczące konkretnych podmiotów. Zasadniczo jakość informacji wiążąca się z takimi rynkami zależy od płynności tych rynków. W każdym przypadku należy szukać instrumentów rynkowych, które są najlepiej dopasowane pod względem cech charakterystycznych umów agencji kredytów eksportowych, takich jak data, rating kredytowy, okres zapadalności czy waluta.

ZAŁĄCZNIK VIII

KRYTERIA I WARUNKI REGULUJĄCE ZASTOSOWANIE GWARANCJI SPŁATY UDZIELONEJ PRZEZ STRONĘ TRZECIĄ I KRYTERIA SŁUŻĄCE DO OCENY INSTYTUCJI WIELOSTRONNYCH LUB REGIONALNYCH

Cel

W niniejszym załączniku przedstawia się kryteria i warunki regulujące zastosowanie gwarancji spłaty udzielonych przez stronę trzecią zgodnie z art. 21 lit. e) Porozumienia. W załączniku określa się również kryteria oceny instytucji wielostronnych lub regionalnych, które to kryteria należy stosować przy ustalaniu, czy dana instytucja powinna podlegać zasadom dotyczącym stawek ubezpieczenia odnoszącym się do transakcji z rynkowym poziomem odniesienia określonym w art. 21 lit. c) Porozumienia.

Zastosowanie

Przypadek 1. *Gwarancja na całą kwotę ryzyka*

Jeżeli podmiot udziela zabezpieczenia w postaci gwarancji spłaty na pełną kwotę ryzyka (tj. kapitału i odsetek), właściwą klasyfikacją ryzyka kraju i kategorią ryzyka nabywcy mogą być klasyfikacja i kategoria gwaranta, jeżeli spełnione zostaną następujące kryteria:

— gwarancja obejmuje całość okresu kredytu,

— gwarancja jest nieodwołalna, bezwarunkowa i płatna na pierwsze żądanie,

— gwarancja jest prawnie wiążąca i wykonalna w jurysdykcji kraju gwaranta,

— gwarant posiada zdolność kredytową odpowiednią do rozmiaru gwarantowanego zadłużenia.

— Gwarant podlega przepisom o kontroli monetarnej i przepływach pieniężnych obowiązującym w kraju, w którym mieści się jego siedziba, z wyjątkiem sytuacji, w której gwarant jest instytucją wielostronną, co do której uczestnicy uzgodnili, że jest zasadniczo zwolniona z takich kontroli i ograniczeń.

Jeżeli gwarant jest jednostką zależną lub dominującą podmiotu otrzymującego gwarancję, uczestnik ustala indywidualnie dla każdego przypadku, czy: 1) uwzględniając stosunek pomiędzy podmiotem zależnym/spółką matką oraz zakres zobowiązań prawnych spółki matki, podmiot zależny/spółka matka jest niezależny finansowo i prawnie oraz w czy jest w stanie wywiązać się ze swoich zobowiązań płatniczych; 2) na jednostkę zależną/dominującą mogą wpływać lokalne wydarzenia lub przepisy lub interwencja państwa; oraz 3) czy w razie niedotrzymania zobowiązań centrala uzna się za odpowiedzialną.

Przypadek 2. *Gwarancja na ograniczoną kwotę*

Jeżeli podmiot udziela zabezpieczenia w postaci gwarancji spłaty na ograniczoną kwotę ryzyka (tj. kapitału i odsetek), właściwą klasyfikacją ryzyka kraju i kategorią ryzyka nabywcy mogą być klasyfikacja i kategoria gwaranta w odniesieniu do części kredytu objętej gwarancją, jeżeli spełnione zostaną wszystkie pozostałe właściwe kryteria, o których mowa w przypadku 1.

W przypadku części nieobjętej gwarancją właściwą klasyfikacją ryzyka kraju i kategorią ryzyka nabywcy są klasyfikacja i kategoria dłużnika.

Kryteria dotyczące oceny instytucji wielostronnych lub regionalnych

Uczestnicy mogą uzgodnić, że instytucja wielostronna lub regionalna podlega zasadom dotyczącym stawek ubezpieczenia odnoszącym się do transakcji z rynkowym poziomem odniesienia określonym w art. 21 lit. c), jeżeli instytucja ta jest zasadniczo zwolniona z przepisów o kontroli monetarnej i przepływach pieniężnych obowiązujących w kraju, w którym mieści się jej siedziba. Instytucje takie ocenia się indywidualnie dla każdego przypadku w oparciu o ich szczególną charakterystykę oraz z uwzględnieniem tego, czy:

— instytucja jest ustawowo i finansowo niezależna,

— całość majątku instytucji jest bezpieczna od nacjonalizacji lub konfiskaty,

— instytucja dysponuje pełną swobodą dokonywania przelewów i przeliczania środków pieniężnych,

— instytucja nie podlega interwencji państwa w kraju, w którym znajduje się jej siedziba,

— instytucja posiada immunitet podatkowy; oraz

— wszystkie kraje członkowskie takiej instytucji zobowiązane są do przekazania dodatkowego kapitału w celu zaspokojenia zobowiązań instytucji.

W ocenie należy również uwzględnić historię płatności w sytuacjach niewykonania zobowiązań związanych z ryzykiem kredytowym kraju, w którym mieści się siedziba danej instytucji, lub w kraju dłużnika, jak również wszelkie inne czynniki, które można uznać za właściwe w procesie oceny.

Wykaz takich instytucji wielostronnych i regionalnych nie jest zamknięty; uczestnik może zgłosić instytucję do przeglądu biorąc pod uwagę wymienione powyżej względy. Uczestnicy ogłaszają publicznie wykaz instytucji wielostronnych i regionalnych, które podlegają zasadom dotyczącym stawek ubezpieczenia odnoszącym się do transakcji z rynkowym poziomem odniesienia określonym w art. 21 lit. c).

ZAŁĄCZNIK IX

JAKOŚCIOWE OPISY KATEGORII RYZYKA NABYWCY

Lepszy niż państwo (SOV+)

Jest to wyjątkowa kategoria. Podmiot należący do tej kategorii posiada wyjątkowo solidny profil kredytowy i można spodziewać się, że wywiąże się ze swoich zobowiązań płatniczych w okresie kryzysu zadłużeniowego lub nawet niewypłacalności państwa. Międzynarodowe agencje ratingowe publikują regularne sprawozdania zawierające ratingi korporacyjne i ratingi kontrahentów, które przewyższają rating obligacji państwowych w walucie obcej. Z wyjątkiem sytuacji, w których ryzyko państwa zidentyfikowano z zastosowaniem metodyki oceny ryzyka państwa jako znacznie wyższe niż ryzyko kraju, uczestnicy wnoszący o objęcie danego podmiotu kategorią »Lepszy niż państwo« na poparcie swojej rekomendacji muszą powołać się na takie ratingi podmiotów lepszych niż państwo. Aby podmiot mógł zostać sklasyfikowany jako lepszy niż państwo, w którym ma siedzibę, powinien wykazywać szereg – zazwyczaj większość – poniższych cech lub im równoważnych:

— solidny profil kredytowy,

— znaczne zyski z wymiany walutowej w stosunku do jego poziomu zadłużenia w walucie obcej,

— zdolność produkcyjna i zdolność generowania środków pieniężnych dzięki jednostkom zależnym lub operacjom zagranicznym, szczególnie tym z siedzibą w państwach o wysokim rankingu, tj. przedsiębiorstwom wielonarodowym,

— zagraniczny właściciel lub partner strategiczny, który mógłby stanowić źródło wsparcia finansowego w przypadku braku formalnej gwarancji;

— preferencyjne traktowanie podmiotu przez państwo w przeszłości, w tym zwolnienie z ograniczeń w zakresie transferu i wymienialności oraz z wymogów sprzedaży części zysków z wywozu w walucie obcej, a także korzystne opodatkowanie,

— linie kredytowe otwarte przez banki międzynarodowe o wysokim ratingu, szczególnie linie kredytowe nieobjęte klauzulą istotnej niekorzystnej zmiany, która umożliwia bankom wycofanie udzielonych instrumentów w przypadku kryzysu zadłużeniowego państwa lub innych zdarzeń obarczonych ryzykiem, oraz

— majątek posiadany za granicą, szczególnie aktywa płynne, często w wyniku przepisów umożliwiających eksporterom zamrażanie i utrzymywanie salda środków pieniężnych za granicą, które są dostępne do celów obsługi zadłużenia.

Zazwyczaj kategorii ryzyka nabywcy SOV+ nie stosuje się wobec:

— podmiotów publicznych i służb użyteczności publicznej, jednostek państwowych niższego szczebla, takich jak poszczególne resorty, instytucje rządowe i samorządowe na szczeblu regionalnym itp.

— instytucji finansowych z siedzibą w granicach jurysdykcji państwa, oraz

— jednostek, które przeważnie dokonują sprzedaży na rynek krajowy w walucie lokalnej.

Państwo (SOV)

Dłużnicy/gwaranci o statusie państwa są podmiotami posiadającymi wyraźne uprawnienia do zaciągnięcia zobowiązania do spłaty zadłużenia w imieniu suwerennego państwa. Zazwyczaj taką jednostką jest Ministerstwo Finansów lub Bank Centralny ([1]). Ryzykiem państwa określa się ryzyko, w przypadku którego:

— dłużnik/gwarant jest uprawniony do zaciągnięcia zobowiązania do spłaty zadłużenia w imieniu państwa, a zatem zapewnia pełne zaufanie i uznanie państwa, oraz

— w przypadku zmiany harmonogramu spłaty długu, którego dotyczy ryzyko państwa, dług ten zostałby włączony do zobowiązań w zakresie zmiany harmonogramu spłaty oraz zobowiązań płatniczych nabytych przez państwo w związku ze zmianą harmonogramu spłaty.

([1]) Zazwyczaj ryzyko to dotyczy Banku Centralnego lub Ministerstwa Finansów. W przypadku jednostek podsektora centralnego innych niż Ministerstwo Finansów należy przeprowadzić badanie due diligence w celu potwierdzenia, że dana jednostka posiada pełne zaufanie i uznanie państwa.

Równoważny państwu (CC0): Wyjątkowo dobra jakość kredytowa

Kategoria »Równoważny państwu« obejmuje dwa podstawowe rodzaje dłużników/gwarantów:

— podmioty publiczne, w przypadku których badanie due diligence pokazuje, że nabywca ma wyraźne, pełne zaufanie i uznanie/wsparcie ze strony państwa lub że prawdopodobieństwo uzyskania ze strony państwa pomocy na utrzymanie płynności finansowej i wypłacalności jest bardzo duże, zarówno w odniesieniu do możliwości odzyskania należności, jak i ryzyka niewykonania zobowiązania. Podmioty publiczne niebędące państwem równoważne państwu obejmowałyby również przedsiębiorstwa będące własnością państwa, posiadające monopol lub quasi-monopol na działalność w danym sektorze (np. energii, ropy naftowej, gazu);

— osoby prawne o wyjątkowo solidnym profilu kredytowym, wykazujące cechy zarówno pod względem możliwości niewykonania zobowiązania, jak i odzyskania należności, na podstawie których ryzyko można uznać za równoważne ryzyku państwa. Takimi jednostkami mogą być silne bezpieczne przedsiębiorstwa lub bardzo ważne banki, w przypadku których prawdopodobieństwo uzyskania ze strony państwa pomocy na utrzymanie płynności finansowej i wypłacalności jest duże.

Wyjątkowo dobra jakość kredytowa oznacza, że spodziewane ryzyko przerwania płatności jest znikome oraz że dana jednostka posiada wyjątkowo dużą zdolność spłaty, oraz że jest mało prawdopodobne, aby przewidywalne zdarzenia mogły wpłynąć na tę zdolność. Jakość kredytową zazwyczaj odzwierciedla połączenie niektórych, jeżeli nie wszystkich, poniższych cech charakteryzujących profil działalności i profil finansowy podmiotu:

— wyjątkowo dobre lub bardzo dobre generowanie środków pieniężnych i dochodów,

— wyjątkowo dobre lub bardzo dobre poziomy płynności,

— wyjątkowo mały lub bardzo mały efekt dźwigni,

— doskonały lub bardzo dobry profil działalności oraz potwierdzone i bardzo wysokie zdolności w zakresie zarządzania.

Podmiot charakteryzuje również wysoka jakość ujawnianych informacji na temat finansów i własności, chyba że istnieje bardzo duże prawdopodobieństwo wsparcia ze strony jednostki dominującej (lub państwa) posiadającej kategorię ryzyka nabywcy, która jest równa niniejszej kategorii ryzyka nabywcy lub lepsza.

W zależności od klasyfikacji kraju, w którym dłużnik/gwarant ma siedzibę, ocena dłużnika/gwaranta należącego do kategorii ryzyka nabywcy CC0 wystawiona przez akredytowane agencje ratingowe prawdopodobnie wahałaby się między AAA (kategoria kraju 1) a B (kategoria kraju 7).

Bardzo dobra jakość kredytowa (CC1)

Oczekuje się, że ryzyko przerwania płatności jest niskie lub bardzo niskie. Dłużnik/gwarant posiada bardzo dużą zdolność spłaty oraz nie jest prawdopodobne, aby przewidywalne zdarzenia mogły wpłynąć na tę zdolność. Dłużnika/gwaranta charakteryzuje ograniczona lub bardzo niska podatność na niekorzystne skutki zmian okoliczności i warunków gospodarczych. Jakość kredytową zazwyczaj odzwierciedla połączenie niektórych, jeżeli nie wszystkich, poniższych cech charakteryzujących profil działalności i profil finansowy:

— bardzo dobre lub dobre generowanie środków pieniężnych i dochodów,

— bardzo dobre lub dobre poziomy płynności,

— bardzo mały lub mały efekt dźwigni,

— bardzo dobry profil działalności z potwierdzoną zdolnością zarządzania.

Podmiot charakteryzuje również wysoka jakość ujawnianych informacji na temat finansów i własności, chyba że istnieje bardzo duże prawdopodobieństwo wsparcia ze strony jednostki dominującej (lub państwa) posiadającej kategorię ryzyka nabywcy, która jest równa niniejszej kategorii ryzyka nabywcy lub lepsza.

W zależności od klasyfikacji kraju, w którym dłużnik/gwarant ma siedzibę, ocena dłużnika/gwaranta należącego do kategorii ryzyka nabywcy CC1 wystawiona przez akredytowane agencje ratingowe prawdopodobnie wahałaby się między AAA (kategoria kraju 1) a B (kategoria kraju 7).

Dobra lub umiarkowanie dobra jakość kredytowa, powyżej średniej (CC2)

Oczekuje się, że ryzyko przerwania płatności jest niskie. Dłużnik/gwarant posiada dużą lub umiarkowanie dużą zdolność spłaty oraz nie jest prawdopodobne, aby przewidywalne zdarzenia mogły wpłynąć na tę zdolność. Dłużnika/gwaranta charakteryzuje ograniczona podatność na niekorzystne skutki zmian okoliczności i warunków gospodarczych. Jakość kredytową zazwyczaj odzwierciedla połączenie niektórych, jeżeli nie wszystkich, poniższych cech charakteryzujących profil działalności i profil finansowy:

— dobre lub umiarkowanie dobre generowanie środków pieniężnych i dochodów,

— dobre lub umiarkowanie dobre poziomy płynności,

— mały lub umiarkowanie mały efekt dźwigni,

— umiarkowanie dobry profil działalności z potwierdzoną zdolnością zarządzania.

Podmiot charakteryzuje również wysoka jakość ujawnianych informacji na temat finansów i własności, chyba że istnieje bardzo duże prawdopodobieństwo wsparcia ze strony jednostki dominującej (lub państwa) posiadającej kategorię ryzyka nabywcy, która jest równa niniejszej kategorii ryzyka nabywcy lub lepsza.

W zależności od klasyfikacji kraju, w którym dłużnik/gwarant ma siedzibę, ocena dłużnika/gwaranta należącego do kategorii ryzyka nabywcy CC2 wystawiona przez akredytowane agencje ratingowe prawdopodobnie wahałaby się między A+ (kategoria kraju 1) a B- lub gorszą (kategoria kraju 7).

Umiarkowana jakość kredytowa, średnia (CC3)

Oczekuje się, że ryzyko przerwania płatności jest umiarkowane lub umiarkowanie niskie. Dłużnik/gwarant posiada umiarkowaną lub umiarkowanie dobrą zdolność spłaty. Istnieje możliwość wystąpienia ryzyka kredytowego w sytuacji, gdy dłużnik/gwarant zmaga się z poważną utrzymującą się niepewnością lub ekspozycją na niekorzystne warunki biznesowe, finansowe lub gospodarcze, które mogą doprowadzić do niewystarczającej zdolności do dokonywania terminowych płatności. Mogą być jednak dostępne alternatywne rozwiązania biznesowe lub finansowe umożliwiające wywiązanie się z zobowiązań finansowych. Jakość kredytową zazwyczaj odzwierciedla połączenie niektórych, jeżeli nie wszystkich, poniższych cech charakteryzujących profil działalności i profil finansowy.

— umiarkowanie dobre lub umiarkowane generowanie środków pieniężnych i dochodów,

— umiarkowanie dobre lub umiarkowane poziomy płynności,

— umiarkowanie mały lub umiarkowany efekt dźwigni,

— umiarkowany profil działalności z potwierdzoną zdolnością zarządzania.

Podmiot charakteryzuje również odpowiednia jakość ujawnianych informacji na temat finansów i własności, chyba że istnieje bardzo duże prawdopodobieństwo wsparcia ze strony jednostki dominującej (lub państwa) posiadającej kategorię ryzyka nabywcy, która jest równa niniejszej kategorii ryzyka nabywcy lub lepsza.

W zależności od klasyfikacji kraju, w którym dłużnik/gwarant ma siedzibę, ocena dłużnika/gwaranta należącego do kategorii ryzyka nabywcy CC3 wystawiona przez akredytowane agencje ratingowe prawdopodobnie wahałaby się między BBB+ (kategoria kraju 1) a B- lub gorszą (kategoria kraju 6).

Umiarkowanie niska jakość kredytowa, poniżej średniej (CC4)

Oczekuje się, że ryzyko przerwania płatności jest umiarkowanie niskie. Dłużnik/gwarant posiada umiarkowaną lub umiarkowanie słabą zdolność spłaty. Istnieje możliwość wystąpienia ryzyka kredytowego w sytuacji, gdy dłużnik/gwarant zmaga się z poważną utrzymującą się niepewnością lub ekspozycją na niekorzystne warunki biznesowe, finansowe lub

gospodarcze, które mogą doprowadzić do niewystarczającej zdolności do dokonywania terminowych płatności. Mogą być jednak dostępne alternatywne rozwiązania biznesowe lub finansowe umożliwiające wywiązanie się z zobowiązań finansowych. Jakość kredytową zazwyczaj odzwierciedla połączenie niektórych, jeżeli nie wszystkich, poniższych cech charakteryzujących profil działalności i profil finansowy:

— umiarkowane lub umiarkowanie niskie generowanie środków pieniężnych i dochodów,

— umiarkowane lub umiarkowanie niskie poziomy płynności,

— umiarkowany lub umiarkowanie duży efekt dźwigni,

— umiarkowanie słaby profil działalności z ograniczoną potwierdzoną zdolnością zarządzania.

Podmiot charakteryzuje również odpowiednia jakość ujawnianych informacji na temat finansów i własności, chyba że istnieje bardzo duże prawdopodobieństwo wsparcia ze strony jednostki dominującej (lub państwa) posiadającej kategorię ryzyka nabywcy, która jest równa niniejszej kategorii ryzyka nabywcy lub lepsza.

W zależności od klasyfikacji kraju, w którym dłużnik/gwarant ma siedzibę, ocena dłużnika/gwaranta należącego do kategorii ryzyka nabywcy CC4 wystawiona przez akredytowane agencje ratingowe prawdopodobnie wahałaby się między BB+ (kategoria kraju 1) a B- lub gorszą (kategoria kraju 5).

Niska jakość kredytowa (CC5)

Oczekuje się, że ryzyko przerwania płatności jest wysokie lub bardzo wysokie. Dłużnik/gwarant posiada umiarkowanie niską lub niską zdolność spłaty. Dłużnik/gwarant posiada zdolność spłaty, której towarzyszy jednak ograniczony margines bezpieczeństwa. Prawdopodobne jest jednak wystąpienie problemów z płatnościami, ponieważ zdolność kontynuowania płatności jest uzależniona od stabilnych, korzystnych warunków biznesowych i gospodarczych. Niekorzystne warunki biznesowe, finansowe lub gospodarcze prawdopodobnie osłabią zdolność spłaty lub gotowość do spłaty. Jakość kredytową zazwyczaj odzwierciedla połączenie niektórych, jeżeli nie wszystkich, poniższych cech charakteryzujących profil działalności i profil finansowy:

— umiarkowanie niskie, niskie lub bardzo niskie generowanie środków pieniężnych i dochodów,

— umiarkowanie niskie lub niskie poziomy płynności,

— umiarkowanie duży lub duży efekt dźwigni,

— słaby profil działalności z ograniczoną zdolnością lub brakiem potwierdzonej zdolności zarządzania.

Podmiot charakteryzuje również niska jakość ujawnianych informacji na temat finansów i własności, chyba że istnieje duże prawdopodobieństwo wsparcia ze strony jednostki dominującej (lub państwa) posiadającej kategorię ryzyka nabywcy, która jest równa niniejszej kategorii ryzyka nabywcy lub lepsza.

W zależności od klasyfikacji kraju, w którym dłużnik/gwarant ma siedzibę, ocena dłużnika/gwaranta należącego do kategorii ryzyka nabywcy CC5 wystawiona przez akredytowane agencje ratingowe prawdopodobnie wahałaby się między BB- (kategoria kraju 1) a B- lub gorszą (kategoria kraju 4).

ZAŁĄCZNIK X

KRYTERIA I WARUNKI REGULUJĄCE ZASTOSOWANIE TECHNIK OGRANICZANIA RYZYKA KRAJU I WSPARCIA JAKOŚCI KREDYTOWEJ W ODNIESIENIU DO RYZYKA NABYWCY

Cel

W niniejszym załączniku przedstawia się szczegółowe informacje odnoszące się do wykorzystania technik ograniczania ryzyka kraju wymienionych w art. 26 lit. a) Porozumienia oraz form wsparcia jakości kredytowej w odniesieniu do ryzyka nabywcy wymienionych w 27 lit. a) Porozumienia; informacje te dotyczą kryteriów, warunków i szczególnych okoliczności mających zastosowanie do ich wykorzystania, a także wpływu na stawki MPR.

Techniki ograniczania ryzyka kraju

1. *Struktura przyszłych przepływów zagranicznych w połączeniu z zagranicznym rachunkiem powierniczym*

Definicja:

Sporządzony na piśmie dokument, taki jak umowa, rozwiązanie lub porozumienie powiernicze, który zostaje zapieczętowany i przekazany stronie trzeciej, tj. osobie niebędącej stroną danego instrumentu, przechowywany przez taką stronę trzecią do czasu spełnienia określonych warunków, a następnie przekazywany przez nią drugiej stronie, aby stać się skutecznym. Jeżeli po uwzględnieniu dodatkowych wymienionych czynników spełnione zostaną poniższe kryteria, technika ta może ograniczyć lub wyeliminować ryzyko przepływów pieniężnych, zwłaszcza w kategoriach krajów wyższego ryzyka.

Kryteria:

— Rachunek powierniczy ma związek z projektem przynoszącym zyski z wymiany walutowej, a wpływy na rachunek powierniczy tworzone są przez sam projekt lub przez inne zagraniczne należności wywozowe.

— Rachunek powierniczy prowadzony jest za granicą, tj. poza krajem realizacji projektu, gdzie czynniki ryzyka związanego z przepływami pieniężnymi oraz inne czynniki ryzyka kraju są znacznie ograniczone (tj. kraju OECD o wysokim dochodzie lub kraju strefy euro o wysokim dochodzie).

— Rachunek powierniczy prowadzony jest w banku pierwszej klasy, niebędącym pod bezpośrednią ani pośrednią kontrolą dłużnika ani kraju dłużnika jako posiadacza udziałów.

— Wpływy na rachunek zabezpieczane są długoterminowymi lub innymi właściwymi umowami.

— Środki z połączonych źródeł dochodów (tj. wygenerowanych przez sam projekt lub z innych źródeł) dłużnika, przepływające przez rachunek, są w walucie twardej i można zasadnie oczekiwać, że łącznie będą wystarczające do obsługi zadłużenia przez cały okres kredytu, a ponadto pochodzą od co najmniej jednego zagranicznego klienta posiadającego zdolność kredytową i mającego siedzibę w krajach mniejszego ryzyka niż kraj, w którym zlokalizowany jest projekt (tj. zazwyczaj kraje OECD o wysokim dochodzie lub kraje strefy euro o wysokim dochodzie).

— Dłużnik nieodwołalnie poleca klientom zagranicznym dokonywać płatności bezpośrednio na rachunek (tj. płatności nie są przekazywane za pośrednictwem rachunku kontrolowanego przez dłużnika lub przez jego kraj).

— Środki pieniężne na rachunku muszą wystarczać do obsługi zadłużenia przez co najmniej sześć miesięcy. W przypadku stosowania elastycznych okresów spłaty w ramach struktury finansowania projektów, na rachunku musi znajdować się kwota wystarczająca do obsługi zadłużenia przez rzeczywiste sześć miesięcy przy takich elastycznych terminach; kwota ta może ulegać zmianom w czasie, zależnie od profilu obsługi zadłużenia.

— Dłużnik ma ograniczony dostęp do rachunku (tj. tylko po dokonaniu obsługi zadłużenia wynikającego z kredytu).

— Dochody zdeponowane na rachunku przenoszone są na cały okres kredytu na rzecz kredytodawcy jako bezpośredniego beneficjenta.

— Przy otwarciu rachunku uzyskano wszystkie niezbędne upoważnienia prawne od władz lokalnych i wszelkich innych właściwych władz.

— Rachunek powierniczy i ustalenia umowne nie mogą być warunkowe, odwołalne ani ograniczone czasowo.

Czynniki dodatkowe, które należy uwzględnić:

Technika ta ma zastosowanie z zastrzeżeniem indywidualnego rozpatrzenia powyższych kryteriów, a także, między innymi, kwestii dotyczących:

— kraju, dłużnika (publiczny czy prywatny), sektora, podatności na niekorzystny wpływ odnoszącej się do objętych umową towarów lub usług, w tym ich dostępności przez cały okres kredytu, klientów;

— struktur prawnych, np. czy mechanizm jest wystarczająco zabezpieczony przed wpływem dłużnika lub jego kraju;

— stopnia, w jakim technika podlega interwencji rządowej, odnowieniu lub wycofaniu;

— tego, czy rachunek będzie wystarczająco chroniony przed czynnikami ryzyka związanymi z projektem;

— kwoty, która będzie wpływać na rachunek, oraz mechanizmu zapewnienia stałych właściwych wpływów;

— sytuacji w stosunku do Klubu Paryskiego (np. ewentualnego zwolnienia);

— ewentualnego wpływu ryzyka kraju innego niż ryzyko przepływów pieniężnych;

— ochrony przed ryzykiem kraju, w którym prowadzony jest rachunek;

— umów z klientami, w tym ich charakteru i okresu obowiązywania; oraz

— globalnej kwoty oczekiwanych zysków zagranicznych w odniesieniu do całkowitej kwoty kredytu.

Wpływ na stawki MPR

Zastosowanie tej techniki ograniczania ryzyka kraju może skutkować poprawą właściwej klasyfikacji ryzyka kraju dla transakcji o jedną kategorię, z wyjątkiem transakcji należących do kategorii ryzyka kraju 1.

2. *Finansowanie walutą lokalną*

Definicja:

Umowa i finansowanie wynegocjowane w lokalnych walutach wymiennych i dostępnych, niebędących walutą twardą, finansowane lokalnie, co eliminuje lub ogranicza ryzyko przepływów pieniężnych. Wystąpienie pierwszych dwóch czynników ryzyka kraju zasadniczo nie ma wpływu na podstawowe zobowiązanie dłużne w walucie lokalnej.

Kryteria:

— Płatności z tytułu zobowiązań i wierzytelności na rzecz agencji kredytów eksportowych lub na rzecz bezpośredniego kredytodawcy są wyrażane/dokonywane zawsze w walucie lokalnej.

— W normalnym trybie agencja kredytów eksportowych nie ponosi ryzyka przepływów pieniężnych.

— Przy normalnym rozwoju sytuacji nie zachodzi wymóg przeliczenia depozytów w walucie lokalnej na twardą walutę.

— Dokonana przez kredytobiorcę spłata w jego własnej walucie i w jego własnym kraju stanowi ważne zaspokojenie zobowiązania z tytułu pożyczki.

— Jeżeli dochód kredytobiorcy jest w walucie lokalnej, kredytobiorca chroniony jest przed niekorzystnym wpływem zmian kursów wymiany.

— Przepisy dotyczące przepływów pieniężnych w kraju kredytobiorcy nie powinny wpływać na zobowiązania kredytobiorcy w zakresie spłaty, które pozostają w walucie lokalnej.

Czynniki dodatkowe, które należy uwzględnić:

Technika ta jest stosowana wybiórczo w odniesieniu do walut wymiennych i transferowalnych, w przypadkach, kiedy stojąca za nimi gospodarka jest w dobrej kondycji. Uczestnicząca agencja kredytów eksportowych powinna być w stanie wywiązać się ze swoich zobowiązań dotyczących płatności wierzytelności wyrażonych w jej własnej walucie w przypadku gdy waluta lokalna staje się »nietransferowalna« lub »niewymienialna« po podjęciu zobowiązania przez taką agencję. (Jednakże bezpośredni kredytodawca ponosi to ryzyko).

Wpływ na stawki MPR

Zastosowanie tej techniki ograniczania ryzyka kraju może skutkować obniżką nie większą niż 20 % części stawki MPR dotyczącej ryzyka kredytowego kraju (tj. czynnik waluty lokalnej o wartości nie większej niż 0,2).

Wsparcie jakości kredytowej w odniesieniu do ryzyka nabywcy

Poniższa tabela zawiera definicje wsparcia jakości kredytowej w odniesieniu do ryzyka nabywcy, które można stosować, wraz z ich maksymalnym wpływem na właściwe stawki MPR. W przypadku transakcji podlegających stawkom MPR dla kategorii ryzyka kraju 1–7 stosuje się maksymalny CEF wykorzystany we wzorze do obliczania stawki MPR; w przypadku transakcji z rynkowym poziomem odniesienia stosuje się maksymalny możliwy rabat w stosunku do rynkowego poziomu odniesienia obowiązującej stawki MPR ([1]).

Wsparcie jakości kredytowej	Definicja	Maksymalny CEF (kategoria ryzyka kraju 1–7)	Maksymalny rabat (rynkowa wartość odniesienia) (%)
Przeniesienie wpływów lub należności wynikających z umowy	W przypadku gdy kredytobiorca posiada umowy z silnymi odbiorcami, zagranicznymi lub lokalnymi, przeniesienie umowy możliwe do wyegzekwowania z prawnego punktu widzenia zapewnia prawo do wyegzekwowania umów kredytobiorcy lub podejmowania decyzji dotyczących dużych umów za kredytobiorcę w przypadku zwłoki w spłacie pożyczki. Bezpośrednia umowa ze stroną trzecią transakcji (lokalna agencja rządowa uczestnicząca w transakcji w branży górniczej lub energetycznej) umożliwia kredytodawcom zwrócenie się do rządu w celu dochodzenia środków zaradczych w związku z wywłaszczeniem lub innym naruszeniem zobowiązań umownych związanych z transakcją. Istniejące przedsiębiorstwo prowadzące działalność na trudnym rynku lub w trudnym sektorze może mieć należności z tytułu sprzedaży produkcji ze strony przedsiębiorstwa lub przedsiębiorstw działających w bardziej stabilnym otoczeniu rynkowym. Należności zasadniczo uiszcza się w walucie twardej, ale nie mogą one stanowić przedmiotu określonego stosunku umownego. Przeniesienie tych należności mogłoby zapewnić zabezpieczenie majątku na rachunkach kredytobiorcy, gwarantując kredytodawcy traktowanie preferencyjne w przepływach pieniężnych wygenerowanych przez kredytobiorcę.	0,10	nie dotyczy
Zabezpieczenie majątkowe	Kontrola majątku za pomocą: (1) hipoteki na elementach majątku o bardzo dużej ruchomości i wartości oraz (2) majątku, którego cała wartość zawiera się w nim samym. Zabezpieczenie majątkowe jest zabezpieczeniem, które można stosunkowo łatwo wykupić, tak jak w przypadku lokomotywy, sprzętu medycznego czy maszyn budowlanych. Przy wycenie takiego zabezpieczenia agencja kredytów eksportowych uwzględnia łatwość odzyskania z prawnego punktu widzenia. Innymi słowy, wartość jest wyższa, gdy zabezpieczenie majątkowe jest ugruntowane w ramach ustanowionego systemu prawnego, i mniejsza, gdy zdolność do odzyskania majątku jest wątpliwa z prawnego punktu widzenia. Dokładną wartość zabezpieczenia	0,25	15

([1]) W przypadku transakcji z rynkowym poziomem odniesienia stawka ubezpieczenia uzyskana w wyniku zastosowania wsparcia jakości kredytowej w odniesieniu do ryzyka nabywcy nie może być niższa od mającej zastosowanie minimalnej stawki aktuarialnej.

Wsparcie jakości kredytowej	Definicja	Maksymalny CEF (kategoria ryzyka kraju 1–7)	Maksymalny rabat (rynkowa wartość odniesienia) (%)
	majątkowego ustala rynek, przy czym odpowiedni »rynek« jest szerszy niż rynek lokalny, ponieważ majątek może zostać przeniesiony do innej jurysdykcji. UWAGA: Wsparcie jakości kredytowej w postaci zabezpieczenia majątkowego dotyczące transakcji podlegających stawkom MPR dla kategorii ryzyka kraju 1–7 stosuje się w odniesieniu do ryzyka nabywcy, a zabezpieczenie majątkowe pozostaje w kraju zawarcia transakcji.		
Zabezpieczenie na środkach trwałych	Zabezpieczenie na środkach trwałych jest najczęściej w postaci części składowej, która może być ograniczona przez swoje właściwości fizyczne, np. turbina lub maszyna produkcyjna zintegrowana z linią produkcyjną. Celem i wartością zabezpieczenia na środkach trwałych jest zapewnienie agencji kredytów eksportowych większego wpływu na wykorzystanie majątku w celu zrekompensowania strat poniesionych w przypadku niewykonania zobowiązania. Wartość zabezpieczenia na środkach trwałych jest zróżnicowana w zależności od czynników gospodarczych, prawnych, rynkowych i innych.	0,15	10
Rachunek powierniczy	Rachunki powiernicze obejmują rachunki rezerwy do obsługi długu służące jako zabezpieczenie dla kredytodawców lub inne formy rachunków należności pieniężnych służących jako zabezpieczenie dla kredytodawców prowadzone przez stronę niekontrolowaną przez nabywcę/dłużnika ani nie dzielącą z nim wspólnej własności. Kwota depozytu musi być wpłacona lub zdeponowana z wyprzedzeniem. Wartość takiego zabezpieczenia wynosi niemalże zawsze 100 % kwoty nominalnej na takich rachunkach pieniężnych. Taka forma zabezpieczenia pozwala na większą kontrolę nad wykorzystywaniem środków pieniężnych i zapewnia obsługę długu przed dokonaniem wydatków o charakterze uznaniowym. UWAGA: Wsparcie jakości kredytowej w postaci rachunku powierniczego dotyczące transakcji podlegających stawkom MPR dla kategorii ryzyka kraju 1–7 stosuje się w odniesieniu do ryzyka nabywcy, a rachunek powierniczy jest prowadzony w kraju zawarcia transakcji. Zabezpieczenie pieniężne znacznie zmniejsza ryzyko niewykonania zobowiązania w odniesieniu do rat objętych zabezpieczeniem.	Kwota depozytu jako % kredytu maksymalnie do 0,10	Kwota depozytu jako % kredytu maksymalnie do 10 %

ZAŁĄCZNIK XI

KRYTERIA JAKOŚCI POD KĄTEM REALIZACJI CELÓW POLITYKI ROZWOJU

Kryteria jakości pod kątem realizacji celów polityki rozwoju odnoszące się do projektów finansowanych ze środków pomocowych

W ostatnich latach DAC opracował szereg kryteriów mających zagwarantować, że projekty w krajach rozwijających się, w całości lub częściowo finansowane w ramach oficjalnej pomocy rozwojowej (ODA) przyczyniają się do rozwoju. Powyższe kryteria są głównie zawarte w:

— zasadach oceny projektów DAC z 1988 r.,

— zasadach przewodnich dla finansowania towarzyszącego oraz wiązanej i częściowo niewiązanej oficjalnej pomocy rozwojowej DAC z 1987 r., oraz

— dobrych praktykach udzielania zamówień w zakresie oficjalnej pomocy rozwojowej z 1986 r. Spośród nich zasady oceny projektów DAC oraz dobre praktyki udzielania zamówień w zakresie oficjalnej pomocy rozwojowej opublikowano wspólnie w 1992 r., wraz z kilkoma innymi »zasadami« lub »dobrymi praktykami« opracowanymi przez DAC, w »Development Assistance Manual, DAC Principles for Effective Aid« (DAM) (»Podręcznik pomocy rozwojowej, zasady DAC dotyczące skutecznej pomocy«).

Zgodność projektu z ogólnymi priorytetami inwestycyjnymi kraju odbiorcy (wybór projektu)

Czy projekt jest częścią programów wydatków inwestycyjnych i publicznych przyjętych przez centralne władze finansowe i planistyczne w kraju odbiorcy?

(Należy podać dokument dotyczący polityki w odniesieniu do wymienionego projektu, np. program inwestycji publicznych kraju odbiorcy).

Czy projekt jest współfinansowany przez międzynarodową instytucję finansowania rozwoju?

Czy istnieją dowody na to, że projekt był rozpatrywany i odrzucony przez międzynarodową instytucję finansowania rozwoju lub innego członka DAC z powodu niskiego priorytetu rozwoju?

Czy w przypadku projektu dotyczącego sektora prywatnego został on zatwierdzony przez rząd kraju odbiorcy?

Czy projekt jest objęty porozumieniem międzyrządowym zapewniającym szerszy zakres działań pomocowych ofiarodawcy w kraju odbiorcy?

Przygotowanie i ocena projektu

Czy projekt został przygotowany, opracowany i oceniony według norm i kryteriów w szerokim stopniu zgodnych z zasadami oceny projektów DAC określonymi w ust. 91–162 podręcznika DAM? Odpowiednie zasady dotyczą oceny projektu pod względem:

a) aspektów ekonomicznych (ust. 120–128 DAM);

b) aspektów technicznych (ust. 112 DAM);

c) aspektów finansowych (ust. 113–119 DAM).

Czy w przypadku projektów przynoszących dochód, w szczególności jeżeli ma to miejsce na rynku konkurencyjnym, element ulgi w zakresie finansowania pomocy został przeniesiony na końcowego użytkownika środków? (ust. 115 DAM).

a) Ocena instytucjonalna (ust. 130–134 DAM);

b) Analiza społeczna i dystrybucji (ust. 137–147 DAM);

c) Ocena ochrony środowiska naturalnego (ust. 145–147 DAM).

Procedury udzielania zamówień

Który sposób udzielania zamówień zostanie zastosowany? (definicje znajdują się w zasadach wymienionych w dobrych praktykach udzielania zamówień w zakresie oficjalnej pomocy rozwojowej przedstawionych w ust. 409–429 DAM).

a) Międzynarodowy przetarg konkurencyjny (ust. 411 i 419–429 DAM: Minimalne warunki dla efektywnego międzynarodowego przetargu konkurencyjnego).

b) Krajowy przetarg konkurencyjny (ust. 412 DAM).

c) Nieformalna konkurencja lub bezpośrednie negocjacje (ust. 413–414 DAM).

Czy przewiduje się kontrole ceny i jakości dostaw (ust. 153 DAM)?

ZAŁĄCZNIK XII

POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE STOPY REFERENCYJNEJ OPROCENTOWANIA RYNKOWEGO (STOPA CIRR)

SEKCJA 1

Konstrukcja stóp CIRR

1. Stopę CIRR ustala się dla waluty kraju każdego uczestnika, pod warunkiem że wymagane dane udostępniono Sekretariatowi. Uczestnik lub kraj niebędący uczestnikiem może zażądać ustalenia stopy CIRR dla waluty kraju niebędącego uczestnikiem. Uczestnik lub Sekretariat w porozumieniu z zainteresowanym krajem niebędącym uczestnikiem może w imieniu takiego kraju zgłosić wniosek o ustanowienie stopy CIRR w danej walucie.

2. Jeśli pozostali uczestnicy podjęli decyzję o finansowaniu w danej walucie, to stosują oni stopę CIRR ustaloną dla takiej waluty.

3. Stopa CIRR składa się ze stopy bazowej i marży.

4. Minimalna stopa CIRR dla dowolnej waluty nie może być niższa niż 15 punktów bazowych.

Ustalenie stopy bazowej

5. Stopy CIRR obliczane są co miesiąc i wchodzą w życie 15. dnia każdego miesiąca.

6. Stopy bazowe CIRR oblicza się na podstawie rentowności obligacji skarbowych.

7. Termin zapadalności obligacji skarbowej, który ma być zastosowany w odniesieniu do poszczególnych transakcji, ustala się według następującego wzoru: okres wykorzystania + 0,5 okresu spłaty + 0,5 częstotliwości spłaty w latach ([1]) (dla standardowych schematów spłaty). W przypadku transakcji o niestandardowym schemacie spłaty stosuje się następujący wzór: DP + $[\sum_{i=1}^{n}(t_{li} - t_{sp}) \times D_{li}] \; / \; \sum_{i=1}^{n} D_{li} \times 1/365]$ ([2]). Wynik zaokrągla się do pełnego roku, przy czym maksymalnie może on wynieść dziesięć lat, a minimalnie trzy lata.

8. Uczestnicy obliczają rentowność obligacji przy użyciu średniej arytmetycznej wszystkich dziennych rentowności 3-, 4-, 5-, 6-, 7-, 8-, 9- i 10-letnich obligacji skarbowych z poprzedniego miesiąca kalendarzowego dla ich odpowiednich walut. Rentowności te są zgłaszane Sekretariatowi najpóźniej pięć dni od końca każdego miesiąca i są co miesiąc podawane do wiadomości publicznej.

9. Uczestnicy mogą stosować interpolację liniową do wyznaczenia niezbędnych rentowności, o ile znajdą się one w obszarze interpolacji od 2-letnich obligacji skarbowych do 15-letnich obligacji skarbowych włącznie. Nie zezwala się na ekstrapolację do niższej lub wyższej rentowności obligacji.

10. Jeżeli nie można było uzyskać niezbędnych danych dotyczących jednej lub większej liczby obligacji skarbowych (zgodnie z art. 8 i 9), nie ustala się stopy CIRR w danej walucie dla transakcji wymagających takich terminów zapadalności (o których mowa w art. 7), chyba że brakujące dane dotyczą krótszych terminów zapadalności, a dane dla dłuższych terminów zapadalności (do 10 lat) zostały przekazane. W takim przypadku do obliczenia stóp bazowych wymagających krótszych terminów zapadalności wykorzystuje się rentowność obligacji skarbowej o najbliższym wyższym terminie zapadalności.

Ustalanie marży ([3])

11. Marżę oblicza się w ujęciu kwartalnym (odpowiednio w dniu 15 stycznia, 15 kwietnia, 15 lipca i 15 października każdego roku) na podstawie spreadów rentowności pięcioletnich swapów (różnica między stopą zwrotu pięcioletnich obligacji skarbowych a stopą zwrotu pięcioletnich swapów).

([1]) Częstotliwość spłaty przy spłacie rocznej = 1, przy spłatach co pół roku = 0,5, a przy spłatach kwartalnych = 0,25.

([2]) t_{li} = dzień i-$_{tej}$ raty; t_{sp} = dzień rozpoczęcia spłaty; D_{li} = kwota spłacana w i-$_{tej}$ racie.

([3]) W związku z odejściem od stosowania wskaźnika Libor uczestnicy uzgadniają marżę 100 punktów bazowych dla wszystkich walut do czasu uzgodnienia alternatywnego rozwiązania.

12. Marżę oblicza się przy użyciu następującego wzoru: 0,5 × (średnia trzymiesięczna dziennych spreadów rentowności pięcioletnich swapów) + 80 punktów bazowych. Wynik zaokrągla się do najbliższego punktu bazowego, przy czym może on wynieść maksymalnie 120 punktów bazowych, a minimalnie 80 punktów bazowych.

13. Średnią trzymiesięczną dziennych spreadów pięcioletnich swapów, która ma być użyta, oblicza się poprzez wyciągnięcie średniej arytmetycznej z dziennych spreadów pięcioletnich swapów z ostatnich trzech miesięcy kalendarzowych w odpowiednich walutach. Tak obliczone średnie przekazuje się Sekretariatowi najpóźniej pięć dni od końca każdego kwartału.

14. W przypadku gdy spread pięcioletnich swapów nie jest dostępny na rynku dla danej waluty, marżę ustala się na poziomie 100 punktów bazowych.

15. Otrzymane marże podaje się do wiadomości publicznej na początku każdego kwartału.

SEKCJA 2

Zastosowanie stóp CIRR

16. W przypadku oficjalnego wsparcia finansowego udzielanego w odniesieniu do pożyczek o zmiennej stopie procentowej, banki i inne instytucje finansowe nie mogą oferować opcji wyboru niższej spośród stóp procentowych: stopy CIRR (w czasie pierwotnej umowy) lub krótkoterminowej rynkowej stopy procentowej przez cały okres pożyczki.

Okres ważności stopy CIRR

17. Stopa CIRR może zostać zablokowana przed, w dniu lub po dniu zawarcia umowy finansowej.

18. W przypadku gdy stopa CIRR jest zablokowana i utrzymywana przed dniem zawarcia umowy finansowej, okres utrzymywania nie może przekraczać 12 kolejnych miesięcy ([4]), długość okresu utrzymywania ustala się najpóźniej w dniu ustalenia stopy, a do właściwej stopy CIRR dodaje się dodatkowy spread zgodnie z poniższą tabelą:

Okres utrzymywania (w miesiącach)	Koszt okresu utrzymywania (punkty bazowe)
1 - 6	20
7	23
8	26
9	30
10	34
11	39
12	44

19. Jeżeli okres utrzymywania upłynie przed dniem zawarcia umowy finansowej, stopa CIRR może zostać natychmiast lub w późniejszym czasie ponownie ustalona i może być utrzymywana przez nowy okres utrzymywania. Jeżeli podpisanie umowy handlowej nastąpiło przed ponownym ustaleniem stopy, ponownie ustalona stopa nie może być niższa niż obowiązująca wcześniej stopa zablokowana. Stopę CIRR można ustalać ponownie nieograniczoną liczbę razy.

20. Każda zmiana okresu naliczania odsetek przed dniem zawarcia umowy finansowej lub w tym dniu powoduje konieczność ponownego obliczenia stopy bazowej stopy CIRR. Ponownego obliczenia dokonuje się na podstawie nowego okresu naliczania odsetek z zastosowaniem stóp bazowych obowiązujących w początkowym dniu ustalenia stopy; nie uznaje się go za ponowne ustalenie lub anulowanie stopy CIRR.

([4]) W przypadku ponownego ustalenia stopy CIRR liczba miesięcy okresu utrzymywania wraca do zera.

Opłata za zaangażowanie środków

21. Za kredyty bezpośrednie pobierana jest opłata za zaangażowanie środków. Jeżeli stopa CIRR została zablokowana przed dniem zawarcia umowy finansowej lub w tym dniu, opłatę za zaangażowanie środków pobiera się niezwłocznie po dniu zawarcia umowy finansowej. Jeżeli stopa CIRR została zablokowana po dniu zawarcia umowy finansowej, opłatę tę pobiera się natychmiast po dniu ustalenia stopy.

22. Uczestnicy pobierają opłatę za zaangażowanie środków równą lub wyższą od opłat stosowanych w ramach komercyjnych praktyk rynkowych, pod warunkiem że takie informacje są dostępne.

Dobrowolne anulowanie i dobrowolna przedterminowa spłata

23. W razie dobrowolnego anulowania stopy CIRR stopa CIRR ustalona później dla tej samej transakcji i tego samego eksportera nie może być niższa niż ostatnia wcześniej ustalona stopa CIRR.

24. Anulowanie stopy CIRR lub przejście na zmienną stopę procentową przed dniem zawarcia umowy finansowej jest nieodpłatne.

25. W razie dobrowolnego anulowania lub dobrowolnej przedterminowej spłaty pożyczki lub dowolnej jej części po dniu zawarcia umowy finansowej i niezależnie od tego, kiedy ustalono stopę CIRR, kredytobiorca kompensuje instytucji rządowej udzielającej oficjalnego wsparcia wszelkie koszty i straty poniesione w wyniku takiej przedterminowej spłaty lub dobrowolnego anulowania. Obejmuje to koszty instytucji rządowej związane z zastąpieniem części oczekiwanych wpływów gotówkowych o stałym oprocentowaniu, zaburzonych na skutej takiej przedterminowej spłaty lub dobrowolnego anulowania.

SEKCJA 3

Umowy przejściowe

26. Postanowienia określone w niniejszym załączniku wchodzą w życie w dniu 15 lipca 2023 r. w odniesieniu do transakcji zawartych w tym dniu lub później.

ZAŁĄCZNIK XIII

WYKAZ DEFINICJI

Do celów niniejszego Porozumienia:

a) **Zobowiązanie**: każda deklaracja, złożona w dowolnej formie, zgodnie z którą gotowość lub zamiar udzielenia oficjalnego wsparcia zostaje zakomunikowany krajowi odbiorcy, nabywcy, kredytobiorcy, eksporterowi lub instytucji finansowej.

b) **Uzgodnione warunki**: porozumienie zawarte między uczestnikami w celu ustalenia szczególnych warunków finansowych oficjalnego wsparcia w odniesieniu do danej transakcji lub w szczególnych okolicznościach. Zasady określone w uzgodnionych warunkach zastępują zasady niniejszego Porozumienia jedynie w odniesieniu do transakcji lub okoliczności określonych w uzgodnionych warunkach.

c) **Poziom koncesjonowania pomocy wiązanej**: w przypadku dotacji poziom koncesjonowania wynosi 100 %. W przypadku pożyczek poziom koncesjonowania stanowi różnica między wartością nominalną pożyczki a zdyskontowaną aktualną wartością przyszłych płatności z tytułu obsługi zadłużenia, które mają być dokonane przez kredytobiorcę. Wspomniana różnica jest wyrażona jako procent wartości nominalnej pożyczki.

d) **Dzień zawarcia umowy finansowej**: dzień, w którym wszystkie strony umowy finansowej stają się nią związane, z uwzględnieniem wszelkich zobowiązań prawnych.

e) **Dzień ustalenia stopy**: dzień zablokowania stopy CIRR.

f) **Likwidacja**: zamknięcie lub demontaż elektrowni jądrowej.

g) **Wartość umowy eksportowej:** całkowita kwota, jaka ma zostać zapłacona przez nabywcę lub w imieniu nabywcy za wywożony towar lub usługi, tj. z wyłączeniem kosztów lokalnych zdefiniowanych poniżej. W przypadku leasingu, z wartości umowy zostaje wyłączona część płatności leasingowych odpowiadająca odsetkom.

h) **Ostateczne zobowiązanie**: w przypadku transakcji kredytu eksportowego (mającej formę pojedynczej transakcji lub linii kredytowej), ostateczne zobowiązanie zachodzi, gdy uczestnik przyjmuje precyzyjne i pełne warunki finansowe w drodze umowy wzajemnej lub aktu jednostronnego.

i) **Okres utrzymywania**: okres rozpoczynający się w dniu ustalenia stopy i kończący się w dniu zawarcia umowy finansowej.

j) **Początkowy ładunek paliwa**: początkowy ładunek paliwa zawiera co najwyżej pierwotnie zainstalowany rdzeń jądrowy plus dwa kolejne załadunki, stanowiące łącznie do dwóch trzecich rdzenia jądrowego.

k) **Okres naliczania odsetek**: okres, w którym naliczane są odsetki (tj. od pierwszej wypłaty do ostatniej spłaty kapitału: okres wykorzystania + okres spłaty).

l) **Subsydiowanie stopy procentowej**: porozumienie między rządem a bankami lub innymi instytucjami finansowymi, pozwalające na finansowanie wywozu według stałej stopy procentowej równej lub wyższej od stopy CIRR.

m) **Linia kredytowa:** przyjmujące dowolną formę ramy dla kredytów eksportowych, obejmujące szereg transakcji, które mogą ale nie muszą być związane z określonym projektem.

n) **Koszty lokalne**: wydatki na towary i usługi w kraju nabywcy, niezbędne do wykonania zamówienia eksportera lub do realizacji projektu, którego część stanowi zamówienie eksportera. Koszty lokalne nie obejmują prowizji płatnych przedstawicielowi eksportera w kraju nabywcy.

o) **Transakcja z rynkowym poziomem odniesienia**: transakcja z udziałem ostatecznych dłużników/gwarantów w krajach kategorii 0, krajach OECD o wysokim dochodzie i krajach strefy euro o wysokim dochodzie.

p) **Minimalna stawka aktuarialna**: wyrażony w stosunku rocznym średni współczynnik niewykonania zobowiązania (wyliczany na podstawie wszystkich współczynników niewykonania zobowiązania opublikowanych przez główne akredytowane agencje ratingowe) w odniesieniu do danego ratingu oraz w łącznym okresie (średnim ważonym okresie trwania całej transakcji) skorygowany o zakładaną stratę z tytułu niewykonania zobowiązania oraz współczynnik obciążenia kosztami, zgodnie z uzgodnieniami dokonanymi przez uczestników.

q) **Obligacje lub swapy ryzyka kredytowego związane z konkretnym podmiotem**: obligacje konkretnego podmiotu lub swapy ryzyka kredytowego związanego z konkretnym podmiotem są ograniczone do tych instrumentów stanowiących rynkowy poziom odniesienia, które należą do dokładnie tego samego dłużnika/gwaranta jak w przypadku transakcji objętej wsparciem.

r) **Czysta ochrona ubezpieczeniowa**: oficjalne wsparcie udzielone przez rząd lub w imieniu rządu, wyłącznie w drodze gwarancji lub ubezpieczenia kredytu eksportowego, tj. niezapewniające oficjalnego wsparcia finansowego.

s) **Powiązany podmiot**: poziomy odniesienia dotyczące podmiotu powiązanego to instrumenty odniesienia powiązanego kredytobiorcy, a nie dokładnie tego samego kredytobiorcy w przypadku transakcji objętych wsparciem. W przypadku gdy dłużnik nie posiada notowanych obligacji lub swapów ryzyka kredytowego, a w strukturze organizacyjnej dłużnika istnieje jednostka dominująca, jednostka zależna lub spółka siostrzana, której obligacje konkretnego podmiotu lub swapy ryzyka kredytowego związanego z konkretnym podmiotem pozostają w obiegu na rynku, wtedy w odniesieniu do art. 21 lit. c), te obligacje konkretnego podmiotu lub swapy ryzyka kredytowego związanego z konkretnym podmiotem mogą być stosowane tak, jak gdyby zostały wyemitowane przez samego dłużnika, jeżeli:

1) jednostka dominująca, jednostka zależna lub spółka siostrzana ma taki sam rating emitenta wystawiony przez agencję ratingową jak dłużnik/gwarant, lub

2) spełnione są wszystkie następujące kryteria:

(i) wewnętrzny rating uczestnika dotyczący dłużnika/gwaranta odpowiada ratingowi agencji ratingowej dla danego podmiotu powiązanego;

(ii) dłużnik/gwarant jest głównym przedsiębiorstwem operacyjnym jednostki dominującej/holdingu, stanowiącym kluczową i integralną część grupy;

(iii) rating wystawiony przez agencję ratingową opiera się na podstawowej działalności grupy;

(iv) dłużnik/gwarant generuje znaczącą część dochodów grupy poprzez oferowanie niektórych podstawowych produktów/usług grupy głównym klientom albo dłużnik/gwarant posiada i eksploatuje znaczącą część aktywów jednostki dominującej;

(v) bardzo trudno jest wyobrazić sobie sprzedaż dłużnika/gwaranta przez grupę, a jego brak znacząco zmieniłby ogólny kształt grupy;

(vi) niewykonanie zobowiązania przez dłużnika/gwaranta stanowiłoby ogromne ryzyko utraty reputacji grupy, naruszyłoby jej sieć franchisingową oraz mogłoby zagrozić jej rentowności;

(vii) wysoki poziom integracji zarządczej i operacyjnej występuje wówczas, gdy kapitał i finansowanie są zwykle dostarczane przez jednostkę dominującą lub jednostkę zależną zajmującą się finansowaniem, poprzez pożyczki między jednostkami oraz gdy wsparcie ze strony jednostki dominującej nie budzi wątpliwości.

t) **Okres spłaty**: okres rozpoczynający się z datą uruchomienia kredytu, zgodnie z definicją podaną w niniejszym załączniku, a kończący się w umownym terminie ostatecznej spłaty kapitału.

u) **Data uruchomienia kredytu**:

1) *Części i składniki (półwyroby), w tym powiązane usługi*: w przypadku części i składników data uruchomienia kredytu nie może być późniejsza niż rzeczywista data przyjęcia towarów lub średnia ważona data przyjęcia towarów (w tym usług, jeśli ma to zastosowanie) przez nabywcę bądź, w odniesieniu do usług, data przedstawienia faktur klientowi lub przyjęcia usług przez klienta.

2) *Dobra quasi-kapitałowe, w tym usługi powiązane – maszyny lub urządzenia, zasadniczo o względnie niskiej wartości jednostkowej, przeznaczone do wykorzystania w procesie przemysłowym lub do celów produkcyjnych bądź komercyjnych*: w przypadku dóbr quasi-kapitałowych data uruchomienia kredytu nie może być późniejsza niż rzeczywista data przyjęcia dóbr lub średnia ważona data przyjęcia dóbr przez nabywcę; jeżeli eksporter jest odpowiedzialny za oddanie do eksploatacji, data uruchomienia kredytu nie może być późniejsza niż data oddania do eksploatacji, a w odniesieniu do usług, data przedstawienia faktur klientowi lub przyjęcia usług przez klienta. W przypadku umowy dotyczącej usług, na mocy której dostawca odpowiedzialny jest za oddanie do eksploatacji, data uruchomienia kredytu nie może być późniejsza niż data oddania do eksploatacji.

3) *Dobra kapitałowe i usługi projektowe – maszyny lub urządzenia o wysokiej wartości, przeznaczone do wykorzystania w procesie przemysłowym lub do celów produkcyjnych bądź komercyjnych*:

— W przypadku umowy dotyczącej sprzedaży dóbr kapitałowych, które stanowią gotowe wyroby do indywidualnego wykorzystania, ostateczna data uruchomienia kredytu jest rzeczywistą datą fizycznego odbioru towarów przez nabywcę lub średnią ważoną datą fizycznego odbioru towarów przez nabywcę.

— W przypadku umowy dotyczącej sprzedaży wyposażenia kapitałowego dla kompletnych zakładów lub fabryk, na mocy której dostawca nie jest odpowiedzialny za oddanie do eksploatacji, data uruchomienia kredytu nie może być późniejsza niż data, z którą nabywca ma fizycznie odebrać całość wyposażenia (z wyłączeniem części zamiennych) dostarczonego na mocy umowy.

— Jeżeli eksporter jest odpowiedzialny za oddanie do eksploatacji, data uruchomienia kredytu nie może być późniejsza niż data oddania do eksploatacji.

— W przypadku usług data uruchomienia kredytu nie może być późniejsza niż data przedstawienia faktur klientowi lub przyjęcia usług przez klienta. W przypadku umowy dotyczącej usług, na mocy której dostawca odpowiedzialny jest za oddanie do eksploatacji, data uruchomienia kredytu nie może być późniejsza niż data oddania do eksploatacji.

4) *Kompletne zakłady lub fabryki – kompletne obiekty produkcyjne o wysokiej wartości, wymagające wykorzystania dóbr kapitałowych:*

— W przypadku umowy dotyczącej sprzedaży wyposażenia kapitałowego dla kompletnych zakładów lub fabryk, na mocy której dostawca nie jest odpowiedzialny za oddanie do eksploatacji, data uruchomienia kredytu nie może być późniejsza niż data, z którą nabywca ma fizycznie odebrać całość wyposażenia (z wyłączeniem części zamiennych) dostarczonego na mocy umowy.

— W przypadku umów o usługę budowlaną, na mocy których wykonawca nie jest odpowiedzialny za oddanie do eksploatacji, ostateczną datą uruchomienia kredytu jest data zakończenia budowy.

— W przypadku wszelkiej umowy, na mocy której na dostawcy lub wykonawcy spoczywa umowna odpowiedzialność za oddanie do eksploatacji, data uruchomienia kredytu nie może być późniejsza niż data zakończenia przez niego instalacji lub budowy oraz wstępnych badań stwierdzających gotowość do eksploatacji. Ma to zastosowanie niezależnie od tego, czy obiekt został przekazany nabywcy w takim terminie zgodnie z warunkami umowy i niezależnie od jakichkolwiek potencjalnych dalszych zobowiązań dostawcy lub wykonawcy, związanych np. z gwarancją efektywnego funkcjonowania obiektu lub szkoleniem lokalnego personelu.

— Gdy umowa przewiduje odrębne terminy wykonania poszczególnych części projektu, data uruchomienia kredytu nie może być późniejsza niż data uruchomienia kredytu dla każdej części projektu oddzielnie lub średnia ważona data uruchomień kredytu, bądź też, jeżeli na mocy umowy dostawca wykonuje nie całość projektu, lecz jego istotną część, datą uruchomienia kredytu może być data uruchomienia kredytu właściwa dla projektu jako całości.

— W przypadku usług data uruchomienia kredytu nie może być późniejsza niż data przedstawienia faktur klientowi lub przyjęcia usług przez klienta. W przypadku umowy dotyczącej usług, na mocy której dostawca odpowiedzialny jest za oddanie do eksploatacji, data uruchomienia kredytu nie może być późniejsza niż data oddania do eksploatacji.

v) **Pomoc wiązana**: pomoc faktycznie (według prawa lub w praktyce) powiązana z zamówieniami na towary i/lub usługi z kraju ofiarodawcy i/lub z ograniczonej liczby krajów; obejmuje pożyczki, dotacje lub pakiety finansowania towarzyszącego z poziomem koncesjonowania wyższym niż zero procent.

Powyższa definicja ma zastosowanie bez względu na to, czy »wiązanie« wynika z formalnej umowy, czy z nieformalnego porozumienia w dowolnej formie między krajem odbiorcą a krajem ofiarodawcą, czy pakiet zawiera składniki ujęte w formularzach określonych w art. 30 Porozumienia, które nie są swobodnie i w pełni dostępne w celu finansowania zamówień z kraju odbiorcy, zasadniczo wszystkich innych krajów rozwijających się oraz uczestników oraz czy wiąże się z praktykami uznanymi przez DAC lub uczestników za równoważne takiemu »wiązaniu«.

w) **Pomoc niewiązana**: pomoc obejmująca pożyczki lub dotacje, z których wpływy pieniężne są w pełni i swobodnie dostępne do finansowania zamówień z dowolnego kraju.

x) **Średni ważony czas trwania okresu spłaty**: czas potrzebny do spłaty połowy kapitału. Obliczany jest jako suma czasu (w latach) od daty uruchomienia kredytu do każdej spłaty kapitału, ważona częścią kapitału spłaconą w każdym z terminów spłaty.”